
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Draw. d. 35

E.
m

14

Jun. 2. 65

Drar. d. 35

ప్రజ్ఞా
మిశ్రభాషా
నిఘంటు

DICTIONARY
OF MIXED TELUGU.

ALSO AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET.

MADRAS:

PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,
CHURCH STREET, VEPEERY.

1854.

WORKS PUBLISHED BY MR. BROWN.

- A Grammar of the Telugu Language. First edition, 1840.
English-Telugu Dictionary.
Telugu-English Dictionary.
Dictionary of Mixed Telugu, and the language used in business.
Telugu Reader : being a first book in the language : with English Translation, Grammatical Analysis, and Little Lexicon.
English Irregular Verbs explained in Telugu.
Telugu and English Dialogues, with Grammatical Analysis. These have also been printed in Tamil : and in Kannadi.
The Vakyāvāli, or Exercises in Idioms : English and Telugu. This has also been translated into Hindustani.
Wars of the Rajas, in Telugu and English.
Telugu Disputations on village business : with an English translation.
NOTE—*The above books are all that the learner requires.*
- The Verses of Vemana : with an English Version. printed in 1829.
Essay on Telugu Literature.
Zillah Dictionary ; a Glossary in the English Character.
The proverbs of Solomon and the Book of Psalms : in Sanscrit metre : reprinted in the Telugu character from the Culcutta edition.
Three Treatises on Mirasi Right, by Ellis, Blackburne and Munro.
The Tale of Nala : and the Adventures of Harischandra : in Telugu metre.
The Tales of Nala and of Savitri in Sanscrit : from the Mahabharat.
Cyclic Tables of Hindu and Musulman Chronology.
An Ephemeris, shewing the corresponding dates according to the English, Hindu (Telugu, Tamil, and Malayalam) and Mahomedan Calendars from A. D. 1751 until 1850, with Table of events : and explanatory Preface, 600 pages royal octavo.
Memoirs of Hyder Ali Bahadar, and his son Tippoo Sultan, translated from Marata into English.

PREPARING FOR PUBLICATION.

- A Second edition of the Telugu Grammar.
A Treatise on Hindu rites and ceremonies translated from the French, with emendations.
Telugu Histories and Tales, with a Translation : being a continuation of the Reader.
A Telugu Translation of the Holy Bible.
The Book of Common Prayer, in Telugu.
Shāsan' A'nus'āsanīcamu ; శాసనానుశాసనము ; Chronological Tables, of Indian History : in Telugu.
The Hitopadesa, in Sanscrit, with explanatory notes in Telugu.
Popular Telugu Tales.
Various volumes for the School Book Society.

A DICTIONARY
OF THE
MIXED DIALECTS AND FOREIGN WORDS

USED IN

T E L U G U .

WITH AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET.

BY

CHARLES PHILIP BROWN,

AUTHOR OF A DICTIONARY AND GRAMMAR OF THE TELUGU LANGUAGE, &c. &c.

MADRAS:
PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,
CHURCH STREET, VEPERY.
1854.

D. P. L. C CONNOR, PRINTER.

P R E F A C E.

Government business in Southern India is chiefly transacted in the language of the Hindus, either Tamil, Telugu, Kannadi, Malayalam or Marata; while the Musulmans still speak Hindustani (as well as the local native tongue) but Hindustani is seldom written.

The long continued dominion of the Musulmans introduced many foreign words into the various Hindu languages. Thus the modern Telugu contains a variety of Persian and Arabic expressions. In later years, some English words have crept into use. The present vocabulary of the Mixed dialects therefore forms a requisite supplement to a Dictionary of the Telugu language: and it contains only those phrases which are current among the natives.

This dialect is convenient: resembling Law-Latin on which Judge Blackstone has pronounced an eulogium. See his Commentaries, Vol. 3, p. 318—323 and 149. And the Gentleman's Magazine, 1813, part 2, page 643. It deviates from Telugu nearly as much as Law-French deviated from the language of Parisians: for instance (Coke upon Littleton, t. 2, p. 1.) "En ce tierce liver, ascun chose sera dict a toy mon fitz, de parceners, de joint tenantz," &c.

Indeed the business dialect may be considered another language, often deviating both in words and Syntax from correct Telugu. The following is an instance: clearly intelligible to any native who is acquainted with business.

యానంబరులోడి డెండంటును చూచుచున్నాను (or దఫ్తర్) చేశివాయిదాచూపున కోర్టులో హాజరు అయి ఆన్ సరుయ్యకపోయినందున యిందులో యొక్కపార్టీ దర్యాస్తు చేయవలెనని ప్లేటిఫ్ ప్లీడరు మోక్షను చేశి నాడుగనుక ఆ మోక్షుని కార్డులో దాఖలు (or ఫయలు) చేశి అందులో దఫ్తర్ను చేశి చూపుననదిపించేలా గునప్రోసిడింగునులో ఆర్డరు యెంటరు చేయడం అయినది.

Which might be thus expressed in the English character: the foreign words being marked in Italics.

I' number 16, *defendant*, summons çūchi, sign (or *dastkhat*) chēsi, wāida çoppuna Court lō hāzir ai, *answer* iyyaca-pōinanduna, indulō *ex-parte daryāst* chēya valen' ani, *plaintiff pleader motion chesinādu* ganuca, ā *motion record* lō dākhil (or file) chēsi, andu-lō *darkhast* chēsina çoppuna nadipinchē lāguna, *proceedings* lō *order enter* cheyadam ayinadi.

This in English would run thus:—

'The Defendant in this case, having seen the summons, and having signed it, has failed to appear in Court at the fixed time to present his answer. The plaintiff's pleader thereupon made a motion wherein he prayed that an *ex-parte* trial may be made; that motion was therefore filed in the record, and an order was entered in the proceedings that this should be done according to his desire.'

The diary of any court of justice in the Telugu country will furnish specimens of this useful though inelegant dialect. The instance now given is copied from the journal of the Court at Masulipatam.

The language used in familiar intercourse is often of the same description : and those who wish for specimens may turn to my Telugu Reader ; for instance page 138, where is given an account of Baillie's defeat in the year 1778.

The grammar and syntax of the mixed dialect are far from complete : and as it is generally written with celerity, the style is in many places obscure. Yet it is easier to translate than the correct and grammatical Telugu found in the familiar writings of educated natives.

The Hindus are unable to enunciate several of the sounds which occur in the English and the Persian alphabets. Foreign words are therefore often erroneously spelt. "Collector" becomes కల్లటరు Kalcātar, "assistant" అశిష్టాంఝు "ashistaunt" Gholām, gulāb ; wāqif, wākhab, and wākhoob : dārōgha, dērōgh. Jawāb, an answer, has been changed into Zābu, which now means an epistle.

In copying foreign phrases they sometimes leave the syntax unaltered, though contrary to the Telugu idiom—Thus instead of *Kadapa Desam* (the Cuddapa country,) they often use the Persian phraseology *Tālūk-i-Karpa*. But not understanding the genitive sign ("i") which connects the words, they dispense with it.

The Hindustani dialect is used in some modern Telugu poems : particularly in the రాధాకూధవసీంవాదము, బలరామచరిత్ర, భక్త్యానందచరిత్ర, and in many శతకములు. Even some poems of eminent merit such as the దశావతారచరిత్ర and the కళ్యాణాంజనేయము written by పంపశూరన్న admit some Hindustani phrases. Thus in the days of Dryden, Addison, and Pope, many English compositions admitted French or Dutch expressions.

To each word in this vocabulary I have appended a Telugu synonyme. This will aid those who wish to get rid of these foreign words. Perhaps one word in twenty may merit preservation. But in talking and writing Telugu we ought to avoid this mixed dialect.

Some years after preparing this glossary I perused two manuscript collections which gave me much aid. One of these is a series of Telugu Letters collected by me in eight volumes. The other is a set of "Local Records" including all the modern historical documents in the Mackenzie Library ; which are slightly noticed in Professor Wilson's Descriptive Catalogue.

The Local Records (transcribed under my orders, and at my expense) fill sixty-two volumes : which (with the Telugu Letters) I bestowed on the Library of the Madras College : wherein are also lodged the original records, collected by Mackenzie. Many of his volumes are perishing : being written with English ink (which soon fades) on country paper which the worms rapidly destroy. But the copies made under my directions, and at my cost, are written on English paper with country ink : which being made with lampblack does not fade.

The same library now contains my own ample collection of Telugu and Sanscrit manuscripts.

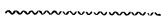
Some passages in this vocabulary allude to privileges, fines, dues, rights, fees or gratuities which, (like the *corvées* and arbitrary exactions legalized in France under the *ancien regime*) no longer exist.

An explanation of Telugu orthography is placed in this volume.

This Dictionary is printed at the expense of the Society for Promoting Christian Knowledge. I desire to tender my hearty acknowledgments to that Venerable body for thus producing a work which otherwise might not perhaps have been printed.

C. P. BROWN.

EXPLANATION OF SOME REFERENCES.

"Fifth Report," on the affairs of the East India Company. London 1812, folio.
Selections from the Records at the East India House, relating to Revenue, Police, Civil and Criminal Justice, 4 Vols. folio, 1820.

"MM." Molesworth's Marata Dictionary.

Wilks—Colonel Wilks's History of Mysore, 3 Vol. 4to.

ML. S. J. (or) Lit. Soc. Jour.—The Journal of the Madras Literary Society.

Prinsep—The Journal of the Asiatic Society : edited by the learned Prinsep.

Sullivan's British India Analyzed, 3 Vols.

"Treaties"—"A collection of Treaties and engagements with the Native Princes, &c." Printed for the Hon'ble E. I. Company, London 1812.

Local—A collection of "Local Records," Manuscript, in 48 Volumes : chiefly in Sanscrit, Canadi, and Telugu.

"Fr. Bu. Ha."—Dr. Francis Buchanan's "Mysore"—He afterwards took the name "Hamilton." His work on Eastern India was published by Mr. Montgomery Martin ; who leaves the reader to believe the work was written by himself.

"Elphinstone." Report on the Territories conquered from the Paishwah, 1819.

Malcolm's Memoir on (Malwah) Central India.

Steele (Arthur) on Hindu castes, laws and Customs. Fol. Bombay, 1827.

"Qanun-i-Islam." Herklots on the Mahomedans.

Lres Ed. "Letters Edifiantes at Curieuses."

Transactions of the Bombay Literary Society.

In the year 1824 various Catalogues of Revenue Expressions were compiled in the different Zillas, at the desire of the Board of Revenue. The lists are referred to as "Bel." "Cud," "Nell," &c. &c. denoting the lists prepared at Bellary, Cuddapa, Nelloor, or elsewhere.

WORKS PUBLISHED BY MR. BROWN.

A Grammar of the Telugu Language. First edition, 1840.

English-Telugu Dictionary.

Telugu-English Dictionary.

Dictionary of Mixed Telugu, and the language used in business.

Telugu Reader : being a first book in the language : with English Translation, Grammatical Analysis, and Little Lexicon.

English Irregular Verbs explained in Telugu.

Telugu and English Dialogues, with Grammatical Analysis. These have also been printed in Tamil : and in Kannadi.

The Vakyāvali, or Exercises in Idioms : English and Telugu. This has also been translated into Hindustani.

NOTE.—*The above books are all that the learner requires. The volume of Histories must be added, when complete.*

The Verses of Vemana : with an English version. Printed in 1829.

Essay on Telugu Literature.

Zillah Dictionary ; a glossary in the English character.

The Proverbs of Solomon and the Book of Psalms : in Sanscrit metre : reprinted in the Telugu character from the Calcutta edition.

Three Treatises on Mirasi Right, by Ellis, Blackburne and Munro.

The Tale of Nala : and the Adventures of Harischandra : in Telugu metre.

The Tales of Nala and of Savitri in Sanscrit : from the Mahabharat.

Cyclic Tables of Hindu and Musulman Chronology.

An Ephemeris, shewing the corresponding dates according to the English, Hindu (Telugu, Tamil, and Malayalam) and Mahomedan Calendars from A. D. 1751 until 1850, with Table of events : and explanatory Preface, 600 pages royal octavo.

Memoirs of Hyder Ali Bahadar, and his son Tippoo Sultan, translated from Marata into English.

PREPARING FOR PUBLICATION.

A second edition of the Telugu Grammar.

A Treatise on Hindu rites and ceremonies translated from the French, with emendations.

Telugu Histories and Tales, with a Translation : being a continuation of the Reader.

A Telugu Translation of the Holy Bible.

The Book of Common Prayer, in Telugu.

Shāsan' A'nus'āsanīcam ; శాసనానుసానికం Chronological Tables, of Indian History : in Telugu.

The Hitopadesa, in Sanscrit, with explanatory notes in Telugu.

Various volumes for the School Book Society.

Popular Telugu Tales.

EXPLANATION

OF THE

TELUGU ALPHABET.

[BEING THE FIRST BOOK OF THE TELUGU GRAMMAR.]

THE TELUGU language is written from left to right, like English: and the best writing is upright: or sloping a little, (unlike English) towards the left. The words are in general pronounced, (as in Greek) precisely as they are spelt: thus the ear is a sufficient guide in orthography. In the round hand used in books every letter stands separate as in printing. In running hand the letters are shaped differently, and are combined, as in English; the words not being divided from each other. To render the alphabet easy it will be requisite first to explain the principles on which it proceeds.

Many letters have two forms: one appears in the alphabet as a capital or primary, and the other is secondary. Thus అ, ఆ, ఊ, are the alphabetical or capital forms of the vowels A, I, U, which are respectively called అకారం, ఇకారం, ఉకారం, Acāram, Icāram, and Ucāram: because cāram is equivalent to 'letter.'

Thus the consonants క, గ, చ, are Ka, Ga, Cha; the mark ✓ above each being the Talacaṭṭu or sign of A. కి, గి, చి, are Ki, Gi, and Chi: and కు, గు, చు, are Ku, Gu, Chu. With this last vowel U, the ✓ talacaṭṭu is retained, though it is not pronounced.

The letters క, గ, చ, have as secondary shapes, ీ, ు, and ూ, which are written under the line. Thus అక్క akka, అగ్గ agga, and అచ్చు aṭṭa; which last is pronounced at-sa, or as azza would be sounded in Italian.

The talacaṭṭu, or A, is thus attached to most letters. Thus ర Ra, ద da, త ta; but some letters write ✓ talacaṭṭu and గుdi, separately. Thus స sa, సి si, ప pa, పి pi.

Ten consonants never use the sign talacaṭṭu: for it is sounded though not written. These are ఖ kha, గ్న gna, జ ja, జా za, ఞ jna, ట ta, ఠ ṭa, బ ba, ల la, లా ra. Excepting these, it is not the custom to write any letter, even in the alphabet, without the talacaṭṭu. In modern printing, the Kannadi (or "Cannarese") types ప, స are used; which remove all doubt.

The mark | called జద jada, or ఒత్త ottu, or వత్త vottu, is a breathing, and being placed under some letters, makes them aspirates. Thus బి Bi, ది Di, బు Bu, దు Du, are not aspirated. But భి Bhi, ధి Dhi, భు Bhu, ధు Dhu, have the aspirate sound.

A circle, O, is in some places used for N or M. Thus అంఠ is anta, అంబ is amba, పంపు is pamputa 'to send.' The circle (called సున్న sunna) is usually formed like the Eng-

lish letter o. Thus అం is angam; but, for the sake of clearness, the form ం is frequently used in this grammar.

As certain consonants have the vowel A "inherent" so the consonant య ya-(of which య is the second form) has the vowel I, inherent. For if written without ✓ the letter య is i or yi. Thus పోయి is pō-yi (pronounced pō-i) 'having gone.' వెయ్యి veyyi (ve-i) 'a thousand.' చెయ్యి cheyyi (chē-i) 'the hand.'

The mark ా is called దీర్ఘం dīrgham; and is the common name for broad ā. Thus కకారదీర్ఘం kakāra-dīrgham signifies (కా kā) the consonant k with ā added.

As I is inherent in య, య్ is yī; sounded as ī in machine, or ee in seen.

The letter ä is called అకారం acāram or 'letter A' as in Amelia; but the sign ✓ ä is called తలకట్టు talacaṭṭu or crest. The letter ఇ I is called ఇకారం i-cāram: but the sign ఁ i, is called గుడి gudi 'a whirl.' The letter ఉ U is called ఉకారం Ucāram: but the sign ఁ is called కొమ్ము commu 'a horn.'

Instead of కారం cāram, the word త్వం twam (a word like ness as పటుత్వం stoutness, శుభ్రత్వం heaviness) is sometimes used. Thus these three vowels are at pleasure called అత్వం, ఇత్వం, ఉత్వం, atwam, itwam, and utwam.

If two consonants meet, one is written without a vowel, under the other. Thus నక్కు

n c, nacca 'a fox.' కుక్కు ku k, kukka 'a dog.'
c k
o
బల్లెము b l mu, ballemu 'a spear.' గుర్రము
l

a
gu r mu gurramu 'a horse.' Here we see
r
that B ḷ is written without the vowel a; and GU Ḷ has the vowel a written above it, but not pronounced.

In గ్రము the mark Ḷ is R and comes between gu and ram. This mark shaped Ḷ or Ḷ or Ḷ is called క్రాఠాపది crā-rāvadi. That is "The syllable crā, (and) (rā-vadi) R written beneath." Here the name 'Rāvadi,' would suffice, without prefixing the syllable క్రా Crā.

The letter Ḷ is used in writing: but in printing it is more convenient to use the ancient forms Ḷ or Ḷ thus క్ర or క్ర kra. This form is used in inscriptions on some ancient temples; and is retained in many manuscripts, both Telugu and Cannadi.

The letter that stands on the line is pronounced first; then the one, or two, under it. Then the vowel above. Thus ప్ర is pra: and

స్రī s, strī, a woman, also written స్ర; that
t
r
is, స్రī sī with Ḷ t and Ḷ r beneath.
ā i
Thus also వాస్రī s s that is, Sāstri, 'a learned man.'

Sometimes a consonant is marked as "silent;" no vowel being attached to it. The silent mark called పొల్లు pollu is Ḷ or Ḷ added to the top of the letter instead of a vowel. Thus ప్రిధక్ pridhac (i. e. separately, apart.) Here the mark written above k shows that it is silent. Thus also ల is the letter La; but by adding this sign it becomes Ḷ as in the word హల్ hal; meaning a consonant. So అచ్ ach (i. e. a vowel.) Thus త ta becomes Ḷ as in the word అవఠ్ avasāt 'unexpectedly.' The letter శ sa becomes Ḷ as in the word తేజస్ tējas 'lustre.' Thus ప or pa becomes Ḷ as అప్ ap i. e. water. These are Sanscrit words and rarely occur in the free dialect.

The letter న Na when silent, assumes the form Ḷ as in the word ఇంటన్ intan 'in the house;' లోపలన్ lopalan 'within.'

This mark is called నకారపొల్లు *nacāra-pol-lu*.

The letter య R when followed by another consonant adds it beneath, as in the word ar-

ca అర్క ar or sometimes changes places with c

it and assumes the form ఁ thus అకఁ acr.

So ధర్క Dh r m, *dharmam*, may also be writ-

ten ధమఁ dh m r m. So కర్క c r *carta* 'a

lord' may be written కఠఁ c t r. Thus పూ

ర్క p r m *pūrvam* 'formerly' may be written

పూఁ p v r m. Either way the pronounci-

ation is the same.

This mark ఁ is called గిలాక *gilaka* (literally a rattle, from a fancied resemblance in shape) or more usually వలపాలక *valapala gilaka*, which means, "the gilaca on the right hand," i. e. placed beyond the letter.

The letters of the alphabet appear very numerous, but the reason is that a separate character is used for each sound, instead of using the same letter with two or three different sounds, as happens in English.

The consonants also are multiplied and have such a variety of forms, because they use a separate shape for each variety of sound. T has one form and Th another; K has one form and Kh another. And this happens also in the Greek alphabet.

This spelling is easy; as the letters when correctly pronounced, never deviate from the sound given in the alphabet.

C. P. Brown's Mixed Dictionary.

But a difficulty (felt by those who have advanced far) arises from the liberty of spelling the same word in various ways.

The student should provide himself with the edition, lately printed in the Telugu character, of the Sanscrit Bhagavad Gītā. This will furnish a good key to the character if he already knows the Sanscrit alphabet.

When we have occasion to write Hindu or Mahomedan names in English letters, too great precision would be pedantic. It is usual to write Bramin for Brahman, or Bramhan; and Rajahmundry for Rājahāhendra-varam.

When a letter is written under the line it is usually larger than if written on the line.

It is not the custom to separate the words. Thus a paragraph looks as if it was all one word. But in printing it will be found easy to separate words, as is done in English.

The mark | is used as a comma; and || is used for a period. The comma is used at the end of each line in poetry except the last; which is marked with the period.

In some Telugu printing, the English comma, semicolon, period and other stops have been introduced with good effect.

A letter is called అక్షరము *axaram*. An aspirated letter is called అక్షరము or జక్షరము likewise means a syllable. Thus స్త్రీ *strī* 'a woman' is considered to be ఏకాక్షరము *ēc āxaram*, a monosyllable: lit. one letter.

Unless thoroughly acquainted with the principles of spelling and the variations therein allowed, we shall not be able to find words in the dictionary. The reader must therefore pardon what he may consider a tedious degree of preciseness regarding orthography.

The vowels cannot be correctly pronounced without opening the mouth wide, looking up,

and using a loud tone. Natives complain that the English mumble their words.*

The learner should write the letters on a slate, in a large flourishing style; this is the easiest method of attaining fluency in writing.

THE ALPHABET.

Vowels.

అ ా ఆ ఐ ఈ (or అ ి) ఊ ఊ (or అ ం) రు రు రు ఱు ఱు ఱు లు లు ఎ ం ఏ ం ఏ ai ఒ ం ఓ ం ఔ au.

Consonants ; (in five classes.)

class

- 1. క ca ఖ kha గ ga ఘ gha ఙ gna.
2. చ cha ఛ chha జ ja ఝ jha ఞ jna.
3. ట ta ఠ tha డ da ఢ dha ణ na
4. త ta థ tha ద da ధ dha న na
5. ప pa ఫ pha బ ba భ bha మ ma

Miscellaneous.

య ya ఝ ra ల la ష la న va.
శ sa ష sha ష sa హ ha ఝ xa.

The dots placed under the letters ఠ డ ఢ ణ ఱ and ష denote that these letters are sounded hard. They are sometimes marked with accents, as t', t'h, d', d'h, n', l', and s'.

Numerals.

౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮, ౯ or ౯, ౧౦,
1 2 3 4 5 6 7 8 9 9, 10
౧౦-౫౦.
1850.

The numerals 3 three and ౭ seven are frequently confounded in manuscript.

The first 25 consonants are arranged in

classes or sets (called వర్గము vargamu) having five letters in each: and on arranging these in five lines, we shall observe that the first and third letter in each line, are simple: but the second and fourth are aspirated. For the sake of distinction the consonants that stand in the first column, being క, చ, ట, ఠ, ప, &c., are called కఠిన hard: and గ, జ, డ, ద, బ, &c. in the third column are called శబ్ద soft. Thus Ga is the soft sound of ka: and P is the hard sound of B.

In some places a hard initial is softened: that is, T changes into D; or P into B, &c. Thus తమ్ముడు Tammudu 'a younger brother changes into దమ్ముడు dammudu, పోవుట pōvuta 'to go' becomes బోవుట bōvuta, కడుట 'to fall' becomes బడుట baduta, and కలుగుట caluguta 'to be' becomes కలుగుట galuguta. But a soft letter is never changed into a hard one.

The expressions dentals, palatals, labials, &c., which are used in Sanscrit Grammar are needless here: or belong only to the rules regarding Sanscrit words.

In expressing the sounds in English letters, the spelling used in the works of Colebrooke, Jones, Wilson, and Wilkins is the most convenient.

The rules for spelling, which native grammarians inculcate, are tediously minute, and widely different from those used in ordinary writing; which they consider beneath their notice; giving rules for the poetical dialect alone. Hence their rules are of little use to a foreigner; and my object being to assist the foreigner, the present grammar is so constructed as to meet his wants: the rules for the poetical dialect are therefore removed from the beginning to the end of the grammar. Indeed, we need notice no rules of permutation but those requisite for finding words in the dictionary.

* The native tutors also complain that English pupils touch their mouths with their hands: and then defile books with hands thus dirtied. Hindus hold spittle in abomination. We should respect their prejudices, and treat them kindly.

The alphabet exhibits the capitals or first forms. The secondary form of **అ** ā being ✓ this is added to the consonants. In some grammars all the consonants are exhibited without vowels attached : but it seems useless to give forms that are not in use.

Six consonants ఘ, ష, ఘ, ష, హ, gha, pa, pha, sha, sa, ha, use this sign, as here shewn, above the letter ; but written without touching it. If they were joined, the letter itself would change; thus, షహ are pa, sa ; but వన are va, na.

In common writing, the letters often take other shapes. Thus over the letters క, త, కి, తి, we often see the vowel written without touching the consonant.

The nasals are placed at the ends of those classes in the alphabet to which they belong.

All the nasal letters may be changed into **ం** sunna (the sign or contraction for N or M) either when they are followed by a consonant or when they are final. Thus గ్రంథం grandham 'a book' would according to Sanscrit rule be written గ్రన్థమ్ ; and అంగం angam 'the body' would be written అన్గమ్.

Regarding Telugu words also, instead of కిన్దా kinda, the spelling in use is కింక. The sound remains unaltered.

In the Dēvanāgari alphabet, as exhibited in Wilson's Sanscrit Dictionary, the appropriate nasal is retained; but in Telugu, as in common Dēvanāgari or Bangālī writing, the dot or circle is substituted. Thus అలంకారమ్ alan-cāram (ornament) is written అలంకారం which form alone is intelligible. This occasionally alters the place of a word in the dictionary.

ON SPELLING.

If a word borrowed from Sanscrit ends in a long vowel, this is generally shortened. కళా calā becomes కళ calā ; and దేవీ Dēvī becomes

దేవి Dēvī. Monosyllables, as శ్రీ srī and శ్రీ strī retain the long vowel.

The sound of **అ** A is that used in ābout, āround. Thus the name అలకానంద is pronounced Alacananda. నలా Nala, the name of a certain prince, is sounded like the Latin Nulla. హరి Hari, a name of Vishnu, is pronounced like the English word hurry. అమరకోశ Amara cōsha (the title of a Dictionary) is written Ummuru Koshu by those who prefer that mode of spelling.*

The long (or broad) **అ** ā is sounded as in the English words half, hard, laugh. తాత tāta, 'grandfather' is sounded as the English pronounce Tārtar. మాతā māta 'a word' like the English 'Martyr.' In ఆంధ్రం A'ndhra (the learned name for Telugu) the first vowel is long, as though written ārn. The second shape of ā is **ఱ** as in తాత tāta 'grandfather.' This **ఱ** is called దీఘం (long) and is, added to the letters thus.

కా	ఖా	గా	ఘా
చా	ఛా	జా	ఝా
టా	ఠా	డా	ణా
తా	తా	దా	ధా
నా	పా	ఫా	బా
మా	యా	రా	లా
వా	షా	షా	సా
హా	క్షా		

The vowel **ఇ** is short I as in 'India.' Thus ఇరి irri 'a fawn' ఇల్లు illu 'a house' ఇచ్చి icchi 'having given.' The word English is written ఇంగ్లీషు *Inglishu* and England is ఇం

* The short vowel A is written in eight ways in English : with five vowels and three diphthongs : thus (A) Ashore, Amelia, Victoria, Woman, (E) writer, flower, other, (I) stir, Cheshire, (O) London, son, mother, Hertford, (U) gun, cup, until, (IE) soldier, (OU) neighbour, (IO) fiction, occasion. The Sanscrit asti and santi, become in Latin est and sunt ; the a changing into e, and into u. Many Sanscrit words are identical with Latin. సంతి santi *sunt*, ప్రవహంతి prava-hanti *provehunt*. These instances shew, that the Sanscrit vowel A is convertible into E, I, O, and U.

ఇందు Englandu. The ఇ is called ఇత్వం itwam : (త్వం twām is the name given to the vowels only; while cāram as అకారం Acāram, కారం cacāram is common to both vowels and consonants :) the long sound is named ఈ త్వం ītwam. The secondary shape ఏ is called గుడి gudi (like goody) and the long sound is ఏ గుడిదీర్ఘం gudi-dīrgham. It is sounded ī or ēē like ī in machine, ravine, Louisa. Thus స్త్రీ (a woman) is strī, or strēē. లీల Līla (a comedy) is sounded Leeler. The sign for dīrgham or the longer sound is often omitted in writing; it is the accent written above. Thus తి కి సి are ti, ki, si (short) but త్రీ, కీ, సీ tī, kī, sī are long.

Added to various consonants this somewhat changes their shapes. Thus

కి ki కీ kī క్షి khi క్షీ khī గి gi గీ gī ఘి ghi ఘీ ghī or ఘౌ ghā.

In ghī we see that instead of adding the accent above, they add the sign — dīrgham at the end.

చి chi చీ chī జి ji జీ jī ఝి jhi ఝీ jhī or ఝౌ jhā టి ti టీ tī డి di డీ dī ఢి dhi ఢీ dhī ని ni నీ nī or నౌ nā ణి ni ణీ nī or ణౌ nā తి ti తీ tī or తి ti తీ tī థి thi థీ thī ది di దీ dī ధి dhi ధీ dhī ని ni నీ nī పి pi పీ pī ఫి phi ఫీ phī బి bi బీ bī భి bhi భీ bhī [in common writing చి chi భి chhi and బి bi భి bhi are shaped alike] మి mi మౌ mī or మీ mī యి yi యౌ yī (This consonant having the vowel inherent) రి ri రీ rī లి li లీ lī ల్లి li ల్లి lī వి vi వీ vī శి shi శీ shī షి shi షీ shī or హి hi హీ hī హౌ hā సి si సీ sī or సౌ sā హి hi హౌ hā హి hi హౌ hā ఖి xi ఖీ xī.

It will be observed that some of these letters have two or three forms just as happens in English. In common writing లి li and వి vi are shaped alike.

Instead of the initial (or capital forms) ఇ ి ఈ ి they use యి yī and యౌ yā which

however are pronounced simply ి and ి. Thus యిక్కడ iccada (here) యాడు īdu (age) are written instead of ఇక్కడ and ఈడు. The initial forms ఇ, ఈ are seldom used unless in poems and dictionaries.

It will be observed that the six consonants ఘ gha, ప pa, ఫ pha, ష sha, శ sa, హ ha, which have the vowel 'a' written separate from them, likewise have the vowel ఏ (i) written in the same manner separately.

ఉ or అ the short vowel U as in *Superb*, or ఊ in book. Thus ఉప్పు uppu 'salt' అలిపి puli 'a tiger.' And ఉ or అ is the same vowel long, as ū in Lucy, chuse, choose or oo in root, shoot. Thus ఉగుట ūguta 'to swing.'

In common business this is best represented by ఊ; thus Ramoodoo for Ramudu: for in the affairs of ordinary life more precision in spelling would be pedantic.*

The form అ is constantly used for this vowel, thus ఉత్తరపు uttaravu 'an answer,' is written అత్తరపు; but grammarians assert that this form belongs to R, as will be stated in a future page.

The second forms are ట and టౌ with which ✓ (the sign of á) is used: excepting as regards the ten letters that never use ✓. These are ఖ జ ఙ ఞ ట ణ బ ల అ which are written ఖు, జు, ఙు, ఞు, టు, ణు, బు, లు, అు. The rest use it as follows:

కు ku ఖు khu గు gu ఘు ghu చు chu ఛు chhu జు ju ఝు jhu టు tu ఠు thhu డు du ఢు dhhu ని nu ణు nu పు pu ఫు phu బు bu భు bhhu ము mu యు yu రు ru లు lu ళు lu వు vu శు su షు shu సు su హు hu ళు xu. కూ, చూ are kū, chū, formed by adding the — to ట.

Here it will be observed that the letters ప pa ఫ pha and వ va add the vowel ట in a

* See on this subject Prinsep's remarks in Journal of Asiatic Society, June 1834, page 281.

peculiar manner. This is done to distinguish them from ఘ gha and మ ma. But in common hasty writing these distinctions are sometimes confounded.

In like manner న 'N' is often written for ష S; and వ V is often written for ప P. But over S and P, when thus written, a little upright dash is often placed to shew the difference, and to denote that the vowel ought to be separated from the consonant.

Instead of the initial forms ఉ and ఊ the consonants వు vu and వూ vū are generally used. Thus the words ఉప్పు uppu 'salt' ఉదత uduta 'a squirrel' are in the dictionary spelt ఉప్పు and ఉదత; but in common life తుప్పు vuppu, and తుదత vuduta. But the V or W is not sounded and accordingly the sounds are uppu, uduta, or ooppoo, oodoota.

The short ü when it is final is written indeed, but is very often (like the silent e in hare, ride) dropped in pronunciation. Thus చేన చేన chēna 'a field' is always called చే chē; బాతు బాతు bātu 'a duck' is pronounced బాట్ bāt; తాళుతాళు stop! stop! is pronounced తాల్ తాల్ Tarl! Tarl! or Tāl Tāl! దున్నపోతు 'a he buffalo' in like manner is called దున్నపోత్ dunnapōt. Words that end in మ mu as బేరము, bēramu 'merchandise' కారము cāramu 'acid' are always pronounced బేరం bēram కారం cāram. In such words the final U is necessary only in poetry: for in Telugu as in French verse each syllable is enunciated. In the words borrowed from Hindustani, English or other languages (and which have a final silent consonant) as fir-yād (a complaint) vakīl (a pleader) book, major, line, number, (the English words) the Telugus do indeed add a final u, thus ఫిర్యాదు, వకీలు, బుక్కు, మేజరు, లైను, నంబరు; they write the vowel U, but do not pronounce it.

At the end of a verse in poetry, the syllables లు, సి, ను, often drop their vowels and

are contracted into ల్, ళ్. Thus కనులు become కనుల్, ఆరసిసి and వాండలకును become ఆరసికా, వాండలకా. But vulgar copyists instead of dropping the vowel, lengthen it; thus కనులూ, ఆరసిసి, వాండలకునూ.

Many Telugu words use the vowels A and U in the second syllable at pleasure; thus వాలగ వālaga, or వాలుగ vāluga, బుడములు or బుడుములు, మెరగు or మెరుగు, తరము or తరుము, అటక ataca, or అటుక atuca. The same happens in verbs, thus పరచుట paraçuta, పొగులుట, పులకరించుట may at pleasure be spelt పరచుట paruçuta, పొగులుట, పులకరించుట, or dropping both vowels పర్చుట parçuta, పల్లరించుట palkarinçuta. Accordingly if we do not find one form in the Dictionary we must look for the other.

The short vowel రి is rī or rō as in the words rig, rich, trick, rōck, brōck. Thus ముషి rishi 'a prophet' ముతువు rutuvu 'a season' ముణము debt. The second form is రి as in తృప్తి tripti 'satisfaction' కృపa cripa 'favor' సంస్కృతము Sanscrit.

In common writing, the letters జు zu and జూ zū are often shaped exactly like the vowels రి ri and రూ rū. And instead of the capital ము they use రు. Thus ముణము is written రుణము. But this is wrong.

The vowel య is also written (but not pronounced) along with రి. Thus కృ crī కృ గ్రీ కృ గ్రీ శ్రీ శ్రీ, &c. But తృప్తి tripti is generally, though not correctly spelt తృప్తి trup-ti and కృహం griham (a house) is wrongly written కృహము; while కృష్ణ krushna or krishna, (a certain name) is vulgarly written కృష్ణ and వైకృతి vaicriti is written వైకృతి.

The vowel లు Lu as in will run, shall read, is rarely used, and the learner may safely neglect it. Indeed ల (that is, the consonant L) is generally substituted, Thus clripta కల్ప (short) is written కల్ప and pronounced clupta. The word ప్లుత pluta 'extension' is written ప్లుత. Plava ప్లువ the name of a year is pronounced like the English word Plover. In fact లు is peculiar to a few Sanscrit words, and ought to be pronounced lri as in bell-ringer. But no one gives it that sound.

The short vowel ఎ is E short, as in Bella, Betty, periphery. Thus ఎనుము enumu 'a she buffalo' తెలుగు Telugu or తెనుగు Tenugu* (the name of this language) చెన్నపట్నం Chenna-Patnam, the original name (still in use) of Madras. వ్రాసె vrāsē 'he wrote' పలికె pālikē 'he spoke.' If such words are written in English characters the addition of h (vrāseh, palikeh) will conveniently shew that the ఁ is to be sounded as a syllable : not being silent. Thus in Latin bonē, talē, malē.

The long vowel ఐ is ē long as in the French words mēme, blēme and the Persian words shēkh, shēr, dēr; different from the sound given in English to the vowel a in name, or same. Thus ఏమి ēmi 'what' ఏనుగు ēnuga 'an elephant' తేనె tēnē 'honey' తడి lēdi 'an antelope' తల్లు leḷḷu 'antelopes.'

The short vowel a is vulgarly changed into e in a few words. Thus గడ్డి gaddi 'grass' is pronounced గెడ్డి geddi, గంధకం, గంధకం. The word వేళ vēḷa 'time' is written and pronounced వ్యాళ vyāḷa. These are mere vulgarisms and should be avoided. So నేదరి nēdari 'lout' లేక lēka 'without' లేత lēta 'soft' become న్యాదరి n-yādari, ల్యాక l-yāka, ల్యాత l-yāta; while వేట vēṭa 'venison' (the common word also for a sheep) becomes వ్యాట and యాట y-yāta and yāta.

By a similar error, which is universal, the words beginning with చే or తే, &c., are perpetually written చొ and తొ; thus చేయు to do is almost invariably written చాయుట; and చేరుట (to arrive) చారుట; చేత chēta (by) చేప chēpa (a fish) are usually written చాత, చాప chāta, chāpa : because the illiterate spell by the ear alone. బట్టమేక batta-mēka 'a bus-tard' is pronounced vulgarly butter-maker. పేట a suburb becomes ప్యాట p yāta, తేట tēta

* It is high time to abolish the absurd name Gentoo which was introduced by the Portuguese, and is ignorantly used by some persons for the name 'Telugu.'

'clear' becomes త్యాట t-yāta. So పేరు a name (instead of pēru) becomes ప్యారు p-yāru. And (as vulgarism is capricious) the contrary happens : thus శరీరం śarīram 'the body' is always written శెరీరం serīram.

This must be remedied in searching for a word in the dictionary. The correct spelling is uniform : the vulgar forms are devoid of rule ; and various people use various spellings. They often know and acknowledge these deviations to be wrong, and entirely approve the more correct mode of spelling. Among ourselves orthography has only in late years become fixed : our ancestors cared little for the spelling even of proper names.

The final short ä is sometimes written ē. Thus అల్లిక, పెంటిక, allicā, penticā are written అల్లికె, పెంటికె allikē, pentikē.

The second forms are ఁ ē and ఐ ē. Thus కె kē కే kē ఖె khē ఖే khē గె gē గే gē ఘె ghē ఘే ghē, &c.

The long vowel differs from the short only by adding the C mark above called పొల్లు pol-lu; which in ordinary writing is omitted. Thus the long and short vowels are written alike. Sanscrit writing never uses the pollu; but the sound is invariably long.

In the copies of the Telugu Poems which have been transcribed for me (now amounting to some hundred volumes) the spelling has been left as it was in the original. To rectify the vulgar errors would have been an endless task : the spelling has been rectified only in those volumes which have been prepared for printing.

The shapes ఁ ఁ are drawn from right to left, (backwards) and ఁ the sign of ā is drawn (forwards) the opposite way. Thus కా is kā, but కె is kē, and కే is kē. Accordingly we have these forms ఖే khē, గె gē, ఘె ghē, ఘే ghē, చె chē, ఛె chhē, జె jē, జే jē, జ్ఞె jñē, టె tē, తె tē

దే dhē, ధే dhē, నే nē, తే tē, థే thē,
 దె dhē, ధె dhē, నె nē, పె pē, ఫె phē,
 బే bhē, భే bhē, మే mē, యే yē, రే rē,
 ఠే ṭhē, లే lē, ళే ḷhē, వే vē, శే śhē,
 షే shē, సే sē, హే hē, ఊ xē. And
 if the accent is added, thus కే kē, ఖే khē,
 గే gē, ఘే ghē, &c. the vowel becomes
 long.

Instead of the initial form of ఎ ē (which is
 confined to poems and dictionaries,) యే yē
 is in use. Thus for ఎవడు evadu 'who' ఎక్కడ
 eccada 'where' ఎనిమిది enimidi 'eight' ఎండుకు
 enduku 'why' we write and pronounce యెవ
 కు yevadu, యెక్కడ yeccada, యెనిమిది,
 యెనిమిది, యెండుకు yenduku. And the long vowels
 as ఏతాం, ఏల, ఏగాణి are always changed into
 యేతాం or యేగాణి, &c.

The letter Y though thus written (the
 learned say) ought not affect the pronuncia-
 tion.

The vowels A and E are in vulgar writing
 used for one another: chiefly in initial sylla-
 bles. Thus యెనిమిది enimidi 'eight' is writ-
 ten యనిమిది yanimidi; యెక్కడ is spelt యక్క
 డ; యెవ్వరు evvaru becomes యవ్వరు yavvaru.

It will be observed that the six letters over
 which the vowel యి i is written without touch-
 ing them, likewise have ē and ē written in the
 same manner.

ఐ ai; విశ్వరథం ais-war-yam, (prosperity)
 విక్యం aik-yam 'unitedness.' This is sound-
 ed as the English sounds of sky, like, heights.

Words beginning with this vowel use the
 shape ఐ in the dictionary, (See rules for
 finding words in the dictionary) but in com-
 mon use this is laid aside, and ఆయి āyi is
 substituted. Thus వినాసు I became is writ-
 ten ఆయినాసు ayinānu. Under the vowel యి
 it has been shewn that యి yi is used for i,
 and in fact does not retain the sound y
 (which is reckoned as a consonant) thus a-yi-
 nā-nu is pronounced ai-nānu. The second

form is యి: thus కై Kai, ఖై Khai, గై gai,
 &c.

The forms therefore are as follows :

కై ఖై గై ఘై యై షై షై యై షై
 ఠై దై ధై నై &c.

This vowel must always be expressed by
 AI in English—never by Y. Thus నైర్రుతి is
 nairruti, not nyruti; పైకము is paicam, not
 py-cum; సైన్యము is sain-yam, not synyam.
 If it is written Y, this leads to uncertainty,
 as will be seen in the remarks on the conso-
 nant Y. For the letter Y is, in Sanscrit and
 in Telugu, always a consonant; and cannot
 be used without a vowel following it.

The vowel యి is ö as in Söphia, Pölice, prö-
 duced, Möravia, pötential, Löcated. Or the
 French words folle, monnoie, montagne. The
 longer sound యి is that which occurs in the
 Persian words shör, töp, mör, or in the
 French words logruer, monde, fosse.

These initial forms are found in the diction-
 ary, but are laid aside in common use. యై వొ
 and యై వొ being substituted.*

But the consonant V if followed by U or O
 is not pronounced.

Thus యై is simple ö and యై is long ö.

ఒప్పు oppu 'right' is usually written ఒక్క.
 ఒకటి öcati 'one' is written ఒకటి or even ఒక
 టి.

ఒత్తుట öttuṭa 'to press' is written ఒత్తుట.
 ఒగు ögu 'wicked' is written ఒగు.
 ఒపిక öpica 'patience' is written ఒపిక.
 ఒమము ömamu 'bishop's weed,' is written ఒ
 మము.

Elsewhere the long vowel is changed into
 వా; thus the word for a boat or ship is al-
 ways written and pronounced వాడ vāda; un-
 less in poems, where it is written ఒడ öda.

* The alphabet is called ఒనమాలు onamālu from
 the words ఒంనముఃశి వాయ సద్ధంనముః which is to Hin-
 dus what the Bismillah is to Musulmans.

The short *o* has two forms, viz. కౌ *co*, గౌ *go*, ఖౌ *kho*, &c. and the second form is ఘౌ *ghō*, ఝౌ *jhō*, మౌ *mō*, యౌ *yō*, పౌ *pō* పౌ *vō*, &c. The second form is compounded of *o* *ē* and *U* the sign of *u*.

This compound form is used by all consonants: but all do not use the simple form. The simple forms are these;

కౌ ఖౌ గౌ చౌ ఘౌ జౌ టౌ ఠౌ డౌ ఢౌ ణౌ ఠౌ దౌ ధౌ బౌ బౌ భౌ రౌ రౌ లౌ లౌ. Four letters have a peculiar shape పౌ *po* ఫౌ *pho* షౌ *sho* సౌ *so*.

All these may be made long by adding the accent, thus కౌః *cō*, గౌః *gō*, &c.

Some are elongated by adding *—* (*dirgham*) to the second form, as మౌః *cō*, ఖౌః *khō*, &c. పౌః *pō*, పౌః *vō*, సౌః *nō*.

Thus *ē* and *ū* compounded (like *eau* in French) become *ō*. But four letters omit the sign *U* when the vowel is long. ఘౌః *ghō*, ఝౌః *jhō*, మౌః *mō*, యౌః *yō*. Thus one *commu* is omitted: but uneducated persons often use two.

It is a very common error to write the long *ō*, instead of the short *o*. Thus కొంత, కొండ రు are written కౌంత, కౌందరు. This does not affect the pronunciation: which remains short.

The vowel *au* or *ow*, as in *cow*, *out*, *mount*; but it is compounded of *A* and *U*; and accordingly in common writing the initial shape *ఔ* is never used; ఆవు *avū* or *awū*, being substituted; and the *V* or *W* being silent as already shewn, this is pronounced *aw* or *au*. Thus ఆవుట *awṭa* or *awṭa* (to become) which in the dictionary is ఔట *auṭa*: pronounced like the English word *outer*. Thus ఔదార్యం *audāryam* 'generosity' ఔన్నత్యం *aunatyam* 'loftiness' are commonly written ఆవుదార్యం, ఆవున్నత్యం, but the pronunciation re-

mains unaltered. In these Sanscrit words this change is not approved.

Few of the Telugus are able to pronounce the short vowel *o* in the English words *lost*, *hot*, *horse*, *top*, *God*, *law*, *lord*, *order*, which they make లాసు, హటు పాసు, టాళు, గాడు, లా, లాడు, ఆర్డరు. thus *born* becomes *barn*, *God*, *guard*, and *former*, *farmer*. In the Telugu newspapers *Hong Kong* is spelt హంగు కాంగు *Hangu-Kangu*. In English neither sound is used unless in some districts as *Derbyshire* where *honey* and more are pronounced in the ancient manner: the sounds are quite different from those of *rod* and *rode*.

The sign ✓ is (very needlessly) retained in combination with *au* as regards some letters. Thus మౌ *mau*, యౌ *yau*, హౌ *hau*.

The following are the shapes used,

కౌ	ఖౌ	గౌ	ఘౌ	జౌ	ఠౌ	ఢౌ
ఘౌ	టౌ	ఠౌ	దౌ	ధౌ	బౌ	భౌ
రౌ	లౌ	ళౌ	పౌ	ఫౌ	షౌ	సౌ
హౌ	మౌ	యౌ	రౌ	తౌ	థౌ	దౌ
నౌ	పౌ	హౌ	క్షౌ			

Throughout the grammar I have used the common forms of the initial vowels. For the sake of uniformity in the dictionary, however, monosyllabic forms of *ai* and *au* are used. Thus for the words కుంట *payita* (a woman's veil) and కవుజు *cavuzu* (a partridge) we must use the spelling కుంట and కవుజు. Sanscrit words invariably use the monosyllabic forms. Telugu words use these or the dissyllabic forms at pleasure. Poets adopt whichever form suits the metre; thus కౌగిలి *cau-gi-li* (an embrace) is a dactyl formed of a long syllable and two shorts. But this may be written కవుగిలి *cāvūgīlī* (four shorts) or by inserting *o* (that is *N*,) poets write కవుంగిలి *cāvūngīlī* whereby the second syllable becomes long.

Thus, besides the forms exhibited in the alphabet the vowels take the following forms; both in poems and in every day business.

అ	a becomes	య	ya
ఆ	ā	యా	yā
ఇ	i	యి	yi
ఈ	ī	యీ	yī
ఉ	u	వు	vu (but sounded u or ō)
ఊ	ū	వూ	vū (sounded ū or ō)
ఋ	ri	రు	rū or రి ri
ఎ	ē	యె	yē (or <i>wrongly</i> , య ya)
ఏ	ē	యే	yē (or <i>wrongly</i> , యా yā)
ఐ	ai	ఐయి	a-yi
ఒ	o	వు	vo, wo, or యొ yo
ఓ	ō	వో	vō, wō, or యో yō
ఔ	au ..	ఔవు	a-vu, au.

ఋ rū and ౠ lu are not in use.

A short vowel is called హ్రస్వము hraswamu, హ్రస్వక్షరం hraswākṣaram, or లఘువు laghuvu : each of which words literally means (levis) light; as opposed to గురువు guruvu 'heavy' which is the same as దీర్ఘం dīrgham 'long.' A vowel which is long by nature as ఆ, ఈ, ా, ి, &c., is called దీర్ఘం dīrgham : but it is called *guru* if long either by nature or *position* : that is by being followed by two consonants. Thus in the words అంత anta 'all' అన్న anna 'elder brother' తమ్ముడు tammuḍu 'younger brother' &c. &c., the first vowel is short; but is *guru* because followed by two consonants. The word *guru* is only used in prosody.

In the Rambler, No. 90, Johnson uses the preferable expressions *strong* and *weak* syllables. These words are referred to in various parts of Telugu Grammar and therefore are here noticed. They are also used regarding the క్రమశ్చారం or Table of (క్రమములు) Prosodial feet : wherein the sign | (a short upright line) is used for *short*, and ∪ (our mark for short) denotes *long*. As the quantity of every syllable is evident

to the eye, scanning is perfectly easy; and the marks | and ∪ are rarely used. We may therefore without any inconvenience use the marks found in Latin and Greek. In reading verse, the natives use particular chanting tones which to our ear are far from agreeable. It is such as the Romans used, according to Ovid, (Art. 3, 345) Vel tibi composita cantetur epistola voce. This passage should have been noticed in Monk's Life of Bentley, Vol. II. p. 324. See Smollet's remarks (Humphrey Clinker, letter of 13th July,) "Every language has it's peculiar recitative" &c. Natives are accustomed to read in a very loud voice: whenever we find this disagreeable, we merely need remark యెందుకు అరిచేది? మెల్లగా నవ్వండి. The student will find it useful to read the first two sections of the chapter on Telugu Prosody.

On the Consonants.

The first 25 consonants, as shewn in the alphabet, stand in five lines, each of which contains four letters besides a nasal.

The four letters which thus form one line are often looked upon as equivalent. This particularly happens as regards initials changed by grammatical rule; which will be explained elsewhere. The "Primary" letters క చ త ప ka, cha, ṭa, ta, pa, are changed into "Secondaries" and respectively become గ జ డ ద బ ga, ja, ḍa, da, ba, or గ శ డ ద వ ga, sa, ḍa, da, va.

The sounds of many consonants require no explanation. Thus, క ka గ ga చ cha జ ja న na ప pa బ ba మ ma య ya ర ra ల la వ va స sa హ ha are usually pronounced like the corresponding English letters as sounded in Kate, Gate, chase, jackal, no, put, be, me, you, row, low, vale, sale, hale. The letter గ is always hard, (as in gorge,) thus గిన్నె ginneh 'a cup' and గెలుచు geluṣu 'to conquer;' but it is never pronounced soft as in *George*.

The aspirates are the following.

ఖ kha as in 'park-house;' 'buck-horn;' ఘ gha as in 'log-house,' 'stag-horn;' ఛ chha as in 'coach-horse;' ఙ ja as in 'hedgehog;' ఠ ṭha as in 'cart-horse;' ఢ Dh, as in 'bid him;' ఢ ṭha as in 'but-him;' 'not-here;' ఢ ṭha as in 'ad-here;' ఘ pha as in 'up-here;' ఢ bha as in 'club-house.'

The learned affirm that aspirates are peculiar to Sanscrit, and never should be used in native Telugu words. Thus they wish us to write these words without the aspirates : దొర dora 'a master' గాలి gāli 'wind' గట్టి gaṭṭi 'strong' కొబ్బెర kobbera 'cocoanut kernel' దుముకుట dūmūkūṭa 'to leap,' జంకుట zankuṭa 'to fear,' దాట్టి daṭṭi 'a girdle:' but in this they are not countenanced by general use, which gives the aspirate to these words; viz. ధొర dhora, ఘాలి ghāli, ఘట్టి ghaṭṭi, ఖొబ్బెర khobbera, ధుముకుట dhumukuta, ఝంకుట jhankinṭa (HD. 2. 901) also ఝంకుట jhancuta, and ధట్టి dhaṭṭi.

The capital shapes of the consonants are given in the alphabet. But some of them take another form, without Talacattu, when written beneath the line. Thus క is the capital form and క̣ is the second form of ka; in the words లెక్క lecca (an account) పల్లు palcu (a word.) Thus మ is ma; but the second shape is మ̣ as in the name మన్మథుడు Manmathuḍu (Cupid) or మర్మం marmam 'a secret.'

The following are the letters with their second shapes. Some of which (as బ Ba) are nearly the same as the capital shapes.

- క kka గ gga ధ dgha చ్చ chcha
- or ఛా చ్చ chchha జ్జ jja or zza జ్జ jja
- ట ట్టా ట్ట ట్టా డ డ్డా డ్డ డ్డా ణ్ణ ణ్ణా
- త త్తా త్త త్తా ద ద్దా ద్ద ద్దా న్న న్నా
- ప ప్పా ఫ్ఫ ఫ్ఫా బ్బ బ్బా ద్భ ద్భా
- మ్మ mma య్య yya ర్ర or ర్ర rra (also
- ర్ర rra) ల్ల la వ్వు vva శ్శ śsa
- ష షషా శ్శ śsa.

In some of these combinations the upper letter is different from the lower as (క్క్) because the other combinations (as క్క) are wrong; though they sometimes occur in writing. Native tutors would teach us about a hundred more combinations, though well aware that they are never used.

The pronunciation of some consonants is peculiar. Thus చ cha and జ ja are sometimes softened into ఛా (or tsa, as in *hot-sun, Betsy*) and z or ds (as in *swordsman.*) The softer sounds ఛా and జా are peculiar to Telugu, and the harder sounds cha, ja, originate in Sanscrit: no Sanscrit word can use the soft sounds.

The letters చ and జ take the hard sound with (I, I', E, E' AI,) ఇ ఛ ఎ ఏ ఐ. Thus చిప్పి chippa 'a plate' చీమ చీమా 'an ant' చెప్పట chepputa 'to say' జెర్రి jerri 'a centipede' జెర్రిపోతు jerri-pōtu 'a cobra de capello' చేను chēnu 'a field' జేన జేనా 'a span' చైత్రము chaitramu 'the name of a month' and జైమిని Jaimini 'a certain name,' All these take the hard sound. And చంద్రుడు chandrudu 'the moon' చాచక్యము chacachakyamu 'brilliancy' చోరుడు chōrudu 'a thief' being words of Sanscrit origin give the hard sound of ch. And జలము jalamu 'water' జాలము jālamu 'a net' జీవము jīvamū, 'life' give the hard sound of J.

The following words being Telugu, give the soft sounds; చలము çalamu 'anger' చాచట చాచటా 'to extend' చోటు çōṭu 'a place' వచ్చుట vaççuṭa 'to come' చొచ్చుచున్నారు çoççuṇnāru 'they enter' which might be spelt in English letters tsalam, tsātsuṭa, tsōṭu, vatsuṭa, sossusunnāru.

This is the German sound of C; for in the names of the letters in the German Alphabet the letter C is called Tsay, and Z is called Tset.

And the soft sound (dz) of జ is perceived in the Telugu words జబ్బు zabbu 'slow' జెజ్జము bezzamu 'a hole or bore' జోడు zōḍu 'a pair' which might be written dzabbu, bedzamu, dzōḍu. In common writing the letter జ is wrongly shaped like బు bu.

Instances wherein the consonant is doubled: పిచ్చి piççi or pichchi (foolish) is pronounced like the English word *pithey*: and వచ్చె vaççeh (he came) is pronounced like vat-cheh. మజ్జెగ mazziga 'butter-milk' is pronounced madjiga; and గజ్జెలు gazzelu (anclets) would according to English ear be written gud-jello.

In some grammars and in some recent editions of poems, the numerals ౦ and ౧

(1 and 2) have been placed over these letters : one denoting the soft, the other the hard sound. But the principle is so easily understood that marks (which indeed few understand) are superfluous.

The mutation of *pa*, into *sta* is obvious in the verb: where the participle చేయుచు *chē-yu-tsu* is at pleasure spelt చేస్తు *chēstu* : thus the sounds of S and T change places.

In the rustic or ancient pronunciation, the Telugus use the soft sounds alone. Thus we frequently hear the words చిన్న *chinna*, చెప్ప *cheppu*, జిలుగు *jilugu*, జెముడు *jemuḍu* pronounced *çinna*, *çepu*, *zilugu*, *zemuḍu*.

They in like manner mispronounce Sanscrit words.

The soft sounds are common in Irish, where true, dry &c., are pronounced throe, dhry, &c.

The nasal sound *ḡ* *gna* or *ng* of the first *varga* or class is like *nio* in the word *mignonette* or in *opinion*. It occurs in the common words వాస్తావము *vāng-mū-lamu* 'a recorded deposition or statement.' Like all other nasals, it is usually changed into *o* as in the word అంగం *angam* 'the body.'

The nasal of the second *varga* or class is *ḡ* and never appears alone: being always written under the letter జ *ja*, as in the word జ్ఞానము *jñānamu* 'recollection' and జ్ఞానము *jñānamu* 'knowledge' సంజ్ఞా *san-jna*, 'a sign.' These words are usually though not correctly pronounced గ్యాపకము *gyāpa-camu*, గ్యానము *gyā-namu*, సౌగ్య *saugya*.

In teaching Sanscrit or Telugu the teacher is obliged continually to make his pupils pronounce louder and harder than they fancy requisite.

The letters ట *Ta*, డ *Da*, and ణ *Na*, are harder, and the letters త *Ta*, ద *Da*, and న *Na* are softer, than the sound they have in English.

The soft D and the soft T are used in modern Greek : as is shewn in Dallaway's Constantinople.

The hard D is often pronounced nearly like R, thus బెజవాడ *Bezavāḍa* becomes *Bezoara*.

The distinction between the hard and soft T is perceived in these words.

పాటు	a stab	పాతు	a beast
కోట	a fort	కోత	cutting
పాట	a song	పాత	old
తాట	the bark of a tree	తాత	a grandfather
వింట	on a bow	వింత	strange
చెట్ట	evil	చెత్త	rubbish
సుట్టు	limit	సుత్తు	intoxication,
మూట	a bundle	మూత	a cover
కోటి	ten millions	కోతి	a monkey
చేతులు, చేట్లు	evils	చేతులు	hands
పొట్టు	husk	పొత్తు	friendship
పొట్టి	short, not tall	పొత్తి	a rag
వట్టి	mere, only	వత్తి	a wick
తిట్టి	reviling	తిత్తి	a bag
పట్టి	holding, a list	పత్తి	silk
కట్టి	binding	కత్తి	a sword.

The distinction between the hard and soft D is important.

పొడ	a speck	పొద	a bush
పొడి	powder	పొది	a pouch
పాడు	waste	పాదు	bed of a tree
నిండ	(adv.) fully	నింద	blame
గడ్డ	a boil	గడ్ద	a vulture
దిడ్డి	a door	దిద్ది	correcting
గుడ్డు	an egg	గుడ్డు	a blow
బుడ్డి	a bottle	బుద్ది	sense
పొడుగు	length	పొడుగు	the udder
మండ	a bough	మంద	a flock
వాడు	he	వాడు	battle, quarrel
ఊడుట	to slip out	ఊడుట	to blow
పడి	having fallen	పది	ten
బడ్డ	fallen	బద్ద	a bit
పండి	having fruited	పంది	a pig.

In the negative verbs some masculines end in the hard sound, and some feminines or neuters in the soft sound. Thus,

కాడు	he becomes not	కాదు	she becomes not
లేడు	he lives not	లేదు	she lives not
రాడు	he comes not	రాదు	she comes not

ఛండదు he will not stay	ఛండదు she will not
	not
చలకదు he speaks not	చలకదు she speaks
	not
విసదు he hears not	విసదు she hears
	not.

This aorist form is used in all verbs. The following call for particular attention ;

వాడు వ్రాయలేదు	he cannot write
వ్రాయలేదు	he did not write
వాడు చదవలేదు	he cannot read
చదవలేదు	he did not read.

The difference between the following words is equally important,

ఘోరాము crimson	ఘోస a waterfall,
And between soft and hard L.	
వేలు lice	వేళ్లు names
రాలు to flow	రాళ్లు stones
కాలు a leg	కాళ్లు legs.

The hard sound of ఱ is exemplified in the words కనితి kaniti, 'an elk' and కాణుజు canuju 'a partridge.'

The letters P Ph B Bh M call for no remarks in addition to what is stated already regarding aspirates.

The letter Y is always a consonant, and requires the addition of a vowel. Thus చెయుట che-yu-ta 'to do' చెయ్యి che-yyi 'the hand' కొయ్య co-yya 'wood' బియ్యము bi-yya-mu 'rice' అయ్య a-yy-ā 'sir.' Likewise in Sanscrit words as పద్యము pad-ya-mu 'stanza' న్యాయము nya-ya-mu 'justice' కన్య can-ya 'a virgin' సూర్యుడు sūr-yu-ḍu 'the sun.' When yy occurs in a name we may conveniently express it by ii. Thus వెంకయ్య Venk-ayya and సూరయ్య Su-rayya (certain names) may be written Venkiia and Suriia.

The letter య 'y' is denominated కియ్య or కియనది.

The letter R is a fruitful source of idle disputation among the learned: some of whom assert that in certain words, as మరియ, మరచి, కర్ర, &c., we ought to use the obsolete form మఱిము, మఱచి, కఱ్ర. It is sufficient to point out that the shape అ is obsolete, and good authors neglect it. In ancient times the two

letters varied so far in sound that they were not allowed to rhyme together: and the excellent poet who wrote the Telugu version of the Srī Bhāgavat is blamed by pedants for neglecting this refinement. The letter ర is called మంచిరేఫ and the letter అ is called బందిరేఫ.

The obsolete అ R and C the semi-circle have crept even into some of the books printed under my directions. These letters ought to be set aside and not allowed a place at the compositor's table. In the language of Burma the letter R (crara vadi) is written under the letter, and shaped thus. The Burmese letter G is also shaped like the form O. The letter H is also similar. Some other characters also are evidently cognate.

When R is connected with a consonant, with no vowel between, it may be written thus; క ర్ర carta 'Lord' కర్మ కు carmamu, 'act' మర్మము marmamu a 'secret.' Or the mark ె called వలశలలక is placed beyond: thus కర్ర, కమము, మమము.

The letter R in such places must always be clearly pronounced as in the practice of the Scotch and of the Germans. The English are apt to slur or omit the sound.

In some printed books the silent ర R is shaped ర̄. This is chiefly used in foreign words; as గవర్నర్ గవర్ Governor, సీనియర్ సీనియ senior, జూనియర్ జూనియ junior.

Many pure Telugu words have a liberty of adding R to the initial consonant: thus తోప, త్రోప, దోప, ద్రోప tova, trōva, dōva, drōva, all mean 'a road' కొత్త cotta (new) may be spelt క్రొత్త crotta: and కొంక kinda (under) may be spelt క్రొంక krinda: thus in English there are words that resemble others in the initial, as cave, crave, gave, grave; tie, try, die, dry; cape, crape, gape, grape; pay, bay, pray, bray; couch, or crouch, babble, or brabble, petty, or pretty. Chaucer writes droil for toil, prin for pin, grin for gin (a trap) and brids for birds. Spenser writes thrust for thirst (F. Q. 3. 7. 50.) A similar liberty is found in all languages of the Celtic family. In English these are separate words, but in Telugu they are often only various spellings of the same word. For this reason, in the dictionary I have mingled these four classes. While the

consonants were classed separately, in the Telugu dictionary, this uncertainty regarding the initial often rendered it requisite to search for a word in three or four places before it came to light. By mingling the initials, and excluding the optional R, all the various modes of spelling usually appear in the same page. This arrangement diminishes the size of the dictionary; as formerly two or more forms were inserted; and were explained separately, or referred to another page.

By "pure Telugu words" (అచ్చ తెలుగు) or "Radical Telugu" grammarians intend such as are not derived from Sanscrit. The principles of Telugu and Sanscrit spelling are widely different: but as it is requisite to explain both, the reader will observe that such rules as mention one of these languages apply to it alone.

The expediency of the present arrangement of the dictionary will be hourly felt in reading: when asked whether we are to look for the word in question, under the primary initial K or the secondary G; under Ch or J (చెట్ట, జెట్ట and సెట్ట *chetta, jetta, and setta* are all the same word,) under T or D: under P or B; under ష s or శ ష, a native tutor is very apt to reply that either spelling is equally good.

The letter ల is L as in తెలుగు Telugu. The letter ళ is the same pronounced harshly turning the tongue upwards: thus పేళ్లు *pēllu* 'names' కొళ్లు *cōllu* 'birds.' Certain Sanscrit words always use ల and others always use ళ.

The letter వ V or W; this is generally sounded V; thus, వాడు *vādu* 'that man, వీడు *vīdu* 'this man' యెవడు *evādu* 'who.' In Sanscrit words it ought to be pronounced V as వయసు *va-yasu* 'age' వీణ *vīṇa* 'a lute;' but in many Telugu words the sound is more like W, thus వట్టి *vaṭṭi* 'mere' is usually sounded *waṭṭi*. The learned prefer the sound V, the illiterate often use the sound W. In English words the Telugus find V hard to pronounce; usually changing it into W. When it is doubled, as in పువ్వు *puvvu* 'a flower' కొవ్వు *covvu* 'fat' దవ్వున *davvuna* 'afar' it is usually pronounced as W, thus pu-wu,

co-wu, da-wuna. In common talking the V is often dropt: thus వేట *vēṭa* (hunting, the chase, venison, a goat) is generally changed into యేట *yēṭa* and యాట *yāṭa*. Elsewhere V changes into O. Thus వచ్చె *vaççe* 'he came,' is pronounced by rusticks లెచ్చె *leççē*.

The three letters శ sha and స sa are as different in sound as the English words sharp, action, soul. They are exemplified in the names శనివారము, లక్ష్మీవారము, సోమవారము Sanivaramu 'Saturday' Laxmivāramu 'Thursday' Sōmavāramu 'Monday.' As distinct names are convenient, some call these శాంతిశకారము *ṣanti śacāramu*, కష్టశకారము *kaṣṭa-śacāramu*, సులభశకారము *śulabha-śacāramu*: others use the words దశమి, పష్టి, శత్రుమి. The commonest phrases are, విష్ణుశకారము, శివశకారము, వ్యాశశకారము, because the names Vishnu, Siva, and Vyāsa exemplify the three sounds. Any three words in a similar order are more easily remembered than the grammatical phrases ఓష్టము 'labial, దంత్యము dental, and శాలవ్యము palatal.'

The learned state that శ Śānti-Sacāramu, belongs solely to words of Sanscrit origin: and wish us to exclude it from all Telugu words. Thus they think వలెనది 'must' ought to be written వలెనది: and చేశి, వేశి, వ్రాశి should be చేసి, వేసి, వ్రాసి. But the voice of the nation is against them: and common usage is the best guide in this matter.

The word శ్రీ, or శ్రీ "blest, happy, auspicious" is superstitiously placed at the beginning of papers and books; but in government business at Calcutta this is forbidden: and books printed at Madras omit it at pleasure.

The consonant హ H takes peculiar forms with the various vowels; thus హ ha హా hā హి hi హో ho హీ hī హు hu హూ hū హ్రు hri హే hē హై hai హౌ hau హో hō హౌ hō హౌ hau.

The interjection ఆహా *āhā* denotes yes. The letter హ H is sometimes pronounced as F. Thus జిహ్వా *Jihva*, pronounced *jifva*,

(ignorantly written జింహ Jimha) is the Sanscrit name for the tongue. ఆహ్లాదం ahlādam (āffādam) delight. It sometimes changes places, in pronunciation, with the letter under it. Thus the name బ్రహ్మ Bramha (a name of God) is written Brahma. And the name for a bramin is written బ్రాహ్మణుడు brāhmanudu but pronounced brāhmanudu.

Thus in Danish Hval is the name for a whale. In Swedish Hvald is what and Hvar is where. See Rae Wilson's Norway and Sweden 1826, Page [60] Appendix.

When the letter H is silent, as in Rāmah it is expressed by two dots 0 thus రామః and దుఃఖము duh-khamu.

The letter ష sha, more conveniently expressed by X, is a compound of క ka and ష sha; and is sounded like cti in action, direction, section. Thus అక్షి axi 'the eye' పరీక్ష parīxa 'examination' అక్షరము axaramu 'a letter of the alphabet.'

The letter X is in Spanish pronounced like ch. Thus Texiera and Xeres are sounded Teshira and Sheres, or Sherry.

The letter X is placed by the native authors at the end of the alphabet. In Wilson's Sanscrit Lexicon it is placed with the letter k.

The Telugus are as negligent in spelling as the English were before the days of Johnson. The words borrowed from Sanscrit are often misspelt. Thus స్త్రీ strī 'a woman' is often written శ్రీ Srī 'fortune' and vice versâ. The word అన్నం annam 'food' is constantly written and pronounced వన్నం. The word బ్రాహ్మణుడు Brāhmanudu is frequently mispronounced బ్యామనుడు Biāmanudu.

On the Sunna and Half Sunna.

It has already been stated that the circle or cipher 0 called sunna is used as a substitute for a nasal letter. But it is wrong, though customary, to place it in conjunction with N or మ M. When N or M occurs double, as అన్న, అమ్మ the vulgar write అంన, అంమ or even అంన్న, and అంమ్మ.

The following observations regarding the circle and semi-circle need not be read by beginners. They can only be understood by

those who have made some progress in the language.

When sunna is followed by a consonant of the first four classes (varga) it is N; but the remaining letters (pa, pha, ba, bha, ma, ya, ra, la, va, ṣa, sha, sa, ha, xa,) sound it as M; and it likewise is M whenever it stands at the end of a word. Thus the word Sanscrit సంస్కృతం is pronounced sams-cru-tam. The Sanscrit words సంవాదం conversation, సంశయం doubt, are pronounced sam-vādam, sam-ṣayam. When followed by Y, the sunna is pronounced, nasally: thus సంయమి say-yami, 'a hermit,' సంయోగము say-yōgamu, 'juncture:' here the nasal sound of n is used, as in some French words, bien, sien, chien, requin. Thus sunna is written full but only half pronounced.

These words are Sanscrit; but in some Telugu words the letter C called the half sunna or semi-circle is used by some grammarians* but in common use the circle alone is used: though it sometimes is pronounced full N, as in the English words song, long.

The learned declare that the semicircle is peculiar to verse, and that to use it in prose is absurd.†

The spelling used in ordinary writing deviates from that approved by the learned. Thus అతండు atandu is pronounced అతడు atādu.

In some particular words the sunna is inserted after a short syllable. Thus తమ్ముడు tammudu may become తమ్ముండు tammundu; అల్లుడు becomes అల్లుండు a son-in-law; తోడవుతువు, తోడంబుట్టువు. M. 17. 1. 55. పనుగు or పనుంగు an elephant. వెలుగు or వెలుంగు.

* It is analogous to the sign used in old Latin printing for m or n. Thus gemitu, indignata sub umbras became 'gēitu, Idignata sub ūbras.' In some ancient Latin words the letter N was optional; thus toties or totiens; quoties or quotiens. In his life of Numa, Plutarch mentions Pontifex as written Potifex.

† The printers of many recent publications seem to be unaware of this rule. In a Telugu version of the Arabian Nights we even find (p. 582) such odd forms as గుంపుంజూచి; and similar refinements may be seen in most pages of that book.

The sunna thus inserted is called ఆచేశసు
 క్షు or optional N. Thus అరటి becomes అరం
 టి. వెడద or వెడంక; వైట, శయిట or శయింట;
 తొల్లిటి or తొల్లింటి; కడక, కడంక. తెలుగు Telugu
 or తెలుంగు Telungu also spelt తెనుగు Ten-
 ugu (See M. Virat. 1. 6.) or తెనుంగు Tenungu,
 and even తెనుగు Trenugu or తెనుంగు Tre-
 nungu.

It is inserted before గౌ when that ad-
 verbial affix is added to the *Root in A*. Thus
 రాగౌ or రాంగా; ఎరుగౌ or ఎరుంగా.

And after words of colour. Thus యెర్రగౌ
 or యెర్రంగా redly. నల్లగౌ or నల్లంగా blackly.

It is sometimes inserted in the verb, in
 the third person singular masculine of the
 negative voice. Thus శడదు or శడండు; ఉండ
 దు or ఉండండు. Thus (Līla XI. 83.) మెచ్చం
 దు for మెచ్చదు 'he disapproves;' శుండండు
 for శుండదు. This spelling is rustic; and is
 used in verse merely to lengthen the preced-
 ing short vowel.* Also in other parts of the
 verb, as శలకుట, శలంకుట; తొలగక, తొలంగక;
 కలసుట 'to grieve' may become కలంసుట. It
 seems to be prefixed to the letters K. G. D.
 and B alone.

It is even inserted in pronouns, ఎవ్వడు be-
 comes ఎవ్వండు (M. XII. 6. 615. here ēvādū be-
 comes ēvvanḍu.) And ఎప్పటి, ఎప్పంటి the ge-
 nitive of ఎప్పుడు.†

In such places the N is used or dropt at
 pleasure: like U in honour or favour. Prac-
 tice alone can determine where we must use
 it.

In the ancient pronunciation of Telugu,
 (which the rustic classes still retain) the nasal

sound was very prevalent: but the educated
 classes have laid aside this disagreeable ac-
 cent. In England the rustic pronunciation,
 particularly in Derbyshire, is more antique
 and nasal than that of the higher ranks.

The nasal (following a *long syllable*) is pre-
 served among the illiterate in many Telugu
 words: as వాడు vāḍu 'he' వేట వేటా 'hunting'
 the chase' వీక vīka 'strength' తోక tōka 'a
 tail' కాక kāka 'heat' జాడ zāda 'trace,' లేడు,
 కాదు he is not: which the rustic classes write
 వాండు, వేంట, వీంక, తోంక, కాంక, జాండ్, లేండు,
 కాండు. The verb కాచుట is written కాంచుట
 which properly is another verb. ఆచుట is the
 spelling in the dictionary, but ఆంచుట in
 ordinary writing, though condemned. ఆడది;
 is written ఆండది; పాతాడు, పాంతాడు; రాండు
 for రాడు. The learned have attempted to re-
 concile this discrepancy by using C the semi-
 circle; they wish such words to be written
 thus వాఁడు, వీఁక, తోఁక, కాఁక. In like man-
 ner the forms చేయగా chāyagā, పోవగా pōvagā
 రాగా rāgā (doing, going, coming) are com-
 monly written and pronounced చేయంగా chē-
 yanga; పోవంగా pōvangā; రాంగా rāngā.
 This is the older spelling, now disused by the
 learned. The slightly nasal sound answers to
 the indistinct N used in French or in the
 Hindustani language.

This semi-circle is occasionally used in poe-
 try (when written on palm leaves) as a hyphen
 at the end of a line.

The vulgar often write the long vowel short
 and substitute the circle for ardhā sunna.
 Thus వీక vīca 'force' is written వింక vīnca,
 రోజుట is written రొంజుట and జోరింక is writ-
 ten for జోరీక. పోక pōca 'a nut' is written
 పొంక pōnca, గోగు becomes గొంగు, తొంచగా
 for తోచగా. తింక for తీక tēgeh. పింట for పీట.
 Rasica. 1. 52. Though written wrong these
 words are pronounced right. This error often
 occurs both in poems and in ordinary letters:
 and must be observed by the student who
 otherwise may be misled in the dictionary.
 On the other hand, sunna is omitted with
 equal carelessness: thus ఇంకువ is written,
 యిన్కువ, ఇంకలము, యిన్కలము, కుంకుమ, కున్కుమ

* It is sometimes omitted to suit the metre. గురింది
 becomes గురివి, పేరంటాలు becomes పేరటాలు. In M.
 4. 2. 169. we find ఎరిగి, యెరింగి erigi, eringi, here the
 same word is used twice; with and without sunna, to
 suit the metre. See quotations in the dictionary.

† The poets (like Homer) sometimes alter the spell-
 ing of words to suit the metre. Thus ఎప్పుడు eppudu
 "when" is —UU a dactyl: but may change into ఎ
 ప్పుడు epudu [a tribrach UUU] or even ఎప్పుడు
 epūdu UU 'an amphibrach' or ఎప్పు epdu, —U a
 trochee.

శంకరి, శక్తి, పొడి (go ye) పొడి, కాంచి Kan-chi (a certain town) is written కాచి, వంగోలు the town of Ongole is written వంగోలు and yet no one pronounces the words in the wrong way. Thus in hasty English writing, letter, teller, litter, tiller, tetter, titter, may easily be understood, though written wrongly.

The semi-circle has never come into general use among the people, and it will be hard to prove the expedience of a refinement like this : which is discountenanced by most manuscripts of the poets and it is unprofitable.

Experience and the advice of sound scholars among the natives has shown me it's futility ; but some bramins of ordinary learning uphold this character. They acknowledge that in practice it is laid aside, and that there is no rule in any grammar to vindicate the various ways in which the ardhha bindu is inserted.

They insist upon an English pupil acquiring the practice of using the semi-circle ; as well as the obsolete R ; and leave him to find out, by experience, that both these are unknown to all but pedants. Yet as few students continue the study after acquiring a smattering of Telugu, the emptiness of these instructions generally remains undetected.

The ordinary teachers are apt to speak to students on some learned subjects which are ill suited to beginners. The tutor should on such occasions be desired to read the following caution. ఇంశీషువారు ఆంధ్రముచదవనారంభించేటప్పుడు కేవలం సంస్కారదూరులై పున్నారు గనుక శబ్దజరిచ్చేదం, క్రియాపరిచ్చేదం, మాత్రముతోలుతనేర్చుకోవలసినదే గానికళ - ద్రుతం - సంది - సరళాచేతం - తద్యవం - తత్సమం - చేత్యం - యిత్యాది ప్రమేయములను గురించి ప్రస్తుతం తల పెట్టకునేలేదు - యాహుతువు వల్లనే యా ప్రమేయములు యావ్యాకరణములో ఆదిభాగములో న్రాయక ఆంధ్ర భాగములో న్రాయడ మైనది - వై గా ఆంధ్రములో శుద్ధ్యాలుచదవడము అన్నివిధాలా నిష్ఫలము గనక తోలుతనేలేదు - బాబులు - వాఙ్మూలములు గాక మరియేదిన్ని చదవనగత్యములేదు. In reading any manuscript with a learned Bramin, we shall find him object to the spelling in almost every line : asserting that the igno-

rance of the transcribers has vitiated the book. But our business is to study the language as it is : to take it as we find it : and errors that do not injure the sense or the metre may safely be left unaltered. Much that is pressed upon our notice as highly momentous, is in truth mere learned trifling.

Some modern pedants among the Telugus have attempted (in imitation of some Dēvanagari printing to abolish the ○ : thus instead of అండము, and ఆంధ్రము they affect to write అన్దము, and ఆన్ధ్రము. This idle whim appears in some recent publications both Sanscrit and Telugu. It is an empty innovation and is not likely to become popular.

From what has been stated the reader will observe that there are (as in some other languages) two or even three modes of spelling : one in daily use and indispensable ; this alone is used in the present grammar ; the second mode is poetical, and uses particular forms of certain initial and final letters, as ఒప్పికము for (in common spelling) తెప్పికము, and వానికిన్ for వానికిని ; and a third, which is pedantic, using the obsolete R and the obsolete semi-nasal.

In poetry a word may sometimes stand part in one line, and part in the next : thus Nala Dwip. 2. 831. తదను + మని and in 2, 166, the word అయితి + వి 'thou becamest' is thus divided.

It will be seen in the chapter on Elision that the final M is often dropped in Sanscrit words. Thus గ్రంథం + ఆరంభం grandham—ārambham becomes గ్రంథారభం grandh'ā-rambham : the Elision being the same as occurs in Latin. But with Telugu words the rule is different ; thus బోగము an actress, ఆట play, may form బోగమాట bōgam-āta 'the actress's play' never బోగాట. And కరణము అన్న caranam-anna 'the clerk's brother' may become కరణమన్న caranam anna but cannot become కరణన్న caran'anna. In Sanscrit in such places a long vowel would be used. But in Telugu this never is allowed.

On Dialects.

Just as happens in English and French, certain forms of expression and of spelling are in common use; others are found only in poems. Most words belong to the common stock; and those peculiar to the higher and lower dialect are altogether but few in number. Such occur even in the verb; thus "shalt not, wilt not," would be the poetical form; "shall not, will not," is the common form, and shan't, won't is the colloquial. Native grammarians condemn and neglect the colloquial forms, which they consider vulgar; though it is easy to prove their occurrence, (as in English) even in the writings of the best authors.

We are aware how totally the rules for Elision used in French, differ from those of Latin: and the difference between Sanscrit and Telugu in this respect is yet wider. What is right in one language is, sometimes, wrong in the other.

The rules for elision, permutation and softening initials are required in poetry; but not in the common Telugu we talk or write: and these poetical refinements are not admissible in books written to teach either a language or a creed. Our native teachers would willingly reject common Telugu altogether, and teach us the poetical dialect alone: which they themselves however cannot use in daily talking and writing.

In ordinary sentences, as గ్రంథమున్నది *grandhamu unnadi* 'there is a book' వానికియిచ్చి *vaniki istini* 'to him I gave it' ఇంకముందేనాచు *chhandamu anagā yēmi* 'what is Prosody?' they would direct us to spell these words thus; గ్రంథమున్నది *grandham'unnadi*, వానికిచ్చి *vānik'istini*, ఇంకముందేనాచు *chhand-amb'anangan ēmi*. This mode of spelling would be correct in poetry; but in common life no one uses it; and if we wish to be intelligible, we must use the common dialect. The two dialects differ almost as much as ancient and modern Greek; and were a resident in Athens, to attempt to transact business in ancient Greek (using likewise poetical elision!) he would not be easily under-

stood: nor will the Telugus understand us unless we speak and write as they do.

These remarks are made in consequence of the publication, by natives at Madras, of some small works on Grammar and on religion, which by using poetical rules are rendered hard to understand.

Writers regarding China have noticed that a similar pedantry prevails there; grammarians considering the language of common life wholly beneath their notice.

On Accent.

The accent accords with the spelling; and is easily understood. In words that consist of short syllables the accent falls on the first, thus పది *padi* 'ten' ఎనిమిది *enimidi* 'eight' పని *pani* 'work' would in English spelling be *puddy*, *ennimiddi*, *punny*.

The following instances of the accent may suffice: and to each is appended an English or Latin word of similar sound. శరి *sari* (Surrey) 'right' సమా *sama* (summa) 'even' అట *ata* (utter) 'they say.' మణి *mani* (money) 'a jewel.' హరి *hari* (hurry) 'a certain name. కళ *cala* (colour) 'a ray.' పుసి *pusi* (pussey) 'rheum.' చెరి *cheri* (cherry) 'each, apiece.' మడి *madi* (muddy) 'a field.' తెర *tera* (terror) 'a curtain.' పులి *puli* (pulley) 'a tiger.' శతకము *satacam* (shuttercome) 'a set of one hundred stanzas.'

In all these we perceive that the vowels are short in both syllables and the accent falls on the first. These words also shew that in English we express the first vowel (short a) sometimes by u and elsewhere by other vowels. But a double consonant as గ్ల or గ్న or గ్మ has a different accent; as is perceived in English when the two consonants are in separate words thus; royal-lady, begin-now, unnamed, unnumbered.

When a long and short syllable come together, the accent falls on the long: thus యెరె *ērē* 'a spear' పాము *pāmu* 'a snake.'

When long syllables come together the accent falls on the last. Thus కూడా *kūdā* 'together.'

In reading aloud, it is the custom to open the mouth wide; and to raise the voice to a

high pitch. In fact they inculcate the rules used by music masters in England.

“Those who wish to make themselves understood by a foreigner in his own language should speak with much noise and vociferation, opening their mouths wide. The English pursue a system diametrically opposite. For example, &c.” See Borrow’s *Bible in Spain*, Chapter I.

The spelling of some Sanscrit words is retained, as హరి Hari (for హరిః Harih) a name of Vishnu, కవి Kavi (for కవిః Kavih) a poet, &c., wherein the termination is but slightly altered; these are denominated తత్సమము Tatsamamu, a word more fully explained in the appendix: as well as తద్భవము Tadbhavamu or Permutations.

After making some progress in Telugu or Canarese the student should read over those chapters of Sanscrit Grammar which treat of (Sandhi, Vriddhi and Samāsa) Elision, augment, and compound words. Doubtless many read Telugu without this: but if we ever make any real progress in the language the student will require the aid of the Sanscrit Dictionary, and cannot even talk or write Telugu with any ease or precision, unless he masters the first principles of Sanscrit orthography.

Hindus and Musulmans usually mispronounce English names: and both the English and French, particularly in names of places, have equally corrupted the pronunciation of names used in India. The accent is misplaced in almost every proper name.

We call Muh’ammad, Mahomet, and Goo-da-loor, Cuddalore. We change Tee-pu టీపు into Tippoo, and Tiru-valli-keni (a suburb in Madras) into Triplicane. Cānchīpuram కాంచీపురం or కంచి is changed into Conjeveram; and Tirupati becomes Tripetty: Eraṅgōor యెరనాపూరు becomes Ennore. Pudicheri becomes Pondicherry. Bengalī-ru becomes Bangalore: and the name కరిమనూర్ Carimanal, (a small insignificant village north of Pulicat near Madras) has been changed into Coromandel; and is applied to the entire coast. It has been furnished (by English ingenuity) with a Sanscrit root “Cholamandal or land of the Chola grain!” a name unknown to natives; who assert that the Curu race (which name some Europeans imagine to be the root of *Kuru mandalam* Coromandel) was in the north of India, not in the Peninsula.

When reading verse the Telugus like all other Hindus use a sort of vociferous chant; the Papists call it “intonation,” and at the end of every stanza they are taught to draw out the last syllable in a kind of quaver which to our ears is absurd. It is needless for us to imitate this method which a native tutor

will lay aside when he finds that it does not please the English ear.

Though the learner must enunciate loudly, he need not do so after he has obtained some familiarity with the sounds.

Contractions.

The common contractions of words, (whether Sanscrit, Telugu, Hindustani or English) used in letter writing and accounts are as follows:—The Hindustani words are marked (H.)

ఆ॥	ఆదివారము	Sunday.
ఆ॥	ఆఱ్ఱింకు	Acting.
ఆన॥		Anno Domini.
ఉ॥	ఉత్తరము	Answer.
క॥	కనుబా (H.)	Cusbah ‘a town.’
కృ॥	కృష్ణకాలము	The dark fortnight, or wane.
ఖ॥	ఖండి <i>i. e.</i> శుట్టి	Candy or Indian ton.
గ॥	గరిశ	A Garise, or mea- sure.
గగ॥	వరహ	A pagoda or gold coin.
గు॥	గురువారం	Thursday.
గు॥	గురించి	Respecting.
గు॥	గుమస్తా (H.)	Gumashta, ‘a writer or agent.’
గు॥	గుజారతి (H.)	In charge of.
చ॥	చండు (H.)	(Persian, <i>on date</i>) as చ॥ ౨౨-౨౬ జూన్ on the 22d of June.
చా॥	చాక్షుష	According to, at (the rate of.)
చై॥	చేత	By.
జ॥	జనువారము	Tuesday.
జ్జ॥	జన or జనము (H.)	People.
డ॥	డబ్బులు	Pence.
త॥	తర్వాత	Afterwards.
తా॥	తారీఖు (H.)	Date.
తా॥	తాలూకు (H.)	Appertaining or belonging to.

తా	తాలాకా (H.)	A division of a district.
తా	క తాజాకలం (H.)	Postscript.
ద	దస్తఖత్ (H.)	(The Persian word dastkhat) 'signature.'
ది	దివి	A day.
ని	నిమిత్తము	On account of.
నె	నెం "Number"—i. e.	Case, letter, field, trial, &c.
ప	పరగణె (H.)	Pergunnah 'a division or district.'
ప్ర	ప్రశ్న	Question.
ప్ర	ప్రథమ	First.
ప్ర	ప్రకారము	According to.
బ	బహుళ	The dark fortnight, or wane.
బా	బాబతు (H.)	An item, or belonging to.
బా బా	బాహియతు బావండు (P.)	Be it known (to you.)
బు	బుధవారము	Wednesday.
మ	మంగళవారము	Tuesday.
మ or మా	మాజే (H.)	A village.
మా	మారీఫత్ (H.)	By the hand of ; in charge of.
మి	మింజుమలే (H.)	Out of.
మె	మొకాం (H.)	A station ; also, 'Dated at.'
యి	యీశం (H.)	An individual
యి	ఆ యిజ్జతు, ఆసాయ (H.)	<i>Izzat-i-āsar.</i>

"Endowed with honour: Dignified." "Homage to the Tokens" See Herklots p. 236. This is a Sectarial exclamation among Musulmans of the Sheea creed. But it is used by Hindus without any idea of the meaning.

రా|| రా|| రా|| Signifies రాజమాన్యరాజపుజితులై నరాజశ్రీ "His Honour" the common salutation at the beginning of a letter.

రు, ర్పు, రూ, రూపు meaning రూపాయలు Rupees.

వ|| 'Wa' (P) And.

వ|| వనరా (H.) Etcetera.

వి|| విన్నతులు Letter, statements.

శ	శనివారము	Saturday.
శు	శుక్రవారము	Friday.
శే or సే	శేవకుడైన	Your humble servant.
శు	శుద్ధము	The light fortnight.
శ్చ	శ్చానా	Much, many.
శ	శవరపీ (H.)	A bovemention-ed.
స or శ్చ	"San" (P.)	Year.
స	} సంవత్సరము	A year.
స రం		
స రపు	సంవత్సరపు	Of a year.
స రాలు is	సంవత్సరాలు	Years.
సా	సాకిన్ (H.)	Sākin 'Inhabitant of.'
సా	సాహెబు (H.)	Sāhib (a gentleman.)
సో	సోమవారము	Monday.
హ	హంగామా (H.)	Temporary.
హం	హున్సు (H.)	Hunn 'a pagoda.'

+ caret ; denoting omission of a word.

In poetry it is customary to designate metres in the same manner. Thus క|| నీ|| నీ|| ఆ|| తే|| ఉ|| చ, శా|| మ|| denote the metres called కంఠము, నీశము, నీతి, ఆటవెలది, తేటనీతి, ఉత్పలమాల, చంకుకమాల, శాదూలము, మత్తేధము and వ|| stands for వచనము i. e. prose ; which (as in Lalla Rookh) is mingled with verse. The letter శు vu and even వ్చ will often be found written by mistake for ఉ|| i. e. Utpalamala. Further details regarding metres are considered in the chapter on Prosody.

To represent Italicks in Telugu printing we can use the plan which appears in Greek books : either spacing the types, thus ఆతనికి or enclosing the word [ఆతనికి] in brackets.

On other Contractions used in Writing.

Where two short vowels occur in a word the second is not always written. Thus తిరిగి tirigi 'again' గనక ganaka 'therefore' తరువాత taruvāta 'afterwards' వెనక venaca 'behind' కాలిమి colimi 'a furnace' వలసిన valasina 'must, ought' అలుగు alugu 'a spear head,' &c. are

pronounced as here written : though they are often written thus, తిర్గి *tirgi*, గంక *ganka*, తర్వాత *tarwāta*, వెంక *venka*, కొల్మి *colmi*, వలస *valasana*, and అల్గు *algu*.

In poetry such contraction is used for the sake of the metre : thus శంకరిని may become శంకరి, తిరిగి may become తిర్గి, మేలుకొని *mēluconi* becomes మేల్కొని *mēlconi*, the u being dropt.

The colloquial contractions, త for తడు, &c. are explained in the chapter regarding those words.

The following and similar words particularly such as have three syllables and the middle syllable లు or డు or రు frequently are contracted by dropping the U of the middle syllable. Thus చిలుక *chiluca* becomes చిల్క *chilka* 'a parrot.' కాలువ *cāluva* becomes కా

ల్య *cālva* 'a kennel.' This even takes place (as elsewhere stated) when two words are combined. Thus తోడు + పోడు becomes తోడ్పాడు *tod-bōṭ*, కారు + పోడు becomes కార్పాడు, కోలు + పులి becomes కోల్పులి *cōl-puli*.

Though this does not profess to be a Sanscrit lexicon, it contains some Sanscrit words, preserved because newly explained. Thus *Putticā Vamri* and *Sithili* (పుత్తికా, కుత్తికా, శిథిలి) are now proved by quotations (particularly from the Laws of Manu) to be a white ant, or termite : while all the lexicons, and commentaries (even that by Loiseleur Longchamps) on *Amera* have hitherto explained the words otherwise. Few Sanscrit words appear here without assuming Telugu forms : as in the English Dictionary few Latin words appear without assuming the English garb.

Note :—These remarks are reprinted with some emendations, from the Second Edition of the Telugu Grammar.

END OF REMARKS ON THE ALPHABET.

A DICTIONARY

OF THE

MIXED DIALECTS USED IN TELUGU:

EXPLAINING FOREIGN WORDS,

ARABIC, HINDUSTANI, &c.

THAT OCCUR IN BUSINESS, LETTERS, AND CONVERSATION.

BY CHARLES PHILIP BROWN.

అంటి

అంబార

అ A. Some words in this vocabulary begin with H as well as with an initial vowel.

అంకారింతుట v. n. انكاره Hancarna. To set sail. (Pritchett's Tel. version of St. Luke.) వాడచావలెత్తిపోతుట.

అంగరకా n. s. انگرهه Angarkhah. A jacket-చొక్కాయి.

అంగియ n. s. angiya, A boddice that ties behind-వెనకముడివేసేరవిక.

అంగి n. s. انگی Angē. A man's long jacket. నిలుపుటం.

అంగుస్తాను n. s. انگستان Angushtān. A thimble. (Tel. తుడుపు.)

అంగూరు n. s. انگور Angūr. A grape or grapes. ద్రాక్షపండ్లు.

అంచనా n. s. Estimate, valuation. తుకము. అంచనాదారుడు a surveyor, appraiser.

అంజాం n. s. انجام Anjām. End, termination, accomplishment. అంత్యము.

అంజీరు n. s. انجیر Anjir. A fig. నీమమేడిపండు.

అంటిసా n. s. (A bad word but much used) Connection. తగులాటము. దానికీవాడికీకొంచెము అంటిసావున్నట్టున్నది she has something to do with him.

అండబాళ్లవాడు n. s. (Nelloor) A sub-renter. See లోపాయకారి, లోపాలివాడు.

అండ్లీ Error for హండి n. s. A large pot, a kettle.

అంతరుపు n. s. Interval. వ్యవధానము. అంతరుపు శుద్ధ annulled, suspended, intermitted.

అంతస్తు n. s. Money given secretly, a bribe. M. M. రెండోవాడికితెలియకుండాఅంచముగాయిచ్చేయాకలు.

అందాజు n. s. انداز Andāz. Estimate, valuation. తుకము.

అందాయత్తుగావుండే, or అందాయత్తైన adj. Neat, pretty, handsome. సొంపుగావుండే. ఈ బండిఅందాయత్తుగావున్నది this carriage is neat.

అందేమా n. s. اندیشا Andesha. Doubt, guess, conjecture. శంశయము.

అంబరసా (M.) n. s. Expressed juice of ripe Mangoes. చూమిడిపండ్లరసము.

అంబారము n. s. (from انبار Ambār.) A heap; a heap of corn or grain upon the threshing floor. రాశి. అంబారముపోయుట to heap up grain. అంబారములుగావడియుండుట to lie in heaps. పుణ్యరాశిఅంబారము a heap of grain containing both the shares due to the Government and to the landholder.

అంబారి, or అంభారి n. s. (اماری) *Amāri.*)
 A howdah: the seat or throne on an elephant's back. హౌదా.
అంక్రాయి n. s. (امرای) *Amrāi.*) A garden or grove of mango trees. చూమిడితోట, చూమిడివనము.
అకస్వారి n. s. (اکسواری) *Akṣari.* Spite, malice, ill will, (కసి, అనీహ్యము.)
అకారాత్ adv. *Akārat.* Without cause. నిర్లేకుకముగా, పూరికె.
అక్కికత్ for హక్కికత్ n. s. (حقیقت) *hakkikat.* Account, narration, explanation, affairs, events. సంగతి.
అక్కశిరి adj. (اکسورای) *Akkṣari.* Neighbouring, near. సమానులూపుండే. అక్కశిరిపూరు A neighbouring village.
అక్కసు, or హక్కసు n. s. (اکس) *Aks.* Spite, malice. కసి, చలము.
అక్కుళాయి, అక్కుళాయి, అక్కాయి or అక్షాయి n. s. (حق سعی) *Hakkussai.* Commission granted to the seller of goods; or to the broker. తరుగు. See Miles's Hyder Naik, p. 143.
అఖలివాసు n. s. (Marata, *Akhla Tivasi,* from అఖలి whole తివాసు a carpet.) A large carpet. H. 5. 394. పెద్దరత్నకంబళి.
అఖత n. s. An advance of money. ముందురూకలు. An Udyā (Ooria) word.
అగాడీ adv. (آگاری) *Agārī.* Before, in front, forward, further on. **ముందర.** n. s. The ropes with which the horse's fore feet are tied. గుర్రముమెడకులేకముందరికాళ్లకుకట్టేతాడు. అగుర్రము అగాడీసిఛాడీలను త్రేంచుకొని పరుగెత్తిపోయెను The horse broke its head ropes and heel ropes, and ran away.
అగాడు n. s. Discharge, explosion. వేటులేవడము. తుపాకిని అగాడుచేయుట to discharge a gun. పుకాణము one volley or one shot.
అగాపు n. s. (آگاہ) *Agā-ū.* An advance of money. ముందురూకలు.
అచ్చారము n. s. (Tamil *అఱ్ఱిణామి*) Earnest money. సంచకరువు.
అచ్చిమట్టము or అచ్చుమట్టము n. s. (Tamil *అఱ్ఱిణామి*) An Acheen or Pegu pony. పైగోగుర్రము.

అం n. s. Amount, gross product, grand total. మొత్తము.
అజాకుంతుట v. a. 'To underrate or value unfairly. To embezzle.' (Guntoor.) తుకముతక్కువగా వేర్కించుట.
అజూడ n. s. A certain game. ఒక ఆట.
అజ్ఞాయించుట v. n. To doubt, hesitate. సందేహించుట.
అజ్ఞాయమి n. s. (آزمایش) *ājñāyama.* Trial, proof, examination, experience. తరిశోధన.
అట్టాయించుట v. a. from (اتكانا) *Atkana.* To prevent, stop, hinder : check. నిలుపుట.
అట్టారి n. s. A certain caste of silk weavers. ఒకకులము.
అట్టాపు n. s. (اتكانا) *Atkāo.* n. s. Stop, prevention, hindrance. ఆడి.
అట్టవలై n. s. (Tamil *అట్టవలై*) A cash-book, a ledger, an index, a register. కవిలె, లెక్కపుస్తకము.
అట్టని for అట్టలై n. s. A stone seat or low wall; built for carriers to place their loads on when resting : called in Tamil *అట్టని* పట్టి. చూటుటదింతుకొనేతినై.
అతావసీబంద్రాతు n. s. A revenue runner or peon. రివిన్యూబంద్రాతు.
అత్వాద n. s. (اتھوارہ) *Athwāra* a week. వారము. అత్వాదలెక్క a weekly account. ఎనిమిదిదినములకు పుకమాటు యిచ్చే లెక్క.
అదం n. s. Home, birth-place? ఉత్పత్తిస్థానము. అదంవెల cost price, prime cost. కట్టిన వెల.
అదతిదారుడు n. s. (Hindi, *arhatiya* (ارہٹیا)) A broker. తరగతి.
అదదడి, or అదావడి n. s. Ravage, riot : అల్లరి, దడవడలు, దాడు. అదదడిచేయుట to ravage.
అదచూసము n. s. (Tamil *అదచూసము*) A mortgage. కుదవ, తాకట్టు.
అదసట్టాలెక్క n. s. (K.) A rough estimate.
అదాయించుట v. a. To stop, sieze, arrest. నిలుపుట, కట్టుట.
అదావడి, or అదాపుడి n. s. (properly) *Harā-harī.* Confusion, uproar : routing, fright. దడవడలు.
అదితి n. s. Premium, commission. తరుగు.
అదితిమిని, or అదితిదారుడు n. s. *Arhatiya* (Hindi) A broker or middle-man in trade.

తరగరి. Buchanan Hamilt. Eastern India vol. 1. p. 367-380.

అడిమె n. s. (Tamil அடிமை) A slave, slavery. దాసుడు, దాస్యము.

అడియన్ n. s. (Tamil அடியன்) A slave, a servant. దాసుడు. అడియన్ (అడియెన్) I am (your) slave. It is a Vaishnavite word.

అడియాలము n. s. (Tamil அடையாளம்) Mark, sign, bearing. గురుతు.

అడుకు n. s. (Tamil அடுக்கு) A pile or heap. దొంఠి.

అడుచుట v. a. (Tamil అடைచేట) To close, to shut మూసివేయుట. అందులో నాలుగు వాకిండ్లు అడిచివున్నవి four of the gates are closed, walled up. ఆగుడ్డలనయ్యాపెట్టెలో అడుచు cram the clothes into the box.

అడుపు n. s. (Tamil అడుపు) A fire place, hearth. పొయ్యి.

అడ్డాకుల చెట్టు n. s. A certain tree. M. L. S. J. 1838. p. 140, 141.

అణకట్ట or అనకట్ట n. s. (Tamil అణక) A dam or embankment. అడ్డకట్ట.

అణ n. s. The sixteenth part of a Rupee. శంకరెండుపయసాలు.

అణ్యము for అన్నెము adv. (Sea term) Aft, that is, behind. వెనక. అణ్యమువుణ్యముయెరగనను I know neither good nor bad about it. Here అణ్యము is an *anuk*.

అఠలను n. s. اطلس *Aṭalas*, or *Utlus*. Satin : (formerly called in Europe "Atlas," or Damask.) వస్త్రీవిశేషము. అఠలనుకర్ర satin wood, or a sort of timber resembling mahogany.

అఠిరసాలు n. s. A sort of sweet cakes. మారెలు.

అఠుకుబడి n. s. Fixing, posting. Letting on a lease. అఠుకుబడివేయుట to rent out.

అఠుకుపాలు n. s. Giving or letting out on rent.

అఠ్రు n. s. اتر *Atr* 'Ottar' of roses. Perfume, essence. సుగంధతైలము, వాసినద్రవ్యము.

అఠ్రావు n. s. اطراف *Atraf*. Quarters, country, parts. Erroneously used for surrounding, adjoining. చుట్టూ, నర్తిక్కుల.

అఠంతరము for అఠంత్రము adj. Unstable, infirm, weak. అఠిరమైన, జఠైర.

అఠవు or అడువు n. s. (Tamil అఠవ) Swelling. వాళి.

అఠలు n. s. اداب *Adab*. Respect, politeness, awe. భయము. అఠలులోవుంచుట to keep in awe.

అఠమాయించుట v. a. To reprimand, to admonish. గద్దించుట.

అఠావేయుట or అఠావరచుట v. a. اكراد *To perform, to pay, discharge.* ఆచరించుట, తీర్చుట, చెల్లించుట.

అఠాలతు n. s. اديلة *Adālat*. Justice, equity : (vulgarly, severe punishment, vengeance.) A court of justice. న్యాయము, న్యాయశఠ.

అఠావత్ n. s. اداوات *Adāwat*. Enmity, hatred, spite. వార్ష్యము, చలము.

అఠ్ఠ n. s. A stamp or seal. ముట్టిముద్ర.

అఠ్ఠపుగోస్థిలి n. s. The fee for the looking glass. A gratuity formerly granted to barbers at harvest time. This is one of the vexatious fees now abolished by the British Government. Under the old Hindu and Musulman Governments there were numerous fees under various pretexts. ధాన్యరూతు మైన పుకనీయతంత్రము.

అఠ్ఠలవాడ n. s. అనగా ఉత్పచెయ్యడానకు ఆరంభము. D.

అఠ్ఠలవాడు n. s. He who stamps or marks the salt heaps. A marker or stamper. Also a salt manufacturer. ముద్రమనిషి, ఉత్పచేసేవాడు.

అఠ్ఠికె n. s. Mortgage. తాకట్టు. (a Cuddapa phrase.) అఠ్ఠికెభూమి mortgaged land.

అఠర్గణము for అఠర్గణము adj. (Marata) Wrongful, bad, erroneous. అక్రమమైన.

అఠర్గళము for అఠర్గణము n. s. Wrong, transgression. తప్పు, అతిక్రమము.

అఠోడి n. s. اذهر *Adhorē*. A hide, half-dressed leather. చర్మము.

అఠోలి n. s. A small silver coin, a half-rupee. M. M. అఠ్ఠరూపాయి.

అఠవటిల్లుట v. n. Rice and other grain, after it is boiled and separated from the water, to settle, dry and cool a little, so as to be fit for eating. ఉమ్మల్లుట.

అనాజ్ n. s. اناج *Anāj*. Grain, corn. ధాన్యము.

అనాదీయము adj. *Immemorial, aboriginal, of unknown origin. పూర్వీకశ్రు.

అనానాసు or అనాసు n. s. The pineapple. అనాశుశబ్దం.

అనామతు نامت | Anāmat. A corruption from అమానతు, انما | Amānat. Deposit, any thing committed to the charge or care of another. శిష్యావైకరి అధినములో పుంపెట్టడము. ఆరుకలుకచ్చేరిలో అనామతు గా పుండెనది the money was deposited in the office.

అనామకము for అరాజకము n. s. Anarchy, misrule, confusion.

అనాశుశబ్దం n. s. A pineapple: Bromelia ananas: a corruption from اناناس Ananās.

అసీం (from అసీ انى) n. s. The point or edge. మొన. The bows or front of a ship. వాడ ముఖము యొక్క చెంకులు.

అనుభవీకుడు n. s. He who enjoys; who is experienced. అనుభవించేవాడు, అనుభవముగలవాడు.

అనుభోగత n. s. * Enjoyment, experience. అనుభవము.

అనుభోగించుట v. a. Error for అనుభవించుట To enjoy.

అన్నవశుషి n. s. A sort of bird?

అన్యాల n. s. Anyāl "Cress-seed?" (See printed Tariff.)

అపరజనుసు n. s. 'All sorts of goods?

అపరధాన్యము or అపరాలు n. s. Miscellaneous grains. Podded grain, such as beans &c. called కాయధాన్యములు. One verse says ఉత్తరేపూర్వశుస్యాని అపరశుస్యానిరేవతౌ.

అపవల్లంకము n. s. (From Tamil విపవలంకమ్) A false claim. దుర్వాస్యజ్యము.

అపసాక్షి n. s. A false witness. తప్పుసాక్షి.

అపసాక్ష్యము n. s. False evidence. తప్పుసాక్షి.

అప్యూ n. s. (K.) Permission, leave. శలవు, ఉత్తరువు.

అప్యూశము n. s. "The cut at which water is let into a field." మడవ.

అఫజదు or అఫ్జాద్ n. s. افزاد Afzūd. Increase, addition. adj. more, greater. అభివృద్ధి, మిక్తలి.

అఫత n. s. for هفت Hafta, Huftuh. A week. వారము.

అఫరాతఫీరి n. s. for افراتفراف Ifrāt, tafrit. Confusion, commotion. అల్లరి, కలహము.

అబ్ వాబ్ n. s. See అబ్వాబు.

అబటుచేత n. s. A sort of fish, a species of Babilistes. Russell, Fishes, plate 21. మత్స్యభేదము.

అబిశీ n. s. for حبشى Habshi An African. హబిశీవాడు, ఆఫ్రికాదేశశుడు.

అబ్బాలాడుట v. n. To grope. చేలలాడుట.

అబ్లోసు n. s. Ablōs. The wake of a ship. వాడపోతువుండగా వెనకనీళ్లలో తెలిసేవాడ.

అబ్వాబు n. s. ابواب Abwāb. (lit; Doors, chapters.) Miscellaneous heads in Revenue accounts. "The usual heads in Revenue accounts are Māl and Abwāb. The Māl or Regular revenue is collected on land and customs, including taxes on liquor &c. The Abwāb, or Miscellaneous includes the difference of exchange (often considerable) between that of the market and the fixed rate at which the revenue of the district is paid: causal aid or support of the Government officers; fees to the shroff; and contributions to various feasts." Malcolm page 48. Vol. 2.

అభిని n. s. from افيمى Afim. Opium. నల్లకందు. But అభినిపాలు milk opium, which is sold in leathern bags.

అకంజి or అమంజి n. s. (Tamil అమంజి) Unpaid labour, work done by people who are impressed. Drudgery. వెట్టి.

అమరకము for అమరము n. s. A feudal tenure. See the word అమరము in the T. E. D.

అమల్ or అములు n. s. اعمل — Rule, reign, sway, government. An office or post, a public charge. Execution, fulfilment, the period of one ruler's government. ఏలుబడి, దొరతనము, హయాము, నెరవేర్చడము. అతని అములులో in his reign or sway. ఆ కలక్టరువారి అములులో in that Collector's days. ఆ తీర్పుఅములులో తేబడ్డతరువాత after the decision was executed. వానిమీద అములుబట్టినారు they took steps against him, they accused him of embezzlement. మూడుగంటల అములు పున్నది it is about three o'clock.

అములు దారుడు or అములు దారుడు n. s. for عملد
Amaldār. An officer, a native collector of revenue. A native head of Police. అధికారి.
 అమాంత గాడు n. s. امانتدار An interloper. నడికొల్ల గాడు.
 అమాంతముగా adv. from امانت Unexpectedly, all at once. Totally, wholly. అలక్ష్మన, యావత్తున్ను. ఆ రాళ్లను అమాంతముగా యెత్తినాడు he raised the rocks bodily.
 అమాంతవ రక్తము n. s. Interloping, tricks in trade. బేరములోనడవచ్చి కొట్టుకొనిపోవడము.
 అమాంతవ రక్తుడు n. s. An interloper in trade. నడికొల్ల గాడు గావుండేవ రక్తుడు.
 అమాదింసు n. s. for Hamājins. All goods, market wares, as grain, or vegetables. అన్నిదినసులున్ను.
 అమాపత్తు or అనాపత్తు n. s. امانت Amanāt. Deposite, charge. ఊరి కె పెట్టి పెట్టబడదది. ఆరుకలను అనాపత్తుగా పెట్టి పెట్టినారు the money was laid without being brought into use.
 అమాని n. s. امانی Amānī. What is in charge of a collector on the part of the Government : in opposition to that which is rented out to tenants of the soil గుత్తకీవ్వకది వాణివులిచారణకిందవుండేటిది. అమాని గ్రామములు villages which are under the immediate care of the Collector ; not being rented. ఆముతా అమాని అయిన తర్వాత after the land was taken into the collector's own charge. ఆ శ్రోత్రియమును అమాని దాఖలు చేసుకొన్న తర్వాత after the free land was taxed. అమాని భూములు lands that like Crown Lands are in the hands of a collector on behalf of Government.
 అమాని బాబీ బాబు n. s. امانی بعضی باب bāzī bāb. Sundry farms under a collector's management. కన్నులేకుండా మేడిపాలుయిచ్చే భూమి.
 అమానుడస్తు n. s. for Hāvandasta. A pestle and mortar for pounding betelnut. వక్త్రాకుకొట్టే లోలురోకలి.
 అమారు, అమారుతాడు n. s. A cable. From the Portugese *amarra*. మోకు.
 అమీనా n. s. اमीن An Ameen. A petty revenue officer who has temporary charge of any district. A native Judge. సాధ్యాకంపించబడ్డ అములు దారుడు, న్యాయాధిపతి.

అములు n. s. عمل Amal. See అమల్.
 అమేష for హమేషా adv. Hamēshā. Always, perpetually. ఎల్లప్పుడున్ను.
 అమ్రాయి n. s. See అంమ్రాయి.
 అయబు, or అయబు n. s. عيب Aib. Fault, defect, blemish, disgrace, infamy. దోషము, న్యూనము, అవమానము, అపకీర్తి.
 అయింద adv. آئندہ Aindah. Hereafter, henceforth, next time, in future. ఇకమీదటికి. సాలాయింద next year.
 అయిను adj. این Ain. Net, clear, mere, all, whole. మొత్తమైన, నికరమైన. అయినుజమ the net collected Revenue. అయిను తేరిజు grand total, the entire sum. అయిను తెక్క general account. ఆ గ్రామముయొక్క అయిను బేరిజు the net produce of the Village.
 అయబు, or అయిపు n. s. See అయబు.
 అయిమా n. s. Usually యోమియా. Ayima Meant for యొమియా Yomaya. A pension భరణము.
 అయిమాయిషి, అజమాయిషి, or అజిమాయిషి n. s. ایشامائش Estimate, rough calculation, or conjecture, measurement. ఒకడుతుకము వేసినది సరే కాదో అని మరియొకడుచేయిచూడడము. అమీనా తుకము వేసినచేలను తహసీలు దారుడు అజమాయిషి చేసినాడు The Aumeen put a rate on the fields ; and then the Taseeldar, estimated the same, to see whether the estimate was right or wrong.
 అయివజు n. s. عوض Iwaz. Substitute, exchange, recompence, money, property, stock, principal, capital. బదులు, చెల్లు, రూకలు, మూలధనము, బండోలము. నికు అయివజు మనిషి వచ్చిచేరేవరకున్ను until your successor's arrival. అయివజు పుయింకావు త్తరువుకా లేదు the order for money is not yet issued. వానికేమన్నా అయివజుకరము లువున్నవా has he any means of subsistence ?
 అయ్యం, or హయ్యము n. s. ایام Ayyām. Days, times, period. కాలము. అతని హయ్యములో in his days.
 అరకట్లపుత్తవము n. s. (From Tamil அரைக்கட்ட) The feast of tabernacles. శివుని గుడిలో మార్గశిరమాసములో చేసే పుకతిరునాళ్ల.
 అరగడి for అరగోడ n. s. (from అర a half and గోడ a wall.) A low wall, breast high. కోట

అరగడికింజతుండేసారం the subterraneous passage under the wall of the fort.

అరగడివలేరి n. s. The curtain wall attached to a battery. కోటమునజలనడమవుండే పొట్టిగోడ. See అరగడి.

అరచట్టు n. s. (Tamil அரைக்கட்டை) A jacket, a coat. ఆరచాకా.

అరజా n. s. ارضه *Arz.* Price, value, estimate. ధర, విలువ. అర్జువాజార్ price current, market price. అంకటివెల.

అరణధరణశక్తిచేత adv. By every means in his power. యావత్ప్రత్రాణచేతను.

అరతట్టువేయుట v. a. To imprison. ఖయిదు చేసుట, చెరలోపెట్టుట.

అరతూకు n. s. (Tamil అரைతూకు) "Half hanging:" i. e. The pillory (a Madras word.) నేరస్థులకు ప్రాణముపొయ్యెంతపింఠంను కలగచేసే పుకయంఠ్రము.

అరదట్టుగా adv. Insufficiently. చాలీచాలనట్టుగా.

అరవు n. s. احراب *Blame, censure.* నింద, అపవాదము.

అరమాముఫరమాము or అర్మాయిపిఫరమాయిపి n. s. فرمائش Provision supplied gratis. దయనుకోరిఉచితముగాయిచ్చేసామగ్రి.

అరముడి adv. "Again and again." D. చూటిచూటికి.

అరముడి, or అరమాడి n. s. (Tamil அரைமூடி) The silver or gold fig leaf worn by female infants. చిద్దలకు ములకు అర్దముగాకట్టేటిది.

అరాబా n. s. ارباب *Arāba.* A wheeled carriage, a gun carriage, a cart. Bo. 1. 153. అండి, ఓరంబండి.

అరిణకట్లు, or పెద్దకట్లు n. s. Large dams in the saltworks. (Vizag.) పెద్దగనిమలు.

అరిమనెవాడు n. s. ارمني (Armani.) Armenian. ఆగ్నినియాచేశకుడు.

అరువు n. s. (Tamil அறிவு) Sense. తెలివి. అరువు తప్పిన foolish.

అర్చాటి n. s. Arcāti. A pilot. From the Arabic ارحط change of place.

అర్చారా n. s. اركهار *Harkāra.* A messenger. దూత, కురివాడు.

అర్జి n. s. ارضي *Arzi.* A petition, a letter. కురివి.

అర్జిదారుడు n. s. ارضيدار *Arzīdār* for ارضي

ارژ Arzi guzār. Petitioner, applicant. కురివి వ్రాసుకొనేవాడు, అర్జి.

అర్జిదాస్తు n. s. ارضداشت *Arzdasht.* A written petition, address, memorial. వ్రాసుకొన్న కురివి.

అర్జు *Arz.* adj. Cheap. n. s. Price, value. Breadth. The measurement, round the bottom, of the widths of a heap of grain. (See తులార్జులు.) వాకగావుండే, ధర, వెడల్పు. అర్జు వాజారు ارزبازار *Arzi bāzār.* Price current, market price or rate. అర్జుకుట్టికనుతుర్పుట or అర్జుకుట్టించుట To test, to thrash out one rick, as an experiment : to see whether the grain therein corresponds with the estimated quantity. అర్జుకట్టుట "to re-examine."

అర్బాబులు n. s. for ارباب (Har, every, and Bab, head.) Various items; miscellaneous sources of revenue. ఆయాశుద్దులు.

అర్రు n. s. *arru* A certain tree which is small, crooked, and bushy; called Bauhenia parviflora. Rox. 2. 323. ఒక చెట్టు.

అలంకము n. s. االنگ *Alang.* A rampart. కోట గోడపైభాగము.

అలంబోతు n. s. The Ourang-outang. తోకరేసి కోతి.

అలగా adj. االگ *Alag.* Separate, unconnected. ప్రత్యేకమైన. అలగాభూమి Pastures; waste lands kept for grazing.

అలగావుల్లరి n. s. (from االگ *Alag.* separate.) Grazing tax, levied on cattle not belonging to the village. పొరుగురినకువులు మేసేదానికితే రూకలు.

అలగాసామి n. s. االگاسامی *Alag āsāmi.* (A separate man.) An inhabitant, a private individual: one not concerned. అలగా సామిలు. Loose folk, not regular cultivators.

అలబ్దు n. s. االبد *Alabd.* Signature. Countersignature. (Literally "Your obedient servant"—) or "The Slave." సేవకుడు. అలబ్దురామరావు your servant Rama Rao. తమసేవకుడైనరామరావు.

అలిసాను, or అల్లహిసాను adv. **علي الحساب** *Alal hisāb*. According to account. లెక్కపాటకముగా.

అలస్ error for అలసట n. s. Exhaustion, weariness, languor. కురిశ్రమ, ఆయాసము.

అలాక్ n. s. (error for **اللي** Alag) Attachment, connection. సంబంధము.

అలాకు for హలాకు n. s. **هلاک** *Halāk*. Ruin, slaughter, death. పాడు, హతము, చావు. అలాకు చేయుట to ruin, or destroy. వాండ్లు అలాకయినారు they were killed : or *half-dead*.

అలాముకుకర n. s. (from **علامة** *Alāmut*, a mark కర a stick.) A buoy, for anchors. బోయాకరై, అనగా సముద్రములో గురుతుకై వేసి పెట్టేటిది.

అలాయిదా, or అలాహిదా adj. and adv. **الآحاد** *alāhida* **علا** Separate, apart, distinct. వేరే, ప్రత్యేకముగా.

అలావతు n. s. Practice, custom. వాడుక, అలవాటు.

అల్లా for హల్లా adj. **هالك** *Halka*. Light, mean, vile, base. తేలికైన, సీతమైన.

అల్లాబు n. s. plu. **القاب** *Alkāb*. The direction, superscription. A title. కయివిలాసము, కితాబున్ను.

అల్లాసు **الكس** *Alkās*. The forecassle of a ship. వాడముందరిభాగముయొక్క వైరట్టు.

అల్లాహ్ for హల్కా n. s. (**حلقه** *halqa*) A knocker of a door, a ring, a box handle, a hasp. వలయము, పెట్టె మొదలయిన వాటివలయము.

అల్లాజా, or అల్లాజా n. s. **الغوزة** *Alghōza* A whistle, pipe, flageolet. పిల్లంగోవి.

అల్లంగా n. s. **التمغا** *Ultumgha* A diploma bearing the royal signature. రాజయిచ్చే యాగ్యతాపత్రిక.

అల్లడి n. s. for అల్లడి (**الجهار** *aljhāo*) *Aldaḍi*. Confusion. అల్లరి.

అల్బై adv. **البنى** Certainly, indeed. ఆవశ్యముగా.

అల్మాసి n. s. **عليمانى** *A'lamani* (i. e. d' *Alle-magne*, German) The older kind of rupee: somewhat less in weight than the modern one. Said to have been originally coined by a native of Germany. మునుకుటియా పాయి,

అల్మార n. s. **المار** *Almar*. (French *Armoire*, Spanish *armario*.) (Port *Almário*.) An *almira*. A press, chest of drawers, book case. కుడ్యులు గల పెద్ద పెట్టె. అల్మారకోనేరు a well with steps down into it.

అల్లిరాగులు n. s. (*alli-ragulu*. Tel.) The fruit of the blue lotus.

అల్లీస, or అల్లీసుకర n. s. (*allis*. **هليس**) An oar. కడవతోనేకర. అల్లీసుకరలుతీయుట or అల్లీసతో నీళ్లుతీయుట to row.

అల్లెసద్దు n. s. Boundary ? limit ? land mark. శరహద్దు. See Local XVII. 200-208.

అవతప్పుకము n. s. (a bad word.) A mistake, error, oversight. పొరబాటు.

అవదు This is a rude vulgar form of కాదు, "it is not so."

అవనాయము for అవన్యాయము* n. s. Injustice. అన్యాయము.

అవశభ్యము n. s. Breach of rule in eating. Error in diet. అశభ్యము.

అవాజీ adj. (from **واجبى** *wajibi*, justice, with the అ "privative A.") Unjust, improper. అన్యాయమైన, అయ్యకమైన. Several words thus falsely compounded, of Sanscrit and Arabic, occur in these pages.

అవాజ్, or అవాదా for అవాజ్ n. s. **أواز** *A'wāzā*. Voice, sound, noise, report, fame, echo, a whisper. కూత, శబ్దము, శుకారా.

అవాయిచువ్వలు n. s. Fire-arrows ; sky rockets. ఆకాశబాణములు.

అవాయి n. s. **هوائى** *Hawāi*. A rocket. కయికి బాచ్యబాణంబు. D. ఆకాశబాణము.

అవిరేజి n. s. The English word, 'average.' శరశరి.

అవుటుగుండు n. s. **أوت** *Aut*. (Meant for) Howitzer. బొంబుసుగుండు.

అవుడు n. s. A water spout in which the stream descends : if the stream ascends, it is called పీరసుండి q. v.

అవుకుఖానా n. s. *Aut khānā*. Error for *Hauz-khana*, A reservoir, a cistern, pond, bath. తొట్టి, గుంట, స్నానవాటిక. Comment on Vasu. 1. 57. Satya. 2. 57.

అవురైయము, or అవరైయము n. s. A vulgarism for అరైయము.

అవ్వల్ **اول** *aval*, adj. First. మొదటి.
 అనుంట for అనుంట adv. Further, or farther.
 అవతల.
 అసమందము n. s. (Tamil **అసమనీ**) Careless-
 ness. అజాగ్రత్త.
 అసీరవేసుట v. n. To delay, put off. కాలహరణ
 ముచేసుట.
 అసలకా adv. **لا** *Aslan*. (aslan An Arabic
 adverb.) Originally ప్రథమతః.
 అసీలు adj. Original, principal, excellent, real,
 genuine, legitimate. మొదటిదైన, ముఖ్యమైన,
 శ్వచ్ఛమైన, శీఘ్రముకాని. అసీలుదావా original
 complaint. అసీలువాది original complain-
 ant. అసలు n. s. (plu. అసలులు the originals.)
 The principal, in contradiction to the interest.
 మార్చక, మూలధనమున్ను. అసలులు పెట్టుకొనినకలు
 యిచ్చినాడు he retained the originals and
 gave the copies.
 అసిమి n. s. A sack. గోనెసంచి.
 అనుస్మతి n. s. (from the Arabic **سنت** *sunnat*,
 circumcision; with the Sanscrit "privative A")
 Uncircumcision. This is the best phrase ; used
 in Pritchett's Telugu translation of the Gos-
 pels, printed in 1819. అనుస్మతీయులు they who
 are not circumcised.
 అస్తర, or అస్త్రీ n. s. **استر** The lining (of a
 garment) A patch. అస్తరవేసికట్టుట to line.
 అస్తావేత్తము n. s. Foolishness, madness. చాద
 శ్శము. అస్తావేత్తపుమనిషి a fool. చాదశ్శుడు.
 అస్తాదు n. s. plu. **اسناد** *Asnād*. (Arabic plu-
 ral of Sunnad) Orders, deeds, vouchers. శస్త్ర
 దులు, దస్తావేజులు.
 అస్సాబు n. s. plu. **اسباب** *Asbāb*. Goods and
 chattels, furniture, tools, apparatus, baggage.
 Things. వస్తువులు, సామానులు, కొరముట్లు.
 అహలేకారులు n. s. plu. **اهلکار** *Ahlikār*. Pub-
 lic servants, official persons, men of business.
 ఉద్యోగిగతులు.
 అహశాంబంత్రోకు, or అహమాంబంత్రోకు n. s.
احشام *Ahshām*. A police peon. పోలీసుబం
 త్రోకు.
 అహ్వలు n. s. **احوال** *Ahwāl*. State. Particulars.
 స్థితి, విశేషములు.

అ A ; broad.
 అంకు n. s. **انكح** *A'nehha*. Check, coercion, restraint.
 Excommunication. దురాయి, వెల్లిపి.
 అకిం n. s. **حاكم** *Hākīm*. A ruler : governor,
 commander. ఏలేవాడు, నాయకుడు.
 అఖరు, or అఖిరు adj. **اخیر** *Akhir*, or *Ak-
 hīr* Last, final. కడకుటి n. s. End, termination.
 తుద, అంత్యము. అఖరున adv. **اخیر** *ākhiran*. Fi-
 nally, latterly. నెలఅఖరుకు at the end of the
 month. అఖరుయినది It is finished, or expended.
 అఖిరిని adv. **اخیر** *Akhiran*. At last. Finally.
 తుదను.
 అగవేగముగా adv. **اگவேگام** *A'ga-vēgam*. With all speed.
 అతివ్వరగా.
 అచూకి, or అబూకి n. s. **اچుکی**, **اసుکی**, (a
 word of uncertain origin, but in frequent use.)
 Trace, token, sign. జాడ, పోలిక.
 అజీలు Error for హజరు adj. **حاضر** *hazir* Ready,
 present. సిద్ధముగావుండే.
 అజూబాబు adv. **ازباز** *Azūbāzū* Around, about,
 in the vicinity. తుట్టూరున్ను, ఆప్రాంత్యములో.
 అజ్మాయిషి, or అజమాయిషి n. s. **ازمایش** *A'z-
 māish*. Trial, proving. కరీతు, సరిచూడడము.
 అజ్మాయిషిచేసుట to try, test.
 అఱ, అఱ Error for అఱ (marata) n. s. The
 sixteenth part of a Rupee.
 అఱ్యలు n. s. **Anyāl**. "Cress-seed?" (See print-
 ed Tariff.) Perhaps meant for *Anise*.
 అఱరబాఱర, or అఱలబాఱల adv. Hastily. అతిత్వ
 రగా, అవశరముగా.
 అదా n. s. **اد** *A'dā*. Profit, gain, advantage.
 అదాయము.
 అదాచేయుట, or అదాశరచుట v. a. from **اد**
 Ada, To realize or collect the value. To pay,
 discharge, liquidate. రాబట్టుట, చెల్లించుట
 యున్ను.
 అదాబాదా adv. **ادبا** *Adhā bada*, Hastily,
 confusedly. అతురముగా.
 అదాబు n. s. **ادب** *A'dāb*. Respects, salutation.
 మర్యాదలు, వందనములు. అదాబతస్లీమాతస్య, కూ
 ర్తిశాంతి, బండగి, బజామేఅవరదు *Adābi tasli-
 mat wa cūrniśāt-i-bandagi ba-ja mē avard*,

ادب تسلیمات و کرنشای بندگی بجای آرور
a common Persian expression at the head of letters; "having duly offered his respects, salutations and prostrations, he presents his homage."

ఆదావతు for ఆదావతు n. s. اداوات Adavat. Spite, ill will, hatred, strife. చలము, డేవకము, శుక.

ఆదుర్దా n. s. Alarm, trouble, distress. భయము, తొందర. ఆదుర్దాకుడు to be in trouble. తహతహకుడు.

ఆన A'na meant for Anno Domini: it answers to A. D. Thus, ఆనం౧౮౫౨ అడోనంవత్సరము AD. 1852.

ఆనవాటుపాలము n. s. "Disputed land." కరకసాపాలము.

ఆశము n. s. (Tamil ఆపట్ట) Hopper, crumpet. అప్పము.

ఆశ్రుచేసుట v. a. To check, stop, stay, suspend. నిలుపుదలచేసుట.

ఆశక్తు n. s. (Arabic آلت Tamil ఆపట్ట) Misfortune. ఆశక.

ఆబాదాని n. s. آبادانی A'bādāni. Cultivation, population. వ్యవసాయము, కాపులు.

ఆబాదు adj. آباد A'bād. Flourishing, thriving, well-peopled. Cultivated, inhabited. అభివృద్ధి గావుండే, బస్తిగావుండే, సాగుబడిచేయబడ్డ.

ఆబాదుచేయుట v. a. from آباد Abād. To make populous, or flourishing. బస్తిచేసుట. ఆగ్రాము మునుఆబాదుచేసెను he made the village a great town.

ఆబుకారి, ఆబ్బారి, or ఆబ్ కారి n. s. آبکاری A'bkārī. A tax on spirituous liquors. కల్లుసారాయిలకు తీసేకన్ను, హాసీలు.

ఆబురి and ఆబ్రాయి for ఆబ్రూ n. s. ابرూ Abū. Honour, character, renown. బయిసి, కురుపు.

ఆబ్రూ, or ఆబ్రూము n. s. ابرూ Abū. Honour, character. మానము, నౌరవము. ఆబ్రూముదక్కించు కొనుట to maintain or rescue one's character.

ఆమదని, or ఆమదను, or ఆముదని n. s. آمدنی A'madani. Income, import, revenue. వచ్చుబడి.

O. P. Brown's Mixed Dictionary.

ఆమదారశ్రు, or ఆమదురుశ్రు n. s. آمد و رفت A'mad-o-raft. Receipt and expense. వరపుకలపు.

ఆమిషము, or హామిషము n. s. Means, property, worth, resources, gross product. అయివజు, సొత్తు, ఉత్పత్తి అయిన మొత్తము. ఆగ్రామును సకుహోయి ఆమిషము చూచుకొనివచ్చినాడు he went to the village and examined what its resources were. Pritchett's version of Acts V. 1. says తనహామిషము అమ్మి ఆవిలవలోకొంత దాక్షిణ్యేసి.

ఆమీను n. s. امین A'mīn. Aumeen. A temporary superintendent, supervisor, surveyor. కొన్నాళ్లకునికికొంటించబడ్డ అధికారి.

ఆమీల్ n. s. عامل Amil. The governor of a province, a superintendent. దేశాధికారి, అముల్ దారుడు.

ఆము n. s. امة People, folk. ఆమంతా చూచినారు all the people saw it.

ఆమేజాధారము n. s. (A'mēz. آمیز Mingle, ād-hāram source.) Land having more than one sole resource. Such as land watered both from wells, and from a river. నదీమాతృకముగా నున్ను దేవమాతృకముగా నున్నువుండేటిది.

ఆమేజు adj. and n. s. آمیز Amēz, Mixed, mixing, mixture. కలిసిన, మిశ్రితమైన, మిశ్రమము.

ఆమేజుగా adv. Confusedly. మిశ్రమముగా. ఆమేజుగావుండే mingled.

ఆయన్ n. s. (Tamil ఆయన.) A shepherd (a word used in the old Telugu version of the Bible.) గొల్లవాడు.

ఆయము n. s. (Tamil ఆయము.) Toll, tax, custom, income. ఆయము or ఆయత్పట్టు a vital part of the body. సుంకము, దేహములోజీవాధారమైనచోటు, వచ్చుబడి. ఆయకట్టు A yard, an enclosure. ఆయింటిఆయకట్టుకులోగా within the compound of the house.

ఆయా n. s. آية A'yah. A waiting woman, maid, maidservant. జాతులవారియిందల్లలోవుండే బానిసెది, కునికత్తె, దాక్షిణ్య.

అయిందా, or అయిందా adv. آيندا *A'inda*. Hereafter, henceforth. Next time, in future. ఇక మాదట.

అయానుజమా n. s. عيى جمع *Ainjama*. The grand total. నికరంమొత్తము.

ఆరకాటి See ఆర్కాటి.

ఆరిందా n. s. آريندا *Arinda*. A porter, a carrier; one who carries the levies or taxes to the treasury. A broker; being an agent, or merchant on behalf of others. మునిబు, అడివిదారుడు, మూటవాడు, కూలివాడు, గొల్ల.

ఆరె *A're* The name for 'Marāta.' ఆరెకావులు A certain class of farmers. ఆరెలిపి Marāta writing. ఆరెలెక్కలు accounts written in Mahratta.

ఆర్కాటి *A'reāti*. A pilot. See అర్కాటి.

ఆలగోడుబాలగోడుగావుండడము n. s. Roaring, yelling. చెడబొబ్బలు, మొత్తుకోట్లు.

ఆలము n. s. آلام *A'lam*. The world; the Universe. ప్రపంచము.

ఆలుగడ్డలు n. s. plu. آلو Potatoes. ఉరలగడ్డలు.

ఆరె n. s. [Tamil ஆరు] A sugar cane press. చెరుకుగానుగ.

ఆరెగాండ్లు n. s. Servants; people in an office. పాశెగాండ్లచేతికిందికొలుపుడు గాండ్లు.

ఆశ్వాఘాణము n. s. (Tamil ஆள்மாకాణము) Peons. బండ్రోతులు. తాలూకాలోవుండే పారుశ్రీతానేదారులు ఆశ్వాఘాణమువగైరా "The overseers, policemen, and subordinates." The superintendent of the district, the officers and peons.

ఆశ్లకోశ n. s. The kind of crow called stinkard.

ఆవర్తా or, (ఆవార్తా) or ఆవర్తా آوارث n. s. A journal, a diary. దినపహి.

ఆవాయిసువాయిలు n. s. Rockets. ఆకాశబాణములు, ఆకాశచుప్పలు.

ఆశూరుఖానా, or ఆషూర్ ఖానా n. s. آشورخانه *āshūr Khāna*. A house for the reception of the banners &c. carried during the first ten days of the Mohurram. మొహరములోజండాలు మొదలయినదివట్టేవాండ్లువుండేచావిడి, (వాడుకగా) సుప్రము, చలిపందిలి.

ఆశరా n. s. آسرا Shelter, protection, patronage, support. ఆదరపు, ఆధారము. ఈవూరికినిళ్ల ఆశ

రాశేదుగనక as this village has no resources for watering the lands. ఆశరాకవులు an assurance of protection.

ఆసాను adj. (from احسان *ihsan*, kindness) Easy, convenient, commodious. సులభమైన, ఒసరైన. but this is commonly used for ఆశరా support, prop, protection. ఆవూరికిజలఆసానుశేదు that village has no resources for watering the lands.

ఆసామి n. s. آسامى *āsāmi*. A person or individual. Defendant: a contemptuous word like *fellow*; a renter, or tenant. కునిపి, పాయకారిని. వాడుచెడుఆసామి he is a cruel wretch.

ఆసామివారు adj. آسامى وار *āsāmī wār*. Nominal, personal; individual. రయతువారు, యిసుమువారు, నకరుకలి. (as a settlement that is made separately with each tenant.)

ఆసు, or హంస n. s. (At cards) the ace. కాకితాల ఆటలోవుంటిచుక్కల కాకితము.

ఆసోదా for ఆసూదా (from آسودا tranquil) n. s. *āsōda*. Rest, repose, refreshment. విశ్రాంతి, నేదచేర్చుకోవడము.

ఆస్తావేస్త్రము గానుండేవాడు, or అస్తావేస్త్రము గావుండేవాడు n. s. A fool, a simpleton. చాడుకుడు.

ఆస్తే for ఆహిస్తా adv. آستى *āhista*. Gently, quietly, softly. మెల్లగా, తిన్నగా.

ఆస్మానిరంగు n. s. آسمانى *āsmānī rang*. Sky blue. ఆకాశవర్ణము.

ఆస్రా n. s. See ఆశరా.

ఆహిరియుంట n. s. A pill of opium, నల్లమందువుంట.

ఇ

ఇ The vowel I, as ఇజారా *izara*. ఇనాం *inām* For this letter the common dialect always uses యి as యిజారా *yzāra*, యినాం *ynām*.

ఇంకి n. s. "Ink." మిసి, శాయి. (English ink made with galls, which fades rapidly, is always so called: to distinguish it from కిరా q. v. the common native ink made with lampblack which never fades.)

ఇంతిహాను n. s. آنتهان *imtihān*. Trial, proving, examination, experiment. కరీఖ.

ఇంసాఫు for ఇకసాఫు n. s. انصاف insāf. Equity, justice: investigation. న్యాయము, న్యాయవివారణ.

ఇక్కరివరహా n. s. ايكيري The old Mysore Pagoda: coined at Ikkeri: a coin equal to nine Cantharai fanams. "It is to a gold Rupee, as 100 is to 25-884," Prinsep. ఒక నాణ్యము.

ఇఖ్తయారు n. s. اختيار ikhtiyār. Will, pleasure, choice, liberty. స్వతంత్రము, యథేచ్ఛ.

ఇగ్గరము n. s. Error for ఏగ్రహము.

ఇజరి for ఇజారి n. s. اجري izāree. A sort of cotton cloth. ముఖ్యము గాయిజారులుకు పట్టే పుకగుడ్డ.

ఇజాఫా n. s. اضايف izāfa. Increase, supplement: complement, augmentation, surplus. వృద్ధి, అభివృద్ధి.

ఇజారా n. s. اجارة ijāra. A contract, a monopoly, a farm of the revenue customs &c. గుత్త.

ఇజారాదారుడు n. s. اجاردار ijāra-dār. A contractor or farmer-general. "Tithe farmer" is the term used in Ireland. గుత్తచేసుకొన్నవాడు.

ఇజారు n. s. ازار izār. Breeches, drawers, trowsers. మొలనుంచి చీలకుండలదాకా వేసుకొనేటిది.

ఇజ్జతాసారు عزت آتار izzat-āsār. Marked with honour and dignity. It is a complimentary phrase used without a knowledge of the meaning.

ఇత్తరాజి n. s. اعتراضی Anger, displeasure, malice. కోపము, చలము.

ఇత్తిల్లా n. s. اطلاع ittillā. Notice, information. తెలియచేయడము.

ఇసం n. s. (Tamil இனம்) Sort, kind. రకము.

ఇనాం n. s. انعام inām. A present, a gratuity to a dependant; land granted in gift, rent free for ever. బహుమానము, మాన్యము. These pensions were named, from the circumstances in which they originated: thus గ్రామమునుకట్టినయినాము land given to the founder of a village. బురుజుయినాం انعام برج to the family of the builder of برج burj a castle. నెత్తురుక

ట్టుయినాం (lit: a blood-gift) to such as had lost blood in battle; &c. కడియినాం انعام قدیم Qadim inām an old bequest. చ్చాత్ర or శుక్తియినాం Gift to one who bore the umbrella. దివిటియినాం Land given to a torch bearer. బాగ్ మారియినాం baḡ māri inām, a living granted to one who has killed a tiger.

ఇనాయతు n. s. عنایت ināyat. Bestowing, granting. ఇవ్వడము, ప్రదానము. ఇనాయతునామా అనాం انعام ināyat nāmah. A patent or grace: a warrant of donation, a respectful expression for "your letter:" your honour's letter or commands. తాకీదు. ఇనాయతు చేసుట to grant.

ఇబానాము for హిబానామా n. s. اهدايا Hibba nāma. A deed of gift. దానశాసనము.

ఇమితిహను n. s. امتحان imtihān. Examination, trial; proving (but not in a judicial sense.) Experiment. తరీఖ.

ఇరాదా n. s. ارادة irāda. Intention, design, purpose. ప్రయత్నము.

ఇరుసాలు, or ఇర్సాలు ارسال Irsāl. A sending, a remittance of money, sent with a guard. అంకించడము. దివాణాపురుకలను అంకించడము: usually the government money sent. శుంకించబడ్డదివాణాపురుకలు. ఇరుసాలుచేయుట to remit gold or silver, thus ఇర్సాలునామా an invoice of the sums sent and of the coins in which the payment is made.

ఇలాకా n. s. ايلاقه ilāqa. Relation, interference. Jurisdiction, connection by business &c. (not by blood) commonly it denotes charge, possession. సంబంధము. అధికారములో చేరిన ప్రదేశము, స్వాధీనము. మాయిలాకాదారులు, మాయిలాకావాండ్లు those who belong to me, my people.

ఇలాయి n. s. ايلاهي ilahi A pole shaped like a cross, or T, bearing a light at each end of the cross bar at its head.

ఇల్లు A Canarese word for లేదు it is not.

ఇమారా n. s. اشارة ishāra. Sign, hint, suggestion. సైగ, జాహ.

ఉ

ఇసుళ్లు n. s. plu. White-ants with wings. ఉసుళ్లు.

ఇస్కూ) n. s. (E) A "screw." కుర.

ఇస్తకబాలు n. s. استقبال istaqbāl. Reception.

The ceremony of meeting and receiving a visitor: a deputation sent to meet a great man. ఎదుర్కొనడము.

ఇస్తింఱారి adj. استمراری istimrāri. Perpetual; in perpetuity, continual. ఎడతెగని, నిరంతరమైన.

ఇస్తిరి n. s. استیری istiri. Ironing of cloaths. బట్టలు మెరుగు గావుండడమునకై చిన్న యినను పుప్పెట్టె లోకట్టెనిప్పులు వేసేరాచడము.

ఇస్తిహారు n. s. ایشتیهار ishtihar. Proclamation. చాటింపడము. ఇస్తిహారునామా ایشتیهارناما ish-tihar nama. A written proclamation. ప్రకటనకు త్రిక.

ఇస్తిఫా n. s. استیفا ista-fa. Resignation; quitting office. కొలువును విడిచిపెట్టడము, రాజీనామా యివ్వడము.

ఇస్తువ, or ఇస్తువు n. s. Property, estate. సొత్తు, ఆస్తి.

ఇస్పేటు, ఇస్పేటుకాకితాలు n. s. Playing cards.

ఉ

ఉ The vowel ū, or ee. This, in ordinary Telugu is disused: and యి yi substituted. Accordingly in this glossary they will be found under the letter యి yz.

ఉదలు n. s. plu. The sides of a pit in salt works.

ఉన For the Sanscrit హీనమైన.

ఉరట్టు n. s. (Tamil ఉరట్టు) Uncertainty. సందేహము, సందిగ్ధము.

ఉశ, or ఉశకర n. s. The wooden cross beam of an anchor. లంఘన మొదటికి అడ్డము గాకట్టే కొయ్య.

ఉసివి n. s. عیسی Isavi. Eeswee. The Christian Æra or Anno Domini: from عیسی Isā, Jesus. బ్రహ్మీ వారిశకము. Thus ఉశలిం ౧౨౩౦ ముతాబకుం ౧౨౩౦-ఉసివి In the Fusly year 1238 answering to AD 1828.

ఉ U, or OO. This initial is written ఉ vu, and in this glossary are placed under ఉ VU. The letter ఉ|| or ఉ|| u is used as a contraction for ఉ త్తరువు answer.

ఉండది (for ఉన్నది present tense of ఉండుట) She or it is.

ఉండాడు for ఉన్నాడు He is.

ఉచ్చావచ్చుముగా adv. In all sorts of ways. ఉచ్చావచ్చుములాడుట v. a. To abuse in all sorts of ways. పూర్వుతగ్గులు గా ఆడుట.

ఉచ్చి n. s. (Tamil ఉచ్చి) The crown or top of the head. చూడు. దానికి తుమ్మి తాకినది she is suffering from the evil imagined to be caused by letting the nipple touch the top of her child's head.

ఉచాడైన adj. اچڑ Ujār. Depopulated, waste, deserted. వేచిరాకు గావుండే, వయిరాను, పాడు గావుండే. ఆ గ్రామము పుచాడైనది the village was depopulated.

ఉజయవాడ n. s. Starboard; (a sea phrase) కుడి పక్క.

ఉతావురి for ముతామూరి n. s. Hastiness. అరిత్వ ర. ఉతావురి వైనము a forced march. ఉతావురి గావచ్చి చేరిరి they arrived with speed.

ఉడవ n. s. A fish. చేప.

ఉడామి for ఉడాకా n. s. اړان urān Flight, rapid pace. ఎకరడము, వడి గా పోవడము.

ఉదాయించుట v. a. اړان urāna To cause to fly, to spend extravagantly. ఎకర వేయుట, దుర్రవము చేసుట; but usually To make away with, usurp. హరించుట, నెూల్లో వేసుకొనుట.

ఉతాళించుట, or ఉతాళవడుట v. n. To be hasty or rash. ఎగిరిపడుట. Satyabhama 21. 40.

ఉదాసించుట v. a. To abuse. దూషించుట.

ఉదాసీ n. s. اُداسی udāsī, A friar of a particular order of Gosaweers. గోసాయాలలో పుకతెగ లో చేరినవాడు.

ఉదాసీనవుమాటులు n. s. plu. Abusive language. దుర్భాషలు.

ఉదాసీనుడు n. s. He who is indifferent or unconcerned. నిశ్చింతభావముగలవాడు. వాడు అం

మలోకలియకపుదాసీనుడు గావుండెను he was an unconcerned spectator. A philosopher or cynic.

ఉత్తారి n. s. A superintendant (Viz.) విచారకర్త.

ఉపరిరయ్యకు n. s. *ఉపరిరయ్య* *upari-rayat*. A tenant at will (Elph. p. XIV.) సాయకారి.

ఉమేజు for ఉమేదు n. s. *ఉమేదు* *ummaid*. Hope. ఆశ, కోరిక. ఉమేజుచేసుట To live in hope, to be a hanger on, as an expectant.

ఉమేజువారి for ఉమేద్వారి n. s. *ఉమేద్వారి* *Ummaid wari*. Expectancy, waiting for an appointment. ఆశించుకొనియుండడము, ఉద్యోగమునకైకొనిపెట్టుకొనియుండడము.

ఉమేదువారు n. s. *ఉమేదువారు* *Ummaid war*. A candidate for employment : an apprentice, an expectant. ఉద్యోగమునకైకాచుకొనియుండేవారు, ఆశించుకొనియుండేవారు.

ఉరపు for ఉర్పు n. s. *ఉర్పు* *urf, ooroof*; (Applied as an adverb.) Alias, otherwise called. లేక, అనే. గంగయపురపుచిన్నరాజు Gungaya alias Chinna Rāju.

ఉరల n. s. (Tamil *ఉరల*) A roller.

ఉలుఫా, or ఉల్ఫా n. s. *ఉల్ఫా* *ulfa*. Presents : supplies furnished to travellers. Batta, undressed rice, pulse &c. given to bramins or others విపలకూనము, బత్తెము, స్వయంపాకము.

ఉల్టా adj. *ఉల్టా* *ulṭa* Reverse, the wrongside, opposite, contrary, turned back. లోతట్టు, అడుగుతట్టు. ఆశాలువను తల్తూ గాక తప్పకొన్నాడు he wore the shawl the wrong side up.

ఉల్లంగి, or ఉల్లింకాడు n. s. The bird called a lapwing. ఒకశుశీశిరు.

ఉ

ఉ U' or oo This initial is always written ఊ under which letter such words will be found.

ఉదాతుట v. n. (Tamil *ఉదాతుట*) To be in familiar friendship with one. కూడామాదావుండుట.

ఉదా, or హూదా n. s. *ఉదా* *udā* Brown, purple, lilac, dark flesh colour.

ఉదు n. s. (—) *ఉదు* *ūd*. Frankincense, benzoin. సాంబ్రాణి. ఉదుబత్తి, or ఉదువత్తి a pastile. సాంబ్రాణివత్తి.

ఉళిగము n. s. (Tamil *ఉళిగము*) Service, function. కొలువు.

ఎ

ఎ E, short. This is commonly written యె ye or యు ya when initial. Words beginning with ఎ will be found under యె. It is wrongly substituted for a after the letters ch, j, sh. Thus the Sanscrit words చమత్కారము, చంద్రుడు, శరీరము are written చెమత్కారము, చెంద్రుడు, శెరీరము. The Hindustani words చలావణి, జనాబు, యుండ become చెలావణి, జెనాబు, యెండ. Likewise the Telugu గడ్డి, గడియ become కెడ్డి, కెడియ.

ఎకరారు for ఇకరారు n. s. *ఎకరారు* *ekararu* Admission, acknowledgement, confession. ఒప్పుకొనడము. యెకరారుచేడుట to confess.

ఎకరే, or ఎకరా n. s. The English word acre. నాలుగువేలయెనువన్నూటచదరగజములనేల.

ఎకాయకీ, or ఎకాయకిగా adv. *ఎకాయకీ* *Yakāya-ki*. Suddenly, unawares, unexpectedly, speedily. లటక్కున, తున్నట్టుండి, అతివ్వరగా.

ఎగాదిగా adv. Violently.

ఎడగరి n. s. The cold weather crop of paddy. (Raj.) చలికాలములోపండే పుకపరిశయిరు.

ఎరిరాజి See ఇత్తరాజి.

ఎదిరి n. s. (Tamil *ఎదిరి*) A foe, defendant. శత్రువు, శ్రుతివాది.

ఎళపు n. s. (Tamil *ఎళపు*) Mourning for the dead. Damage, injury, loss. దుకఖము, చేటు.

ఎల్లాపితనము n. s. Cunning, guile, roguery, swindling. దొంగతనము, కేళుమారితనము.

ఎ

ఎ E long, is vulgarly changed into yā. Thus తేప తేపా and కేక కేకా become త్యాప t-yāpa and క్యాక k-yāka. The change however is not systematic, as లేరు and లేపు &c. are never so altered.

ఏకచ్ఛాయ n. s. A bond signed by several persons. [Ganj.] In Telugu ఉమ్మడిపత్రము.

ఏకరంగ n. s. **ఏకరంగి** *ēkrangi*. Velvet which is of "one colour" contrasted with *dorangi*: shot silk or damask. T. 4. 202. మొహములు.

ఏకరి n. s. *Ekari*, A tribe similar to the కుట్ర వాండ్లు q. v. ఒకకులముపేరు.

ఏకాదా [Mahratra] adj. One, some one, any one ఒక, ఏదొక.

ఏకూత్ n. s. *ekōn* [Mahratra] Total, (generally) the sum total. మొత్తము, వెరళి.

ఏకోకదారులు n. s. Fellow holders, joint partners. సరిపాలివాండ్లు. ఏకోసు, ఏకేంద్రా total, general: the sum total. వెరళి, మొత్తము.

ఏరి-పాలి-జరకప్పి n. s. A three sheaved pulley. మూడుచక్రములుగలకప్పి.

ఏరువ n. s. A ship's keel. వాడవెన్నుకులక.

ఏలము n. s. Auction. ఏలమువేసుట to sell by auction (see యాలము.)

ఏల్చా n. s. **ఏల్చా** *elcha*. The snipe, generally called however by the English name; corrupted into యిన్నాపు *innauf*.

ఏవరేజీ n. s. Corrupted from the English word 'Average.' సరాసరి.

వి

వి AI. For this letter the form ఆయి AYI is generally substituted: and the words are in this vocabulary classed accordingly.

ఒ

ఒ As an initial, O is commonly written తె wo, or యె yo. The vowel A is often pronounced O, as in ఒక్కొంచుట for అక్కొంచుట, తొత్వ for తత్వ and యొండు becomes రెండు.

ఒంతు n. s. A small kettle used instead of a బాస or still.

ఒకరవుముట n. s. A certain fee, or allowance in grain, granted to reapers &c. See బిళ్లరుగు.

ఒక్కొము (Tamil ఒప్పొము) adv. As, like. వతె. ఆయనకుబిడ్డ పుక్కుముగావున్నది she is to him as a daughter.

ఒప్పారి n. s. (Tamil ఒప్పారి) Nominal connection: as that of two men who call each other brother.

ఒలాందావాండ్లు n. s. plu. (*les Hollandois*.) The Dutch. ఒలాందామల్లె the Dutch tuberose.

ఒలాందాకములము a diamond cut in the Dutch fashion.

ఒలారడము n. s. (Tamil ఒలారడము) అసగారలాయించుట. To walk slowly. కుచారుచేయడము.

ఒఘంసు n. s. (Tamil ఒఘంసు) Order, a disposition of things in their proper order. Survey-measurement of land.

ఓ

ఓ The vowel O' when initial is generally written ఔ that is; wo, or vo.

ఓకు n. s. A telescope. దుర్బీను.

ఓళిగ for ఓళి n. s. (K.) A sort of cakes. తెలుగు లో పుబ్బట్లు అని అంటారు.

ఓల్ఖానా n. s. **ఓల్ఖానా** *olkhana*. The Prisoner's ward. Watch house. ఒకవిధమైనచెరకాల.

ఓవరి n. s. *ovari*. (Error for **అబ్రూ** *ābrū*?) Politeness. అణుకువ.

ఔ

ఔ All words beginning with AU will be found under అవు AWU.

క K, ఖ Kh, గ G. ఘ Gh.

The words beginning with these four consonants are classed together; numerous words being written with any one of the four, indifferently, as an initial. The Arabic *Kaf* and *Qaf* in Telugu become క; and *Gaf* and *Ghain* are expressed by గ G and ఘ Gh.

క|| A contraction for కస్బా **كسبا** *Kasbah*, *Cusba* A town.

ఖ|| A contraction for ఖండి a Candy, or కుట్టి putti.

గ|| In accounts stands for గండు, a cant or dis-used name for a pagoda, q. v. గగండు signifies 2 pagodas and a half.

కం, or కమ్మి adj. كَمِي Kami. Less. కంకిస్ మజ్జి
 మిను كَم فِسم زامين Kam Kism zamin, Land
 of an inferior sort. ఆన గాక నీ పుత్రం పాలము.
 కంకర n. s. كَمَكَر Kamkar. Gravel, broken bricks.
 జల్లి.
 కంగారు n. s. كَنْغَار Kangara. A scaling ladder.
 నూలునిచ్చెన.
 కంగారుము n. s. (Tamil கண்காணம்) Watch,
 guard.
 కంగారీ for కంగారా adj. كَنْغَال Kangāl. A
 miserable wretch, wretched. దిక్కుమాలిన. కం
 గారీమంచము a flock bed, a wretched bed.
 కంగారీబత్తెము paltry batta, a wretched pit-
 tance.
 కంగుడు చెట్టు n. s. A tree called Cæsaria Tomen-
 tosa. Rox 2. 421.
 కంగోరి n. s. كَنْغُور Kangora. An arch or dome.
 The moulding in brick-work.
 కంచాయిలు n. s. A "consignment" of goods.
 కంచినీ n. s. كَنْچینی Kanchini. A dancing girl,
 an opera dancer, actress, courtesan. బోగముది.
 కంజాయి n. s. كَنْجَا gānjā. The hemp plant
 (cannabis sativa) The fructification when
 nearly ripe is bruised and smoked to produce
 intoxication. గంజీకా, జ్ఞానశత్రుము.
 కంజాయింపు, or కజ్జాయింపు n. s. كَنْض qazyah.
 Quarrel, wrangling, regarding distribution
 of water from a stream. నీళ్ల జగడము.
 గంజీఫాలు n. s. كَنْجِيْفَال ganjīfālu. A pack of
 cards, a game at cards. ఒకజత ఆడే కాకితా
 లు, పుకవిధమైన కాకితాల ఆట.
 కంటి, or కణిచేత n. s. A sort of fish. ఒకవిధమై
 నచేత. Russell plate 104 where చల్లనీరుకంత
 is rendered A species of *sparus*: with a
 prickly head and large eyes.
 కంఠీరాయవరహా, కంఠీరాయ హొన్ను n. s. كَنْتِي رائی
 هره A cantaroy (Kantherai) pagoda; equal
 to Rs. 2. 14. 8 being equal to ten cantaroy
 fanams: another rate gives Rs. 2. 13. 0. ఒక
 నాణ్యము.
 ఖండిక, or ఖండ్రిక n. s. A small hamlet, చిన్నపల్లె.

ఖండిగుత్త n. s. "A fixed rent." Ganj. కాశ్మీరచే
 రీజు.
 ఖండి n. s. كَهَنْدِي Khandi. A certain mea-
 sure of grain. పుట్టి.
 కండిగచేత n. s. "Kundinga." A sort of fish.
 Russell No. 203. "A species of Clupea."
 కండుబయిచేత n. s. The sepia or cuttle fish,
 which produces the కండుబయిచుయక the bone
 from which pounce is made.
 కండావి n. s. (Tamil கண்டாவி) A disgusting
 sight, a horrible spectacle. చూడఘోరముగా
 తుండేటిది.
 ఖండ్రిక n. s. A small hamlet. చిన్నపల్లె.
 ఖండ్వా n. s. Khandwa. A sort of cotton upper
 cloth, a kind of fringed cloth. దుప్పటా.
 కంఠిర్క్ adj. كَمْتَرِي Kamtarin Least, most
 humble, humblest, meanest.
 కండాచార adj. كَنْدَاچَار Candāchār, (K.) Mi-
 litary. జండుసంబంధమైన. కండాచారము n. s.
 The native militia కట్టుబడివాండ్లు.
 ఖండాటి n. s. Khandoti (M) A bag of money.
 రూకలసంచి. (Bellary.)
 కంబరుతాడు, or కంబారుతుట్ట n. s. Coir rope; a
 mat made of coir. ఒకవిధమైన మోకు.
 కంబలేట n. s. From "Camlet." ఒకదినుసునాణ్య
 మైనకంబలి.
 కంబాయి n. s. Cambay. A sort of cotton cloth
 called charcona. వస్త్రవిశేషము.
 కంబారులు n. s. Servants, labourers. పనివాండ్లు.
 కంబిలినుట v. n. (A phrase at Madras.) To run
 away. ఉరుకుట.
 కంభర్తీయనాము n. s. كَم بھرتي انعام Kam bharti
 inam. A supplementary or additional grant
 of inam land. యంకాయముగాయిచ్చినచూన్యనేల.
 కక్కిశచెట్టు n. s. "Nella kakisha." Rox. 1. 712.
 A tree called Posoqueria uliginosa. ఒకచెట్టు.
 కచావన్ n. s. Cachāvars. Trickery, league,
 combination. మోసము.
 కచేరి, or కచ్చేరి n. s. كچھری Kach-heri. An
 office, or place for publick business. A pub-
 lick court. A nautch; the ceremony of dancing
 at a wedding &c. కొలువుకూటము, ఆధికారివి

చారణజరిగించేయిల్లు, పెండ్లి మొదలయినవాటిలో
 బహుమందికూడిబోగమువాండ్రను ఆడించడము.
 కచ్చా adj. *కచ్చా Kach-cha*. Unripe, raw, unset-
 tled or rough, not fair, mean, low, base. ఉం
 దని, కుదరని, సీచమైన, అల్పమైన. కచ్చాసేరు the
 lesser seer, as defined under సేరు. కచ్చామనిషి
 a mean fellow. కచ్చామాట nonsense, a foolish
 expression. కచ్చావసూలు trial for extortion :
 making him account for his collections.
 కచ్చుగడా, or కచ్చుకడా n. s. *కచ్చుకా Kach Ka-
 rah*. Tortoise shell. తా బేలుపెంకు, దీన్ని ఖద్ద
 మనిన్ని అంటారు.
 గజము n. s. *గజ్ గజ gaz*. A yard. Trick. నేలకొలిచే
 మూడడుగులకోల, మోశమున్ను. నూరుగజాలు
 hundred yards.
 గజరా n. s. *గజ్రా gajra*. Bracelets made of
 flowers, which at marriages are given to the
 guests. చేతికివేసుకొనే పూలకంఠము.
 ఖజాంబి, or ఖజాంబి n. s. *ఖజాంబి Khazanachi*,
 (also wrongly spelt ఖజాంబీ) A Treasurer.
 దివాలాపురుకల కొట్టుమీదవుండేవాడు.
 ఖజానా n. s. *ఖజానా Khazana*. A treasury. ది
 వాలాపురుకలకొట్టు.
 కసాయి for ఖసాయి, or ఖసాయివాడు n. s. *కసాయి
 Kassai*. A butcher. కటికవాడు.
 కజ్జా for ఖజియా n. s. *కజ్జా Kazya*. A quarrel,
 dispute, altercation. జగడము. ఖజ్జాకుడుట to
 quarrel.
 ఖజ్జా, or ఖజ్జి n. s. for *ఖజ్జా Qazyya*. A quar-
 rel. జగడము.
 కటాకటి for ఖటాకటి n. s. for *కటాకటి
 Khatkhat*. Wrangling. జగడము,
 పోరు.
 ఘటాటాపు n. s. *ఘటాటాపు Ghatatop*. Covering
 of a palki or carriage. Thick clouds. బుల్లకిలేక
 బండియొక్క బురతా. మబ్బుఘటాటాపుచేసుకొనివ
 చ్చినది it is overcast.
 కటాయి, or కటాపు n. s. *కటాయి Katai. Ka-
 tã-oo*. Cutting. కోయడము. నజరుకటాయి the
 money paid for leave to reap a crop. కోతకు
 సైలపుతీసుకోవడమునకు గానుయిచ్చేరూకలు.

కటాయింతుట, or కతాయింతుట v. a. from *కటా
 Katana*. To enter in an account. To post in
 an account (Mahratta.) దాఖలుచేసుకొనుట.
 కటావణి, ఖతావని, కతావణి n. s. *కటావణి A
 ledger, an entry, a statement.*
 కట్టియగాండ్లు n. s. plu. (Tamil *కట్టియగార్ల*)
 Heralds, panegyrists. భట్టువాండ్లు.
 కట్టునూములు n. s. Allowances or remissions
 made in Guntoor to those who (కట్టినారు)
 have repaired the tanks under which they
 cultivate.
 కట్టెము for కట్టెము n. s. Proclamation, a decla-
 ration to give notice, శ్రుకటనకావడమునకై
 అరిచిచెప్పడము.
 ఖట్ల n. s. *ఖట్ల Khatla*. A bad debt (Bel.) చచ్చు
 బాకీ.
 కడంచె n. s. (Tamil *కడంచె*) The Elk. కణితి
 మృగము.
 కడపు n. s. (Tamil *కడపు*) An inferior sort of
 grain called నవాదిగింజ, వడ్లలోభేదము.
 గడబడ for గడిబడి n. s. *గడబడ garbari*. Ru-
 mour: hubbub. దడబడలు.
 గడమంచె, గడవంచి, or కడవంచి n. s. *గడవంచి
 gharonchi*. A frame with legs to put the things
 on. మూటలకుకిండవేసేటిది.
 ఖడాంతుట v. a. *ఖడాంతుట Khara karna*. To
 erect, set up, establish, found, to pitch a tent.
 నిలుపుట, నిలువబెట్టుట.
 ఘడి n. s. *ఘడి ghari*. An hour of twenty-four
 minutes. గడియ.
 గడిబిడి n. s. *గడిబిడి garbar*. Confusion, puzzle.
 దడబడలు. గడిబిడిమనిషి a violent man, an out-
 rageous person. దడబడలుచేసేవాడు.
 గడిఫలము n. s. from *ఘడి ghari*. A fortress,
 a hill fort. కోట, దుర్గము.
 గడకారి n. s. A mason. కాసావాడు, కొల్లకువా
 డు. The attendant who carries the spear be-
 fore an elephant. ఏనుగుకుతెవాడు.
 గడ్డ n. s. A water course (Ganj.)
 గడ్డపీలిక n. s. Tow, caulking stuff. జనుముడువ్వ
 గాకుడేకనికమానినీటిము.

కడ్డాయము (Tamil கட்டாயம்) or ఖడ్డాయము n. s. Violence, force, compulsion. బలవంతము. Distrain, as by government. దివాలామువారు చేసేజోరావరి. వడ్డకడ్డాయముపోయనుసేటిజ్జ a government order to merchants to receive grain at a certain price which they were compelled to pay. This was a Musulman custom abolished by the English: it is similar to billeting soldiers. కడ్డాయముచేసుట to constrain, to force.

ఖడ్డీ for కడ్డి n. s. A stick. క్షుడక.

కడ్డం i. e. ఖడ్డాయము n. s. Compulsion, force. బలాశ్చారము.

కణజ n. s. An embankment, anikut, or dam.

కణికము n. s. (Tamil కణిశమ్) Proper weight or value. Usually. adv. about, nearly. సుమారు.

కణిశింతుట v. a. (Tamil కణిశింతుట) To judge of the proper weight or value. ఉజ్జాయింతుట.

కతల్ చేయుట v. a. from కత్ల కత్ల Qatl karna. To slay or kill. చంపుట.

కతాయింతుట v. a. See కటాయింతుట.

కతావళి See కటావళి.

కతేత్ n. s. Khatel (M.) A packet or bundle of papers.

కత్తిరించుట, or కత్తిరించుట v. a. from కత్రి Ka-tarna. To cut cloth with scissors or shears. To snuff (a candle.) To clip, to crop, to poll the head. కత్తిరితోతుండించుట, నరుకుట.

ఖత్తు n. s. کھت Khāt. A letter. జాబు. A style or school of music, రీతి, తరహా, as కర్నాటక ఖత్తు and చేళీయఖత్తు.

కత్తువ n. s. A dam, mole or bank. అనకట్ట.

ఖత్ల n. s. کھلا Khalla. A bad debt. చచ్చుబాకీ.

కదపా n. s. An agreement, a written bond. ఒడంబడికై, కుశ్రము.

కదము for ఖదము n. s. قدم Qadam. A footstep. Twelve inches. అడుగు, కుండ్రంతులంశుళములు.

కదిర n. s. Kadira? ("Kuddera" Russell No. 175-176-277-178) A slender pipe-shaped fish. మన్నెవ్వవిశేషము.

కడిం n. s. كديم Kadim. An old servant, an old inhabitant. కడిములు the old and hereditary cultivators of a village. మిరాళికాశ్రులు.

కదుపా n. s. See కదపా.

కద్దాయింతుట v. a. كادد Garmana? To brow-beat. కడ్డించుట.

కద్దాన n. s. (K.) Gadya-anna. A weight used in weighing silver. (Reeve) ఒకనాణ్యము, ఒక శుడికట్టు.

కనకపిల్లె n. s. (Tamil கனகப்பிల్లె) A clerk. కరణమునాడు.

కనకరత్త n. s. A species of fish: a species of scomber. Russell plate 136. మన్నెవ్వవిశేషము.

కనము, or కనముచెట్టు n. s. A tree, called Saccharum exaltatum. Rox. 1. 245.

కనముచేతు n. s. Cunamu. A fish: a species of Cyprinus. మన్నెవ్వవిశేషము. Russell, plate 204.

కనసచేతు n. s. Canasa. A fish: a species of Sparus. మన్నెవ్వవిశేషము. Russell plate 109.

కనాలి n. s. Canāli. (French.) A canal. కాంలవ.

కనిసిచేతు n. s. Cunişi. A sort of mullet. Russell plate 181. మన్నెవ్వవిశేషము.

కనిం n. s. غنيم Ghanim. An enemy, an invader. శత్రువు, నతుడుచేసేవాడు. T. 2. 173.

కనిము adj. (Perhaps an error for غني Ghani) Opulent, rich. ఆకాశ్రులునిండాకనిములు they are opulent, or substantial men.

కనుకూలి n. s. Canu-culi. Fees taken for viewing and sorting coins.

కనుజు n. s. Canuzu. See కణజు.

కపచిట్ adj. and n. s. كپچ Ghapchup. Silent. "Silence!" విటుకుపాటుకు.

కపాతు, or కపాతు n. s. Cabūt. A capon. విత్తులు తీసినకోడి.

కపాయి for కపా n. s. قاب Qabā. A gown reaching to the ancles. తురకలుతోడినే పుకచాక్కా.

కప్పురపోలు n. s. كپرپھل Kaparphul. Gauze. గాజుగుడ్డ.

కప్పలు n. s. plu. كپ Gap. Bragging, boasting. జంఘాలు. కప్పలుపుడాయింతుట గామాకాప to brag, boast.

కబరు n. s. قبر Qabar. A tomb. కోరి.

కబరు, or ఖబరు n. s. كبر Khabr. News, report, a message or notice. సమాచారము. నిజకబరు certain intelligence. ఖబరుకాకిరము a newspaper.

ఖబరుదారి n. s. *ఖబرداری* *Khābardār*. Care, tending, attention. జాగ్రత.

కబరుస్తాను n. s. *قبرستان* *Kabristān*, A burial-ground. పాతేహోటు.

ఖబర్దారు interj. *ఖబردار* *Khābardār*. Beware! take care. Avaunt! keep off! stand off. భద్రము, జాగ్రత. ఖబర్దారు చేయుట to take care.

కబాటు, or గబ్బాటుజింసు n. s. *گبابت* *Gabbāt*. (also called కబాడుసరుకు, కిరాణి, or ఖిరాదా.)

. Huckstery; a phrase for treacle. జిలకర, కొబ్బెర, గ్రంధ్యములు, మిరపకాయలు, మసాలా, వక్కాకు these constitute a minor source of revenue.

కబాడము n. s. A bullock load (of grass, firewood &c.) కబాడియద్దులు bullocks carrying firewood or forage.

కబాతుకోడి n. s. *كباب* *Kabāt*. A capon. విత్తులు తీసినకోడి.

కబాబు *كباب* *Kabāb*. A ragout. A made dish of roast meat. పేల్చినమాంసము.

కబాయి, or కపాయి n. s. *كبا* *Kabā*. A shirt, an ornamental garment. శృంగారార్థముగా అన్నిటికి పైన వేసుకొనే చిన్నచొక్కా. KP. 5. 232. నవ శ్రుప్పవనము నానామణులు స్రుచ్చిన శుచ్చకట్టుక బాయి బాసునెరతు.

కబుజ n. s. *كبخ* *Kabza*. Hilt, haft, పిడి. కబుజ బావి a small well.

కబుజు n. s. *قبض* *Kabz*. A receipt for pay. రసీదు.

కబురు n. s. (for ఖబరు *ఖبر* *Khābr*.) News, tidings. వర్తమానము, సమాచారము.

కబూలు n. s. *قبول* *Kabūl*. An agreement. సమ్మతి. కబూలు అయినాడు he agreed.

కబేలా n. s. for కబాలా *قبالا* *Kabāla*. A document, title deeds. డస్తావేజు, యింటిక ప్రము.

కమరకాయ for కమరక n. s. *قمرق* Name of a fruit. (Carambola.) తమరతకాయ, కర్పరంగము అనేకాయ.

కమరసాల for కంయిరసాల n. s. *كم ارسال* The sum short in the remittance. ఇరసాల్ కమ్మి.

గమాతు for గామత్తు n. s. A leak in a ship. ఓడు. గమాతు పడ్డది there is a leak.

కమాను n. s. *كمان* *Kaman*. Meant for the French "command," a march or military journey. ఒక తుక్కడి గాని సాయాలుపోవడము.

కమాను n. s. *كمان* A bow, an arch. విల్లు, విల్లువం శ్రుకట్టడము. కమానుకర్ర the bow of a drill. కమానుబద్ద the spring of a watch. తీరుకమాను *تیرکمان* *Tīr-kamān*. A bow and arrows. కమానడస్తా, or మాదేకులకమాంబస్తా A large bow for cleaning cotton.

కమాయసుదారుడు for కమావీసుదారుడు n. s. *كامايش دار* *Camayish-dar*. The officer appointed to collect the revenues of a district. తాలూకా అములు దారుడు.

కమాయిషి, or కమామీసు for కమావీసు n. s. *كامايش* The business of collecting revenues. Period of Government: time of management. Affairs, business, details. The whole: the entire. This phrase is known to be wrong; it was introduced by the late Nabob of Masulipatam in corresponding with Asaf Jah the Vizier. దివారి శ్రురుక అనుతం దేశుని. Usually the management of affairs. నిర్వాహకము, వ్యవహార దక్షుత. ఆతని కమామీసులో in his time మాకమామీసుమాదే వాడు our agent.

గమారువాడు for గవారువాడు n. s. (*گنوار* *Ganwar*.) A villager. గాటుశ్రురశ్రువాడు.

కమిచీ n. s. *كمچي* *Kamchi*. A whip. కొరడా, చుబుకు.

కమితరీన్ *كمترين* *Kamtārīn*. adj. Least, most humble. దీన.

కమితి, కంతీ n. s. *كمتي* *Kamtī*. Less, deficiency. తక్కువ, లోతుము.

కమిలి n. s. *كمل* *Kammal*. A blanket. కంబళి.

కముపేషి for కంమోపేషె adj. *كموبيش* *Kamobesh*. More or less. సుమారు.

గమేళా n. s. *كاميل* (*Portuguese, Camera?*) The tops of masts (in which the men stand.) వాడ శ్రుంధములో మనిషి నిలిచేటట్లు గాకట్టియుండే అంతస్తు.

గమ్మత్తు n. s. *گمت* *Gammat*. Diversion, amusement. వేడుక, తమాషా.

కమ్మరోట్టు n. s. *كمروپتا* *Kamr-patta*. A waist belt. నడికట్ట.

కమ్మరు n. s. كمر Kamr. The waist. నడుము. కమ్మ
 ఠబండు, నడికట్టు a belt.

కమ్మలి n. s. (From كمل Kammal.) A blanket.
 కంబళి.

కమ్మి n. s. كمي Kamī. Deficiency. లోపము, త
 క్కువ.

గమ్మత్తు n. s. گمٹ Gammat. See గమ్మత్తు.

గయాలేకడ్డ adj. غیال Gayāl. Deserted, abandon-
 ed. పాడువేయబడ్డ, విడవబడ్డ.

గయాలేహూమి n. s. Waste, uncultivated land. పా
 డువేయబడ్డ నేల.

గయాలే n. s. A bramin subsisting upon the
 offerings made by pilgrims at Gaya. Usua-
 lly, a term of reproach for a Bramin. అశ
 చరితుడుగావుండే బ్రాహ్మణుడు, ఆఘాత్యగాడు
 గావుండేవాడు.

కయిజారు n. s. Caisar. Scissors. కత్తిరి.

కయిదు n. s. كيد Kaid. Restraint, prison. చెర, ని
 ర్బంధము, కావలి. ఆ-తెక్కలుకయిదుచేసినపిమ్మట
 after the accounts were closed.

కయిఫు n. s. كیف Kāif. Intoxication. మత్తు, మ
 యికము.

గయిరువిలియా adj. (Marata) Ghair vilya. Not
 in the class, not in order. అక్రమమైన.

కయ్యరముత్తము n. s. An inferior sort of pearl.
 ఒక మట్టజాలిముత్తము.

గరండీలు n. s. Garandīl. Grenadier. ఎత్తుగావుం
 డేసిపాయి. గరండీలకుంపిని a company of grena-
 diers. పొడుగాటిసిపాయిలడళము.

కరకసా, ఖరఖసా for కరకసా n. s. كركشا
 Karkasha. Tumult, riot. వ్యాజ్యము, జగడము.
 కరకసాఘామి Land that is debateable, as
 lying on two boundaries.

గరజ n. s. غرض Gharz. Need, want, occasion.
 అక్కర, అగత్యము.

ఖరడాకాకితము n. s. Kharla, Rough, coarse
 paper. ముతక కాకితము.

కరపాణి n. s. (Tamil కరిపాణి.) Scurf, eruptions
 on children. Ainsl. 2. 530.

కరవచేతు, or కారవచేతు n. s. Carva, carava. fish,
 being a species of Sparus. Russell, plates
 89-125-139. కరితె Russell No. 106. A fish:
 a species of Sparus.

కరవాడు for కరువాడు n. s. (Tamil కరువాడు.)
 Dried salt fish. ఉక్కచేతు.

ఖరా adj. كره Kharā. Pure, prime, best sort,
 genuine, honest, candid, sincere. నిశ్చయమైన,
 యథార్థమైన. వాడుఖరామనిషికాడు he is not
 an honest man. ఖరాగా adv. Positively, as-
 suredly, regularly, without error, without
 fail. నిజముగా, గట్టిగా, నిరంతరముగా.

ఖరాజు n. s. كراج The government revenue.
 దివాలాపువచ్చుబడి.

కరాజినుసు, ఖరాజినుసు n. s. Medical drugs.
 మందునిసుసు. See కబాటు.

కరాసి n. s. A scribe, a writer. తేలి.

ఘరానా n. s. گھرانہ Family, household. ఘరా
 నామనిషి a respectable man.

ఖరానా n. s. probably an error for كراول A
 wooden shoe with an iron ring worn to keep
 the shoes from the dirt or mud. అడుగునయిన
 పుతుంగరమువేసిన పుకవిధమైనశప్పాతుకట్టె.

కరామత్ n. s. كرامت A miracle. మహిమ.

ఖరాయితులు n. s. plu. A whipper, a flogger.
 జేరుబండుతోకొట్టేవాడు.

కరారు n. s. قرار Agreement, engagement. నిష్క-
 ర్ష, నిర్ణయము. కరారునామా కరారునామా
 agreement. ఒడంబడిక.

కరారువాక్కుగా adv. Perhaps an error for كرا
 Honestly, exactly. ఖండితముగా, సరిగ్గా.

కరాళితేజి n. s. A furious horse. తుట్లగుర్రము.

కరిడి n. s. (Tamil కరిడి.) A bear. వెలుగొడ్డు.

కరితె n. s. A sort of fish: the perch with a
 bifid fin. Pristipoma Carissa. Cuvier. 5.
 261. 331. A species of Sparus: or, Sclopsides.

గరిది for గరిది n. s. گری Invasion, incursion.
 Tour, round, rule, government. చౌడు, సభా
 రి, ప్రభుత్వము.

కరిముక్తు n. s. A fish, a fresh water fish. ఒకచేతు.
 See in Buchanan's Mysore 3. 344.

ఖరీదు n. s. كرايد Price, value. వెల. ఖరీదుచే
 యుట to buy.

ఖరీదుబంది n. s. كرايد Settlement of
 price. వెలయొక్క యేర్పాటు.

గరిబు adj. and n. s. غریب Poor, mild, humble. A
 stranger. బీదవాడైన, తిన్ననివాడు, తరాయివాడు.

గరిమకర్వరుసీలామకు *Salutation to thee, oh cherisher of the poor!* (a perpetual phrase in letters, like "your obedient humble servant.") ఓసరకు దాసికదండము.

కరుకులు, కరుకువరహాలు n. s. plu. A pagoda worth four rupees. నాలుగురూపాయాలవరహం.

గరుజు for గరజ్ n. s. *Want, occasion, necessity.* నిమిత్తము, అక్కర, అగత్యము.

కరుడులెక్క n. s. Daily account, a running account. దినవహి. లెక్కలుకరుడుచేసుట to balance or settle.

కరుమాజా n. s. *కరుమాజా* A musk melon. కరుమాజాశుండు.

కరుమాజాదోళికాయ n. s. A musk melon.

కరోదా n. s. An overseer, an inspector. A Collector. అధికారి.

కరోలి n. s. *కరోలి* A large matchlock. పెద్దకర్కాయి టకకుపాకి.

ఖర్చు for ఖర్చు n. s. *Expenditure, expense, subsistence.* శలవు, వ్రయము. ఖర్చుకు లేదు I have no money. ఖర్చుకుచాలదు the money is not sufficient. ఖర్చుకు కావలసివది I want money. గ్రామఖర్చు, బాజాఖర్చు village fees. A cess levied on the villagers by the accountant and head farmer on various pretences. The money so collected forms a parish fund : which is laid out in bribes to superior servants, in feasting travellers, in feeding passing troops of dancers, or jugglers, and so forth : but the greater portion is appropriated to the private use of the village authorities. These are similar to the *Poors Rates* : both in severity of exaction and wantonness of expenditure. This wretched system is now in some degree abolished, being forbidden by Government.

ఖర్చుచేయుట, or పెట్టుట v. a. *కర్కాయి* To expend or lay out, discharge, pay away. వ్రయముచేసుట.

ఖర్జుకాయలు n. s. plu. A kind of small tart. శుక్ర్యాంబుకాయలు.

కర్కాయి n. s. *కర్కాయి* A trumpet. పూదువాద్యవిశేషము.

కర్కాయి n. s. an error for *కర్మి* *Krmiz.* The colour used in painting. కళ్ళుకర్కాయివన్నె "Lake"red. Crimson.

కలం n. s. *కలం* A pen (of reed) A paragraph. తేలిక, శ్రుకరణమున్ను.

కలంకారి n. s. *కలంకారి* A kind of chintz. (Lit: pencil work, being painted with pencils or painting brushes.) కలంకారిగుడ్డ chintz. ఒక తరహారాతవన్నెగుడ్డ.

కలంకచెట్టు, or కులంక n. s. A tree called *Limnonia Pentaphylla.* Rox. 2. 381.

కళంకము, or అప్పనపాలము n. s. Land that pays no tax unless cultivated. పుయరుచేస్తేటన్నయిచ్చేభూమి.

కలంబిత్తులు n. s. *కలంబిత్తులు* (Also spelt *Kalōn-ji.*) A plant, *Galega maxima.* Ainslie 2. 157. the Tamil word is *కాలబిత్తు* or *కాలబిత్తు* *కాలబిత్తు.* Telugu వెంకలి.

కలందాసు n. s. *కలందాసు* A pen case ; a standish ; an inkstand. కలంబెట్టె.

కలవతి n. s. Caulking. లప్పము.

కలము for కలవ్ adj. *కలము* Base, adulterated. చెల్లిన, తప్పు. కలమురూపాయి a false rupee. (coin) See కళవి.

కలబెట్టుట v. a. To stir, agitate. కలుపుట.

కలభ, or కల్యా n. s. *కలభ* Uproar, confusion, disorder, disturbance. G. 7. 30. and 7. 63. అల్లరి, తారుమారు, కలత.

కలభరించిన adj. Troubled, disordered, confused. తారుమారుచేయబడ్డ, గందరగోళముచేయబడ్డ.

కలమరచేప n. s. A fish, a species of *Sparus.* Russell No. 92.

కలముగడి n. s. A great gourd or melon.

కళరుభూమి n. s. Alkaline earth. చతులనేల.

ఖలలు n. s. *ఖలలు* Ruin, mischief, harm ; commonly in Telugu, disorder, confusion. చెరువు, హాని, కలత.

కళవాసము n. s. (Tamil *కలవాసము*) Some grain left on the thrashing floor for the labourers in part payment for their labour. సేద్యగాండ్లకుకళ్ళములొవిడిపించేభాగ్యము.

కళవి for కల్పి adj. *కళవి* Rejected, base, adulterated, bad (as coin) చెల్లిన, తప్పు. See కలము.

ఖలసా for ఖాలిసా adj. *ఖలసా* Retained under Government, not rented or alienated. దివారమువారుస్వంతముగా పెట్టుకొన్న. Fiscal.

కలాబత్తు n. s. كلابتوتون Kalabutūn. Gold or silver thread : and it is sometimes used for *gulāb*. కులాబ. (Shak. 1286 and 2023) Handle, staple, hinge, link, hook, clasp.

కలాయి, or కళాయి n. s. قلعى The silvering at the back of a mirror. Tinning of copper pots. అద్దమునకురశిము వేయడము, నీసమువూయడము.

కలాలి, or కలాలి adj. كلالى Of or belonging to arrack. సారాయిసంబంధమైన. కలాలివని the spirit trade. కలాలిఖానా an arrack shop, a gin shop, an arrack manufactory.

కలావరు, or క్లావర్ n. s. كلابر Clubs (at cards.) ఆడే కాకిరములలో సెకవారి.

కలాసు, or క్లాసు n. s. The "glacis" of a fort. Also a wine glass. కోటగోడతో చేరినట్టుగా యేటవాలుగావుండే శ్రువేశము, గాజుగిన్నె.

కళాసువాడు n. s. كلالسى A Khalassy. i. e. a sailor, a lascar, a tent-man, a gunner. కామాటివనివాడు.

కలింకలు n. s. (Tamil కలివీడము) The sluice. అలుగు.

కలివిలి (an error for كلالى) A squabble, uproar, confusion. గండరగోళము. గలివిలిల్లాడుట to squabble. గలివిలిచేసుట to confuse.

కలిపా, కలిపా, కలిపి for كلالى గలాఫ్ n. s. A cover, a case. ఒర.

కల్తా n. s. Suspicion, mistrust. మనోమాలికిరము.

కల్తి n. s. Mixture, medley, confusion.

కల్లారు n. s. كلالار Granulated, crystallized, milled (as a rupee) on the edges. అంచులోగి తలుగితలుగావుండే రూపాయి.

కల్పము n. s. Confusion, turmoil. అల్లరి. (Gruff goods: gruff crops as turmeric, onions. &c.) (Nelloor?)

కల్పించుట v. a. كلالا To throw into confusion. గండరగోళము చేసుట, తారుమారు చేసుట.

కల్తా n. s. A curl. ముంగురులు? Lavanya. 3. ముగువనిసాగనుకల్తా తుళ్ళుకొనినంత.

కల్తీ వర్షాక్ n. s. The driver or spanker boom. A shoulder-of-mutton main-sail in a lugger. ఒకవిధమైన వాడబావు.

కల్లుచ్చ, or కల్తీచా n. s. كلال Mustachios. కుల్తీలు.

కల్ల n. s. కల్ The neck. గొంతు. గల్లుచడాయించుట to hang.

కల్లంతీరువ n. s. A fee of about twenty seers at each threshing floor, i. e. a harvest fee granted by the owner to several persons, or granted by the owner to ploughmen. కల్లంమిట్టలో వారివారికియిచ్చేరుసుము.

కల్లచేత and శరికల్లచేత n. s. A species of perch with an oblong tail. Russell on Fishes No. 123.

కల్లా n. s. كلال Grain, particularly before thrashing. Also, a shopkeeper's till. నూర్చునిధాన్యము, అంగడివారిపెట్టె.

కల్లి n. s. كالى A lane. సందు.

కవలచేత n. s. (Query, "Kowal") or కావ్యశ్శు? Russell, No. 186. a fish: a species of Clupea.

కవాడము n. s. (Tamil కవాలము.) A bullock load of grass or fuel &c.

కవాడు n. s. A relay or relief, as of bearers. అంచె.

కవాయితు, or కవాతు n. s. كوال Rules; Manœuvring, evolutions. Drill, parade. సిపాయిలుకశరతుచేయడము.

కవారు adj. كوال Gross, rude, inelegant, vulgar, dirty, coarse, foul. మడ్డి, మోటు.

కవులు n. s. an error for كوال An agreement. Stipulation. ఒడంబడిక. కవులుకమ్మ, or కవులుదిమ్మ An agreement, with its counterpart. Articles and stipulations exchanged.

కశము, or కశము n. s. كلال A fountain. మగ్గ.

కపాల్ for కసాలా adj. كلال Bitter, salt (water) చేదైన, ఉప్పుని.

కసదు n. s. كلال Pursuit, the business in which they are engaged. వూనుకొన్నకని.

కసము n. s. كلال Trade, profession. వృత్తి, వ్యాపారము. కశముమరానితాళ్ళు palmira trees which are not fit for drawing toddy (lit: their occupation.)

కశీరతు n. s. كثر Practice, exercise. ఆభ్యాసము.

కశీయ n. s. كثر Excess. పెచ్చు. కశీరాదాయము Surplus.

కసాయి, or కసాయివాడు n. s. قصابى A butcher. కటికవాడు.

కసాలా n. s. Difficulty, trouble, distress, tormenting. తొందర, యిబ్బంది. వాచికియింట్లో అన్నానికి కసాలా గావున్నది he is in difficulty for daily food.

కస్తిచేయుట v. s. خصى کرنا To geld, castrate. విత్తులుకొట్టుట, కచ్చికొట్టుట.

కస్తి Apparently meant for కృషి. n. s. Cultivation, manuring. వ్యవసాయము.

కస్తిదు n. s. خشيدى A kind of needle work. Flowered patterns "drawn" on silk, &c. బట్టలమీద వూలుబుట్టలు వేయడము.

కసుబా n. s. قصبه The market town or head station. పెద్దపూరు, గడిశాలము.

కసురి n. s. قصور Fault, defect, failure. నేరము.

కస్తి n. s. an error for سخطى Dunning, pressing often for payment. తరువు. రూకలకునిండా కస్తిచేస్తున్నాడు he duns very much for the money.

కస్తు, or కస్తి n. s. گشت A patrol. రోండు, సగరి శోధన. గస్తుతిరుగుట to go the rounds, to patrol.

కస్థ n. s. for قاصد Qasd. Art, trade. కసి, వృత్తి.

కస్పా n. s. See కసుబా.

కస్బి, or కసిబి n. s. كسب A trade. వృత్తి, వ్యాపారము.

కహ n. s. كه Order, rule, dominion, control, power. అధికారము, స్వాధీనము.

కా ఖా గా ఘా

Ka, Khā, Ga, Gha.

గా A vulgar vocative form for గాడా thus రామిగా, సర్కిగా.

ఖా adj. خام Gross, crude, raw, unsettled, unripe, rough. కచ్చా, కచ్చి, వట్టి. (account.) ఖాంవారివిట్టా miscellaneous or petty items.

ఖాంఖా, or కాంఖాగా adv. ايجاباً ايجاباً Positively. అగత్యముగా.

గాంగానా (used as an adj.) Village by village. గ్రామవారి.

కాంగు n. s. Coarse cloth, dyed blue. నీలిగుడ్డ మో?

కాంజామా for కాకసామా n. s. خاندان A butler or head servant. ఉగ్రాణి, కారువారి.

ఖాందా n. s. خاندان Family, lineage, household. శంసారము.

కాలాశండు for కమలాశండు n. s. كزلا The small orange. ఒకకిత్తిలిశండు.

కాలెక్క్ n. s. (خام raw) A rough account, or memorandum. చిత్తులెక్క్, దిసవహి.

కాకితము n. s. كغزك Kaghiz. Paper.

కాగడ for కాక్టా n. s. A torch. దీవిటి.

గాగరా n. s. గాగ్రా A petticoat (Bengali.) పాకడ.

కాజి n. s. قاضى Kazi. A Mahometan judge. The Cazy. తురకన్యాయాధిపతి.

గాజుగుడ్డ n. s. "Gauze." శస్త్రగానాణ్యముగా వుండే పుకతరహానాగుడ్డ.

కాజుదారు, or కాసుదారివాడు n. s. كازدار. اوزدار A groom. (Turkish.) గుర్రపువాడు.

గాజురగడ్డ n. s. گرجر A carrot. కండవిశేషము, పుకగడ్డవేరు.

కాటకాయితనము, or కాటకతనము n. s. (K) Plundering, pillage, fowling. కిరాతకతనము, చాడు, దోపిడి. Local. ix. 304. line 16. See Reeve 415 under the word కాటక.

ఖాటా for కాటా n. s. كاتك Large scales. ముక్కోణము వేసితూచే పెద్దత్రాసు.

కాటావారుడు, కాటాగరు n. s. A scale-man, a weigher. పెద్దత్రాసుతూచేమనిషి.

ఘాటి, ఘాటు for ఘాట్ n. s. غاٹى or غاٹى A hill-pass. కనమ.

గాడ adj. క్రక Coarse, thick (cloth) ముతకైన.

గాడ vulgar for కడ adv. At, near. దగ్గర.

గాఢారంబము n. s. Dry cultivation. పెట్టసాగు బడి.

గాడి n. s. گنجی Vinegar. నిర్ కా.

గాడివరహ n. s. A sort of gold pagoda worth four rupees. It is now disused. కరుకువరహ.

గాడి n. s. క్రక A cart, chariot, carriage. బండి.

గాణి n. s. Hereditary right : hereditary office or employ. The same as మిరాసి.

గాణి n. s. گانی A measure of land ; 57, 600 feet square. ఇరవైగుంటలసేల.

గాతరసు, or గాతరుసు కాకితము n. s. 'Cartridge' paper. ముతక కాకితము.

గాతా, or ఖాతా n. s. Coir : cocoanut-husk fibres. తెంకాయపీచు.

గాతా for ఖాతా n. s. గాఖ్ Account, ledger. లెక్క. ఖాతా లెక్క a running account, an account current. ఖాతా Traffick, dealing. అతని తో ఖాతాపడ్డాను I had dealings with him as a merchant. మా ఖాతాదారులు people with whom we trade or deal.

గాతు n. s. A ship's hawser. అమారుతాడు, మోకు.

గాదనకప్పి n. s. A two sheaved pulley. రెట్టకప్పి, రెండుచక్రములుగలకప్పి.

ఖాదా, or ఖాదీ n. s. خادى An uncut piece of coarse cotton cloth. ముతక రేకు.

ఖానిగి adj. خانگی Private, domestic, household. స్వంతయింటసంబంధమైన. ఖానిగి లెక్క a private account, not a public document. ఇంటికింద వ్రాసిన వైసము. మీ ఖానిగికి తెండి keep what follows for your private perusal.

కానుగొయి n. s. قانونگری A remembrancer or overseer. An officer of a large district acquainted with its customs and with the nature of its landed tenures. తెుకతాలూకారివా జయెరిగి ఘాముల వివర లెక్క పెట్టుకొని యుండేవు ద్వ్యగ్రస్తుడు.

ఖానుసుమారు, or ఖానేసుమారులెక్క n. s. خانہ شماری A census or account of population.

కానుసు n. s. قانون A canon, rule, ordinance. సూత్రము. కానుసుగొయి (vulgarly కానుగోయి) the remembrancer ; or overseer in a village. (See Despandia Elph. page 27.)

గాఫరా, గాబరా, ఘాబర, ఘాబ్రా n. s. گھبراہ Fear, fright, terror, uproar, confusion. భయము, కలవరము. ఘాబరాచతుట to be in a fright.

ఖామందు, or ఖావందు n. s. خاندان Lord, master, owner. నాయకుడు, యజమానుడు, స్వంతగాడు. కామకా for ఖామఖా adv. खाँखाँ Positively, without fail. Whether or no. అత్యముగా, గట్టిగా.

కామరా, కామ్రా or కామెరా n. s. క్రమక A chamber, room ; cabin or hold in a ship. గది, అర.

కామిరి Perhaps for కామరా n. s. క్రమక A ship's hold, a room, a chamber. అర, గది.

ఖాము adj. خام Raw, unsettled. తీరితీరని.

గాముగానా adj. See గాంగానా.

కాముగారి, or కాంకారి n. s. گارگاری Operations, repairs of tanks, &c. దని, మరమ్మతు.

కాయము adj. قائم Firm, fixed, established, confirmed, constituted, permanent. రూఢిమైన, నిశ్చితమైన, శాశ్వతమైన, నిలకడైన. కాయపరుచుట to establish, to admit as true, or confirm. కాయపడ్డ confirmed.

కాయదా n. s. عادت Custom, rule, ordinance. విధి, నిర్ణయము.

కాయిలా adj. بيمار Sick, ill. బిళ్లకుదురులేని.

కారంబా, or కారంబీ n. s. گارنگ An artificial fountain or jet d' eau. బుగ్గ.

కారతు n. s. غارت Destruction, ravage, plunder. హతము, దోపిడి.

కారతుచేసుట v. a. غارت کرنا To destroy, plunder. పాడుచేసుట, కొల్లబెట్టుట.

కారవా for కహర్వా n. s. گاروا A dance by women dressed as boys. ఆడవాండ్లు మొగవేసుమువేసుకొని ఆడే ఆడే. See కార్వా.

కారవిచేతు n. s. A species of perch. (Russell No. 125.)

కారికము n. s. Unbleached cloth. కలవచేయని బట్ట.

ఖారిస్తాను n. s. Enmity, bitterness. కుగ, ద్వేషము.

ఖారీజులు n. s. (خارجی Kharij) Harvest fees; being dues formerly deducted from the gross crop. ఇరుగోరులపాత్రునయిచ్చేరునుములు.

కారు n. s. کار Kar. Work, employment, business, affair, labour. కని, వృత్తి.

కారుఖానా for కార్ఖానా n. s. کارخانه Kārkhāna Workshop, repository. Establishment, office, manufactory. దొడ్డి, కనిచేసేవాటు.

కారుబారు n. s. كاروبار Kār-o-bār. Business. వ్యవహారము. Plague, fuss. తొందర, యిబ్బంది. నామీద కారుబారుచేస్తాడు he plagues me much.

కారువా n. s. كاروا Khārwa. A sort of red cotton cloth, used as covers for carriages, &c. ఒకతరహాముతకయిరైట్టు. A dance. ఆట. See కారవా.

కారువాచేతు n. s. See కరవ.

కారువాయి n. s. كاروائی Kārwaī. Carrying on a business, temporary arrangement. వ్యవహారము నుజరకడము, తత్ఫలమునకుబంధించిస్తుచేయడము. Also (the same as కారు) a plough share. కారువాయిదోలు a demand or cess levied on estimate (Vizag. ?)

కారోబారి, usually కారుబారి n. s. كاروبار An agent, a man of business. కార్యకర్త, వ్యవహారికుడు.

కార్కోన్ n. s. كاركون Karcoon. A land bailiff, an overseer, a manager. "The lowest agent or factor in managing ryots. Lit. a man of business." Malc. 1. 68. పారుకుత్తి, జిల్లేదారుడు, తరువుదారుడు.

కార్జీ for కారింజా n. s. كارگر A fountain or jet d'eau. బుగ్గ. In the north (Ooria) part of Ganjam, it is a corruption for Kazi a judge, and is used for a munsif.

కార్జీం n. s. (perhaps meant for కరీబా.) كركيب The liver: (jecur) గుండెకాయ.

ఖార్తిస్తాను n. s. خاریستان Kharistan, A thorny place.) Enmity, bitterness, ill will. ద్వేషము, కుగ.

కార్పారు n. s. كارپار Business, affairs. వ్యవహారము. కార్పారి an agent. నామీదనిండాకార్పారుచేస్తాడు he harasses me.

కార్పా n. s. كارپا Coarse red cotton cloth. ఎర్రముతకరైట్టు.

కార్పా ఆట n. s. كارپا Khārwa. An indecent dance, so named from the town of Carwar in the Soonda country. ఒకవిధమైననర్తనము. (Pinkerton's Voyages, 4to vol. 8. 362.) Hamilton's East Indies 1723. chapter xxii.

గాలమువేయుట v. a. گالیدن Gal-dēna. To hang "on the gallows." తూకువేసుట.

కాలింగలు for కలింగలు n. s. (Tamil కలిపకట) A sluice. ఆలుగు, కలుజ.

ఖాలీ adj. خالی Khālī. Empty, vacant, unoccupied. ఉత్తదిగావుండే, పూరకవుండే.

కాలిజు n. s. A "College." పాఠశాల.

కాలె n. s. Mouldering, Mildew. శుయరు మొదలయినవాటికికుట్టేకాటుక. ఆశయరుకుకాలెకుట్టినది the grain is mildewed.

కాలేయము n. s. The liver, or jecur ?

ఖాలా n. s. خالصا Khālsa. A commonwealth. The government of the Sikhs was formerly divided among a number of petty independent chieftains under the Khalsa or commonwealth fixed by Guru Govind.

ఖావండు n. s. خاوند Khāvand. Lord, master. ఎజమానుడు.

కావా n. s. كاوا Cāvā. The manege, lunging. గుడిత్రిప్పట.

కావాబల్ల n. s. Cāvā. A sort of planks, (mentioned in the Tariff.) ఒకతరహావలకలు.

గావాయి n. s. Cāvāi. A ship's topmast. వాడకొనశ్రుంఘము.

కావేళి, or కావేషి n. s. Spite, malice, ill will. ద్వేషము, కార్యూము.

కాఫ్రాను A vulgarism for కావచ్చును "It may be perhaps."

ఖాన్ దార్, or ఖాన్ దారివాడు n. s. خاندار Khāndār. A groom, or horsekeeper. గుర్రపువాడు.

ఖాసా adj. خاصا Khāsa. Own, personal. స్వంత. ఖాసాగా personally, he himself. ఖాసాశు

వారి coming in person ; (the phrase used for the circuits made by any ruler : as a commanding officer, a collector, or a judge.

ఖాసా n. s. *خاسا* *Khasa*. A slave or hereditary bondsman ; such as are found among native gentlemen in the north, but they are never sold.

ఖాసు for ఖాసా adj. *خاص* *Khas*. Own, private, personal. *స్వంత*.

గాసు n. s. A sheave of a pulley. *కప్పిచక్రము*.

కాహిలా n. s. *لاهيلا* See కాయిలా.

కి Ki, కి Kī, క్షి Khi, క్షి Khī,
గి Gi, గి Gī, ఘి Ghi, ఘి Ghī.

కించాటు for కించ n. s. Sorrow. *వ్యాకులము*. మహాకించాటు గావుననని I am very sorry for it.

కించాయిలు n. s. The English word 'Consignment.' అప్పగింపు.

కిచాట for కీచట n. s. Quarrel, dispute. *వాగ్వాదము*.

కిచిడి n. s. *كچھري* *Khichri* : (vulg. kitchery)

The dish called *శులకము* or boiled rice mixed with split pulse.

కిటికి, or కిటికి n. s. *كچھري* *Khirkī*. A window : a little door : a ship's gangway. *గవాయి, దిడివాకిలి*.

కిట్టికోల n. s. (Tamil *கட்டிக்கோలు*) Thumb-screws. *వేళ్లకుకిందమీదపెట్టివుత్తేచిటికోలు*.

గిడ్డంగి n. s. *Giddingi*. A *godown* : (from the Malay *gandong*) an outhouse, office, storeroom, or prison. *కొట్టు, గది*.

కితానారగుడ్డ n. s. Canvas. *కితాను*.

కితాని for కితాను n. s. *كیتان* *Kitān*. Canvas. *కితానారగుడ్డ*.

కితాబు n. s. *کتاب* *Kitāb*. A book. But more commonly a corruption of *کتاب* *ఖితాబు khitāb*, any honorary title.

కినారా n. s. *किनारा* *Kinara*. Edge, border, bank. *కట్ట, తీరము*.

గిన్నెకాసు n. s. *Ginneh-cāsu*. (Tamil, *கிணைக்காசு*) "Cup-coin." A gold coin formerly in

use worth (Rs. 17-8-0) five pagodas. See వర్తమానతరంజిని newspaper of 4th January 1849 in a list of coins.

కిఫాయతు n. s. *كفايت* *Kifayat*. Benefit, advantage, profits. *లాభము, ఆదాయము*.

కిమ్మత్తు n. s. *قیمت* *Kimat*. Price. *ధర, వెల*.

కిమ్మత్తురవానా n. s. *قيستروان* A pass certifying the value of the goods. *ఆయాశయకులవెలనుగురించినరహదారి*.

గిరదా adj. *گردا* *Girda*. A round or circle. *గుండ్రని*.

గిరదాయింతుట v. a. To surround, to gird in. *చుట్టుకొనుట*.

గిరతు, or గిరుతు n. s. *گيرتو* *Girō*. Pawn, pledge, security. *కుడవ, తాకట్టు*.

గిరాకి n. s. *گيران* *Girān*. Dear in price. *ఖరం, అధికవెల*.

ఖిరానా for కిరానా n. s. *گيرانا* *Kirāna*. Grocery. *విల్లరసామాను, భ్రువ్వుమిరపకాయవంతకుండుమొదలయినసామాలలు*.

కిరాయ, or కిరాయి *گيراء* *Kirāya*. Rent, hire, fare. *బాడుగ, కూలి, సత్తము*.

గిరుతు, గిరొ, or గిరో n. s. *گيرتو* *Girō*. Mortgage, pawning. *కుడవ, తాకట్టు*.

గిర్దావరి n. s. *گيردواري* *Girdawari*. A circular (order) *ఁట్టుచుకుము*,

ఖిర్దు n. s. *كچھري* *Khird*. Cultivation. *కృషి, వ్యవసాయము*. *ఖిర్దు ఆబాదుచేసుకొని* having cultivated fully.

గిలాబ n. s. *گلاب* *Gilāba*. Plastering, applying, laying on : *paying* after caulking. *గచ్చుపూయడము, వాడవలకలసండుకులవ్వుమువేసినదానిమీదకీలుమొదలయినవాటినిచరచుడము*.

గిలాబిలి See కలాబత్తు.

గిలాబతుంక ? "Gelleba tunga." Rox. l. 199. *Cyperus tenuiflorus*.

గిలాబు See గిలాబ.

గిలాసు, or గ్లాసు n. s. A wine "glass." *గాజుగిన్నె*.

కిలింఁట, or కిలేంఁటు n. s. A port clearance bill, taken to prove that a ship has paid all port dues. *వాడతల్లిపోవడమునకైయిచ్చేకలఫ్రవీటి*.

గిల్ల, or గిల్లమాటలు n. s. Slander, scandal, tale-bearing. *చాడి, అంగుడుదడిపిమాటలు*.

అల్లటల adv. (a bad phrase not to be used)
 Early, betimes. పెండలకడ. ప్రాద్దులటలతింటా
 ము we shall dine betimes.
 కిశము n. s. كِسْم Kism. Kind, sort. విధము, తరహా.
 కిస్తి n. s. كِسْت Kist. An instalment towards
 payment. వాయిదా.
 కిస్తిబంది n. s. كِسْت بِنْدِي Kist bandi. Settlement
 of payment by instalments. వాయిదాలయే
 రాట్టు. See జమాబంది. కిస్తిబంది ప్రకారముగా
 in instalments.
 కిస్సు n. s. See కిస్తి.
 కిస్మీసు n. s. كِسْمِيْس Kishmish. A raisin. ప్రా
 క్షుశంజు.
 కిస్మీసుశండు n. s. "Christmas : " which natives
 imagine to be connected with the preceding
 word ! కిరస్మీసుశండు.
 కింఠాబు, or కిన్ఠాబు n. s. كَم خَوَاب Kam khwab.
 'Kincob,' cloth of gold : brocade, silk work-
 ed with gold or silver flowers. మట్టాలు వేసిన
 పట్టు.
 కిలి n. s. كِلِي Kila. A key. తాళంచెవి.
 కిలిపట్ట n. s. كِلِي پِٹَا Kila pitta : a fish : a species of
 perch. ఒక చేతు. Russell No. 126, 195.
 కివాడ n. s. " A tract of land in which garden
 produce is generally cultivated, and which
 was formerly a part of the village." ఊరియ
 ట్టువలె పాటిచాలము. D.
 కిసా n. s. كِيسَا Kisa. A pocket in a jacket.
 చాక్రాలానినీలి, జేబు.

కు కూ ఖు ఖూ
 గు గూ ఘు ఘూ

కుంచ, or కుంఠి n. s. Kuncha. A sort of cap, with
 a flap behind. విడ్డలకు వేసే ఖైర వాళిము.
 కుంజరి for కుంజరా n. s. Kunjari. A huckster,
 a fruiterer. చిల్లర అండ్రివాడు, కుసారీదుకారా
 శ్రువాడు, కుండ్లమ్మే వాడు.
 కుంజాటన, or కుంఠాటన n. s. Grief, regret.
 వ్యసనము.

కుంజాయిషి n. s. كُنْجَاوِش Gunjāish. Capacity :
 profit : the usual meaning is, defect, incom-
 pleteness, imperfection. లోపము. ఆ-తెక్క-లో
 కుంజాయిషియేమిన్నిలేదు there is no defect in
 this account.
 కుంటమాన్యము n. s. A petty manyam. (Viz.) ఒక
 చిన్నమాన్యము.
 కుంఠి n. s. كُنْثِي Gundi. A button : a kind
 of flower. బొత్తాను, పుక శ్రుప్పమున్ను.
 కుండుసాల n. s. The circle around Madras :
 the jurisdiction of Madras, under the Su-
 preme Court's authority.
 కుండ్రాయిపొట్టు n. s. Kundrai pottu. Small
 dried fish. మత్స్యవిశేషము.
 కుండ, or కుండా n. s. كُنْد Kunda. The butt
 of a gun. తుపాకి ఆతుగు.
 కుంఫిణి, or కుంభిణి n. s. 'A company' of se-
 poyas : or the East India Company. సిపాయిల
 జళము, ఇండ్య దేశమును ముప్పదుయేలే శుభ వారు.
 కుంబద్ n. s. كُنْبَد Gumbaz. A dome. గుమ్మటము.
 కలశము.
 కుంబీ n. s. Bleaching (cloth) చలవ చేయడము.
 కుచ్చి, or కొచ్చి n. s. Oochin, a town in Malabar.
 ఒక పట్టణము. కొచ్చి కుక్క a spaniel. కుచ్చిగుర్ర
 ము a horse brought from Kutck.
 గుజరాతి adj. Appertaining to Guzerat, made
 at "Guzerat." గుజరాతీవాడు an inhabitant of
 Guzerat.
 గుజరాని n. s. كُزْرَانِي Guzran. Life, employ-
 ment, livelihood, daily bread, subsistence.
 వృత్తి, జీవనము.
 గుజరాయింతుట v. a. كُزْرَانِي Guzaranna. To
 present, offer. ఇచ్చుట.
 గుజరి, గుజరి or గుజలి n. s. A market place, thiev-
 ing bazar (a Madras word.) గుజరివేళ shop-
 ping time : about sunset.
 గుజస్తా adj. كُزْشْتَا Guzashtha. Passed, elapsed,
 సాలుగుజస్తా last year.
 గుజారతు n. s. (Error for Guzarish.) Posses-
 sion, holding (in charge;) వశము. Interven-
 tion. ఆతనిగుజారతిని by, or through him
 as an agent. హాజారుజారతిని పంపించిన రూపా
 యాలు the rupees sent by the barber.

గుజారి n. s. An opulent man. ధనవంతుడు D.
 గుజారాను n. s. گوزران *Guzran*. Passing, liveli-
 hood. జరగడము, జీవనము. అక్కడగుజారానుచే
 యవాలరు they cannot prosper well there :
 they do not get on well.
 గుజ్జేరికుక్క for గుర్జీకుక్క n. s. A shock spaniel.
 కుచ్చికుక్క.
 గుర్జీ n. s. گورجی *Gurgē*. Trowers, pantaloons.
 (more particularly breeches.) మోకాలిదాకా
 తుండేచల్లడము.
 గుడిగుడి, or గుడుగుడు n. s. A small hookah. చిన్న
 తుక్కా.
 గుడిచీ n. s. A peg; a small bit of wood ?
 కుడివారము n. s. (Tamil குடிவாரம்) The ryot's
 share of the crop. See మేలువారము.
 గుడ్డె n. s. (Odhra language ?) A rising spot of
 ground.
 కుతిగూర్చుట v. a. Error for కృతిగూర్చుట, అన
 గాపానగించుట.
 ఖతినీ n. s. ختنی *Khini*. Satin; so called as
 being brought from Khoten. It is made of
 silk and cotton. కుత్తినీకట్టు.
 ఖుద్, or ఖుద్దన adv. خود *Khud*. Self, person-
 ally, without intervention. ఖుద్రాజీ of his own
 accord, voluntarily. ఆయన ఖుద్దనవెళ్లి నాడు he
 himself went.
 గుబ్బనీ See గుబ్బనా.
 కుదిరి for కుద్దురత్ n. s. Power, ability, autho-
 rity. అధికారము.
 కుదీలు n. s. A cant word used at cards. క్రతిష్ట,
 అనగాకాకితముల ఆటలో అయిదుకట్టుకట్టుకా
 ననిచేసేక్రతిష్ట.
 గునహా n. s. گناه *Gunah*. A sin, crime, fault.
 పాపము, నేరము.
 గునాగారి, or గుణేగారి n. s. گوناگوناگونا *Gunah-*
gari. A fine, mulct. అపరాధము.
 గున్నాకట్టు n. s. Gold paper or silver paper.
 వెండిబంగారువలె మెరిసేకాకితము.
 కున్నారము n. s. Glassware? A. DK. కుంగూలు.
 గుబ్బి, గుంపితి n. s. A dagger.
 గుబారు n. s. Rumour. శ్రుకారా, అవాణా. వాం
 డు అక్కడికివచ్చి చేరినారు అనేది గాయికొడగుబా

రు గాత్రస్పంది it is reported here that they have
 gone there.
 కుముందా n. s. (A French word,) "Le Com-
 mandant." మొసగాడు.
 గుమస్తా n. s. گوماشتا *Gumāshta*. (vulg. Gomas-
 ta) An assistant, a clerk, factor, or agent.
 బదులుమనిషి.
 గుమాని adj. گومانی *Gumānī*. Suspicious, sus-
 pected. శంకెహించబడ్డ.
 గుమాను n. s. گومان *Gumān*; Suspicion, doubt,
 uncertainty. శంకెహము.
 గుమాయింతుట, or ఘుమాయింతుట v. n. To spread
 ascent. వ్యాపించుట. ఆ ఆత్తరుయిల్లంతా ఘుమా
 యిస్తున్నది the scent of the attar is spread
 throughout the room.
 గుమారు n. s. گومار *Gumār*. A ship's gang-way ?
 గుమాద్ద n. s. See గుమస్తా.
 గుమిచి n. s. A sentry box. పారావాడునిలిచేగూడు.
 కుముందా n. s. (French word) "Le Com-
 mandant." A leader or captain. మొసగాడు.
 కుమ్మకు n. s. کمک *Kummak*. Aid, help, rein-
 forcement, assistance. సహాయము.
 గుమ్మటము n. s. گنبد (*Gumbaz*). A dome; a bal-
 loon: a fire-balloon.
 గురకాయింతుట, or గురుకాయింతుట v. a. To
 turn upon one as a hog does when struck: క
 ర్రుబుర్రుమనుట, గుర్రుమనుట.
 ఖురదా for ఖురదా n. s. خوردا *Khurda*. Batta,
 subsistence: copper coin. బత్తెము, దుడ్లు, పై
 నాలు.
 ఖురాకు n. s. خوراک *Khurāk*. Food; batta,
 subsistence, money. కూడు, బత్తెము, బత్తెశ్రుకా
 నులు.
 కురాళము, or ఖురాళము n. s. An awning. మే
 లుకట్టు.
 కురాసానివాసుము n. s. خراسانی جوان *Khurasā-*
ni ajwāyan. Black henbane. దీప్యము, ఓముము.
 కురింజి, or కురువింజము n. s. Corundum-stone. కు
 రువింజశ్రురాముట.
 కురిచి n. s. کرسی *Kurs*. A chair: a wooden seat.
 కురుజీ for కురుజీ n. s. A seat. Or, for کورگیر
Khögir, a pack saddle. ఆశనము, గంతు.

కురుర n. s. *Kurata*. A sort of fish? Russell, plate 101. "Cooroota" calls it Sparus Spinifer. మత్స్యవిశేషము.

గురుదా n. s. A kind of sword. ఖడ్గవిశేషము. T.1.9.

కుర్తా for కుర్తా n. s. كرتا *Kurta*. A coat; a jacket. చొక్కాయి.

ఖుర్దా n. s. ఖుర్ఖు *Khurda*. Half pence, copper, small change. డడ్డు, పైసాలు.

ఖుర్దుబుర్దు n. s. (ఖుర్ఖుఖుర్ఖు *Khurda wa burda*. Eaten and stolen.) Embezzlement. అపహరించడము.

గుర్ర n. s. غرر *Ghurra*. The first day of a month. ఒకలోతారీఖు. బసర్రము సెప్టెంబరు on the first of September.

గుర్రపుచప్పక (for గుర్రపుచబుక properly చాబుక) n. s. A horsewhip. కొరడా. A long slender fish. Russell, No. 30. Syngnathus Typhlus *Linn*.

కుల్వార్ n. s. كلوار *Kulvār*. A settlement made with the Ryots individually. రయ్యకువారి, ఆసామివారి. కుల్వారిశట్ట individual settlement.

గులాళు, or గులాబు for గులాం n. s. غلام *Ghulām*. A slave, "your humble servant." దాసుడు.

గులాబు, or గులాబిపువ్వు n. s. گل *Gulāb*. A rose. గులాబిరంగు pink, rose-colour.

కుళాయి, or కుల్లాయి for కులా n. s. كلال *Kulāh*. A little cap. టోపి.

ఖులాయించుట v. n. To look handsome. అందముగా అగుచుడు. ఆరంగుఖులాయిస్తున్నది the colour looks handsome.

గులాలుపాడి n. s. گلال *Gulāl*. The red powder flung about in the *Hoeli* or festival to Cupid. ఎర్రపాడి.

ఖులాసా n. s. خلاص *Khulasah*. Abstract, abridgement: essence, intrinsic subject. శంఖ్రహము, నిష్క, సారాంశము. ఖులాసాగావుండే free, open, disengaged, at ease. విడిగావుండే.

గులిమెంది n. s. گل مهندی *Guli mehndī*. The balsam-flower. (*Impatiens balsamina*. Rox. 1. 651.) A sort of fish, a species of *Sparus*: or mullet. Russell (Nos. 107. 157. 158.)

mentions the లామగులివింక, రాతిగులివింక red mullet, and బండిగులివింక the surmullet.

కుల్కర్ని n. s. *Kul-carni*. The village clerk: the register of a village. కర్నము. డేశకులకర్ని accountant of a district, the hereditary village accountant.

గుల్లడము n. s. *Gulladām*. Pink colour. వర్ణవిశేషము. తెల్లగుల్లడము carnation, flesh-colour.

ఖుల్లసు n. s. خالص *Khulas*. Particulars, substance or essence. వివరము, నిష్క, సారాంశము. ఖుల్లసుగా thoroughly, essentially.

కుల్లు for కుల్ adj. كل *Kul*. All, whole. యావత్తు.

ఖుశామది, or ఖుషామత్తు n. s. خوشامدی *Khushāmadi*. "You are welcome." i. e. Flattery, a flatterer. ప్రోత్రము, పొగడేవాడున్ను.

కుశిని n. s. (The french word cuisine.) A kitchen. వంటయిల్లు. కుశినివాడు a cook, వంటవాడు.

ఖుషాలు n. s. Gladness, joy. సంతోషము.

ఖుషికి, or ఖుషి n. s. خشکی *Khushki*. Untilled land. దున్ననినేల, బీడు. ఖుషిజిరాాయితి cultivating untilled land. ఖుషికిచాగాయతీ dry land cultivated as garden land. తోటలువేయబడ్డమెట్టపాలము.

ఖుషి n. s. خوشی *Khushī*. Pleasure, delight, mirth, joy. సంతోషము.

ఖుషిచైకిరతి n. s. (تری) *Khushki-paikē-tarī*. Wet cultivation, carried on in lands which were hitherto classed as "dry." (Bellary.) పుంజెతరంసంజె, మెట్టలోచేయబడ్డమాగాణి.

ఖుషరీదు n. s. دخرش *Khush kharīd* (Price, value. Reeve.) Paying in ready money (Richn. 638.) Private sale; not auction. చెయిచెలకు అమ్మడము.

ఖుషుషు n. s. خوشباش *Khushbhash*. He who is free. ఖులాసాగావుండేవాడు.

ఖుసురి n. s. قصوری *Kusūrī*. Fault, defect. లోపము.

కూండాాయిపొట్టు n. s. Powdered salt-fish used as a condiment. మసాలాగావేసేపుక్కుచేపపాడి.

ఖాంవారి for కాంవారి n. s. قومواری *Kaum vāri*. The tax levied upon different castes. ఆ

యాకులాలవారిమీదాదానీకన్ను. చలకట్లఖాంవారి
 the fees paid for the right of fishing.
 కూచిమతము n. s. Name of a sect among the
 Satanies. సాతానులలో పైకమతము.
 కూచీచేనుట v. n. كُوح Kūch. To march. దండు
 మొదలయినవిప్రయాణములు.
 కూజా, or ఖూజా n. s. كُزُج Kūzū. A goglet or
 gugglet : a carboy.
 కూడాలు n. s. (See గోడాలు and మసానీలు) The
 rattlins of a ship's masts.
 కూడికెవాండ్లు n. s. Partners in merchandize or
 trade. (Vizag.) పాలికావులు.
 కూనలమ్మచీర n. s. A kind of petticoat named af-
 ter a certain village rural goddess.
 ఖూని n. s. خُونِي Khūnī. Manslaughter, mur-
 der. చూశ్య. ఖూనిఖోరు a murderer. ఖూనిర
 య్యకు any delinquent.
 ఖూబి خُوبِي Khūbī. Good : benefit : the real
 fact. ఫలము
 ఖూబు interj. خُوب Khūb. Well done! hurrah!
 శమాఖూబ్.
 ఖూబు adj. Good, excellent. డేమమైన, చానైన.
 కూమవారి n. s. قُوم Kaum. A tax levied as moh-
 turfa, on a caste. ఆయాకులములమీదాదానీకన్ను.
 ఖూము n. s. قُوم Quam. Tribe, sect, caste. కు
 లము.
 కూర్ణిశాత్ n. s. كُورْنِشَات Kūrnishāt, Prostra-
 tions; homage. దండము, వంజనము. This
 phrase is used at the beginning of letters.
 కూర్మయివాండ్లు n. s. A kind of mendicants. ఒక
 తరహావిగ్న గాండ్లు.
 కూర్వ n. s. The ribs of a ship, or the bends.
 Also in carpentry, a bent piece of wood. వా
 దకూర్వకు వేసేవంకరకొయ్య.
 కూశము n. s. (Tamil கூశம்) Chaff of straw,
 hem. &c కొంటు.

కె కె ఖై ఖై
 గె గె ఘై ఘై

ఘైండా for గైండా n. s. A rhinoceros. ఖడ్గము
 గము, దీనిముక్కుమీద పైక కొమ్మువుంటున్నది.

కెచ్చెళితనము n. s. "Rioting" (P† in Rom. xiii.
 13.) ఆల్లరి, దొమ్మి.
 గెడుపు n. s. (A vulgar spelling for గడుపు) A
 term, a fixed time for payment, an instalment.
 వాయిదా.
 గెలీపు for గెలాఫ్ n. s. A cover. ఒర. గెలీపుకత్తు
 లు swords with covers. గెలీపుకు పాకులు mus-
 kets with covers.
 ఫేటా adj. Separate. వేరే.
 ఫేటాగా adv. Separately, apart. వేరేగా.
 ఫేటాయింతుట v. n. To separate, share out, di-
 vide. వేరబడుట.
 కేటికప్పి n. s. A block : (a kind of pully.) ఒకవి
 ధ మై నకప్పి.
 ఫేడిగావుండే adj. Adulterated, not pure, debas-
 ed. మిశ్రితము గావుండే, వడ్లు మొదలయినవాటిని
 గురించినమరాజిమాట.
 ఫేతు for ఫేత్ n. s. كَيْتُ Kheth. A cornfield.
 చరిపాలము.
 కేదారసింఱ The D gives this as the meaning
 of బోదారసింఱ.
 కేళుమారి n. s. (Tamil) A rogue, swindler. కత్తె
 రదొంక.
 కేఫీవాడు n. s. A chandler, a messenger. వార్తా
 వహుడు.
 ఫేరీజు for ఖారీజు adj. خَارِج Kharij. Extra, ad-
 ditional, distinct. కై, జాస్తి, వేరే.
 కేళు n. s. كَيْلُ Khep. Freight. వాడకూలి,
 వాడమీదయొక్కించేసరుకుకూలి.

కై ఖై గై ఘై

గైతలు n. s. A class of mountaineers in the
 Rajamahendry District.
 కైది, or కైది n. s. كَيْدِي Quidi. A prisoner.
 నేరశుడు.
 కైదు n. s. كَيْدُ Quid. Prison, imprisonment.
 కావలి. కైదుచేయుట to imprison : to close an
 account.
 కైళు n. s. كَيْف Kief. Intoxication. మైకము.
 కైఫియ్యతు n. s. كَيْفِيَات Kīfiyat. Circumstances,
 particulars. శంకతి.

కొబత్తు n. s. غيبات *Ghibat*. An out-station. చూరులో కాకబయిట.

కొబు adj. for غائب *Ghaib*. Missing, mislaid, lost. కానకపోయిన.

కొరాతి adj. خیراتی *Khīrati*. Charitable, given as alms. తిరిపెము గాయచ్చిన.

కొరాదా adj. غيراداد *Gairada*. Unoccupied, waste : due, owed. ఖాలి గావుండే, బాకి గావుండే.

కొరి for కొరా n. s. كھیرا *Khiera*. A grey-eyed horse : a wall-eyed horse. పిల్లికండ్ల గుర్రము.

కొరిజలు. See ఫరిజ.

కొరు adj. غیر *Ghier*. Other, besides. excepting. ఇతర మైన. కైరువలియాశుద్ద mislaid, missing : what is not found. కైరు ఆదా extra collections. కైరువాజిబి unreasonable, false. కైరు హమానూలు చెట్లు trees not liable to tax. కైరు హాజరు missing, absent, not present. కైరుజవా మజాబులు letters that require "no answer."

కొలి n. s. Of capacity : prefixed to words expressing measure.

కొలు n. s. كيل *Kiel*. Measurement of grain after thrashing and before sharing it. కొలుకాలము harvest time. కొలుదారుడు a superintendent of measurement.

కొల్లు, or కొలు n. s. Frames like the letter A used in a pent roof. పెంకుటింటికి వేసేటివి.

కొక్కో ఖొ ఖొ
గొ గొ ఘొ ఘొ

కొ||, or కో|| A contraction for కొక్క n. s. A pack of twenty pieces of cloth.

కొంబి n. s. (K.) A field. పొలము. కొంబి గాడు the proprietor or renter of a field.

కొండపో for కొంచపో Take away.

కొండి n. s. A staple, or strong hook. కొక్కి.

కొచ్చె adj. (Tamil கொச்சె) Wry, wrong : mispronounced. యశి.

కొట్టుము n. s. A cow-house. శుశువులొడ్డి.

కొట్టాయి n. s. A large shed or pent roof. కొట్టాయిపుత్తవము the feast of tabernacles celebrated in Vishnu temples.

కొతా n. s. A bale or parcel of cowries (usually 12,000) brought from the Maldives.

కొతారు n. s. A magazine or store. ఉత్పకొతారు a salt depot.

కొతి n. s. كوثی *Kothi*. A storehouse : a bank : A mercantile firm. కొతివేయుట to set up or open a bank.

కొతికి n. s. كوثری *Kōthri*. A closet, a strong room. గది.

కొత్తవాయి, or కొత్తాయి n. s. کوتوال *Kōtwāl*. The chief officer of the police (of a city or town.) కొత్తవాయిచాపకి the kotwal's hall or court.

ఖొదావండు n. s. خدواند *Khudawand*. Lord, master. సావిమ. ఖొదావండుగరిముఖరవరశిలా మత్ خدواند عربی بررسلامت

గొయ్యశుండు n. s. The guava fruit. This is a Spanish word (guyabaz) of Mexican origin. See Lockharts Bernard Diaz. Chap. 162. గొంతుండు.

గొరక and మారగొరక n. s. A certain fish : a species of perch. Russell, plate 132. మచ్చివ్వవిశేషము.

కొరడా n. s. for كور *Kōrā*. A whip or knot. కంచి, జాటి.

గొరశి n. s. A shoal of fish. మచ్చివ్వవిశేషము.

ఖొరాకి n. s. خوراک *Khoraki*. Batta, subsistence. బత్తెము. See ఖురాకు.

కొరిచెవాడు, or కొరిశెవాడు n. s. A savage, a mountaineer.

కొర్న n. s. The hyæna, a creature that eats horses and asses. తర యువు, గొరబోడు, గుర్రాలను గాడిదెలను తినేటిది.

కొలారుబండ్లు n. s. plu. A sort of cart. ఒకతరహా బండి. S. 1. 215.

గొల్ల n. s. A gōla peon ; who guards or conveys money. రూకలకొట్టులోవుండే కొలువుడు గాడు.

గొల్లగారము n. s. Tax taken from the shepherds. గొల్లవాండ్లవద్ద తీసేటన్ను.

కొల్లాయి, or కొల్లాయిశుంచ n. s. A kind of cloth. మడికట్టుకొనేతుండుగుడ్డ.

కొల్లెత్తువాడు n. s. A mason or bricklayer. (Madras) వేల్దారివాడు, తాపికాడు.

కొవాస్లె n. s. A sort of fish. Russell, No. 186.

ఖోగిరి, or ఖోగిరు n. s. **خوگیر** *Khogir*. A cushion or pad used as a saddle. జీసి.

కోజు, ఖోజు or ఖోదు n. s. Trace; secret; in-most meaning. కుర్చుము, గుట్టు, జాడ.

గోజుబాను n. s. Ox-tongue, a certain drug, being a leaf. దర్చకము, యెద్దునాలికె.

కోజు, or ఖోజు n. s. A cerge or 20 pieces of cloth. This word is used among merchants. ఇరువైవశ్రీములు.

ఖోటా, or ఖోటా adj. **كھوٹا** *Khota*. False, not true, not real. కల్లెన, అబద్ధమైన.

కోటు n. s. A love game at cards: also "Court." a half jacket వశ్రీవిశేషము, అరచొక్కాయి, న్యాయశిఖయున్ను.

గోదాలు n. s. The rattlins of a ship's shrouds. నూలునిచ్చెన మెట్టు.

కోడిపుంజి n. s. A fish called *Gasterosteus Pterois volitans*. Cuvier. Russell on Fishes No. 133.

కోతకటాయి n. s. Fees formerly paid for leave to reap a crop. కోతకలపుకైయిచ్చేరూకలు.

కోతక n. s. **كوتل** *Kotal*. A led horse: some thing which is more than absolutely necessary. మిగత గావుండేటిది.

గోదు, or గోండు n. s. **گوند** *Gōnd*. Gum, with which letters are secured instead of wafers. జాబులకు అంటించేబంక. గోదుచేయట thus to close a letter. చేగోదు గావుండే unsealed, open.

ఖోదు n. s. See కోజు.

కోనముచేత n. s. The mango fish or Tupsee Muchchhee. Russell No. 185. కుర్చువిశేషము.

కోపా n. s. A "cup" denoting a certain measure; a *cup-ful*. సిస్సె.

కోపు n. s. A firm or mercantile house. కోపుదారుడు a sorter of cloths, a ware-house man.

కోము n. s. for **قوم** *Qaum*. Caste, tribe. కులము.

గోరి n. s. for **گور** *Gōr*. A tomb; a grave. పీనుగనుపాతిశయినకట్టినది.

కోర్వపొగాకు n. s. A superior kind of tobacco. ప్రత్యేకమైనపొగాకు.

గోలాపు, or గోలాము n. s. **غلام** *Ghōlam*. A slave. దాసుడు.

గోలి, or గోలిగుండు n. s. **گولی** *Gōlī*. A marble or small ball. పిల్ల గాండ్లు ఆడుకొనేవచ్చినచరిమినపుంటు.

గోలిదిబ్బ n. s. A churchyard or burying ground. పాతేహోటు

కోలుకాడు n. s. (K.) The assistant of a custom house officer.

కోల్లాడు n. s. An exciseman. See కోలుకాడు.

గోవాకుండు n. s. Guava fruit. గొయ్యకుండు.

కోవిల n. s. A pagoda or temple. గుడి.

కోవిలాశ్వాసు n. s. The box in which the Vaishnavites keep their images. మండకాశము.

గోశమర్ద n. s. Nautical phrase for coming to. వాడగోశమర్ద అమ్యెను the ship came to.

గోమాగావుండేశ్రీ, or ఘోమామనిషి n. s. A woman living in privacy, cloistered; as an inmate of a seraglio. రాణివాశముగావుండే ఆదుది.

ఘోమామనిషి n. s. from **گوشہ** *Gōshē*. A woman living in privacy, cloistered as an inmate of a seraglio. రాణివాశముగావుండేటిది.

గోషుపేషు, గోషేషు n. s. **گوش پےچ** *Gōsh pēch*. A piece of cloth or shawl tied over the turbau. పా గామీదసూగను గాకట్టుకోబడ్డవశ్రీము. H. 4. 107.

గోష్టుగుత్త n. s. The joint renting of a village by all its ryots (Ganj.)

గోష్వార, or గోష్వార n. s. **گوشوار** *Gōshwāra*. An abstract; an index; a tabular statement, wherein each article in a general account is reduced to it's proper head.

కోస్తా n. s. Territory: a sea "coast." (See Madras Reg. 1. of 1817.) కోస్తావర్తకము the coasting trade.

గోరిశాయి n. s. A certain coin. గొల అనురంజీలకు మారేనాణెము.

కాలు n. s. **قول** *Quoul*. A writing of assurance, agreement or engagement as granted by Government to the cultivator of the soil; safe guard or warrant to pass (as granted to an enemy.)

గ్యపి for గపి n. s. Recollection. జ్ఞాపకము.

ఖ్యాళి, ఖ్యాలు n. s. **خیال** *Khiyal*. Imagination; delusion: a kind of song. ఎంచడము, శ్రమ, పాట.

గ్రాది n. s. (Bengali word) A bannister, balustrade, railing or *chevaux-de-frise*. కటకటాలు.

గ్రామగ్రాసి గావుండే adj. Included in a village.
 ఒకపూరిలో చేరివుండే. ఆవురములోకి గ్రామగ్రా
 సి గావున్నతల్లి a hamlet included in the vil-
 lage.
 క్రీస్తునడు n. s. A "Christian." కిరస్తువాడు.

చ ఛ జ ఝ

See note on క, ఖ K Kh. The letters చ and చె
 generally take each other's places, as చతుర్థి,
 చంద్రుడు which are wrongly written చెతుర్థి,
 చెంద్రుడు and చాం takes the form of చేం as
 చాంతాడు for చేంతాడు.

జంకాయించుట v. a. To make a horse dance.
 గుర్రాన్ని ఆడించుట.

జంఖానా, or జంబుఖానా n. s. జామ్ఖానా *Jam-
 khānā*. A carpet.

జంగారశుచ్చం n. s. زنگار *Zangār*. The sub-ace-
 tate of lead: verditer, a greenish blue dye:
 semi-vitrified oxide of lead.

జంకట్టుబడి n. s. Troops raised for war and
 then allowed land for subsistence.

జంబీరు n. s. زنجیر *Zangīr*. A chain. గొలుసు. జం
 బీరుబామీను mutual or "concatenatory" se-
 curity, in which each man becomes security
 for the rest. (Bel.)

చండివాలము n. s. (K.) What is given to ratify
 a bargain, earnest money, a handsell. తరుసు,
 శుంచకరువు.

చండివాలము n. s. (Tamil శంఠివాలము) Loss
 in redeeming any article.

జంధా, జెండా or జండ n. s. چندها *Jhandā*. A
 flag staff. ధ్వజస్తంభము. ధర్మజండయెత్తివున్నా
 డు he has established justice on its true ba-
 sis.

జంత, or జంతె n. s. A machine for weeding a
 field. కలుశ్రుపాయ్యేటట్టుడున్నేసాధనము.

జంత్రం n. s. چتر *Jantrē*. An almanac. పం
 చాంగము.

చందా n. s. چنده *Chandā*. A Quota or portion
 of a sum due: a subscription. చందాకాకిత
 ము subscription paper. పూరిమీదచందావేసు
 కొనుట to raise a subscription.

జంబాడు, or జంబుదాడు n. s. A dagger బాకు.
 జంబాలము n. s. A dagger. కటారి.

చందుకా for చందుక్ n. s. صندوق *Sandokh*.
 A box or trunk. పెట్టె.

చందువా n. s. چندهوا *Chandwa*. The cloth of a
 ceiling: the top of a bed, the tester tilt of a
 cot. T. 3. 133.

చందోలిట్ట n. s. A sort of lark.

జంబుఖానా for జామ్ఖానా *Jam khana*. n. s. A
 carpet. కిందవేసుకొనేటిది.

చకడాలు, or చకడాబండ్లు n. s. Common carts.
 సామాన్యమైనబండ్లు. Bob. 1. 153.

జకాతి, or జకాయతీ n. s. چك *Zakāt*. Custom-
 house duty. సుంకము. జకాయతీనూత్ర a con-
 tract for custom-house duties.

చకునాను for చెక్నానా n. s. چكنا *Chakna-
 mā*. A map, or plan of lands. భూములుమొ
 బలయినవాటికుటము.

జకేరా n. s. چكرا *Zakeerah*. A store or hoard.
 చేర్చిపెట్టినది.

జక్కించుట v. n. Perhaps from چكمار *Jhak-
 marna*. To be in error or fault. ఆశరానియా
 ట. నాలుగురుకలువానిముఖముమీదపారవేస్తేజ
 క్కించినట్టుచేస్తాడు if you pay him something
 he will do it submissively.

చక్రములు, or చక్రరూకలు n. s. Some small gold
 coin.

జగాబాకు n. s. A sort of dagger. ఒకవిధమైనబా
 కు. H. 5. 18. కంతునిచేతిజగాబాకపంగ.

జబాయి, or జబాలి n. s. چرايل *Jazāil*. A wall-
 piece fired from a swivel or long swivel-mus-
 quet. పుకవిధమైనతుపాకి.

చటాకు n. s. چٹاک *Ohhatak*. The sixteenth
 part of a seer. తేరులోపదహారోధాంగము.

ఛట్టాయించుట v. a. perhaps from چٹاک *Chat-
 kana*. To whip hard. కొరడాతోబాగాకొట్టుట.
 ఛట్టారీ, or ఛట్టారీవాడు n. s. A half caste or
 country-born person. Or చట్టకార but the
 origin of the name is doubtful.

ఛడాఛడి adv. چھڑاچھڑا *Chharā chhari*. In-
 stantly, immediately, quickly. తక్షణం, శీఘ్ర
 ముగా.

ఛడి n. s. چھڑا *Chhari*. A switch, a cane,
 ratan. చుప్ప, బెత్తము.

రు డ్రిచితా n. s. جھرتي چيٽا Jharti chittā. Waste book. Memorandum of daily payments. ఒకత రహా లెక్క శుశ్రుకము.

రు డ్రిచూచుట v. a. To overhaul, review, examine. శరిచూచుట, ఉండచూచుట.

రు డ్రిజాచితా n. s. An account particular; an inventory.

చ ధాయింతుట v. n. To raise (the price) ఎక్కుట.

చ ధావణి, or చ ధాళు n. s. چاروني Charāoni.

An increase in price, rise: raising rent. పొడిగించడము.

జ తనము n. s. for جتن Jatan. Care, attention. జాగ్రత.

జ త్రిగ n. s. A sowing machine. A drill plough. జడిగము, అనగా పడతకు మూడు గొట్టములు అను ర్వికట్టిడున్నది.

జ దీను adj. جدید Jaded. New, modern. కొత్త. జ దీనునాం land recently bestowed.

జ పలు n. s. perhaps from جلمل Jilmil. i. e. Jilmil Shutters, venetians, any window. కిటికలు.

జ పహణిలు n. s. The toll collection levied as a poll tax per head. మనిషికిం త అనితీసేవన్ను. (Guntoor.)

జ నాబ్ n. s. جناب Janāb. Majesty, highness, excellency. మహత్వము, ఘనత. Presence, as of a ruler. నేను ఉన్నప్పుడు నాబులో హాజరుండగా while I was in his presence: waiting upon him.

జ నా ఛా n. s. Population, people. జనులు. జనా ఛాలెక్క్ A census. కానేసుకూరు లెక్క. జనా ఛాదక్షు poll tax, taxes collected per head.

జ నూలరు n. s. Servants of the Nizam. నిజాము వారి బంట్లు?

జ న్దులు for జనలు n. s. A window. కిటికీ.

ఛ పావని, or ఛ పావణి n. s. چھپاڻی Chhapāoni. (Mahratia) Concealment, embezzlement. దాచడము, దివారాళు సాము తినివేయడము.

జ త్రి, for జ త్రి n. s. ضبطی Zabtī. Sequestration, attachment, seizure of goods.

చ పా, for చాపా n. s. چھاپا Chhapa. A stamp, seal or impression. ముద్ర.

చ బుకు, for చ బుకు n. s. چابک Chābuk. A whip. కొరడా.

చ బ్దుకు చెట్టు for చాకు చెట్టు n. s. The Cypress tree. ఒకసీకు చెట్టు.

జ బరు n. s. Force, violence. బలాత్కారము.

జ బరుగా adv. Pompously. బంభముగా.

జ బరుజంగుపిరింగి n. s. ظفرجنگ Zafar Jang.

“The ruler of the battle”—a title bestowed on a certain cannon. Krishna Raya Vija. IV. 56. (A great gun named Zubber Jung is mentioned as being in Ghuznee.)

జ బర్దస్తీ n. s. زبردستی Zabardasti. Oppression, force, violence. బలాత్కారము.

జ బాబు, for జవాబు n. s. جواب Jawāb. An answer. ఉత్తరము.

జ బిలి, for జబలి n. s. See జ త్రి.

చ బుకు n. s. for چابک Chābuk. A whip. కొరడా.

జ మకట్టుట v. a. To sum up, strike a total. వెరసివేసుట. ఈరుసుమును శిర్కారు వారు జమకట్టుకొన్నారు this fee was sequestrated by Government.

జ మఖానా جمخانه Jamkhāna. A carpet. జమకాళము.

జ మా n. s. جمع Jamā. Collection, sum-total, amount. వచ్చుబడి, మొత్తము. జమచేసుట to collect. జమాఖర్చు جمع خراج Jamā Kharch, the receipts and disbursements. వచ్చుబడిశలత. జమావనూలుబాకి demand or assessment, collection and balance.

జ మాదారు, జమాదారుడు or జమేదారుడు n. s.

جمدار Jamadar. A commander of a body of troops. A sergeant, the head of peons. చావాలు దారుడికివయదర్జాగలవాడు, బండ్ల్రోతులపెద్దయన్ను.

జ మాబంది n. s. جمعبندی Jamabandi, Jamma-bundi. Settlement of the assessments. శిక్షుయేర్పరచడము.

జ మాయింతుట, or జమాయింబివుండుట v. n. To be in pomp. బంభముగా తుండుట.

జ మిందారి n. s. زمینداری Zamīndārī. The country or Jurisdiction of a Zemindar. ఒకముతాదాపడికిందవుండే దేశము.

జ మిందారు, or జమిందారుడు n. s. زمیندار Zamīndār. A landholder or a zemindar. A petty baron. ముతాదారుడు.

జ మిను n. s. زمین Zamīn. Land. భూమి, జమినుదారుడు A zemindar.

జముదాళి n. s. an error for جمده Jumdar.
 A dagger. కటారి. Satyabha. 3. 53.
 జరతా, జరతారు, జలతారు, or జరారు n. s. Gold lace. బంగారుశీరిక. H. 1. 79. జరతాచుట్టంచు చాల్చించు మేల్చిన్నా శస్త్రపురుకుటలంబు.
 జరీ n. s. زر Zar. Gold or silver lace. శీరిక. జరీ ఖండువ a laced cloth. జరీమటావలవ an embroidered cloth, tissue.
 జరీము n. s. جرب Jarb. The mensuration of land, a survey-measurement. In all the northern districts this signifies garden stuff; and garden land irrigated by wells. మహాకు, అస గాకొలవడము, వా గాయతి, అస గాతోటలువొడ్లు.
 జరు n. s. زر Zar. Cash, gold. రూకలు, బంగారు.
 చరుచు n. s. A slap, a clap. చెబ్బు.
 జరుజామీన్ n. s. زرامين Zarzāmin. Money security. సకదుజామీను.
 చరువము n. s. A large metal pot. పెద్దవపేలా.
 జరురీయాత్ n. s. زورريات Zarūriyāt. Necessity. అగత్యము. జరురీయాత్ మరమ్మతు the necessary repairs.
 జరురు, or జరురీ adj. ضرور Zarur. Necessary. అగత్యమైన.
 జర్మి n. s. (E) 'Judge.' న్యాయాధికారి.
 జర్బాబు, for జర్బాఫ్త n. s. زربافت Zarbaft. Gold cloth. సాదరా.
 చర్హాయించుట v. a. چرھارو Charhāna, To raise. చర్హాళు or చర్హాయి చర్హాళు Charhāo, aggravating, a higher bid.
 చలబచల్ adv. چل بچل Chal bachal. Gradually. క్రమముగా.
 జలతారు, for జరతారు n. s. زرتار Zartār. Gold or silver lace, or thread. జరీ.
 జలమోరి n. s. Some kind of artillery. ఒకవిధమైన పరికరం.
 చలానా n. s. A printed list of letters paid or not paid. అచ్చు వేసిన జాబుల జాబితా.
 చలామణి, or చలావణి adj. چالونی Chalāoni. Current. చెల్లె. చలామణిరూపాయి a current rupee.
 జలాయి, for జలాయి n. s. جلائی Julāi. A weaver. సేసేవాడు.
 చలాయించుట v. n. To decamp, run away. ఉరుకుట, పారిపోవుట.

జలారి, for జలారి n. s. جلائی Jalālī. A sort of masquers at the Mohurum. మొహరంబకీరులు.
 జలారు, for జరారు n. s. زرتار Zartār. Gold lace or thread. శీరిక.
 జల్దీ, or జలిది adj. جلدی Jaldī. Quick. త్వరమైన. జల్దీగా Quickly. త్వరగా.
 జల్దేరి, for జల్దారి n. s. A drain.
 జల్దారు, for జలదారి n. s. A drain.
 ఝల్లి, జల్లిలు n. s. A sack, a bag of grain. గోతములు.
 చవర n. s. An open litter or dooly?
 జవాను n. s. جوان Jawān. A peon, a police or revenue officer. బండ్రోతు.
 జవాబు n. s. for جواب Jawāb. An answer. ఉత్తరము.
 జవాబుదారి n. s. جوابداري Jawābdārī. Responsibility, liability. ఉత్తరవాడము.
 జవాబునివీసు n. s. جواب نویس Jawāb nawīs. A scribe, clerk or secretary. రాయశిగాడు.
 జవాబుశివాయి n. s. جواب سوال Jawāb sawāl. (lit: answer and question.) Talk, discourse. శంభాషణ. అతనికిన్ని నాకున్ను నింతా జవాబుశివాయి జరిగినది I had a long talk with him.
 జవాహీరు n. s. جواهر Jawāhīr. Precious stones, jewels. రత్నములు.
 చతుకము, for చాకము n. s. Quatre or four, at games: a cloth, towel. నాలుగు, తళువము.
 జవగీరు, or జాగీరు n. s. جاگیر Jagīr. A grant of land revenue payable to government. Land or country bestowed as a free gift. స్వల్పమున్ను మొక రరు చేసుకొని విడిచిన సీమ, ఇనాముగా విడిచిన భూమి.
 జహజరవానా n. s. جہاز رانہ Jahāz Rawānā. Exportation by sea. శము ద్రము మూడకుంకొంచడము.

చా ఛా జా ఝా

చాందిని n. s. چاندنی Chandnī. The awning. మేలుకట్టు.
 చాందిని వెండి, or చాందీ వెండి n. s. from چاندنی

Chāndī. Dead silver; not brightly polished. మెరుగు లేనిది.

జాంబండు, or జాముకుండు n. s. from جام Jām. The guava fruit. గొయ్యకుండు.

చాకరు n. s. چاكر Chākār. A menial servant. దళివాడు.

చాకిరి n. s. چاكري Chākarī. Menial service. కౌలుపు. చాకిరిపుచ్చే ప్రాప్తమందు a brahmin in his private employ, a menial. చాకిరిమాన్యము land given in fee for the performance of the meanest duties in a village, as the watchman, sweeper, washerman &c.

జాకీ n. s. "Jacques," "jacky" the knave at cards.

చాకు n. s. چاكو Chāko. A penknife. పేనాకత్తి.

చాచల n. s. A village officer under a pottail or culcarni?

జాగా n. s. چاگا Jāgah. Place, land, home, dwelling. స్థలము.

జాగీరు n. s. چاگير Jāgīr. A country or land given by government as a reward for services, or as a fee; a pension (in land :) a fief. The district around Madras was granted to Col. Clive by the Nizam, and hence is often called the (Jaghire) or Estate. Mill's Brit. Ind. anno. 1767 chap. 7. He retired from the service and went (à ses terres) to his "jageer" that is to his country seat.)

జాబికాయకొయ్య, or చెక్క n. s. Deal wood. తేలిక గావుండే పుకసీమకొయ్య. జాబికాయకొయ్యపెట్టె a deal case.

చాటక n. s. (K.) Witchcraft, for the purpose of ruining a foe. శత్రువును నాశనము చేయడము నునురింపినపుంపు.

ఝాడా అయినది from چاڙا Jhāra. It is expended, done, finished, used up, consumed. అయిపోయినది.

ఝాడాగా adv. Utterly, fully, completely, finally, conclusively, in full. పూర్తిగా.

చాడీ n. s. چاڙي Chārī. Slander, backbiting. కొండెము.

జాడీ, or ఝాడీ n. s. A large bottle or "jar."

చాడీఖారు n. s. چاڙي خور Chārī khōr. A slanderer, a talebearer, కొండె గాడు. చాడీకత్తె a busy body : a girl that tells tales.

చాతాని plu. చాతానివాండ్లు as, (from Tamil சாதானி.) A Sarternee, or more correctly சாதானி. A caste of Sudras, who worship Vishnu exclusively : and whose profession is to sell flowers. They wear a female petticoat, without the కచ్చు tuck between the legs behind, which bramins use. They wear no thread on the shoulder, nor any బట్టు top knot.

బాతాబాకీ n. s. Balance, remainder, after deductions. నిలవబాకీ.

చాకుట v. a. (from Tamil சாத்தడియ.) To put on, dress, put vestments or garlands about an idol. శుశుర్పించుట. BD. 4. 37.

చాచశ్రుతి adj. Silly, foolish, idiotic. వెల్రె.

చాచశ్రుతిము n. s. Simplicity, foolishness. వెల్రెతనము.

చాచశ్రుతిదు n. s. A simpleton. వెల్రెవాడు.

ఛాశ, for చాంపు n. s. چاڻپ Chāmp. The cock of a gun. తుపాకియొక్క గుర్రము.

ఛాపా n. s. చాపా Chhāpā. A seal, print or stamp. ముద్ర, అచ్చు. ఛాపాచేయుట to seal or print. ఛాపాకాకితము stamp-paper, stamps.

జాశ్యము n. s. Delay, loitering. జాగు. adj. Slow, loitering. జాశ్యగాడు n. s. A sloth, sluggard. జాగుచేసేవాడు.

జాఫరా n. s. for چاڤران Zāfarān. Saffron : a light red tint. కుంకుమపువ్వు.

జాబితా n. s. چاڤتاب Zābitah, A list, inventory, paper of names. జుట్టి.

జామారు, or సాదాజాంవారు n. s. perhaps from چاڤمور Jāmevār. A long cloth without any coloured border. It is worn chiefly by widows, never by married women. శల్లకోక.

జామిన్ n. s. چاڤمى Zāmin. Bail, surety, security. పూట. జామినుదారుడు a surety, a bondsman. రొక్క జామినుదారుడు money-security. నఫరుజామినుదారుడు personal security.

జాయా n. s. چاڤيا Zāyah. Loss, injury, damage. నష్టము, చెరుపు. ఆచెరువుజాయా అయిపోయినది the tank is injured. గాలిజాయా తప్పినది the wind is shifted.

జాయా adj. ضایع *Zāyah*. Dilapidated, damaged, spoiled, lost. చెడిపోయిన.

జాయా చేసుట v. a. To dilapidate, waste. పాడు చేసుట.

చారము (for چہارم *Ohahārum*.) adj. Fourth (class or sort of land.) నాలుగో.

జారి adj. جاری *Jārī*. Current, proceeding, in force, continued, granted (the reverse of రద్దు *radd* annulled.) నడిచే, చెల్లే, జరిగే.

జారి n. s. جاری *Jārī*. Relieving from a state of sequestration, as land. జీవించుదల. ఆధామినాకుజారిచేసినాడు he granted me the land. జారిచేయుట to issue, as a warrant; enact, pass a law.

చారుజామా for చార్ జామా n. s. چارچامہ *Chār-jāmah*. A saddle cloth. జీనుపోసు, జీనిమీదవేసేగుడ్డ.

జాలర n. s. جہالر *Jhālar*. Cymbals, a tambourine; fringe, net-work. వెడల్పుగానన్నగాలం దే చెయితాళము, కుచ్చెకుట్టికందిటి అంచుమొదలయినవాటికికట్టేటిది.

చాలాక్ adj. چالاک *Chālak*. Smart, dexterous, clever. చురుకైన.

చాలాన n. s. (Bengali) An invoice or chellaun. ఇన్వాయిసు.

చాలితి adj. (Mahr.) Incidental, occasional. n. s. A thing, item, article. ఆకస్మికమైన, కుద్దు.

చాలు, or జేలు adv. چیل *Zēl*. Under. ఈజేలున hereinafter. This seems to be corrupted from the Persian *dar-en-zēr*.

జాలె n. s. Darning. రచ్చు. జాలెతీయుట to darn. రచ్చుచేసుట.

జాస్తి n. s. and adj. Extra, additional, increase. పై, అధికమైన. జాస్తిచేసుట to increase. జాస్తి గామాట్లాడక do not talk too freely. డోలుజాస్తి too high an estimate. శిశుజాస్తి.

జాహిరు adj. ظاہر *Zāhir*. Apparent, evident, known, manifest. స్పష్టమైన. జాహిరుచేయుట to explain or represent.

జాహిలీతనము n. s. from جاهل *Jāhil*. Folly, silliness. బిచ్చి.

చి చీ డి డి

జింకు A kind of inferior coin: a bad pagoda. (Bel.)

జింజీరు, for జింజీర్ *زنجیر*; *Zanjīr*. A chain. గాలుసు.

చింది plu. చిందీలు n. s. چندی *Chindī*. A shred or strip, a rag. చింపి, చింపిగుడ్డ.

జింది గాని, or జిందిగ n. s. چندگانی *Zindagāni*. Living, bread, subsistence, property. జీవనము, సొత్తు.

చిందీలు n. s. plu. The bends of a ship: fragments. వాడకూర్చుకునేవంకరయాతాలు, చింపులు.

చిందువ n. s. Logwood imported from Pegu, used in dying.

చిండేలుపాము n. s. A sort of eel.

జింమా n. s. ذمہ *Zimmā*. Possession, charge. వశము, స్వాధీనము.

జింసి for چنس *Jins*. See the next word జింసు.

జింసు, for జింస్ n. s. چنس *Jins*. Article, thing, lot, property: drug, ingredients. వస్తువు, శుభ్రము.

జింసువారిలెక్క n. s. A catalogue, descriptive list. తమస్థిలువారిలెక్క.

చికినీపోకలు, for చికినీపుపోకలు n. s. plu. The name of the best sort of areca.

చికిలి adj. perhaps meant for صیقل *Sīqal*, Keen, sharpened, bright. కుదునుపెట్టబడ్డ, మెరుగుపెట్టబడ్డ.

చికిలి n. s. perhaps meant for صیقل *Sīqal*. Fur-bishing, polishing. మెరుగుపెట్టడము.

చిక్కట్టు adj. Difficult, muddy. ఇక్కట్లయిన.

జిగిని n. s. چگنی *Jigni*. A broach, worn by women at their throats. కంఠాభరణవిశేషము.

జిగిని, or జిగినిసిను n. s. A stingy fellow. లోభి.

చిగురు and బోముచిగురు n. s. A small pulley. చిన్నకప్పి.

చిటాకు for చటాకు n. s. *چھٹاکی Chhatāk.* A liquid measure $\frac{1}{16}$ of a seer. శేరులోకుడహంఠో సాలు.

చిట్టా n. s. *چٹا Chittā.* A rough day book ; or an account taken on slips of paper before written fair. దినవహి.

చిత్తమాసము n. s. The "season" of importation by sea into the N. E. ports : it extends from August to September. ఆహాళము, అనగా ఆడిమాసము.

చిత్తు n. s. A rough copy.

జిద్దాబిద్ది n. s. A great dispute. మహత్తైజనజడము, హటాహటము.

చిద్దీలు for సిద్దీలు n. s. plu. from *سیرھی Sirhi.* Steps, stairs. మెట్లు.

జిద్దు n. s. *ذمّ Zid.* Enmity, contrariety. చేష్టము, తగ.

చిప్పే adj. Of the tailor caste. చిప్పేవాడు a tailor. కుట్రపువాడు, గోనెసంచులు మొదలయినవికుప్పేవాడు.

జిమ్మా n. s. *ذمّ Zimmā.* Charge, trust, possession, commission. వశము, స్వాధీనము.

జియాఫత్తు n. s. *ذیافات Ziyāfat.* A gift to a superior in money; hospitality : invitation. సజరు, సినానము.

జియ్యరు n. s. A Vaishnava Sanyasee or sage. వైష్ణవసాని.

చిరా n. s. A dagger. కటారి. Naguij. 2. 209. చిగురాకుజిరాదోర.

చిరాకు n. s. *چراغ Charāgh.* A lamp : anger, sudden passion. దీపము, కోపము.

జిరాకు, or జిరాయతి n. s. *زراعت Ziraat.* (written *zeroyet* and *jerrait*, and *zerahet*) Cultivation. సాగుబడి.

చిరికిచుక్కాని n. s. The steering wheel of a rudder.

చిరునామా, చిర్నామా for శిర్నామా n. s. The direction or superscription of a letter. వైవిలాశము.

చిరునామాదారుడు n. s. The person to whom a letter is addressed. వైవిలాశపువాడు, అనగా యెవనిపేరిట వైవిలాశమువేయబడియన్నదో ఆనునిపి.

చిలుకు, or శిలుకు n. s. వసూలుఅయినదాంట్లోయిరసాలు అయినదిపోగా మిగతరూకలు.

చిలువారము n. s. (Tamil *சிலுவாரము*) Odd : or more than a round number specified, indefinitely exceeding it ; but it commonly means money saved by a kinsman entrusted with the household affairs. S. 3. 317. చిల్లర, యింతిభిరుచ్చకనియిచ్చినదాంట్లోకూడ బెట్టినది.

జిలేబీలు n. s. from *جلیبی Jilēbī.* A kind of sweetmeat. ఒకతరహామిఠాయి.

జిల్లు n. s. *جلد Jild.* A volume. ఒకపుస్తకము. జిల్లుకట్టుట to bind a book.

చిల్లర adj. *چلرا Chilrā.* Sundry, various, miscellaneous. చిల్లరవాండ్లు by-standers, indifferent persons, low folk, people of no weight.

చిల్లర n. s. *چلرا Chilrā.* Odd. చుంకుడి. నాలుగురూపాయలుచిల్లర four rupees and odd.

జిల్లా n. s. *ضلع Zilā.* A province, district or country. A musulman author describing England says "London is in the zillah of Middlesex."

జిల్లేదారు, or జిల్లేదారుడు n. s. *ضلعدار Zilādār.* A subordinate revenue officer. తరుపుదారుడు.

జిల్లేము for జిలేబి n. s. *جلیبی Jilēbī.* A sweetmeat like barley sugar. ఒకతరహామిఠాయి.

చివుకు n. s. A coin of the value of a quarter of a rupee. పావులా. D.

చివుకు n. s. The rod of a ship's pump ; a piston.

జీ *جی jee*, or *والا Wala.* Affixes like *man*, *bearer*, *fellow*, in the words *boat-man*, *standard-bearer*, *school-fellow*. Thus from *Sett*, a merchant, *Set-jee*, "Mr. Trader," or *Sir-merchant*. *Nao-wala* or *nao-jee*, a boatman, the captain of a vessel. *Garee-wala*, a carriage-man, i. e. a coachman : or, one who owns a carriage. *Ghoravala*, one who has a horse, a horseman. *Bucha-wala* one who has a child : or an animal with a young one. *Hukka-jee*, a pipe-bearer. *Sherbet-wala* or *sherbet-jee*, a seller of sugar-water. *Manzil*, a stage or post : *manzil-jee* the post-master.

Paisa, money : *paisa-wala* a monied man. In the feminine, *wāli* ; thus, *paisawālī*, a woman who is rich, &c.

చీజుబస్తు n. s. چیزبست *Chiz bast*. Furniture and baggage. మూటముట్టలు, సామాను.

చీటి n. s. for چیتھی *Chitthi*. A letter or note. A bill. ఇంటిచీటి a bill of sale. లాటరీచీటి a lottery ticket. చీటివేయుట to buy a ticket.

చీడి for సిడి n. s. سیرھی *Sirhi*. Steps. స్టెప్పు.

జీగారివాడు n. s. from زینگر *Zingar*. An artisan ; a worker in leather ; an upholsterer : they are makers of playing cards and palankeens. బచ్చినబొమ్మలు మొదలైనవాటిని చేసేవాడు.

జీను for జీని for زین *Zin*. A saddle. కుల్లము. H. 1. 79.

చీపు n. s. (Tamil சீப்பு) A bunch of plantains. గొలలోపైక ఛాగము.

జీబి, జీము n. s. جیبھی *Jibhi*. The area between the outer and inner walls, or gates. కోటయొక్క యాగోడకు ఆగోడకు లేక గవినిముందరిగడకు కు వెనకగడకు నడిమి ప్రదేశము.

జీరంగ రెక్కలు n. s. from زرنگی *Zirangi*. Beetle-wings of a bright emerald hue : used in ornamenting dresses, as spangles. తళతళమనే పురుగు రెక్కలు.

జీగుండు n. s. A globe of glass filled with quick-silver in order to decorate a pandal. పందిటికి కట్టేరసగుండని ప్రకరణావశమువల్ల తోవినది? G. 2. 5. వెలిముత్తయంబులతో రణంబులును కలవడంబులును పేలుకట్టును జీరగుండ్లును.

జీరా n. s. زیر *Zirā*. A flaw in a gem or coin. Armour, mail. రత్నాదులయందలిచీరీక, కవచము.

జీలాపెట్టె n. s. A leather bucket for baling a boat. కుడవనీళ్లను ముంచిపోసేతోలుపెట్టె.

చీలితపెట్టుట v. a. To get rid of. పోగొట్టుట. T. 2. 128. జీర్ణదశ సంఘముచీలితపెట్టి.

జీలు for జైల్ n. s. for زیل *Zail*. A supplement. ఉత్తర ఛాగము. ఈజీలున వ్రాయబడ్డ hereinafter written.

చు చు జు ఝు చూ ఛూ జూ ఝూ

చుకాయించుట v. a. from چكنا *Chukana*. To complete, settle, adjust, fix the price of. తీర్చుట.

చుక్కాని, or సుక్కాని n. s. for سکان *Sukkan*. A rudder.

చుక్కీ n. s. A telescope, spying glass. ఓకు, ఝర్పీను. జుజివి adj. جزوی *Juzwi*. Trivial, common, petty. అల్పమైన.

చునాయించుట v. a. from چننا *Chunna*. To plait or fold any part of a dress. బంజుకుట్టుట.

జుబ్బాలు n. s. from جھبہ *Jhubba*. A kind of long vest resembling a shirt. ఒకతరహా చొక్కాయి.

జుమలా, జుములా or జుమ్ల n. s. جملا *Jumlā*. Total. మొత్తము.

జుమలు శీరు n. s. A kind of necklace. ఒకవిధమైన కంఠభూషణము.

జుమికి n. s. for جھمکی *Jhumki*. A sort of pendant earring. జుమికిపువ్వు. A passion flower, perhaps called Jhumka.

జుముజుములు n. s. جیمیمیم *Zimma zimma*. A cant expression for fondness, kindness. విశ్వాసము.

జుర్మాన, or జుల్మాన n. s. جرمانہ *Jurmānā*. A fine, a penalty levied. అపరాధము.

జులాయించుట v. n. چلا *To* reel about, swing about, stagger. మయికము చేత మనుసులుట.

జులుము n. s. for ظلم *Zulm*. Force, violence, tyranny, oppression. బలాత్కారము, దౌర్జన్యము.

జుల్ఫాలు, or జుల్ఫా n. s. for لف *Zulf*. Locks of hair left at the time of tonsure, just above and before the ear. కాకకుతుము.

జుల్మానా n. s. for جرمانہ *Jurmānā*. A fine. అపరాధము.

చుల్లా n. s. چلا *Chullā*. A fire place. పొయ్యి. చుల్లావరి a hearth tax : a tax levied on forges and furnaces.

ఝూటా n. s. جھوٹا *Jhūtā*. False. అబద్ధము.

జూటు, or ఝూటు n. s. جھوٹ Jhuth. False: falsehood. అబద్ధము.

చూతాట్టి n. s. (Tamil சூத்தாட்டி) A shambler, one who waddles along. బహుశనిచేసేవానివలె తిరిగేవ్యక్తుడు.

చూరకత్తి, or చూరి n. s. A knife. చాకు.

బూలు, or ఝూలు n. s. جھول A painted or variegated cloth or blanket serving as an elephant's howsings. కుభము, ఏనుగుమొదిబట్ట.

చె చే ఛె ఛే జె జే ఝె ఝే

చెంగలికోష్ఠము for చెంగల్యకోష్ఠము n. s. A certain drug. Costus Arabicus. Ainslie. 2. 165.

చెంగోలు n. s. (Tamil செங்கோலம்) Shengol. "A royal staff: a sceptre: just government. Rottler p. 356. vol. 1. part 2. చెంగోలము.

జెండ, or జెండా n. s. جھنڈا Jhandā. A flag, standard, banner, colours. ధ్వజపతకము.

చెండులుబిట్ట for చరంచులు n. s. چرنندل Charandul. The crested lark: a sort of sparrow with crimson beak and red feathers at the vent. Jerdon's Catal. No. 186.

చెకడా, or చెకడాబండి n. s. for چھکڑا Chhakrā A cart. శకటము.

చెకముకరాయి for చెకిముకిరాయి n. s. from چقماق Chaqmaq. A flint.

చెకర, or చకర n. s. چھکڑا Chakrā. A small gold coin used South of Madras. చక్రరూక.

చెకలాతి, శకలాతి for శకలాతు n. s. A kind of woollen stuff. 'Chkelaton' (Chaucer in Bailey) Brocade.

చెకుత for చకోతరా n. s. چھکوٲارہ Chakōtarā. A shaddock. పంపరమాసుకండు.

చెకునామ for చెకనామా n. s. چھکناما Chaknama. A map; boundary lines in a plan, a rent roll, and descriptive list of lands: a ground plot. నేలమొదలయినవాటిపత్రము.

చెకుముకిరాయి n. s. from چقماق Chaqmaq. A flint.

చెక్కు n. s. (From the English word check) Surplus; that results from comparing different measurements of grain (Ganjam.)

చెక్కు n. s. (E) Chaatiment. A draft for money on a banker. చీవాట్లు, పుండ్లి.

చెటాయించుట v. a. To reject, refuse, disapprove. తిరస్కరించుట. వాండ్లమీదవుక అజ్జీ చెటాయిచినాడు he gave a petition against them.

చెట్టాంపిళ్ల n. s. (Tamil செட்டாம்பிళ్ల) A monitor in a school. బడిచెడ్డ.

చెట్వాడి for చట్టారి n. s. An "Indo Briton," vide orders of Government dated 1828.

చెడాలు n. s. چھڑا Charāo. Augmentation, raising the rent. పొడిగించడము.

చెఱుకు, or చెఱుకు n. s. An abridgement, an abstract. టూకి.

చెక్కుయికిస్తీ n. s. The dues or instalment (Kisti) levied every (chhē mahi) six months.

జెరీబు, or జరీబు n. s. A measuring, a survey measurement, the mensuration of land. నేలకొలవడము.

చెలామణి adj. for چھلاونی Chalāoni. Current (as applied to coin.) చెల్లె.

చెలామణి n. s. for چھلاونی Chalāonē. Currency. చెల్లడము.

జెల్లి adv. چھلدی Jaldē. Quickly, soon త్వరగా.

చెవి n. s. A key: (from the Portuguese chave: Haughton's Beng. Dict. page 1075.)

చేంది n. s. Toddy. కల్లు.

చేకు, or చాకు, or చ్యాకు n. s. for چھکڑا Chākū. A penknife. వేనాకత్తి.

చేడ n. s. (for Tamil చేడ) The wet land cultivation. కూగాణి. చేడచేయుట to make the wet land cultivation.

చేబదులు n. s. A simple loan; debt without bond or account. చేతి అప్పు.

జేబు n. s. جیب Job. A pocket. చొక్కానంది.

చేరా n. s. for چھڑا Chēhrā. Features, the written description of a thief's features. పోలిక.

చేరు n. s. Spawn or roe in fishes. చేపగుడ్డు.

జేరుగండి n. s. An embrasure to shoot from. ఈ పాకిపెట్టికాల్పడమునకైకోలగోడనవుండేతూటు.

జేరుతలావు n. s. for زيرتالاب Zērī tālab. Land lying "under a tank." చెరువుకిందిభూమి.

జేరుకట్టు adj. *زردست Zerdast*. Weak, powerless, abject. దుర్బలమైన.

జేరుబండు n. s. *ذبرج: Zerband*. A martingal, a saddle girth, a whip. శివారిగుర్రముముఖపట్టుకున్ను టంగువారుకున్ను కట్టేవారు, టంగువారు, రూపి.

చేర్లాబద్ధ adj. Leaning, sloping. గోడచేర్లాబద్ధది the wall has sunk.

జేలి for *زيل Zel*. A supplement (See జీలు) ఈ జేలిన hereinafter, as follows. ఈ జేలిసవివరించిన ప్రకారము as follows.

చైత్రాలు for చేత్రాలు n. s. Signature.

చాక్క బాస n. s. The bonfire. తారక నాడు తాళ్ళే నుడిక.

చాంగ n. s. from *چنگانی Chungānī*. A tobacco pipe.

జోక్యము n. s. *جوكهم Jokham*. Loss, risk, danger, hazard: goods, merchandise. నష్టము, అపాయము, శురుకు. వాడజోక్యము peril of the sea: risk of shipwreck.

జోడి n. s. A favourable quit rent. సుశుభ గా యేర్పరచబడ్డకన్ను.

జోడు n. s. for *جورے Jōrī*. or *جورا Jōrā*. A pair or couple: shoes. జత, పాపాను.

జోనంగి, or జోనంగివాడు n. s. One of the lowest tribe among the Mahometans. A sort of Musulman merchant on the Malayalam coast, who are also called Cholias or Lubbees. A corruption of the Tamil *சோணகர் Shonahar*. లబ్ధివాడు.

చోళుదారు, or చోళుదారుడు n. s. *چوبدوچار Chōb-dār*. A macebearer. వెండిపెర్రళువాడు.

జోరావరి n. s. *زورآوارے Zōrāwārī*. Violence, outrage. బలోద్బంధి.

చోరి n. s. *چورے Chorē*. Theft, robbery, stealth, smuggling. దొంగరికము. A revoke at cards. చోరికట్టి a list of stolen goods.

జోరు n. s. *زور Zōr*. Force, violence. బలాత్కారము.

చోళా for చోలా n. s. *چولا Chōlā*. The upper part of a man's jacket (the body of a gown or ungaraka.) చొక్కాయికయిభాగము.

చోలి n. s. *چولی Chōlī*. A woman's jacket or bodice. రవిక.

జోళ్లు n. s. (plural of జోడు a pair) Shoes. చేతి జోళ్లు gloves.

చాక n. s. *چوک Chouk*. Bazar. అంగడివీధి, గుబిరి.

చాక n. s. A square, court, or area. A quarter of a rupee. తూరా, పారాతలం దేజనము, చోటున్ను.

చాకండి for చాళిండి n. s. A closet built alone, like a sentry box. వేరే గాకట్టినదిన్ను.

చాకట్టు n. s. *چوکھٹا Choukhat*. A window frame: any square frame. చట్టము.

చాకి n. s. *چوکی Choukhi*. A watch or guard. A party of persons &c. stationed. The station or post. See Balarama IV. 257.

చాళిండి adj. Square, quadrangular. చాకమైన, నల్పదరమైన.

చాథాయి n. s. *چوٹھائی Chouthāī*. A quarter, one-fourth. పాతిక, పాతికపాలు.

జొదరి, చాదరి, or చాదరి n. s. *چودری Choudrī*. The head man of a trade, the head merchant who manages a town market. అంగళ్లకంతాపెట్టగాతలం దేవాడు.

చాని n. s. *چھانے Chhānē*. A cantonment or lodging for troops. జండుతలం దేచోటు.

జ్ఞప్తి n. s. (a vulgar word) *جنپتی jnapti*. Remembrance. జ్ఞాపకము.

జ్ఞాన n. s. (contracted for జను) The receipts.

ట ఠ డ ఢ

డ|| A contraction for a Dubboo. Twenty cash.

ధంకా n. s. *دنگا Danka*. A pair of kettle drums carried on a horse. గుర్రముమీద వేసికొట్టే చర్త వాద్యము. వాడుధంకాకొట్టివాడు he died.

టంగుమైదాను for తంగుమైదాను n. s. *تنگ میدان Tang miedān*. A narrow or small plain, a valley. ఇరుకు గాతలం దేతాత.

టంగువారు n. s. from *تنگ Tung*. A horse's girth. తల్లము నువీగుంచేపట్టు.

ధక్కణము for ధక్కణ n. s. *دھکھن* Dhakkan. The Deccan (a word of unknown origin.) It is also the name of a village where Hyder lived in his youth.

ధక్కా మొక్కి, or ధక్కాముక్కి n. s. *دھکھیا* Dhakkā mukki. Difficulty, time of trouble. ఇరుకు, సొంకటము.

టక్కు బాజీతనము n. s. from *تھگ بازی* Thagbāzī. Trickery. మోసము. (From this word *Takku*, is derived the word Thug, one who deludes and strangles.)

డజన్ adj. Dozen. *دھن* Dahn. (English "A dozen") This is often used for an indefinite number of stripes : a flogging.

టపాయికు for కుసాంగు n. s. A musket, a fowling piece. కుపాకి.

టపాలు, or టప్పాలు n. s. (plural టప్పాలులు) *تپال* Tappāl. The post or mail (అంచె.) టప్పాలు పెట్టుకొనిపోయి travelling post.

టపాసు n. s. A cracker in fireworks.

డబాయింతుట for దబాయింతుట v. a. from *دباب* Dubānā. To press, oppress, crush. అణచుట, అడుముట.

డబ్బీ n. s. *دببی* Dubbi. A little box, as a snuff-box. ధరణి.

డమాను n. s. (perhaps meant for బాదామాను *بادمان* Bādman.) A sail : *bara damanu* the main-sail. డమానుమాసము (i. e. mausim) Sailing season : the months of February and March, when the northern ports are open.

టముకు for తముకు n. s. from *تھمک* Tamkī. A small drum. తుడుము.

ధమ్మనుట v. n. To die suddenly. *ధమ్మ* Dhamm. నాడుధమ్మన్నాడు he died suddenly.

డయలి, or డయరి n. s. (E) A "Diary." దినచర్య.

టరాయింతుట for తరాయింతుట v. a. To settle, adjust or fix. నిర్ణయించుట.

తరాపు బేరీజు n. s. Assessment fixed by the estimation of the produce of a village.

టరిణి or తరణి n. s. (E.) The word "Attorney," wherein the initial is mistaken for the article A. లాయరు.

టరిఫు n. s. *تھریف* A tariff or table of quotations of prices or duties. వెలలకట్టి.

డలాయతు or ఢలాయతు n. s. *دھلایت* Dhalait. A dalait or armed attendant : a body guardsman. వెండిబిళ్లబంట్లోతు.

టలాయింతుట for తలాయింతుట v. n. *تالان* Talana. To walk about. ఇటుఅటుతిరుగుట.

డల్లీ n. s. *دالی* Dallī. A lump (of sugar, force-meat, &c.) ముద్ద.

టవాయి for తబాహి n. s. *تباھی* Tubāhī. A foul wind : an unfavourable breeze. చెడుగాలి.

డవాలీ n. s. *دوالی* Dawālī. A peon's belt on which a badge is worn. బంట్లోతుబిళ్లనుతగలించేవట్ట.

తస్సా n. s. *تھس* Thassa. A stamp or chop or print. అచ్చు. తస్సాచేయుట to stamp, to print. దాన్ని నీవుయిస్తేనే గానిక దలననిఅక్కడ తస్సావేసుకొనికూర్చున్నాడు he insists upon your paying it, and is rivetted to the spot.

టాకనా, or తాకణ n. s. *تاکن* Takan. A pony. అచ్చువట్టము.

టాకనాగుర్రము for తాకణ n. s. *تاکن* Takan. A Pegu pony. అచ్చువట్టము.

ధాకాదొంగ n. s. A gang robber. దీవిటిదొంగ.

టాకోటాకు adv. for *تاکے تاک* Takē tak. Speedily, without delay. అతివ్వరగా.

టాచిమంటు n. s. An "attachment" or seizure of goods. జప్తిచేసుట.

తాణ n. s. *تھان* Thana. A watch house ; a police station ; garrison in a fort. పోలీసుబంట్లోతులువుండేచోటు, కోటలోకావలియుండేరాణవ.

తాణదారుడు n. s. *تھاندار* Thanadār. A head police officer. బిళ్లబంట్లోతు, పోలీసుబంట్లోతు.

టాతు n. s. An island. The top or hood of a gig, cot &c. దీవి, బండితయికప్ప.

డాబు n. s. A list or catalogue. A physician's recipe ; a female's zone. వట్టి. డాబామొలతాడు a broad belt.

డామా n. s. A false charge, a groundless claim. Meant for దావా *dāvā*.

ధామ్మనుట, or ఢమ్మనుట v. n. To expire, to die suddenly. లలక్కునచచ్చుట. ఢమ్మకొట్టిచచ్చె, నాడుధమ్మనెను he died suddenly.

తారు, or తారుమనడము n. s. **تھار** *Thār*. Sudden death. చావడము. తదిమందికి తారున్నయిరువైమందికి గాయాలున్న అయినది ten died and twenty were wounded.

తారుతారుట v. n. To be afraid, or alarmed. నిండాదిగలుకుడుట. నాకు తారుతారు అయినది I was very uneasy. తారుమనిరిగినది it tore with a loud crash.

తాలరు n. s. A "dollar." In the Mysore List is ఢాలరివరహా.

టాలాటాలితనము, or తాలాటాలితనము n. s. Knavery, trickery, ill behaviour. టక్కు, పితలాటకము. తాలాటాలిమనిసి a rogue, a vagabond.

తాలి n. s. **دالہ** *Dālī*. A pottle or small fruit basket. తుటిక.

ధాలు n. s. **دھال** *Dhāl*. A shield. కేతము.

ధావుబోడు n. s. Larboard. ఎడమతట్టు, ఎడమ పక్క.

డింకమ్మలి n. s. A sort of jessamine.

తికానా, or తికానా n. s. **تھکانا** *Thikānā*. Place of residence; resort, abode, station: "his where about." Prospect, chance, likelihood; means, resources, funds. తుండేచోటు, గతి. కూటితికానాలేదు there is no means of getting food. వానికియివ్వడమునకు నాకుయేమిస్తితికానాలేదు I am not able to give him any thing.

డిల్లి n. s. **دھلی** *Dehli* or **دلی** *Dilli*. The city called Delhi.

డివిజన్ n. s. The English word Division: this is used for a small or subordinate district; and also for a police station or guard house. భాగము, కుక్కడి.

తిక adj. **تھیک** *Thik*. Proper, just, fit, exact, complete, true, precise. శరియైన.

టిప్పు n. s. **تپ** *Tip*. A banker's bill, which is transferrable by endorsement. A grant or assignment of revenue given to a creditor. Money deposited as security for good conduct. పంటి, తనఖా, జామీను గా పెట్టినరూకలు.

దుబాయింతుట v. a. **دوبان** *Dubānā* To ruin. ముంచుట, అనగా చెరువుట.

దుమారము for దుమారము n. s. Dust. దుమ్ము, ధూళి.

ఊకరించుట for ఊకీకరించుట v. a. To abridge, or abstract. శంకహము చేసుట.

ఊకీ adj. Compendious, short, brief, contracted. శంకహమైన. ఊకీచేసుట to abridge.

ఊకీగా adv. Briefly, in brief. ఊకీగాత్రానుట to abridge.

డెంకణి n. s. The flag-staff on the bastion of a fort. కొడికంటము.

తేకు, or తేకుచేప n. s. A skate or ray fish. One species is called అంబడితేకు.

తేకుమాదిరి n. s. Teak timber. తేకుచెక్కదులము.

డేకా for డేకా n. s. **دکھا** *Dekchah*. A boiler or great brazier, or large kettle. అండా.

తేతు, or తేటు adj. The best, pure. శ్రేష్ఠమైన, మొదటితరమైన.

తేతు n. s. The English word tape. నాడా.

డేరా, or డేరా n. s. **دیرا** *Dērā*. A tent. కుటమంటుకు.

తేవని, or తేవణి n. s. **تھانہ** *Thevanī*. Monied security, advance, deposit, putting money into a bank. ఠొక్కరూకలనుజామీనుగా పెట్టడము.

డైమండ్ n. s. "Diamonds" at cards. ఆడేకాకితములలో పుకజాతి.

టైము n. s. The English word Time. కాలము.

తైలి for తైలి **تھیلی** *Thāli*. n. s. A small bag; particularly of paper. శంవి.

టాక్సోజీగాడు n. s. The bird called coppersmith. It's note is like the sound of a small hammer striking a rock. Jerdon. No. 216. ఒకకుషి.

తొల్ల, or తొల్ల n. s. A great basket placed on a cart. The cheek. A lie. తొల్లలు withes, straw ropes that gird in a stack of grain. వెంటిని తొల్లరితిగాచుట్టవేకిరి they made a basket of twisted straw.

డోకడా, or డోత్రా, or డోకడాలు n. s. A cent, or hundredth part of any coin. డోకడాలత్రకారముగా Per cent. తుదకొండుడోకడాలు is ఠోం

డోకా n. s. Perhaps an error for క్షా **دھاکا** *Dhaka*.

Injury, defect, impediment. Fear. చెరువు, కర్వా. మీకుయేమిస్తి డోకాలేదు you have nothing to fear.

టాకుపద్దుగానూటు v. a. To purchase by whole sale. జట్టుగాకొనుట.

టోపి n. s. *توپى Topi*. A hat, a cap. జాతివాండ్లు
 తలకు వేసుకొనేటిది, కుట్లాయి.
 డోరియాచీర n. s. from *دوری Doryā*. A double
 or single striped cloth. ఒకవిధ మైనచీర.
 టోలా n. s. *تولا Tola*. A family; a crowd; a band.
 గుంపు. యేకటోలాఅయి in a mob.
 టోలా n. s. *تولا Tola*. The weight of one rupee.
 రూపాయియెత్తు.
 టోలి, or ఠోలి n. s. *تولی Tolī*. The eighth of a
 pice పైసాలోయెనిమిదోభాగము.
 డోలి n. s. *دولی Doli*. A dooly or litter.
 డోలు n. s. *دولہ Dhōl*. A great drum. ఒకచ
 ర్తవాయిద్యము.
 డౌలు n. s. *دول Doul*. Manner, form, appear-
 ance. Estimated revenue: probable produce.
 The amount of the Government demand. Fix-
 ed rate of assessment. డౌలువసూలుబాకి de-
 mand, collection, and balance.

త థ ద ధ

ద|| Stands for దశకు Signature.
 తంఖా for తన్ఖా n. s. *تنگھہ Tankhāh*. An as-
 signment on the revenue. An assignment or
 billet on lands: an order on the treasury for
 the payment of a stipend. తనఖాశిత్రము a
 bond transferred by endorsement, తనఖాకా
 కిత్రము the order for an assignment on the
 revenue.
 తంఖాజాస్తి or తనఖాజాస్తి n. s. Excess (in a crop)
 proved after the amount has been re-examined.
 Detection of underrating.
 డంఠి n. s. A coarse cloth; dowlas, so named
 from a village near Bombay.
 తంట, తంటా for టంటా n. s. *تانتا Tanta*. Diffi-
 culty, puzzle. Dispute, squabble. Debt. తొం
 డర, శంకటము, అటవ్వి. తంటాలుపెట్టుట to tor-
 ment or plague. తంటాఖోరుతనము Quarrel-
 someness. తంటాఖోరు a makebate: a quar-
 relsome wretch. తంటాశేని undisputed, indis-
 putable.
 తండ n. s. The bottom of a ship.

తండ for తాండా n. s. A mass, heap, or multi-
 tude. గుంపు.
 తండలు n. s. (Tamil *தண்டலம்*) Collection, the
 money collection.
 తండా, or లంబాడితండా n. s. A troop of Brin-
 jaries or Lumbadies.
 దండాలుతీయుట v. n. To perform exercises,
 or feats of strength. కాళ్లుచేతులునేల మోపిముం
 దుకువెనకకుపూగుట.
 దండుగయినాం n. s. *داندگہ Dandgā Inam*.
 Land formerly granted as compensation for
 extortions.
 తండుట v. a. (From Tamil *தண்டிடுதல்*) To col-
 lect (the money due on bills.) వసూలుచేసుట.
 తండువాళము n. s. Cast iron. పోతయినుము.
 తండేలు n. s. A tindal or boatswain. కడవవాండ్ల
 పెద్ద.
 దండోరావేయడము, or తండోరావేయడము n. s.
 (from *داندورا Dhandōra*.) Proclamation by
 beat of drum.
 దండ్యా, or దండియా n. s. *دندیا Dandyā*. A par-
 ticular petty officer of the bazar. A bailiff,
 or constable. బండ్రోతు.
 తంబాకు n. s. A metal, pinchbeck. సాగునా.
 తంబి n. s. *تنبیہ Tambih*. Punishment. శిక్ష.
 తంబు n. s. *تنبو Tambū*. A small tent. చిన్నడేరా.
 తంబుర, or తంబురా n. s. *تنبور Tambūr*. A drum.
 A sort of guitar or lute. చర్త వాద్యవిశేషము.
 తంత్రియుక్తవాద్యము.
 తంబూళిదుకాను n. s. A huckster's stall. వసాతి
 దుకాణము.
 తకద్దమా n. s. Adjustment. (Vizag.)
 తకరారు n. s. *تکرار Takrār*. Dispute, altercation,
 quarrel. వివాదము. తకరారుచేయుట to specify :
 to resist.
 తకావి n. s. *تقاری Taqāvī*. Money advanced
 to a cultivator for the purchase of seed &c.
 సాగుబడిచేయడమునకై కావులకు సహాయముగా
 యిచ్చేరూకలు.
 తక్రాజా n. s. *تقرازا Taqāza*, usually తగాదా
 Dunning. రూకలుచెల్లించుమనిక క్కనించడము.
 తక్రాలిశండు, or తక్రాలిశండు n. s. The Brazil
 gooseberry. బుడమనిరిశండు.

తక్కినం for తక్సీం تقسیم *Taqsim*. Sharing out. Dividing, apportionment. ఉంచడము. తక్కినను రచుట to allot.

తక్కె for తక్కియా n. s. تکیه *Takyā*. A pillow. A mosque. తలగడ, మసీదు.

తక్త n. s. تخت *Takhta*. A plank, a table; a sheet of accounts. కలక, బల్ల, ఒక తాళులెక్క తాకితము.

తక్త n. s. تخت *Takht*. Throne, a royal seat. సింహాసనము.

తక్రార n. s. تکرار *Takrār*. Dispute, altercation, puzzle, objection. వివాదము.

తఖలు n. s. دخل *Dakhl*. Insertion; entering; taking possession of. దాఖలు చేసుకోవడము, స్వాధీనము చేసుకోవడము, ప్రవేశించడము.

తఖిని n. s. دکنی *Dakhnī*. The southern dialect: i. e. the Hindustani spoken in the Peninsula. తురక భాష.

తఖీదు for తఖీకు adj. Correct, true. నిజమైన. తఖీదు వర్తమానము a true report.

తఖీయ్యతు for తఖీయ్యదు n. s. تقييد *Taqiyad*. Injunction.

తఖద్దమా for మొక్కద్దమా n. s. موقدمه *Muqadama*. Matter, affair. వ్యవహారము.

తఖల్ బాజి, or డఖల్ బాజి n. s. دغل باز *Daglbaz*. A rogue, a cheat. మోసగాడు.

తఖలా or డఖలా n. s. دگل *Dagla*. A coat of mail.

తఖల్లాఫ్ n. s. تغابی *Tagallubi*. Irregularity. అక్రమము.

తగా n. s. دغا *Daga*. Fraud, cheating, trick, deceit, chicanery, imposture. మోసము.

తగాదా n. s. تقاتل *Taqāzā*. Claim, suit or dispute. Dunning: the same as Dhurna. వ్యాజ్యము. See notes at the end of Sir W. Jones's paper (As. Res. iv. 364) "On some customs of the Hindus." See Malcolm's Memoir 1. 559 and Elph. 93.

తగాబాజి n. s. دغابازی *Dagabāzi*. Fraud, craft, knavery. మోసము, వంచన.

తగాయత్తు usually తగాయల్ adv. for تغایت *Taghayat*. Until, up to, since ఆతగాయత్తు ever since.

ధగడి n. s. for دھگر *Dhagar*, or *dhagra*, A jade, slut, wretch. ధగడికొడుకు a villain.

తగడి n. s. Cloth of gold. బంగారువస్త్రము.

తగులూపు for తగాఫ్ లూ n. s. تغافل *Taghaful*. Neglect, carelessness. ఆశ్రద్ధ.

తగైరు or తగరైరు n. s. for تغیر *Tagheer*. Dismissal, turning out. బర్రరపు. జాగీరుతగైరు చేశిరి they sequestrated the land.

తజావజా adv. Upside down, in confusion, in dismay. కలవరకంఠగా, తారుమారుగా. MM. 442.

తజావీజు n. s. تجویز *Tajwiz*. Considering, contriving, planning. ఆలోచన, యుక్తి.

దటాయించుట from دتا *Datāna*. v. a. To chide, snub, rebuff. అడమాయించుట. Sh. 843.

తట్టు n. s. تتر *Tattoo*. A pony. తట్టువాణిగుర్రము.

తట్టుబడుట v. n. To incur debt or expense (Ganj.)

తట్రవాడు n. s. (Tamil) A goldsmith. కంఠలవాడు.

తడమాడుట v. n. for تارمار *Tūrmār*. To stagger, waver in speech, perplex. తడబడుట.

దడారము n. s. (Tamil) Courage. ధైర్యము.

దడాయిసు v. a. (K.) To sound (a drum) దదాదా మని వాయించుట.

ధణీ n. s. دھنی *Dhani*. Master, owner, lord. యజమానుడు.

తతిమ్మా adv. تاتمت *Tatimma*. The remainder, the rest. తతిమ్మారూపాయలు the balance. తతిమ్మారాండ్లు the rest of the people.

తత్తళము adj. (Tamil தத்தలம்) Shattered, ruinous, leaky. శిథిలమైన.

తత్తళించుట v. n. To vacillate or to be agitated, to be in trouble. సంచలనపడుట.

తద్బీరు n. s. تدبیر *Tadbīr*. Opinion, advice, counsel. అభిప్రాయము, ఆలోచన.

తనక్కి, or తనక్కి n. s. تنقیح *Tanqih*. Ascertaining, examination. విమర్శ. తనక్కి చేయుట to compare, check, or audit accounts. తనక్కి మకాతు *tanqih mashāt*. The proof measurement or trial measurement.

తనఖా n. s. تنخواه *Tankhah*. Assignment of the revenue. See తంఖా.

తనాబి or తనాబితుండు n. s. A block of wood. చుడరముగావుండే మొద్దు.

తనిఖి, or తనఖా n. s. تنقيح *Tanqih*. Examination, ascertaining. విమర్శ, విచారణ.

తఫసీలు n. s. تفصیل *Tafsil*. A detailed account or statement. వివరము.

తప్తి n. s. An earthen seal on a stack to prevent theft. మంటిముద్ర.

తప్పెట్టు adj. Lonely, out of the way. ఎడారిగావుండే. తప్పెట్టుతాళు a lonely distant spot.

తఫసీలు n. s. تفصیل *Tafsil*. Detail, particulars, analysis. వివరము.

దఫా n. s. دفعة *Dafā*. Time, occasion, turn : a company of armed peons. తడవ, బండ్రోతులకు మూసాము.

తఫాత్ for దఫాత్ n. s. for دفاآت (dafaāt plural of dafa) Items; a head containing various details : extra or sundry collections. దఫాత్ ఖర్చు *dafaat kharch*, various expenditures. Miscellaneous sums paid.

దఫాదారు, దఫీదారుడు, or దబేదారుడు n. s. دفادار *Dafādār*. The serjeant or head of a company of policemen.

తఫావత్తు n. s. تفاروت *Tafawāt*. Difference, disparity. Fault, defect. ఛేదము, లోపము. తఫావత్తులేదు there is nothing the matter : there is nothing wrong : no matter ; never mind !

తఫీసీలు or తఫసీలు n. s. تفصیل *Tafsil*. Detail, particulars. వివరము.

దఫ్తరు, or దఫ్త్రము n. s. دفتر *Daftar*. A bundle or packet of papers. A register or record : the budget or seals of a ministry.

తఫ్రా, or తఫ్రా n. s. تفرقة *tafraqa* A time. తడవ, తేళ. See తవరకా.

తఫ్రీకు n. s. تفریق *Tafriq*. Allotment, division into shares ; the allotment of the shares forming a total sum contributed. It is generally applied to extra collections thus shared.

దబక తనము n. s. Backbiting, trickery. అంశుడు దుడికితనము.

దబకాయించుట v. a. from دبكان *Dabkānā*. To press down, to snub, chide, frighten, reprove. అడుముట, గదమాయించుట.

తబకు, or తబకు n. s. طبق *Tabq*. A tray or large salver for cups &c. తట్ట.

తవరకా for తఫ్రా n. s. تفرقة *Tafraqā*. A time. తడవ, తేళ. ఒక తవరకా once.

దబరా n. s. A ship's capstan ? a basin.

తబలకు n. s. Packthread to tie up bundles of papers : a packet so tied. కాకితములకట్టకట్టే దారము.

దబశీరు n. s. See తవశీరి.

దబాయించుట v. a. from دبانا *Dabana*. To press down, to snub, chide, frighten, reprove. To bully, brow-beat, beat down. అదమాయించుట.

తబీయ్యతు n. s. طبيعت *tabiyat* Nature, genius, disposition, constitution ; obedience. Generally used for health. But *tabiyat* تبعیت Following, dependance.

తబుకు n. s. طبق *Tabq*. A salver or tray for paun &c. it is also spelt దశుకు, తట్ట.

దబేనా, or దఫీనా n. s. دفين *Dafinā*. Hoard, buried treasure. Property. నిక్షేపము, ధనము. నిఅబ్బదబేనానావద్దలేదు I don't owe you a farthing. This perhaps is a false pronunciation for దబైనా even a farthing.

తబేలా n. s. for طربلا *Tawaila*. A stable. అశ్వశాల, గుర్రపులాయము.

తబ్దీలు n. s. تبدیل *Tabdīl*. Exchange ; transposition ; transfer. మార్పడము.

తబ్బక్తు n. s. See తవలకు.

దమదమా n. s. دمدم *Damdama*. A battery. మరుజు. M. M. Local. xix 74

తమాను n. s. تمان *Tamān*. Trowsers, long drawers, ఇజారు.

తమాము adj. تمام *Tamam*. The whole. తమాముగా adv. Wholly, utterly.

తమాయించుట v. a. from تھمان *Thamana*. To check, to stop. To sustain ; to save himself from falling. శమించుట. తమాయించు checking, stopping.

తమాశా, or తమాషా n. s. تماشا *Tamashā*. Shew, spectacle, exhibition, sport, fun. వేడుక, తమాశా.

గా వ్రాయుట to write neatly, finely, prettily.
 మందిరమామా a fine scene, a pretty sight.
 దమ్మడు, దమ్మయ్య n. s. (K.) A simpleton or dum-
 my. వెరిముఖము. HN. 4. 110. అస గా అయ్య.
 దమ్మశు, దమాసి, or దమాసు n. s. دمش Damash
 Damask. డమాసు.
 దమ్మడి n. s. دمری Damrī. A pice, a farthing.
 five cash. ఆరడడు.
 తయారు n. s. تيار Tayār. Readiness, ready. సిద్ధ
 ము, సిద్ధమైన. తయారవుట to make ready.
 తయినాతి n. s. تعیناتی Tayināti. Attendance,
 service, waiting.
 దర్ Dar. In. దర్బంజగహజరత్తి dar bandagi
 hazrat. (Let this letter appear) in the pre-
 sence (lit: service) of his honour &c. This
 is the usual superscription of letters.
 తరగవారి adj. for తరహవారి Classed in kinds,
 diverse. తరహాది
 తరక్తి n. s. ترقی Tarāqqi. Advancement in
 office. ఉద్యోగములో అభివృద్ధి.
 తరగతి n. s. Sort, kind. Classification, arrange-
 ment. క్లాసు.
 తరజాస్తీ adj. تریزیادی Dar Ziyadati. "In ad-
 dition", as an extra tax. Over and above.
 తరదూడు, or తరద్దుడు or తర్దుడు n. s. ترداد Tarad-
 dud. Effort, labour, struggle, striving, exer-
 tion, application, toil, fag, pains-taking; cul-
 tivation of land. కృషి, శ్రమత్వము. తరద్దుడు
 ఖత్తు a memorandum specifying the crop in-
 tended to be raised in a field.
 తరఫయను n. s. طرفین Tarfain. Both sides. ఉ
 భయవాదులు.
 తరఫు n. s. طرف Tarf. Side, quarter, district.
 కక్కు, ఛేశము.
 తరఫువారి طرفداري Tarfdāri. Partiality. See
 తరఫయను.
 తరఫుదారుడు n. s. طرفدار Tarfdār. Ruler of a
 district. One who has the superintendence of
 a small district. జిల్లేదారుడు, పారుకుత్తి
 దరబారు n. s. دربار Darbar. A court, cutchery
 or hall of audience. కచ్చేరి. దరబారుఖర్చు a kind
 of extra tax levied by the head farmer &c.

తరబియ్యతు n. s. تربیت Tarbiyat. Education,
 training. శుశుకరచడము.
 తరలచేతు n. s. A fish. మత్స్యవిశేషము. Russell,
 plates 80. 81.
 తరహా n. s. طرح Tarah. Sort, kind. విధము. పెద్ద
 మనిషితరహాగా like a gentleman.
 ధరా n. s. Price, rate, value.
 తరాజు, or తరాసు n. s. ترازو Tarazu. A pair of
 scales. తక్కెడ.
 ధరావత్తు n. s. for دھاروت Dharōt. (Mahr.) De-
 posit. Money given in pledge, or security. దిపా
 బిట్టు.
 తరాసు n. s. ترازو Tarazu. A pair of scales. త్రా
 సు.
 తరి n. s. تری Tarī. Wet cultivation (చూగారి)
 irrigated land producing rice.
 దరిజి n. s. درزی Darzī. A tailor. కుట్రువువాడు.
 తరబియ్యతు n. s. تربیت Tarbiyat. Education,
 training. శుశుకరచడము, అలవరచడము.
 దరి బేసి, దర బేసి or దర్బేసి n. s. درویش Darwaish.
 A beggar; poor.
 దరిమిల, దరివిల్ల adv. درینویلا Darinwila. Subse-
 quently; hereinafter. దానికిదరిమిల since that
 date. దరివిలవచ్చి Interest that subsequently
 accumulated. దరివిల్లవచ్చితో with the subse-
 quent interest. This word like "To Wit" is
 used at the commencement of a letter or
 order.
 తరికు n. s. طریق Tarīq. Manner, way, custom,
 fashion: a rule, a canon. రీతి, వాడుక, నిబంధన.
 దరు n. s. درو Daroo. A large well. చొరువు.
 దరుజామాన్ for زرامین Zarzamin. Money-se-
 curity. యొక్కజామాను.
 దరుజు, or దరుజు n. s. A cornice, a frieze, a join-
 ing, a seam, in carpentry or masonry. గోడకొ
 నన గారి శ్రంభముయొక్క కొనన గారి చేసియుండేవి
 త్రశుని. దురుజుసున్నము Plaster made of lime.
 తరువాయ, or తరువాయి n. s. Seasonable time,
 opportunity. తరుణము.

దరోఁ for దరోఁ دَرُوغ Darogh. Fraud, a lie. మోసము.

దరోఁబకు adv. and adj. دررست Wholly, completely, entirely, all. యావత్తు.

దఢాకు n. s. درخواست Dargahast. Proposals, application, offer. అడఁడము, చెప్పుకోవడము.

దఢావజా n. s. دَرگاہ دارگاہ waza. Allowances for ceremonies at a (dargah) Musulman tomb.

దఢ్జ n. s. درجہ Darja. Rank, grade. మెట్టు. దఢ్జావారి classification.

తఢ్జమా, or తఢ్జమా n. s. ترجمہ Tārjuma. A translation. ఛాపాంతరము.

దఢ్బారు n. s. دربار Darbar. A hall of audience; a court, a public office. కచ్చేరి. దఢ్బారుఁడు "Court charges" A fee or sum exacted on various pretexts; formerly demanded to pay for the petty charges of an office.

తఢ్బియ్యకు n. s. تربیة Tarbiyat. Education, training. కనుశురచడము, అలవరచడము.

దఢ్హా, or దఢ్హా n. s. دَرمہہ Darmāha. Monthly wages, salary. జీతము.

దఢ్హాన, or దఢ్హేన, దఢ్హేన n. s. دَرمہہ دارمہہ Dar-miyana. Meddling. జోలి. వానిదఢ్హేనాచో జోకు do not meddle in his concerns, or do not meddle with him.

దఢ్హాస్తి, or దఢ్హాస్తి n. s. دَریافت Daryaft. Enquiry, trial. విచారణ.

తఢ్హాడి, or తఢ్హాడి n. s. Vinegar?

తఢ్హాయి n. s. A lesson in the Vedas. The rest, the continuation. తఢ్హాయిసెంబరు the next or preceding case.

తఢ్హారి, or తఢ్హారి n. s. A settled measurement of fields or villages. తఢ్హాడి. తఢ్హారిగ్రామములు the villages which have got the ryotwar system.

తఢ్హారు, or తఢ్హారు n. s. تلوار Talwar. A sword. కత్తి.

తఢ్హారిగ్రామ n. s. A water course from a spring. కశంకాలవ.

తఢ్హాదివాసిగ్రామములు n. s. طابعدیوانی Vil-lages granted on quit rent for service.

తఢ్హారలు (Tamil) adv. From generation to generation. వంశశురంశురగా. అనేకతఢ్హారలు గా from generation to generation.

తఢ్హాబు n. s. تالاب Talub. A tank. చెరువు.

దఢ్హాయకు, or ఢ్హాయకు n. s. ذہلایہ Dhalayat. An armed personal servant. A peon. వెండిబిళ్లబంట్లంతు.

దఢ్హాలి n. s. دلال Dallal. A broker, a salesman. తఢ్హారి.

తఢ్హాచు n. s. تالو Talao. A tank. చెరువు.

తఢ్హాశు n. s. تلاش Talash. Search, enquiry. విచారణ.

తఢ్హిఁ, తఢ్హియ or తఢ్హిహ n. s. A brass dish, full of rice, used in a Vaishnava temple. నివేదనము నకైశుశ్లములోవుంచినఅన్నము.

దఢ్హిలు n. s. دالیل Dalil. Argument, proof, demonstration. న్యాయము, రుజువు.

తఢ్హాశి for తఢ్హాశు n. s. تلاش Talash. Inquiry. విచర్య. తఢ్హాశుచేసుట to make inquiry into, to look after.

దఢ్హాయి, or దఢ్హాయి n. s. Dalvai; also written Delavoy. Dulwoy. A general: a minister or regent. (Wilks.) The general of an army: the manager of a state. సేనాధిపతి, కార్యకర్త.

దఢ్హతి, or దఢ్హతి n. s. دوات Dawat. An ink-stand. కిరాబుడి.

దఢ్హర, for దఢ్హర n. s. دبرہ Dabra. A basin. బోణి.

తఢ్హాశిరి, or తఢ్హాశిర n. s. طباشیر Tabāshir. Manna of bamboos. వెదురుకుప్ప.

తఢ్హాయి for تباہی Tubahi. An incursion of plunders, war, battle, contest. A cross wind, a foul breeze. Misfortune, hazard, peril. వాడత వాయిశుట్టినది the ship missed stays, or fell out of it's course. త్రుమాడము, ఉడుద్రవము.

తఢ్హాకుపు n. s. ترواقف Tawaqquf. Delay. ఆలస్యము.

దఢ్హు n. s. داور Daur. Running, galloping: an inroad, incursion, or invasion. శవారి, తఢ్హాయి, తఢ్హు, అవాంతరము.

దఢ్హె n. s. A title like Esquire, used by Guzaratees, as, Cheyanalu Dhavah.

దఢ్హరాసుశరగా adv. Without observing the stops

and meaning. తారుమారుగా. వాడు దాన్నిదశ రా
 మశ రా గాచదివి నాడు he read it confusedly.
 దశరీతుంచె n. s. A sort of silk cloth. ఒకతరహాక
 ట్టుబట్ట.
 తశ్రీఫుర్షాయింతుట v. n. تشریف فرما Tash-
 rif farmana To condescend (to come or go.)
 దయచేసిరావడము, తేకదయచేసిపోవడము.
 తష్టిషి n. s. تاشكش تاشكش Tashkhis. Valuation, es-
 timation, reckoning. మదింపువేయడము.
 తసదీక, తస్తీకు for తశద్దుకు n. s. تصدق Tasad-
 duq. ("Receiving contributions for pious
 uses" Richn.) "A fixed sum paid by Govern-
 ment to a pagoda, a mosque, or the officers
 in an establishment, as consolidated allow-
 ance in lieu of assumed lands" &c. It is also
 erroneously used for మొయ్యాను. దేవాలయ
 ము మొదలయినవాటికి దివారమువారు నిష్కర్ష గా
 యిచ్చేరూకలు.
 దశరా, or దస్రాశుండగ n. s. The Dasara or నవరా
 త్రి Navarātri feast in honor of the goddesses
 Durgi, Laxmi, and Saraswati: it is also call-
 ed విజయదశమి. It falls on the tenth day of the
 light fortnight in Aswija. Throughout India
 it is celebrated with great pomp, and all
 weapons, implements and books are consecrat-
 ed. The name is also spelt దశహారా, but that
 seems erroneous. It lasts ten days, beginning
 on the last new moon of the rainy season :
 varying from the end of September to the be-
 ginning of November. See Moor's Pantheon,
 page 156-350.
 దశరీ, దుశరీ or దశరీతుంచ n. s. A sort of silk
 cloth. ఒకవిధ మైనపట్టుతుంచ.
 తశరీఫు, or తశరీఫు n. s. تشریف Tashrif. A pre-
 sent. బహుమానము.
 తశ్రుఫు, for తశ్రుఫు n. s. تشریف Tasarruf
 Embezzlement, use, usufruct. Enjoyment.
 అనుహరించడము, హరించడము, అనుభవించడ
 ము. నాచేనుఫలంపీరుతశ్రుఫు చేసినారు they
 have seized on my crops.
 దశరీతుట్టుతుంచె n. s. A sort of silk cloth. ఒకత
 రహాకట్టుతుంచె.
 తనుకు n. s. Trick, wile, deceitful promises. టక్కు.
 తనుకుచేసిపోవుట to slip out of the hand,

తశ్రీఫు, తస్తీసు for తష్టిషి n. s. تاشكش Tashkhis.
 Ascertainment, valuation. Appropriation. నిశ్చ
 యించడము, మదింపువేయడము.
 దశ్రీతు n. s. دستخط Dastkhat. Signature. చేవ్రా
 లు.
 దస్త, అంబులదస్త n. s. دست Dasta. A quiver.
 అమ్ములపాది.
 దస్తక్ n. s. دستك Dastak. A pass or order : a
 summons. ఆజ్ఞ, శిక్షను, బలచుకొని రమ్మనే
 ఆజ్ఞ.
 దస్తగిరి n. s. دستگيري Dastagiri. Patronage.
 శంకరము. దస్తగిరిచేయుట to patronize.
 దస్తవజు, దస్తావేజు for దస్తావీజ్ n. s. دستاویز
 Dastawiz. Voucher, document, a paper. సాధ
 కము.
 దస్తా n. s. دست Dastā. A quire of paper. ఇరు
 వది నాలుగుకాకితములకట్ట.
 దస్తావజు, or దస్తావేజు for దస్తావీజ్ n. s. دستاویز
 Dastawiz. Voucher, document, written instru-
 ment. సాధకము.
 దస్తు n. s. دست Dast, Gross collections : mo-
 ney realized. దస్తుచేయుట to collect. చొరీద
 స్తు embezzled rents, money collected but not
 brought into the public accounts. A hand
 at cards. దస్తుబాకి the balance of collections.
 దస్తుగరదా To make up a deficiency. (Ganj.)
 దస్తుగిరిచేయుట v. a. from دستگيري Dastgiri.
 To patronize, or take by the hand. శంకరిం
 చుట, ఆశూరాచేయుట.
 దస్తుబదస్తు adv. and n. s. دست بدست Dast
 badast. From hand to hand. ఈచేతిలోనుంచి
 ఆచేతిలోనకుగాచెల్లించడము.
 దస్తుబాజు n. s. دست باز Dastbāz. Collection of
 revenue?
 దస్తూరి n. s. دستوری Dastoori. Customary fees.
 A person's usual hand writing ; autograph,
 signature. వాడుక గాయిచ్చేటిది, చేవ్రాలు, దశ్ర
 త్తు. దస్తూరిచారుడు he in whose hand-writing
 the paper was,

దస్తూరు, or దస్తూరి n. s. دستور *Dastoor*. Custom, manner. (In sailor's language) Studding sails.
 దస్త్రము (for దస్తరు دفتر *Daftar*.) n. s. A budget: a portfolio; being a handkerchief or cloth full of papers, and tied up as a bundle. కు త్నదీల కాకితాలకట్ట.
 త్రస్రపు n. s. See త్రసర్రపు.
 తస్లీం n. s. تسلیم *Taslim*. An assignment or draft for money. "Balance remaining in the hands of Tahsildars." (Ganjam.)
 తస్లీబు n. s. Reward, present. బహుమానము.
 దస్వంధము n. s. See దశబంధము.
 దస్వాదా adv. (K.) دسوارے *Daswārā*. Once in ten days. శుదినిన ములకు పుకమాటు.
 దస్వాదారిపోర్టు n. s. from دسوارے *Daswārā*. A ten-days Report. శుదినిన ములకు పుకమాటు వ్రాసే సమాచారము.
 దస్వాల adj. دس سالے *Das sālā*. Decennial: lasting ten years. శుదియేండ్ల.
 తహ, or తహా n. s. Consent, agreement. సమ్మతి.
 తహశుదుట v. n. To be proved: to be settled. వీండ్లు చెప్పినది వానికి తహశుడలేదు they did not believe what he said.
 తహతహ n. s. Grief, vexation, weariness. వ్యాకులము, వేసట.
 తహతహశుదుట v. n. To be vexed, be grieved. వేసటబడుట, వ్యాకులశుదుట.
 తహద్ది, తహదీ ది for తలద్ది n. s. تاعدي *Taaddi*. Trouble, disturbance; affair; extortion, wrong, violence. (Shak.) తొందర, కృవహారము, దండగతీయడమున్ను.
 తహద్దు for తలద్ది n. s. See తహద్ది.
 తహబంది n. s. تاهبندی *Tahbandi*. An agreement. ఒడంబడిక. (Reeve.)
 తహబందిచేయుట v. a. To subdue. జయించుట.
 తహమ్ముత్ n. s. تاامل *Ta ammul*. Delay, waiting. సావకాశము, కాచుకొనియుండడము.
 తహరీరు n. s. تهریر *Tahrīr*. Percentage or allowance made to superintendents of public works.
 తహవారి n. s. تاهوارے *Tahwari*. Specification, classing, arrangement. తరహావారి, ఏర్పాటు.
 తహవేలు n. s. تاهویل *Tahvīl*. Comparison. సరిచూడడము.

C. P. Brown's Mixed Dictionary.

తహసీలు n. s. تحصیل *Tahsīl*. Collection, exaction of money, restraint.
 తహసీలుదారుడు n. s. تاهسیدار *Tahsīldār*. A collector of revenue. A native revenue officer. ఆములుదారుడు.

త థ ద ధ

త|| A contraction for (H.) తానాయతి since, and also for (H.) తాలూకా a district. Also in letters signifies తాజాకలం *tāzā Kalam* Postscript, or literally, A fresh paragraph.
 తాండా, or తందా n. s. تاندا *Tānda*. A troop or camp of Lambadies or gypsies. లంబాడీలగుంపు.
 ధాక, or ధాక n. s. for دھاک *Dhāk*. Awe, dread. భయము.
 తాకత్తు n. s. طاقت *Tagat*. Ability, power, strength. శక్తి, బలము.
 తాకీదు n. s. تاهکید *Tahkīd*. A written order by authority: a precept. ఆజ్ఞాపత్రిక.
 తాక్కు n. s. (Tamil తాకీత్తు) A place. చోటు. తాక్కువారు గాల్వం దే లెక్క an account of the different divisions of the field.
 దాఖిల, or దాఖిలా n. s. داخلة *Dakhila*. Insertion, entry in an account, verification. Ground, basis, authority, proof. Instance, example, precedent, comparison. A schedule. దాఖిలచేయుట to file, or enter. వ్యాజ్యము దాఖిలమయినది a suit was filed. దాఖిలశుడినది it proved true, it was verified. దాఖిలచూచుట to compare. దాఖిలయిచ్చుట to answer, or tally.
 తానాయత్తు prep. تاغایت *Tā Ghāyat*. Since, until, up to. వరకు.
 తాజం for తాజీం n. s. تاهظیم *Tazīm*. Reception of a guest. Treating with ceremony and respect. సున్నాసము. తాజంయిచ్చుట to receive or welcome a guest.
 తాజా adj. تازا *Tāzā*. Fresh, new; pleased, cheerful; not sickly. కొత్త, సనీసమైన. తాజాకలం Fresh paragraph; postscript. తాజాచేసుట to make that or pleasing.

ధాడ or ధాడా n. s. A swarm, a group, a mob. గుంపు.

దాడవ n. s. A run of good luck, a flush at cards. జాకీపాడవ a flush of three from the knave. (దాడవస్తోకు whist?)

దాడి n. s. دھڑی Darhi. A beard. గడ్డము.

దాని n. s. దాని Dāni. Horse-gram. ఉలవలు, సెన గలు.

తాపటమేకు n. s. A two pointed spike nail joining two boards edge to edge. See నెమ్ములు.

తాపి n. s. Ballast in a boat. వాడలడుగున బరువు కైవేసేటిది.

తాపిదారుడు n. s. A spy. వేగుచూచేవాడు.

తాపెత, or తాపితా n. s. تافتة Taftā. A sort of stuff: taffety. పట్టువస్త్రము.

తాఫా n. s. طائفة Taifā. A set or company, as of dancers. బోగంమేళము.

తాస్తా n. s. "Taffety:" also Tartan. పట్టువస్త్రము.

తాబందు for تھبندہ Tahband. A sort of petticoat. పావడ. తాబందుబల్ల a shelf or ledge.

తాబాజారి n. s. Tax paid by venders in bazars. అమ్మేవాండ్లయిచ్చేరున్ను.

దాబు for దాబ n. s. داب Dāb. Subjection, control, keeping under. దాబులోవుంచుట to keep under control.

తాబే n. s. تابة Tabē. Dependence. ఆయన తాబేను under his orders. (A wrong phrase. Shak. 479.) తాబేదారునపుకరు A menial or private servant. A dependant or follower.

తామాను n. s. See తమాను.

దామాశాయి, or దామాషా n. s. for دماشاہی Damasahi. Appointment, equitable allotment, dividends. The proper name of a merchant, who died insolvent and his effects were divided. (Shak.)

దామతి, తామెత్తు n. s. An amulet. రక్ష.

దాయి n. s. دای Dāi. Plaintiff. పరియాది.

తార n. s. The long straight trumpet used at funerals. చాళుకువ్రాదేటిది.

ధారణ n. s. (Mahr) Price, valuation. ధర.

తారము n. s. The "Tare" or difference allowed for the weight of package. కట్టులుతూచడములో

గోసేదారము మొదలయిన వాటికి గాను తోసియిచ్చేటిది.

తారీఖు n. s. تاریخ Tārīkh. Date of the month, day of the English month. తేది.

తారీఫు n. s. تریف Tārīf. Praise, commendation. పొగడడము, బుజ్జగంపు.

దారు adj. دار Dār. Substantial, having money or funds. తుంజిగావుండే. నాదారు having no money or funds. దారునా దారు the rich and poor.

దారు or దారుడు దారు Dār. As an affix; keeper, overseer, or holder. దఫేదారు దాఫేదారు Dafēdār. A head man of peons, a serjeant. తండాదారుడు A Lambadi chief; the head man of a gypsey camp.

దారు n. s. دارو Dārū. Spirituous or vinous liquor. Gun powder. సారాయి, తుపాకీమందున్ను.

దారోగా n. s. داروگا Dārōghā. An agent or superintendent. సెద్దగావుండేవాడు.

తారావారి for తరవారి n. s. A settled dimension of fields or villages. పైయాయిషి, మూతు. తరవారిలెక్క The "survey" accounts. (Bel.)

తారావళము for తారావారము n. s. (Tamil தாரா வளம்) A balcony. వసారా, కుంభపాలి.

తారా n. s. (Mahr.) Similarity, match. దాఖలా. ఈలెక్కలుతారావడద్దవి these two reckonings correspond.

తారాబందు for తమాబందు (Usually తాహేబందు) n. s. An account epitomised from the తారావారి A complete abstract of the actual receipt and expenditure of the revenues for the past year. From it is formed the āzmāish or estimate for the next or current year.

తారీశిశుక్రి most commonly తారీశిశుక్రి for తారీశిశుక్రి * n. s. A plant (Flacourtia cataphracta); the leaf of this plant is used in medicine.

దాళువా n. s. "The black crop." A technical phrase in Ganjam, Vizag. and Rajamundry.

తాలూక్ or తాలూకా n. s. تالوگہ Taalluqa. A dependancy; a district, a sub-division. తరగత.

తాలూకా adj. **తాలూకా** *Tualluga*. Belonging to, pertaining to. **నా తాలూకా** నాకు చెందినది a house of mine. **ఆ తాలూకా** regarding that, under it, appertaining thereto. **ఆ తలకాయ తాలూకాపు** **రెయిదేను** This is the skull of that sheep's head.

తాళిబండు n. s. See **తాళిబండు**.

దార్చిని or దార్చిని n. s. **دارچینی** *Darchini*. Cinnamon. ఒక మందు దినుసు.

తాళివారము (for Tamil **தாலవாரம்**) n. s. Veranda, a balcony, an open portico. వసారా.

తావత్తు n. s. Solvency, capability. **శక్తి**. తమయొక్క **తావత్తు** గురించి regarding the means you possessed to pay the debt.

దావత్తు for దవాత్ n. s. **دوات** *Dawāt*. An ink-stand, a standish. **సిరాబుడ్డి**.

ధావళి n. s. Serge, a kind of woollen. కంబళి.

దావా n. s. **دعوى** *Dāwā*. A claim, a lawsuit, a complaint. వ్యాజ్యము. దావా దారుడు a prosecutor, a complainant.

తావీజు n. s. **تأویذ** *Tawīz*. A magic knot. An amulet or charm against sorcery. **తామెత్తు**.

తాపు n. s. **تار** *Taū*. A single sheet of paper. ఒక బండు కాకితము.

దాళిని n. s. **دارنی** *Daini*. The slip worn over a gown. **పైట**.

తావేలు for **تحويل** *Tahwīl* తహవేలు n. s. Trust, entrusting. తహవేలు చేయుట To give in trust: usually, to collate or compare. **సంశ్ర** తించుట.

ధావత్తు n. s. for **داهش** *Dahshat*. Fear, terror, dread. భయము.

దాసనపొడి (most commonly **ద్రాక్షపొడి**) n. s. Black powder applied to blacken the teeth. **కుండ్లపొడి**.

తాసికమాసికలు for తావికమావికలు n. s. Cheating, defrauding. **పిత్తలాటకము**, **మోసము**.

తాసు n. s. **طاس** *Tas*. An hour of 20 minutes. **గడియ**. (Cuddapa.) **సగంతాసు** half an hour.

తాహతు or తాహత్తు n. s. Dignity, rank, respectability. **కురుపు**, **సౌరవము**.

దింజి adj. Wretched, lean, thin. **బక్క చిక్కిన**.

దింసు or దినుసు for **جنس** *Jins*. A thing; article; goods, wares, different species.

వస్తువులు. రెండు ప్రతులు లుకే డే దినుసు There is the same reading in both manuscripts. దింసు వారి sundry, divers. H. 2. 216. **దియ్యంపుగరి** శలుదినుసులు గలకారారు.

తిక్కడి n. s. A word used (in the Belari Christian Tract XII. p. 9.) for the cross (**కొట్టు**). **తిక్కడి పెట్టుట** To kill or strangle. To embarrass.

తిగ n. s. (in chess) Three, trois. **మూడు**. **తిగవం** or **తీవం** trois ace, a part of a game at dice. **దిగరు** adj. **دیگر** *Digar*. Another. ఇతర, శురాయి.

తిజాయి adj. and n. s. **تجزیه** *Tijā*. A third part, a third. **మూడో భాగము**, **మూడో వంతు**.

దినుసు n. s. for **جنس** *Jins*. Thing, article, goods. **వస్తువు**.

దిప్ప n. s. The wad of a gun. **బిళ్ల**, **అనగా** మందు గుండు వేసిన తరువాత **గట్టించడమున** **వైవేసే కాకితము**.

దిమాకు n. s. for **دماغ** *Dimāgh*. Pride, hauteur, arrogance. **గర్వము**, **హామిక**.

దిమిచె for **దిమ్మను** n. s. A pavior's beetle. **గట్టన** శులక.

దిమిట n. s. A heap, a pile? **కుప్ప**, **రాశి**.

ధిమ్మత్ n. s. Charge, trust, custody: control, or authority over things, business or persons. **దిమ్మి శస్త్రము** A written authority or warrant for collecting revenue.

తిరగితివాడ n. s. A brig, a two masted vessel. ఒక తరహా వాడ.

తిరస్తు n. s. An alienated village. (Vizag.) Perhaps from **tah** inferior (left) and **rast**, gone, passed.

తిరిగొండ n. s. The town of Mangalagiri. **మంగళగిరి**.

తిరు adj. **Tiru** (Tamil **திரு**) is equivalent with **శ్రు**. Blessed and is used in numerous phrases in the Vaishnavait dialect: as **తిరుమాళిఘ** which means a house. See several of the following words.

తిరుకొళము n. s. (Tamil **திருக்குளம்**) A tank with flights of stone steps. **మెట్లు కట్టియుండే కొనేరు**.

తిరుగుళి n. s. A turn screw. **ఇస్త్రా లాబలులిప్పే ఆయుధము**.

తిరుచూర్లము n. s. (Tamil శ్రీరక్త్రాణమ్) Powder of different colours made into paste used to mark the forehead by votaries of Vishnu. **శ్రీచూర్లము. తిరుచూర్లశరీరపాలనము** a ceremony among Vaishnavas, on removing a dead body from the house.

తిరుచూర్లములు n. s. (Tamil శ్రీరక్త్రాణమ్) plu. A kind of trumpets usually blown in pairs before a guru in the temple or in other places. ఒక పూదువాద్యము.

తిరుతొళ్లు n. s. Cant for ganja or bang. గంజాయాకు.

తిరునామము n. s. (Tamil శ్రీరత్నామమ్.) The Vaishnava mark on the forehead. A sacred song. వైష్ణవబొట్టు, వైష్ణవులు దేవునిమాట చెప్పే పాటలు.

తిరునామచెట్టు n. s. A plant. Artemisia vulgaris. ఒక చెట్టు.

తిరునామతుత్తి n. s. A plant. ఒక చెట్టు.

తిరునామపాలచెట్టు n. s. A plant. Periploca tunicata.

తిరునాళ n. s. A festival. ఉత్సవము.

తిరుకునూడు n. s. (Tamil శ్రీరక్త్రపట్టణమ్) The basket in which the followers of Vishnu keep their clothes, rosary, sectarian seal, box, salagram, &c., వైష్ణవులు చంకకుతగిలించుకొనే బుట్ట.

తిరుకుతి n. s. (Tamil శ్రీరక్త్రపత్తి.) A Vishnu fane. The town of Tripity. వెష్టుళ్లము, తిరుకుతిలనే పూరున్నది. నూటయొనిదితిరుకుతులు The hundred and eight Vishnu fanes in the peninsula.

తిరుకుళి n. s. (Tamil శ్రీరక్త్రపట్టణమ్) Lit: A place of repose. A Vaishnava cant for a tomb.

తిరుమంగలియము n. s. (Tamil శ్రీరత్నమంగళియమ్) A kind of neck ornament tied on the bride by the bridegroom. అరవవాండ్లుకట్టే తాళిబొట్టు.

తిరుమంజనము n. s. (Tamil శ్రీరత్నమంజనమ్) The bathing of a Vishnu image &c. The water itself. అభిషేకము, అభిషేకోదకమున్నది.

తిరుమణి n. s. (Tamil శ్రీరత్నమణి) A kind of white clay used in making the sectarian mark, or the mark itself. నామము.

తిరువళికె n. s. (Tamil శ్రీరత్నవళికె) Vaishnava cant for a lamp. దీపము.

తిరోడుకట్టి n. s. A block (a sort of pulley : sea term.) ఒక తరచుకట్టి.

తిర్వీరు n. s. (Tamil శ్రీరత్నము) Holy water. The holy ashes of burnt cow-dung worn on the forehead by Sais. తీర్థము, విభూతియున్నది.

తిర్యాకు n. s. A drug called Theriacum. ఒక మందుదినుసు.

తిర్యాపాలు n. s. A certain foreign drug. ఒక మందుదినుసు.

తిర్యావరము n. s. (Tamil తిరియారము) Deceit, fraud, trick. మోసము.

తిర్లిక for తిరువళికె n. s. (Tamil శ్రీరత్నవళికె) A Vaishnava cant for a lamp. దీపము.

తిర్వళిఘెలు n. s. (Tamil శ్రీరత్నవళికెలు) plu. (A Vaishnava cant) Lamps. దీపములు. H. 3. 31.

దిలాసా n. s. دلاسا Dilasa. Encouragement, assurance. Comfort, confidence, reliance, hope, trust. దిలాసాచెప్పట to encourage or cheer.

దిల్బరీ n. s. دلباري Dilbari. Encouragement? (Ganjam.)

ధిల్లి for ఢిల్లీ n. s. دہلی Dehli. The city of Delhi.

దివాలము n. s. A court, a hall of audience : tribunal. Usually, Government. న్యాయశిఖ, శిర్దార్. దివాలపువారు persons belonging to Government. దివాలాజ్జు a public or Government order.

దివాలా n. s. دیوالا Diwala. Bankruptcy. దివాలా తీయుట (or యెత్తుట) To become bankrupt : or to declare himself bankrupt. దివాలా తీసినవాడు A bankrupt. Corrupted from the Bengali చెల్లీయ దేఱొ-lyā.

తివాసి n. s. A sort of carpet. రత్నకంబళి.

తిన్నాల adv. Triennial : once in three years. మూడు సంవత్సరములకు ఒకమాటు.

తీంతేరా for తీక తేరా adv. تین تیرا Tintēra. In confusion. తారుమారుగా.

దిగరు adj. دیگر Digar. Another. ఇతరమైన, వేరే.

దీటు n. s. Rate. దీటువారి తల్లి Classification of lands according to value.

తీక తారపుట v. n. To be dispersed, spoiled, frustrated. తారుమారపుట.

తీక తారు గాపుండే adj. Dispersed, spoiled, frustrated. తారుమారు గాపుండే.

దీనారు from దీనారము * n. s. دینار Dinar. A gold coin. ఒక నాణ్యము.

తీస n. s. (Tamil தீసి) Dinner, tiffin. భోజనము.

దీపాజంట n. s. "Half produce" (Ganjam ?)

ధీమత్తు n. s. See దిమ్మతు.

ధీమకమానులు n. s. تیر کمان *Tir Kaman*. Arrows and bows. విల్లములు.

ధీరువజాస్తి n. s. An additional or supplementary assessment. నిర్ణయించబడ్డతన్నుకంటె పైగావుండే రూకలు.

ధీవాసు for దివాన్ n. s. دیوان *Dūwan*. A minister. మంత్రి.

దుంపరామ్మకము n. s. A medical root. ఒకమందుదినుసు.

దుంబాలా n. s. دُمبَلَة *Dūmbala*. A permit or written permission : sanction : warrant : a deed or grant. దుంబాలాయిసాం the same as జోడియసాం. In the Royal As. Soc. Transac. No. 4, p. 219, a wrong etymon *dō-māl* is given and the word is stated to mean Alienated.—In the "Madras Journal" No. 22, p. 177, it is spelt *Doomaleh*, and explained "two properties" the chief part of the revenue being alienated, but the government having a quit rent: the same as జోడియసాం Tennant (Vol. XI. p. 393. says "An order to the farmer to reap the crop is called *Dumbala deron* which means taking or seizing by the tail." In Molesworth's Mahratta Dictionary, p. 513, it is spelt దుమాలా *dumālā* and is stated to be the Persian word *Dunbaleh a tail* (Shak. p. 1997, says this means) Pursuit : and it is interpreted Reversionary, granted for life. The Canarese Dictionary p. 799, says దుంబాల means Trouble, sorrow, vexation.

తుకము or తుఖము n. s. (Tamil தொகம்.) A total, an estimate. అంచనా, అంచనా. తుకముచూచేవాడు one who estimates. తుకముచూచుట to value or estimate a field.

దుకాణము n. s. దుకాణం *Dūkan*. A shop. అంకడి.

తుకీడి or తుక్కుడి n. s. توكری *Tukrē*. A district. a division ; a province, or country. తాలూకా.

తుఖమి or తుఖము n. s. Money advanced for seed corn to a cultivator. See తకావి.

దుగారులగారు n. s. Prodigality, wasteful folly. దూమరదిండితనము.

తుజీది for దుజిది *Duzdi* దుజీది n. s. Robbery, plunder.

తుజుసు n. s. Probably an error for (*tuzk* Retinue, regulation : this is a Turkish word : Shak.) Haste, hurry ?

తుటాయిచుట v. a. To violate, transgress, disregard, contemn. తప్పుట, మారుట, తిరస్కరించుట.

తుట్రా, తుట్రా or తుట్రమర adv. Utterly. బాత్తురా.

తుడుపు n. s. (Tamil తుట్టు) An oar, a paddle. A wooden flat spoon like a raquet, to stir a boiling liquid. (A spatula. Rottler) అట్లశకర్ర, కడవతోనేకాయ్య, కెలికేటిదిన్ని.

తుతార n. s. A kind of trumpet. ఒకవూదవాద్యము.

తుత్తినాగము n. s. Tutenague, pewter. లోహవిశేషము.

తుని n. s. A bed in a salt pan. (Vizag.) గల్లీ, మట్ల.

తుపాకి n. s. for توفنگ *Tufang*. A musket, or matchlock. తుపాకిగట్టించుట to load a gun. తుపాకికాల్పుట to fire a gun.

తుపాసి n. s. Lord, master. దొర. OG.

దుపుటి n. s. (for دپٹے *Dupatta*.) A garment (properly one with a seam down the middle.) పైబట్ట, చలికీళ్ళకూనేదిన్ని.

తుప్పలి n. s. Thorns ? brambles ? (See Gordon on Luke. VIII. 7)

దుఫాస్లి adj. دو فاسلی *Do fasli*. Yielding two crops in the year. ఇరు గారులుకండే.

తుఫాసు n. s. طوفان *Tufān*. A storm, a tempest. గాలివాన. adj. Vexatious, idle, groundless, litigious, light as air ?

దుబారా adv. دوبارا *Dobāra*. Twice, two times. రెండుమాట్లు.

దుబాసి n. s. A Dubash :—a title given to a "man of business ;" a manager, agent, head clerk, an interpreter. Various etymons of this word have been given : some say it is *dobahsi* (Persian and Arabic) a man of "two modes of speech." (Tyriosque *bilinguos*, Æneid. l. 661. who spoke two tongues.) More

probably *do bhashi*, one who speaks two languages.

దుబాసికనం n. s. The office of interpreter : agency.

దుముకి or దుమికి n. s. A cotton press?

దుముదారు దుమదారు n. s. *Dumdar*. The rear of an army. T. 4. 64. ఏదిక్కు జూచినమొలదేటిదుముదారు.

దుయ్యం adj. (దుయ్యం *Duyum*.) Secondary, subordinate. రెండో. దుయ్యంశిరస్తేదారుడు the second Seristadar.

దురంగి adj. దురంగి *Do Rangi*. Double coloured as some cloths. రెండువస్త్రాలుగల. T. 4. 202. మేల్లరంగిచండువలు.

దురంజి n. s. దురంజి *Turanj*. A citron. దూదినిమ్మ కాాయ.

దురక adj. (from దురక *Turk*.) Of or belonging to Musulmen. తురకులశంబంధమైన.

దురక n. s. దురక *Turk*. A musulman. తురకుడు.

దురకరాయి n. s. The stone called laterite. బొంతరాయి.

దురకాణ్యము n. s. The Musulman rule. తురకశ్రుభుత్వము.

దురకుట v. a. To caulk. ఓడకులకుమువేసుట.

దురుస్తు or దురుస్తు adj. దురుస్తు *Durust*. Right, in good order, well in health. దురుస్తుచేయుట to repair.

దురా, తురాయి n. s. దురా *Turrah*. A feather, a crest, a nosegay. Gun metal made of copper &c.

దురాయి n. s. for దురాయి *Dohai*. A protest or adverse declaration. A caveat or veto : arrest of proceedings : used thus యాపనినిలచుచేస్తేనికు రాజుమీనదురాయిలున్నది I adjure you to desist on your allegiance. నికుకైజరుదురాయి "if thou do this, thou art not Cæsar's friend." It was an adjuration or warning, like the Norman *Haro*. This warning was given by any one, even a private individual unknown to the king.

దురకి n. s. దురకి *Turki*. A turkish horse. ఒకచే శత్రుగుర్రము.

దురుపు n. s. "Trumps" at cards. A "troop" of cavalry. ఆడే కాకిరములలో సెకటి, గుర్రపుడండు.

దుర్గాళు n. s. Persons who watch at the salt pans? (Vizag.)

దుర్బీని or దుర్బీను n. s. దుర్బీని *dūr-bīn*. A telescope. ఓకు.

తుల n. s. తుల *Tūl*. Length. తులాన్లు తుల *طول* the length and width. The measurement of a heap of grain with a cord, both *tula*, over the top and *ارض* *arz* round the bottom.

దులాబ n. s. దులాబ *dulāva*. A recess in the wall with shelves and shutters, a cupboard. ఆరమాల, ఆలమారు.

దులాబి n. s. A spend-thrift, a prodigal. దూబర దింది. వాడుయిప్పుడు నిండాదులాబి గావునాడు he is now become poor.

దులాబితనము n. s. Prodigality, profligacy, wild waste.

తులులు n. s. A sort of herrings called sardinias. మత్స్యవిశేషము.

తువాలా or తువాలాగుడ్డ n. s. (French *touaille*) A towel. తళువము.

దుశాల్ or దుశ్శాలువలు n. s. దుశాల్ *Do shālah*. A double shawl, or pair of shawls. జోడుశాలువలు.

దుసిరి or దుసీరా adj. (దుసిరా *Dūsra*) Another. ఇతరమైన, మరియొక.

దుస్తు n. s. A suit of clothes. ఒకజతబట్టలు.

దుశ్చలహ n. s. (From the Sanscrit *Dus* and the Arabic *صلاح* *Salāh*) Evil counsel, bad advice. దురాలోచన.

తుక n. s. (Tamil తుకత్తు) Hanging. తూకుమాను the gallows. ఆరతుకు the pillory.

తువు రాణి, తువు రాళి n. s. A drain, a water-course. నీళ్లుపారేతూము. OG.

తుమారు n. s. (తుమారు *Tumār*.) A certificate of conduct. యోగ్యతాపత్రిక.

ధుము n. s. (ధుము *Dhum*) Disturbance, fray. Plague, pestilence. తొండర, శంకటము. హాయి దరుధుము the inroad of Hyder. అమ్మవారిధుము Cholera Morbus. వాడునామిదనిండాధుము చేస్తున్నాడు he is hard upon me.

దుర్బీను n. s. దుర్బీను *Durbīn*. A telescope. ఓకు.

ధుళిగుత్త n. s. Rent paid for a field yet unsown? From ధుళి dust?

తూలు adj. طول *Tul*. Prolix, long, lengthy, verbose, protracted, voluminous, tedious. పెంచి వ్రాసిన, పెంచి చెప్పిన.

ధూళ్ల తాళ్లు n. s. plu. The hauling ropes of a mast.

దూసరా usually దుసరా adj. (دوسرا *Dusra*) Another. ఇతరమైన.

తెంకాళి n. s. (Tamil தென்కாళి.) Also called చెంకోడు The name Southern Benares; a Hindu shrine a few miles north east of Kottalum on the river Sittaru north west of Tinnevely. In the map it is spelt Thencaussee. Sir Thomas Munro in a letter dated 5th September, 1826, says, Here is an ancient pagoda and choultry, with figures, of which the sculpture is far superior to any thing at Madura.

తెండా n. s. (Ganj.) A picota, a pump or swape. పతాము.

తెలవలేదు A vulgarism for తెలియలేదు it is not known or understood. See తెలియట.

తెలింగ n. s. కల్లె *Telinga*. This is a foreign name: the Telugus are called Telingas by the Musulmans and by the Malays. తెనుగువారు, ఆంధ్రులు.

తెల్లపలవాడు n. s. One who sells a kind of betel leaves. తెల్లతమలపాకులు అమ్మే వాడు.

డేకచా or డేక్కా n. s. (دكحة *Dēkcha*) A brazier, a kettle. అండా.

డేభో or డేభోలు (Marata language.) Of or belonging to, together with. కూడా, సహా.

తేగడ adj. (Tamil தேய்க்கடை) Wearing away. అరిగిన. తేగడరూక a worn fanam.

తేగా n. s. (تغية *Tēghā*) A broad sword, a scymitar. కట్టాకత్తి.

తేగుభోగము a vulgar phrase for త్యాగభోగము n. s. (Lit: generosity and enjoyment) తేగుభోగములకు గాను for the support of a temple.

తేజి n. s. (تيزي *Tēzi*) An Arab horse. గుర్రము.

తేడ n. s. Profits, surplus, balance. పెచ్చు.

తేదారు (Perhaps an error for تيداد *Tēdād*.) Quantity, sum. మొత్తము.

తేయాకు n. s. (French word Th'e) Tea: tea-leaves. జాతివాండ్లు వేస్తేళ్ల లా వేసేతీసుకొనే ఆకు.

తేరీజు n. s. (تيرج *Tērj*. an error for تيرج *Bērj*) An account specifying the particulars and afterwards the amount.

తేరుసుమాల్ or తేరుమాలు n. s. (تيرماهل *Ter mahāl*.) Name of an old prison at Chingulput.

తేరె n. s. (Tamil தேரை.) A flying frog. ఉరుక్కు.

తేలి n. s. (تيلي *Tēli*.) An oilman. గాండ్లవాడు, నూనెలమ్మేవాడు.

డేవడి, డేవిడి n. s. (دورج *Dēorj*.) A fort-gate, the gate of the palace. కోటవాకిలి, సకరువాకిలి. usually the palace of the Nabab.

డేవరాయము n. s. Error. డేవారాయము.

డేవాలి n. s. (ديواليا *dēwāliya*.) A bankrupt.

డేవుడి, or డేవిడి n. s. (دورج *Dēorj*.) A gate way, the gate of the palace. కోటవాకిలి, సకరువాకిలి. See డేవడి.

డేశకులకణ్ణ n. s. (Dēsh-kul-Karni.) A public accountant or clerk. కర్ణము.

డేశపాండ్య, డేశముఖి n. s. (K.) *Desapandya, Desamukhi*. A clerk, a record keeper, a register: also called *Potail*, or *Carnam*. In some places, it is the same as a zemindar, or small baron. Under the Mahomedan government this office was hereditary: the head revenue-officer of a district. These words are written *Despondeah* and *Deshmook* by Colonel Munro.

డేశాయి n. s. (*Desai*. Marata) A chief man among Lingavant merchants; the head man among people of the right hand caste. కుడిచేతిబాణమునకు సెద్ద గావుండే వాడు.

డేహయ n. s. (*deh*, a village) Land revenue. (Vizag.)

తైలంగ or తైలింగ n. s. (కల్లె *Talanga, Tylung*.) Tailanga, the name given by the Musulmans to the Telugu people.

తొండు n. s. (Tamil தொண்டு) A quantity of straw to be sold.

తొంబ n. s. A mob, a tumultuous rout, a rabble. తుక్కుమూక, దొబ్బు.

దొంట్లాసు or దొంట్లాసు గావుండే adj. Hulking, overfed, loutish. అట్టాపొట్ట గావుండే.

తొభిము, తొకము n. s. Estimation. ఉజ్జాయింపు.

తోక n. s. (Tamil தொகை.) The total. మొత్తము.

తోకదా or తోకదా n. s. Exchange. తోకదాపాటుము one field exchanged for another?

తోడనుము n. s. (Tamil తొடைப்பది.) A besom, a broom. చీపురు.

తోల్ని n. s. An albino, or person of a fair complexion: such persons among the Telugus are quite as fair as Europeans. శుభ్రుపాక?

తోరకూరము n. s. (Tamil తొరకూరம்) A gimlet. బరకూ.

తోకరా n. s. (توكرا Tokra.) A large basket. A basket-work ferry boat. గంట, పుట్టియున్ను.

తోకదా n. s. See తోకదా.

తోటా n. s. توتا Tota. A cracker, squib, cartridge. కుపాకిమందుపొట్లము.

దోమమ్మి n. s. (دوممی Do Dummi) Two edged (a sword.) This is sometimes wrongly interpreted as being two blades in one haft. రెండంచులకత్తి.

తోకరా n. s. (توبرا Tōbrā.) A horse's nose bag for gram. ఉలవలశంవి.

తోపా or తోపా n. s. (توفا Tohfa.) Tribute. ఘోష్టిస్త్రీ, కప్పము.

తోపి for తోపి (توپي Tōpī) A hat, a cap. కుట్లాయి.

తోపు n. s. Towf. A red or brown colour, bistré. తోపుచీర a red petticoat. అంచులేనియెరచీర.

తోపా n. s. (توفا Tohfa.) Boon, present. బహుమానము.

తోమక్తు for తోహమత్ n. s. (توہمت Tohmat.) Aspersion, imputation. దూషణ.

దోరస్తు n. s. دورست Do rast; Gross produce. ఇరుగోరులు. (Ganj.)

తోలుపారా n. s. A kind of fish. మత్స్యవిశేషము.

తోమాఖానా or తోశేఖానా n. s. توشخانه Tōsha. Khana. A treasury, a place where clothes and furniture are kept. చూకలకొట్టు, వస్త్రాభరణములుతంచేకొట్టు.

తోస్తానం for తోజ్దాన్ تزدان Tōzdan. A cartridge box, pouch. కృష్ణాజినపుశించి. OG.

దోహజము n. s. (do-adha. دوادھا) The dividing into two halves.

తోజీ (توجیہ tawajjuh. or తాజీయత్) n. s. Pension, allowance. A kind of allowance to landholders. భరణము, వర్షాశనము.

దాదు n. s. (دور داور.) or దళదు, Inroad, invasion. తళ్లు.

దాతి n. s. (for داوت Dawāt.) An inkstand. మసీబుర్ర. H. 1. 158.

దారు or దళరు n. s. (دور داور.) The flaps or skirts of a coat. చొక్కాయికిముట్టువేలాడెగుడ్డ.

దాలత్ ఖానా دالخانہ (lit: The Abode of fortune) a respectful phrase for (your, his, their) House, Mansion.

దాలత్తు n. s. (دولت Daulat.) Fortune, wealth. Power, authority. ఖాగ్యము, అధికారము. అరదుల్రాటిదాలత్తుచే శేటప్పటికి during his reign: while he ruled Arcot. In his days.

తాయి n. s. (تاول طرل) A kind of drum. చర్తవాద్యవిశేషము.

తాహితిగా adv. (Mahr.) Voluntarily, at one's will, as one pleases. యథేచ్ఛగా, మనసువచ్చినట్టు.

త్రస్తి n. s. (K.) Loss, defect, damage. నష్టము, లోటు.

త్రస్తించుట v. a. To grieve, torment, reprimand?

తరావి n. s. (ترائی Tarāi.) A rafter, a small beam. మిద్దెయింటికివేసేనన్నదూలము.

ధూపైరు (for ధ్రువపైరు) n. s. Permanent crops; groves of trees &c.

సంజ n. s. (Tamil సంజ.) Land artificially watered. Irrigated fields. Land in which wet crops are raised. A field adapted for the growth of rice corn. మాగాణి.

సంబరు n. s. (E) (Usually spelt సంబరు and written సంబు) A "Number." This word is used for "Article:" sometimes for a law case, elsewhere for a field. Numberdars or Lumberdars, "are proprietors of land." Buchanan's Eastern India 2. 430.

సకరాయన n. s. (perhaps meant for نكراير na Kirār) A forfeit or penalty levied on a dishonored

hill. చుంకిక్రమశ్రకారంచల్లింగనందుకై పెట్టు కానేదండుగ.

నకలు n. s. (نقْل *naql*.) A copy or transcript.

నకలుచేయుట to copy. వాణ్ణి ఆపిల్ల కాయలునకలుబట్టిస్తూన్నాడు they tormented or teased him.

నకళా or నకాళా for నకమా n. s. (نقشه *naqsha*.)

A drawing, a map, a plan. కుటము.

నకార adj. (ناكار *Nākār*.) Useless. Vile, contemptible. కుచ్చమైన.

నకాసి adj. نقشہ *Naqāshē*. Ornamental, variegated, as sculpture. Satyabha. 3. 49. 4. 8.

నకిలి for నకపి n. s. Figured work in enamel, painting, embossed gold or embroidery.

నక్కచండుగ n. s. A superstitious rite performed for luck when the salt pans are prepared. పామురులుచేసేత్రకచండుగ.

నక్కిలు n. s. (نكئی *Nak Khē*.) Gold or silver lace for trimmings. Brocade. సరిగ.

నఖమొఖాల adv. (Marāta.) Every where, up and down, in every corner. అంతట.

నఖరి or నఖరి n. s. A palace or mansion. Pal. 257.

నగదాగాజులు n. s. plu. Bracelets of lac and gold leaf. లక్కకాకిలం గారుతో చేసే గాజులు.

నగదియాతు n. s. ناقدیاتی *Naqdiyāt*. Coin, money, cash. ఠొక్కము.

నగదిలెక్క n. s. (ناقدی *naqdi hisāb*) Money accounts, cash accounts. ఠొక్కలెక్క.

నగదు n. s. نقد *Naqad*. Cash, money in coin. ఠొక్కము.

నగారా n. s. (ناقارا *Naqāra*.) A large kettle drum. చర్లవాద్యవిశేషము, పెద్దధంకా. D.

నన్నికొట్ట n. s. (from the Tamil word நஞ்சుకొట్ట) The drug called (కామకారి) *Cocculus Indicus*. ఒకవిషవృక్ష.

నజరాన or నజరాని n. s. (نازراں *Nazrānā*.) A forced tax levied on all the people under the title of free presents : as Charles I. used to do in England ; an unjust fine. బండగ.

నజరు n. s. (نازر *Nazr*.) A present offered in homage. (In old days in England this was called a fee.) It originally meant *sight* : hence. నజరుగల Shapely, handsome, sightly.

నట్టుకొనుట v. n. (Tamil నడిచింకొగాణ్ణి అతిధి) To be checked, come to a stand. మూడునెల

లు అక్కడనట్టుకొన్నాడు he tarried there for three months.

నటాలు a. s. An ambling pace. గుర్రపుడివికము. D.

నడమాచట v. n. (Tamil నడమాచట) To take moderate exercise, to move about after sickness.

నతరాలు n. s. (نترالو *Natrālu*.) The sweet potato (*Convolvulus batatas*.) చిలగడము.

నత్తము n. s. (Tamil నత్తము) A village, a town. ఊరు.

నత్తు n. s. (H.) (نات *Nat*.) A nose-jewel. ముక్తపోగు.

నదరు n. s. Vulgar for నబరు.

నదారదు v. a. (نادراد *Nadarad*. he hath not) A blank, "none" ఉత్త.

నన్ను adj. (for نهننا *Nhannā*) Short? అనగా కురచ. OG.

నఫరు n. s. (نفر *Nafar*.) Person, individual. ఆసామి. నఫరుగతి (adj.) Individual. (Settlement &c.) నఫరుజామాను personal bail. నఫరుగతిలెక్క Each customer's account at a shop. H. 4. 43. నఫరుగతిగా Individually.

నఫా or నఫా n. s. (نفا *Nafā*.) Profit, gain, advantage. లాభము.

నబీ n. s. (نبي *Nabī*.) The prophet : an epithet of Mahomed. మహమ్మదు

నఫిరి n. s. A sort of trumpet. ఒకపూచువాద్యము.

నమూదు or నమోదు adj. (نمود *Namud*.) Shewn, mentioned, specified, exhibited, particularized, headed. అనుపరచబడ్డ, చెప్పబడ్డ, వివరించబడ్డ. నమూదుచేయుట to shew, to bring to notice. వానిమాటనమూదుచేయలేదు they took no notice of his statement.

నమూనా n. s. (نمونه *Namuna*.) A specimen, sample. A form, pattern, or model. A skeleton account. మాదిరి.

నమ్మకశుడు n. s. He who is faithful. నమ్మకశువాడు.

నమ్మక్తు n. s. نمک *Namak*. Salt. ఉప్పు. so called in official papers.

నల n. s. (نالی *Nalli*.) The barrel of a fusil. కుపాకిగొట్టము.

నల్లచూను n. s. ("Black wood") called *Rose-wood* in the Tariff. ఒకకాయ్య, దారువిశేషము.

నవతాకు or నవతాకు n. s. (Bengali) One-eighth of a seer.

నవసీర n. s. نوسر (*Nao sir*. "New head") A fresh commencement. Afresh, anew. ప్రథమారంభము, కొత్తది. "Nao sir talao cowl" A grant of land to a person who has built a new tank or well.

నవాడ n. s. See నివాడా.

నవారు n. s. نوار *Nawār*. Strong broad tape. శుభ్రమంచానికి అర్హమిది.

నవాసాగరము, నవాసారము n. s. *Nousāgar* for نوشادر *Noushadar*.) Sal-ammoniac.

నవపి n. s. A measure of twelve seers. (Ganjam?)

నవీసింద, నవీసు n. s. نویسنده *Nawīsindah*) "The writer." This word is generally added to the name of the clerk who wrote a paper. See జవాబునివీసు.

నవుకరి n. s. نوکری *Noukeri*. Service. కొలువు.

నవుకరు n. s. نوکار *Noukar*. A servant. కొలువుడు గాడు.

నసీహతు or నసీయదు n. s. نصیحت *Nasihat*. Punishment. శిక్ష.

నాంకారు n. s. نانکار *nan-cār*. Subsistence: land granted as a pension.

నాంచారు n. s. (From Tamil நாச்சியார்.) A lady, a goddess. నాచ్చారు.

నాకారు adj. నాకారా *Nākārā*. Useless, unprofitable. శునికమాలిన.

నాకాత్, నాకాలి n. s. (For Tamil நாటికాలి.) A chair, a stool. నాలుగుకాళ్ల పీట.

నాఖర్దు for నాకర్దా adj. నాకర్దా *Nakardāh*.) Unploughed, waste, fallow. బీడుగావుండే.

నాఁ n. s. నాఁగ *Nāghā*. None, naught, nothing: a cypher or blank: omission in an account. Discount. నాస్తీ. నాగాలేకుండా without intermission, without fail.

నాగుబారిచేశము n. s. The "Nicobar" Islands.

నాజుకు adj. نازک *Nazuk*.) Delicate, fine; nice, easily hurt or offended: touchy, crusty, fretful, peevish. సున్నితమైన, నాణ్యమైన.

నాటు n. s. A blemish or defect in coin?

నాటుపురము n. s. (Tamil நாட்டுப்புறம்) Up-country. The inland country, but the Telugus call it *outlands* బయటికి.

నాడా n. s. نرنا *Nārā*.) Ribbon, tape, string. నేసినపట్టు.

నాణాతోటా n. s. Rejection, rejected coin?

నాదారు adj. نادار *Nā dār*.) Indigent, bankrupt, destitute. లేమిడిగల.

నాదావాసనామము n. s. (for لا دعوی سند *La dawa sanad*.) An acquittance or receipt in full. ఫారీఖత్తు.

నానబార n. s. A breast of mutton? See బోర.

నానుసా n. s. A "knapsack." సిపాయిలవీపుమూట.

నాపు, or నాబు n. s. One skimming or "crop" of salt: one "measuring."

నామాత for నామాద్ adj. نابود *Nabud*. Devastated, annihilated. పాడైన, నాశనమైన. నామాలైన or నామాదులయిన Pauperized, ruined, beggared.

నామకా, నామకాకు or నాముకా adv. By name, specifically, nominally. పేరుకు.

నామర్దు adj. نامرد *Nā Mard*. Impotent, effeminate, a coward. పుంశ్శక్తిము లేని, బరిక్మైన.

నామా n. s. نامه *Namah*.) A deed: letters patent. Hence కరారునామా *కరారునామా Karār namah*. An agreement. రాజీనామా *రాజీనామా rājī namah*. A deed of an amicable settlement. వకాలత్తునామా *వకాలత్తునామా Wakālāt namah*. A deed of attorney: a written power.

నామిరూపాయ n. s. نامی روپيا *Nami Rupayah*. A kind of rupee, not now in use, which was somewhat triangular. In Mahratta *nāmī* is noble, superior.

నాముషి, నామోశీ or నాముషి n. s. (for ناموس *Namus*.) Disgrace, shame. అవమానము.

నాయంకరము n. s. Mastery ? power ? sway ?
యాజమాన్యము ?

నాయకవాది n. s. The militia. కట్టుబడివాండ్లు.

నారసీదు adj. (نارسید na rasīd) "Not ex-
pended." A head in accounts regarding
money not laid out on the work originally
intended. శలవుకాని, ఖర్చుకాని.

నారింజా n. s. (نارنج Naranj.) An orange. కిచ్చిలి
కుండు.

నాలము n. s. (for نعل Nāl.) A horse shoe. లాడ
ము.

నాలా n. s. نالی Nālā. A rivulet or water chan-
nel. కాలవ.

నాలాయకు adj. (نالایق Nalayaq. Unfit, impro-
per. తగని.

నాలింసు or నాలీసు n. s. (نالیش Nalish) Re-
proach, blame, a complaint. నింద, నేరము, పిరి
యాడు.

నాలికి, నాలకి or నాకికి n. s. (نالکی Nalkē.) A
state palankeen. The bottom is eight sided
and has eight legs: there is over it a canopy
like a parasol: it is borne on the shoulders
by means of crossed sticks placed before and
behind.

నాళి or నాము n. s. (for ماپ Māp.) Measure-
ment (of salt) కొలత.

నాసు or నాసా n. s. (ناس Nas.) Snuff. పొగాకు
బాడుము.

నాస్తా n. s. (ناشتا Nashta.) Breakfast: luncheon:
refreshment. చర్మి, ఫలహారము.

నాహక్తు for నాహక or నాహక adv. (ناحق Na-
haq) Wrongfully, unjustly. అన్యాయముగా.

ని|| A contraction for నిమి త్రము.

నింకళ, నిముకళా adj. (from نيم کلا nīm cālā.) Un-
finished, incomplete. తీరని. ఆపునీకముయింకా
నిముకళా గావుననీది the book is unfinished.

నిండాచము adj. Free of freight (Masulipatam.)
కేఫులేని.

నిక్-చ్చి n. s. Force, violence. నిర్బంధము.

నిగరిబాను for ని గాబాను n. s. (نیاگاهن Niyahbān.)
An overseer; the head or manager. సీంకర్త
కర్త.

నిగా, or నిఘా n. s. (نیاگاه Niyāh.) View, superinten-
dence, control, care. దృష్టి, విచారణ. నిగాచే
యుట v. a. To bully or browbeat. చెదిరించుట.

నిగాబాను n. s. (نیاگاهن Niyahban.) An overseer,
the head or manager. విచారణకర్త, సీంకర్త
కర్త.

నిగారింతుట v. n. (نیراگ nigrāh, aversion.) To be
angry. ముఖము గాండ్రించుకొనుట ?

నిఘాలునెట్టుట v. a. See నిగాచేయుట.

నిజాక్కొయ్య for నిశానుకొయ్య n. s. (نیشان Nish-
ān.) A flag staff. ఝండాకొయ్య.

నిజాను, నిశాను for నిషాను A flag or standard.
ఝండా.

నిజాయత్తు గా adv. Rightfully? న్యాయముగా ?

నిట్టుచేయుట v. a. (Tamil) To get by heart. హృద్ద
తము చేసుట.

నిఘాయించుట v. a. (نیاہنا nibāhna.) To suffer, en-
dure, bear, tolerate. తాళుట, తీడుట.

నిఘాళ n. s. (نیاہل Nibhāo.) Enduring, success,
happy progress, and end. నిర్వాహకము.

నిముకళ adj. (نیم کلا Nīm Kālā.) Unfinished, still
in progress, half done, unconcluded, on hand,
unsettled, not closed, running on, as an ac-
count. కొరతగావుండే, తీరకుండావుండే.

నిమిబడి or నిమేబడి adj. Half and half. సగముల
సగము ?

నిమాజు for నమాజ్ n. s. (نماز Namāz.) Wor-
ship, divine service. పూజ.

నిమాస for నమానా n. s. (نماون Namūna.) A
pattern, a model. చూదిరి.

నిమిందగాడు n. s. (Tamil நிமிந்தகாడు) A ser-
vant at a pagoda. A servile person employed
as a porter in carrying an image.

నిమినిమాలుగా or నిమానిమాలుగా adv. About
enough; more or less than enough. చాలిచాలక.

నిముకాయించుట v. n. To be obstinate: refuse
to listen ?

నిముచెకత్తి, నిమ్మాకత్తి n. s. (نیمچا Nimcha.) A
dagger. కటారి.

నిమే n. s. (نیم Nīm.) Half. సగము.

పరకు n. s. (نرخ *Nirakh.*) Market-rate (as fixed by the Police) price current. అంకడివెల.

పరకుగా adv. Definitely, positively: as a result.

పరఖనామా n. s. (نرخ نامہ *Nirakh-nāma.*) A tariff or rate of prices. పోలీసువారు నిర్ణయించిన అంకడివెలలకట్టి.

నిరకు n. s. Certainty. నిర్ణయము. Thus, జీతము నిరకులేదు there are no settled wages.

నిరూపము n. s. (Marata) Command, warrant. A letter. ఆజ్ఞ, ఉత్తరువు, ఉత్తరము.

నిర్లేఖతన for నిర్లేఖకులైన adj. Causeless. Vulgarly this is used for "poor."

నిలితము n. s. Postponement. నిలుపుదల. మూడుది నాలుగనిలితముమీదయిస్తున్నాను I will give you in three days.

నివాదా n. s. (Marata) Decision, settlement, decree, award. Bargain. తీర్పు. See ఏర్పాటు. Elph. Appx.

నివీసు n. s. (نویس *Nauīs.*) A writer as ; జవాబునివీసు he who writes down an answer. వ్రాసేవాడు.

నిశాను n. s. (نشان *Nishān.*) Flag, banner, mark, sign, signature. ఝండా, గురుకు, చేత్రాలు.

నిశానుదారు n. s. (نشاندار *Nishāndār.*) Any one of the regular village authorities. (Literally, one of the signers.) స్వల్పగ్రామాధికారి.

నిశా n. s. (نشا *Nasha.*) Intoxication. మత్తు, మైకము.

నిషింద for నిశిందా n. s. (نویسندہ *Nawisindah.*) A clerk or writer. రాయక గాడు. నిషిందవ్రాత an odd scrawl.

నిశబు for నిశాబు n. s. (نصاب *Nisab.*) Stated estimate or valuation. మదింపు. so as నిశబుబావితా is a rate of values.

నిస్ఫి adj. (نصف *Nisaf.*) Half, as నిస్ఫిర్యాయతి. In Guntoor this is ignorantly used for a middle number, a proportional or average. Thus నిశబుబావితాలు the average lists. అసగనిసారానిశాబివితాలు.

నిశాఘ్నము for నిర్లేఖకులు n. s. The poor. బీదవాండ్లు.

నిచి from నిచము * adj. (نیچ *Nichē*) Mean, low, degraded.

నిమా n. s. (نیمہ *Nimā.*) A sort of jacket. ఒకతర హుళా.

నిము adj. (نیم *Nim.*) Half. శకము.

నిముకళ, నిముకళా or నిముకళా adj. (لاکھ *Nimkāl.*) Unfinished, incomplete. తీరని.

నిముచా or నిముచ్చా (نیمچہ *Nimchā.*) A dagger. కటారి.

నిరారంబము n. s. (Tamil.) Wet cultivation. నిళ్లు పారికుండేటిది.

నిరావరి adj. Well watered; having good wells?

నిల్గర్ n. s. (نیلگر *Nilgar.*) An indigo dyer. నిలిచాయల న్దేవాడు.

నిల్పాని n. s. An emerald worn on the top of the ear?

నిల్లబుట్ట n. s. An allowance of grain granted in harvest to various persons. (Masul.)

నెం|| Meaning నెంబరు i. e. the English word "Number:" which is used to denote a field; a lawsuit; a person; a letter. In Bengal Lumbardars are holders of fields. See Act 1. of 1842.

నెట్టుచేయుట v. a. (Tamil) To get by heart. వల్లింతుట.

నెరిపు or నెరుపు n. s. (Tamil) (நெருப்பு) Fire. నిప్పు.

నేజా or నేరిజము n. s. (نیزہ *Nēzah.*) A spear. ఈటె.

నేకు n. s. (نک *Nēfū.*) A gusset or gore put in to lengthen, widen, or strengthen a dress.

నేకుకము Error for నియమించడము n. s. Fixing, appointing. ఏర్పరచడము.

నేమించుట Error for నియమించుట v. a. To appoint, fix. ఏర్పంచుట.

నేరంఘాటము n. s. Ballast. వాడలో అడఁగుబరుపు కైవే నేటిది.

నేరుజా or నేజా n. s. (نیزہ *Nēzah.*) A spear. ఈటె.

నేవళిగ (for నైవేద్యము *) n. s. An offering or oblation to the deity.

నేజా Error for నేజా n. s. (نیزہ *Nēzah.*) A spear. సెక్కు (Vulgar for సెుశుట abl. of సెుశు) On the forehead. లలాటమునందు.

నూకర్లు, నల్లి నూకర్లు n. s. (نوکری *naucar, a servant.*) The name assumed by intruding beg-

gars who, while using civil language, take free quarters in a man's house. They are civilly treated. మేళ తాళములు విరుడులు వేసుకొని గుంపు గావచ్చి జోరావరి చేసేవిచ్చ గాండ్లు.

సాక్తరు n. s. Mountebanks. కనుకట్టువిద్యలు చేసేవాండ్లు, వీండ్లు బహుజంభము గా మేళ తాళములతో పూరూరవిచ్చు మెత్తుకొంటారు.

సాట గాడు n. s. (Tamil *சோட்டிகாரன்*) An examiner of coin, a shroff. శరాళు. D.

సాటము n. s. (Tamil *சோட்டம்*) Examination of coin by looking on it. సాణమునుంబిదో చెడుదో చూడడము.

సాకరి n. s. (*نوکری Naukrī*) Service. చాకిరి, కొలువు.

సాకరు n. s. (*نوکر Naukar*) A servant. సేవకుడు.

సాబత్తు or సాబతు n. s. (*نوبت Naubat*) A large kind of kettle drum. చర్త వాద్యవిశేషము. Bobbili. 2. 213.

సాధర్లు for సాదాలు (*نادار Nādār*) n. s. The poor. వీడవాండ్లు.

ప^P, ఫ^{Ph}, బ^B, భ^{Bh}

ప and ఫ. Some words beginning with these letters are sometimes spelt with బ and భ and are placed accordingly.

బంకడీ n. s. A stall, bench, or form?

పంకా, పంఖా n. s. (*పంఖు Pankha*) A fan. వినురుకర్ర. Lavanaia 49.

బంకు n. s. A guard at the gate. తలవాకిటి పహారా.

బంకోలు n. s. 'Bencoolen.' ఇది పుకడీవివేరు. బంకోలుదొంగ A 'gallows rogue.'

బంగల or బంగాళా for బంగ్లా n. s. (*బంగ్లా Bāngla*) A bungalow or small house standing alone: a summer house. విలాసారథము గాకట్టిన పుంటియిల్లు.

బంగాళ దేశము or బంగాళా దేశము n. s. Bengal.

బంగా n. s. (*بانگی Bāngī*) The bangy post, or mail. *Bhangī*. An eater of *bangue*. బంగిళపాలు, బంగాముచ్చు.

బంగా n. s. (*بگ Bang or بنگہ Bhang*) The bang or ganjah plant, a species of hemp.

Cannabis Sativa. గంజాయి. బంగామూజుము bang made into cakes. బంగాముచ్చు an eater of *bangue*.

బంగాటివాడు n. s. A villain, rascal?

బంగా n. s. A "banyan" or flannel shirt. ఒక చొక్కా.

పంగు n. s. (Tamil *பங்கு*) *Pung*, or *Bang* (thus written in the Travancore list) Part, portion, division, sub-division. భాగము.

పంచ కేలియరు n. s. The aggregate of articles. కొన్నివిల్లరదినుసులు.

పంచరంగా or పంజరంగా n. s. (*پانچ رنگی Panchrangī*) A variegated silk of five colours. అయి దువ నైల పట్టుచీరె.

పంచవాద n. s. A cess levied from the inhabitants?

పంచాణంవాండ్లు n. s. plu. Artificers. కరమల, కంఠిల, వడ్ల, కంచర, కాసెపనివాండ్లు.

పంచాయతి n. s. (*پانچایت Panchayat*) Arbitrement, a court of five persons; chosen as umpires to decide between two parties. అయి దుగురు గాయేర్పడ్డ తగవరుల శభ.

పంచోత్ర or పంచోత్తరా n. s. (*پانچوترا Pachhatra*) Interest at the rate of five per cent per mensem. A tax or duty of five per cent. Also, "The head sayer station."

బంజరు for బంజర్ n. s. (*بانجر Banjar*) Waste land. వీడునేల. అనాదిబంజరు land which is immemorially waste.

పంజాయి n. s. (*پانچ Panjah*) A sort of torch. ఒక తరహాదీవిటి. H. 3. 31. జగతిజ్యోతులు కాగడాలు, బలుకంజాయాలులో బత్తులుకా.

బంజారి n. s. (*بانجرا Banjarah*) The name of a tribe of gypsies who trade in grain; usually called Brinjarries or Lumbadees. లంబాడివాండ్లు

పంజెరుకలు n. s. అన గానామాలరూపాయాలు?

పంటిగ చెట్టు n. s. A tree called *Briedelia Montana*. Rox. 3. 735.

పండ, పండా or పండావాడు n. s. The officiating priest in the temple of an idol at (Juggernaut) Jagannath. A head man in particular castes in Bengal. జగన్నాథములో పూజచేసేవాడు.

బండవలము, బండాలము, or బండోలము n. s. (K.) Stock, capital, funds, means, treasure. Capacity, dependance, basis, ground. ముల్లె, శరత్త.

బండారము n. s. An assembly of caste people held to try cases. కలతలు తీర్చడమున కైకూడిన బంధుజనము.

కుండర మోడివరహా for కుండ్రా మోడివరహా n. s. A sort of gold pagoda formerly in use : valued at " 15 quarters." i. e. Rs. 3-12-0. ఒకనాణెము.

కుండరవాడు or కుండ్రావాడు n. s. A hucksterer or seller of herbs. So కుండ్రాపొలం garden land.

కుండసేవ n. s. A festival celebrated in honor of Venca-teswara-swami. ఉత్సవ విశేషము.

బందాఖోరు n. s. A slave, one bound to the service of another, dependant drudge, slut. దాసుడు, బద్ధుడు గావుండేవాడు.

బందారు చెట్టు n. s. A tree called Cinchona Excelsa. Rox. 1. 529. S. 2. 369.

బందిముద్దల్ n. s. The number of days named in a bill of exchange. పుండిమొదల వ్రాసేవాయిదా.

బందిముచేసుకొనుట v. a. To have one on his side. కట్టుకొనుట, తనకుతుము గావుండేట్లుచేసుకొనుట.

బందిఖానా for బందేఖానా n. s. (بند خانہ Bandi Khānā.) A prison. చెరశాల.

బందివాను n. s. (بندوان bandiwān.) A prisoner, captive. ఖయిది.

బండు n. s. (بند Band.) A tie, band, bank, hinge, hoop, clasp, clamp, fastening, a half sheet of paper. బండుచేయుట to close an account. బండుఅయినహిసాబు A closed account.

బండుకు or బండుకు n. s. بندوق Bandoq. A musquet. తుపాకీ.

బండుగులు n. s. plu. Vulgar for బంధువులు.

బండువాడు (for బండుకువాడు) n. s. A musqueteer. తుపాకీవాడు.

బందేశరానా n. s. An account of fines and forfeitures?

బందోబస్తు n. s. (بندوبست Bandobast.) Arrangement, settlement, management, regulation, order, security. భద్రము, జాగ్రత్త, కఠిన్హారము.

కుండ్రా See కుండరా.

కుంకరవనశశుండు or కుంకరమాశిశుండు n. s. The fruit called pomelinos, or shaddock. (Citrus

Decumana.) It was introduced from Batavia by the Dutch.

కుంకడి, కుంకడి for కుంకరము n. s. Sharing, distribution.

బంబాశి or బొంబసు n. s. The name given to a mortar gun, because it discharges " bombs." బొంబివంటిపరంగా.

బక్ మాయింతుట v. a. from بخشند Bakhshānd.

To forgive, pardon, excuse, remit. వస్తుంతుట. ఫకతు for ఫకత్ adv. (فقط faqat.) Only, merely, simply. మాత్రము.

బకాయ n. s. (باقی baqaya. Plural of باقی bāqi.) Arrears, net balance. Outstanding balance. నిలవ.

బకాయి n. s. (باقی Baqaya.) Arrears, outstanding balance. నిలవ.

కుకాళి n. s. كپكپ Pakhal. A leathern water bag carried on a bullock. Usually, a Puckally, or a water-drawer : or bearer of a (mussuck) skin water bag : called in Bengal a Bihishtee or beesty. From the old Canarese కుళులె pakhale a water-pot. తోలునలంబితో నీళ్లు తీసుకొనిపోయ్యేవాడు.

బకాలు n. s. باقال Baqāl. A shandler. మైదాన వత్తులు అమ్మేవాడు.

ఫకీరు usually కక్రీరి n. s. فقير Fakir. faqīr. A fakir ; poor ; a beggar, dervise, or religious mendicant.

బక్రీరు, బఖీరు for బఖీలు n. s. بخیل Bakhil. A miser. లోభి.

బకేడా for బఖేడా n. s. Contention, disputing, quarrelling. Applied to any business or occurrence considered as troublesome or vexatious. రచ్చ, పీకులాట.

కుక్రా శబ్ద. (كپكپ Paokā) Ripe, ready : downright, prepared, fair, revised. కుక్కుమైన, సిద్ధమైన, కచ్చి. కుక్రాచిట్టా a ready draft or prepared statement. కుక్రాదొంగ a hardened rogue.

బక్రాల్ n. s. (باقال Baquāl.) A chandler. మైదాన వత్తులు అమ్మేవాడు.

ఫక్రీ n. s. Manner, way, fashion. విధము, రీతి.

కుక్రే చేప n. s. A sort of sprat.

బక్రా n. s. (بكر Bakra.) A he goat. మేకపోతు.

బఖేరా n. s. (بکھیرا Bakhērā.) Contention, quarrelling, disturbance; breach of the peace. ఓకులాట, రచ్చ, తొందర. adj. Contentious, quarrelsome, troublesome. ఓకులాటైన, రచ్చైన, తొందరైన.

ఫల్తి adv. (فقط faqat.) Only, merely, simply. మాత్రము, ఊరక.

బగర for బగర adj. (for بغیر Baghāēr.) Without, devoid of. తేని. బగరవీనుబడి not liable to pay the tax on trades. బగరశక్తి without reference, unconditionally, devoid of any agreement.

బఖలు n. s. (بغل Baghl.) The armpit. చంక. బఖలులో baghal-mēn under his arm. Mrityunjaya. l. 97.

భగాయించుట v. n. (from بگاہا Bhagānā.) To put to flight. ఉరుకుట.

పగోరా n. s. (پگورہ Pagōra.) A kind of sweet meat. మిఠాయివిశేషము.

బగ్గండి n. s. A red powder which the Hindus throw over each other during the Hoeli feast. గంధపాడివలె బల్లకానేయిర్రటిపాడి.

లక్ష్మీసు adj. The same as lakheraj. (Malcolm.)

బచాయించుట v. a. (from بچا Bachānā.) To preserve, save or rescue. రక్షించుట, కాపాడుట.

పచారి, పచారవాడు for పచారి for پانساری Pan-sarī) n. s. A vender, a druggist. మందుదీసే వులలమేవాడు.

బీచారు n. s. An airing. బీచారుపోవుట to take an airing. పచారుచేయుట to walk up and down.

బచావు n. s. (بچا Bachāo) Protection, preservation, security. శంకము.

బచ్చాలు for బచ్చాల n. s. (for بچال Badchāl.) Bad behaviour: ill conduct. దుర్మార్గము, దుర్మదత.

బచ్చెగానిశుంచె or బచ్చెకానా n. s. A small cloth woven for 'bache' children. (Gunttoor.) పిల్లలకుకట్టేబిన్నశుంచ.

బజంత్రి or భజంత్రి (باجتري Bajantri.) Music. A musician. మేళము, మేళగాడు.

ఫజలుజ్యాస్తి n. s. (فصل زیاستی fasl zyāsti.)

The second or extra crop; generally taxed only half as high as the regular crop is rated.

బజా adj. بجا Bajā. In its proper place; fitting, proper. యుక్తమైన, తగిన.

బజారు n. s. (بازار Bāzār.) A market. అంకడిదీధి.

పజీతి, ఫజీతి usually బజీతు n. s. (فضیحت Fuzīhat.) Disgrace, ignominy: annoyance, harassment. A. 5. 52. అపమానము, అల్లాటము.

బజీతుచేసుట v. a. (from بجا Bajid.) To urge or press importunately. నిర్బంధముచేసుట. Usually, to annoy, harass. శంకలపెట్టుట.

బజ్జి n. s. A mess of vegetables. అనుపానవిశేషము.

బజ్జింసు for బజ్జిన్సు adj. (for باجنس ba-jins.) Ipsofacto: with the article. దీనుసువారి. Sort by sort, kind by kind.

పటం n. s. A ship's chains: the "bottom."

పటక or పట్టా n. s. (پٹا Patka.) A belt or sash: One width of cloth. నడికట్టు.

పటాకి or పటాసు n. s. (for پٹاٹھا Phatākha.) A squib or cracker. అపాసు.

పటాణి n. s. A 'pathan' horse. చేశవిశేషపుగ్రము.

పటాణిలు or పటాణిలు n. s. Peas:(pisum sativum.) ధాన్యవిశేషము.

బటాయి n. s. (H. بٹائی Batāi.) Dividing: i. e. yielding one half the crop to the landlord (from بانٹنا bāntna.) పంచకము.

పటాలం n. s. (English) A 'battalion,' సైపాయిలదళము.

పటాళుచేయుట v. a. To make him run. ఉరికేటట్టుచేసుట.

బటాసాలు n. s. (for بٹاشا batāsha.) A sort of cakes. సింఘఫేనమనేభక్యములు, D.

పటాసు n. s. (for پٹاٹھا phatakha.) A cracker అపాసు.

పటికము n. s. A basin. తక్కుపటికము a spitting pot.

కుశేల n. s. A potail or head man of a village. A Mahratta title for the head man of the village. The managing proprietor. రెడ్డి, గ్రామముజమాని.

కుట్టా n. s. (for పట్టా Patta) Information, traces. A lease roll: a "pottah" a grant. జాడలు, దివారమువారుయిచ్చే కుట్టాచీటి.

కుట్టాదారుడు n. s. An informer. A lease holder, a farmer who holds a "pottah." జాడలు చెప్పేవాడు, దివారములో కుట్టా తీసియుండే వాడు.

కుట్టామనియ గాడు n. s. A village authority whose business is to collect the revenue. దివారముకలువనూలు చేసే గ్రామమునికారి.

కుట్టి n. s. پتی Patti. A list. జాబితా.

కుట్టి n. s. for بھتی Bhatti. A still for drawing spirits. సారాయికాచేబాస.

కుట్రవాండ్లు n. s. A certain tribe who live in the forests. ఒకవిధమైన అడవిమనుష్యులు.

కుట్టవర్తి adj. See కుట్టవర్తి.

కుట్రావ్ద n. s. باتوارہ Batwārah. Allotment, distribution. Partitioning. Disbursement. కుంచడము. (Butwarra. Act. XX. of 1836.)

కుట్రావ్దీ n. s. (Canarese) The village clerks: called Curnum or Shanbogu?

కుట్రావ్దీశంధి n. s. باتوہ Batwāh. A wallet made of striped ticken. వట్టువము, జోల్పా.

కుడచా for పార్చా n. s. پارچہ Parcha. An extract, a summary: order, decision. సకలు, శంకరాము, తీర్పు.

కుడబాజి for పర్వజ్జీ n. s. پرواز Parwāz. Flight, being carried away, or blown away. ఉరకడము, కొట్టుకపోవడము.

కుడవ or బడవా n. s. بھاروا Bharwa. A pimp; a base scoundrel. ముండలనుతారేవాడు, లుచ్చా.

కుడానాగరత కావి n. s. بارانگرتقاوی Barā Nagar taqawī. Sums granted to those who use the "great plough" in bringing fresh land into cultivation. పెద్దనాగలికట్టిదున్నడమునకై దివారమువారు ముందుయిచ్చి వెనక తీసుకొనే రూకలు.

కుడాయి n. s. بارائی Barāi. Boasting, egotism, bragging. జంభాలు.

కుడాయి n. s. بھری Barkai. A carpenter. వడ్లవాడు.

కుడాయించుట v. a from بارہانہ Barhānā. To advance or put forward, to promote. ముందుకుతెచ్చుట, అభివృద్ధిచేసుట.

కుడాయిఖోరు n. s. بارائی خور Barāi Khōr. A boaster, a braggart. జంభాలఖోరు.

కుడాళు n. s. پارہ Parāo. Falling into the hands of an enemy. Defeat. శత్రువులచేతిలోబడడము. కుడాళుఅయినవాండ్లు those who have fallen into the hands of the enemy. కుడాళుచిక్కినారు they were taken prisoners. (Reeve.)

కుడితరము n. s. Order, general rule: daily allowance at a pagoda. Annual grant or income: stipend. దేవళములోనానాటికిశలవయ్యేదిట్టము, ఏటావచ్చే అయినబా.

కుడియా n. s. Fallow or waste land. వీటివాలము. కృద్ధకుడియా Land immemorially waste. అనాదిబంజరు.

కుడగులు n. s. Badagas. The name of a tribe in the Nilgheri hills: whom the English call Burghers. Correctly Vadagar.

కుడమూడు n. s. Stock on hand?

కుడువరి n. s. Sprouts from grain unintentionally dropt. విందిన గింజలు మొలిచి అయినవైరు.

కుడేకము n. s. Brag, boast. కుడాయి.

కుడాజి or కుడాజి n. s. (K.) The name of a certain tribe of Sudras. See. అంబాజి.

కుడాజారి n. s. بانجاری Banjāra. A Brinjari. See అంబాజి.

కుడంగ n. s. پتنگ Patang. Red wood or yellow wood used in dying? చేవమాను.

కుడారీము adj. بتاریخ ba tārikkh. Dated: on the date. తేదిగల.

కుడేశారి n. s. Weavers of silk and tape. Throwsters.

కుడతడము or కుడతళము n. s. The collar round a bullock's neck under the yoke. జోతా?

కుత్తా n. s. پٹا Patta. Signs, traces. ఆజూకు, జాడ. కుత్తాదారు a spy, or an informer.

కుత్తాయి n. s. from 'Batavia.' ఒకదేశము: also written బతావి whence కుత్తాయి సారంబిశండ్లు

a kind of orange. **బత్తాయి** *బత్తాయి* *బత్తాయి* The fruit called pomelinoses.

బత్తి for **బట్టి** n. s. A still. సారాయి కాచే కండ.

జత్తు n. s. (Tamil *జత్తు*.) Land or place. నేల. మెరక వారజత్తు dry land the produce of which is shared. మెరక తీరువజత్తు dry land settled on a money rent.

ఫత్తేరి for **బత్తేరి** n. s. (*بatterie* *Batērē*. Une batterie.) A battery of guns. పిరంగులు పెట్టి కాల్పడమున కుండుతు గావేసినదిబ్బ.

భత్తం or **బత్తెము** n. s. from *بھٹا* *bhatta*. Batta, daily food, sustenance.

జత్రబంది for **జత్తర బంది** adj. (*پتھری بندی* *pathri bandi*.) Built of stone. రాతికట్టలు.

బత్రి n. s. See **ఫత్తేరి**.

ఫత్వా n. s. *فتویٰ* *fatwā*. Legal decision according to Mahomedan law, sentence. తీర్పు.

బదనామి n. s. (*بدا نامی* *bad-nāmī*.) Bad name, disgrace, infamy. Also wrongly used for responsibility. అవమానము, అశూరు, జవాబు దారి.

బదరకా n. s. *بدرقا* *Badarqa*. A convoy or guard on the road. That which accompanies. దారితోడు. బదరకా లెక్క the account (or invoice) accompanying goods.

బదర్సిసి n. s. Auditing or retrenchment of charges?

జదలము n. s. A weight of 20 dubs. ఇరువైడబ్బులయెత్తు, ఆరవీశ అంటారు.

బదలాయింతుట v. a. (from *بادلانا* *badlāna*.) To change, exchange, substitute. మార్చుట.

బదలు or **బదులు** n. s. *بدل* *badl*. A debt: what is given on pledge. Exchange, return: retaliation, other. అప్పు, మారు, ప్రతి. చెయబదులు a debt of hand, a simple debt, without account or bond.

బదస్తూరు adv. (*بداستور* *ba-dastūr*.) According to custom. మామూలు ప్రకారముగా.

బదిలి or **బద్దీ** n. s. He who is in charge of. బదులు గావుండేవాడు. రంగయ్యకు బదిలీ గావున్నాడు he acts for రంగయ్య.

బదులు adj. In answer to, in place of, in lieu of. ప్రతి. బదులుజాబు an answer to a letter. బదులు మాట a word in reply.

బదులుగా adv. In lieu of, in stead of. బదులుకుట to reply.

శూర n. s. A female's under garment, like a petticoat. గౌర. D. అనగా పావడ.

శూలు n. s. The cock of a gun?

బద్నామి n. s. (*بدا نامی* *Badnāmī*.) Ignominy, disgrace, infamy. In Telugu, Odium: responsibility. అవమానము, జవాబు దారి, ఉత్తర వాదము.

బద్నామిలా n. s. *بدا مامله* *bad-muāmila*. Bad management, mismanagement, unfair dealing, misconduct. దుర్మార్గము, నిర్ణామించేత కామి.

బద్నామి n. s. See **బద్నామి**.

బద్నాయింతుట v. a. from *بادلانا* *Badlana*. To exchange, change, substitute. మార్చుట.

శనతాడు n. s. A leather rope. తోలుమోకు.

బనము n. s. Brown colour. ఊదారంగు?

శనశమాను n. s. (lit: a beam of jack wood) The outrigger of a boat. శడవపాలకండాకుక్కనక శ్చేమాను.

బనాతు n. s. *باننا* *Bānat*. Broad cloth, woollen-శుశాతు.

బనామె *بنا* *Bānāme* (See *Benami* and *Banami* in my *Zillah Dictionary*) "To the name of: To so and so." బనామెతహసీలుదారు A letter to the Taseeldar.

బనాయింతుట v. a. and v. n. from *باننا* *Banāna*. To fabricate, make up, feign, put out (coin,) trump up. (Also) To obey, mind. To suit: agree. కల్పించుట, శిరిశుడుట. వానికీ నాకు బనాయింతులేదు he and I did not agree.

బనాయింతు n. s. from *باننا* *Banāna*. Fiction, fabrication. కల్పన.

బనారసు n. s. *بنارس* *Banaras*. Benares. కాళి.

బనావని n. s. *بنا وانی* *Banawanī* A fabrication, a made up story. కల్పించడము, కట్టివిడువడము, కట్టుకథ.

శనిబాబులు n. s. Error for **శనిపాటలు** jobs.

శన్ను n. s. A frame used in weaving.

బన్నుకు or **బన్నుము** n. s. A deep purple, or shade of black. ఊదావర్ణము.

శన్ను n. s. The frame on which paper is made. కాకితాలు చేసే చట్టము. పెద్దపన్నా కాకితాలు paper of a large size.

కున్నాలు n. s. Widths or strips of cloth cut out, as for a jacket. కుడ్డకునక. నిలువుకున్నాలుగానే యుట to cut a cloth lengthwise, not across.

కుకుయ or కుప్పాయకుండు n. s. The Popya fruit. The "Carica Papeya" or Pappaw fruit (as called in America. Rox. 3. 825.)

కుప్పళము, కుప్పిళీనీరె n. s. (Engl.) 'Poplin' cloth. ఎరువులెలువుమట్లమట్లుగావుండేనీర.

బుట్లాను for దొంట్లాను n. s. A simpleton, a fat fool.

కట్టిక adj. (Engl.) Public. దివాలాపు, బాహిరంకమైన, అందరికిపాతమైన.

బనువుజీబు for బమోజీబు adv. بموجب Bamojib. According to; in obedience to. చొప్పన.

కుముచాయించుట for (پونچانہ پونچانہ) పాహంచాయించుట v. a. To deliver, give. చేర్చించుట.

బమై prep. بامع Bamae. With, together with. కూడా.

బయవర్దు or బయావర్దు for బయాంవారి n. s. بیانوار Bayanwar. Details, particulars. వివరము.

బయాబు n. s. بایان Bayā Disbursements not yet charged in the ledger. ఖర్చుఅయింకా పహిలదాఖలు కానికట్టు.

బయానా n. s. (بیعانه be-ana.) Earnest money, handsel, an advance of money. సంగకరువు.

బయాను n. s. بیان Bayān. Details, particulars. వివరము.

కుయాల్ or కుయాలు n. s. A "piall" that is a dais, or bulk : a small terrace ; a raised floor before a door. తిన్నె.

బయావరి for బయావారి adj. بیانوارى Bayanwari. Detailed, with particulars, distinctly. వివరమైన.

కురంగి n. s. فرنگی Furangi. plu. కురంగులు or కురంగిలు Europeans. జాతివాండ్లు.

కురంగిచెక్క n. s. The drug called China Root (Smilax China ; Ainslie. 1. 70.) ఒకమందుదినుసు.

కురంగిపేట n. s. The name of Porto Novo. కురంగిపేటవరహా a certain gold coin.

కురంగిమనిషి or కురంగివాడు n. s. A half caste. చల్లారివాడు.

కురంజి or కురంజు n. s. A scaffold. సారస్ (Tamil சாரసు.)

భరంతు n. s. (for భారత Bharat.) The flooring of a room. భరంతువిప్ప an earthen floor?

బరంది n. s. A veranda?

బరకతు or బరఖతు n. s. برکت Barakat. Prosperity, thriving, keeping in good condition. శ్రేయస్సు.

కురకల్లాపి n. s. Seals or marks (of clay) set on heaps of grain to prevent theft. అంబారములమీదవేసేగురుతు.

కురకాయి n. s. پرکھائی Parkhai. Examination, trial. కురఖావణి.

కురకాలా or కురకాలాగుడ్డ n. s. Long cloth, a cotton cloth fine in texture. అరిటిమోవివంటి గుడ్డ.

కురకావణి n. s. From పరఖర్ప Parakhna. Shroffing, examining money. రూకలనాణ్యముచూచుట.

బరక్కను for బర అక్కను n. s. برعکس Baraks. Contrariety, variance. విరుద్ధము.

కురఖాయి, కురఖావణి n. s. From పరఖర్ప Parakhna. Proving coin, shroffing or trying money by sight. రూకలు నాణ్యముచూడడము.

కురగణా n. s. پراگانہ Pargana. A sub-division of a district. తాలూకా. A pergunna.

భరణము n. s. A load or measure of twenty తూములు.

బరతరపు n. s. (برطرف Bartarf.) Discharge, dismissal. తోసివేయడము, తగలరెరు.

బరతరపుచేయుట v. a. To discharge or dismiss. తోసివేయుట, తగలరెరుచేసుట.

బరదస్తు n. s. برداشت Bardasht. Embezzlement. కచ్చావసూలు, సీద్దాయముచేయడము. బుచ్చనమీదబరదస్తుతీసినిమిత్తము to enquire into the charge of embezzlement against Buchanna.

కురదా n. s. پردہ Pardah. A curtain, blind, screen. తెర.

కురదాబాతు n. s. Wild duck. ఒకవిధమైనబాతు.

కురదారు n. s. Trotting?

కురనిమా n. s. Consignment, assignment. సాటింపడము.

భరనె, భరణి n. s. A casket, a small box for jewels &c. డబ్బి.

కురభారి, కురభార్లా n. s. Assignment. Reference for payment. తనఖా.

కురభారిగా adv. Indirectly. కురస్కరముగా.

బరమా n. s. برما Barma. A drill turned by a bow. తొరకణము, or తొరకడము.

కురమాను n. s. A ship's yard?

కురమాయము n. s. See కుర్మాయిషి.

కురమిచెట్టు n. s. Name of a tree. Rox. 1. 614. The spelling is doubtful.

బరమొక్కి n. s. بركمك Barmakhi. A perfume, resembling frankincense. ఒకకరిమళ్లద్రవ్యము.

కురవ n. s. for కుర్ర Parra. A line of soldiers or by-standers. Dress, garb, habit of a sect. కురవకట్టుట to arrange troops in a line. కురవఅట a line of hunters round a wood.

భరవశీ for భరోసా n. s. بهروسا Bharosa. Confidence, trust, belief, pledge. నమ్మకము, తాకట్టు.

కురవానా n. s. كوروانا Parwānā. Mandate, precept, written permission, warrant. రాజాజ్ఞ, రాజనస్నడు.

కురవ n. s. People assembled at a festival in the temple. తిరునాళ్లకువచ్చేజనము.

కురసు for కుర్రు n. s. فرش Fursh. A carpet. రత్నకంబళి.

కురసు n. s. Means, way, mode, opportunity.

బరాతము n. s. برات Barat. A peremptory demand or dunning for payment, an assignment or written order. తరువు, తనఖానీటి.

కురావు n. s. A charge of cavalry?

బరాబరి adj. برابرى Barabari. Right, just, proper. శరీయైన. n. s. Good order, arrangement. క్రమము. బరాబరిచేసుట to make equal. Bmj. 2. 119. HN. 4. 13. HK. 5. 111.

బరాబరిగా adv. In a straight line. Pal. 218.

కురామోషి n. s. فراموشى Faramoshi. Forgetfulness, oversight. మరిచిపోవడము, పొరపాటు.

కురాయి adj. کورایا Parāyā. Strange, foreign, other. ఇతర, ఆస్య. కురాయిదేశస్థుడు a foreigner.

కురాయిది n. s. A strange woman. ఆస్యరాలు.

ఫరారి, ఫరారియైన adj. فراری Farārī. Fled; run away, absconded. పారిపోయిన. ఫాతి ఫరారి فراتیفراری dead or fled: killed or missing చెప్పినతెకపారిపోయిన.

కురావణిబంగారు for కుడహారువన్నెబంగారు n. s. Fine gold. అపరంజి.

బరావతు for బరావద్దు n. s. برآورد Barāvurd. Calculation, estimation. మదింపు, ఉజ్జాయింపు.

కురాసుడు n. s. From فرانسیس Farānsīs. A Frenchman. ప్రాంసువాడు, ప్రెంబివాడు.

కురాశ్శం, కుర్యాచకం n. s. An error for కురిహాశము ridicule. ఎకశక్యము.

బరివి n. s. بریجی Barchā. A spear. ఈశె.

కురిచ్చితము adv. (a wrong word) Utterly, at all, absolutely. ఎంతమాత్రమున్ను, శుద్ధముగా.

కురిడవణ or కురిడవణ n. s. Ostentation, display. జంభము. కుత్రచామరములుమొదలైనసమస్తకురిడవణతోకూడా with all the ostentatious display of umbrella, chowries &c.

కురిబార్లా for కురభాలా n. s. A reference or assignment for payment.

కురియంతరము adv. Error for కుర్యంతము.

కురివట్టము n. s. (Tamil కురివట్టము) A cloth or head band used on various ceremonial occasions. వస్త్రము, కొన్నివిశేషకాలములయందుతలకుకట్టేగుడ్డ.

బరుబ n. s. A small iron bar like a knitting needle, with each end formed into two points: used by carpenters.

కురుజు n. s. The haft of a dagger, the hilt or handle. పిడి.

భరువశీ, భరవశీ or భరోసా n. s. بهروسا Bharōsa. Confidence, reliance, trust, dependance. Encouragement. భరోసాచేయుట to encourage. భరోసా n. s. بهروسا Bharōsā. Trust, confidence, belief, dependance. నమ్మకము.

భరోసాచేయుట v. a. To confide in, to believe. నమ్ముట.

కురామణి, కురఖావణి n. s. from کورکھ Parakhna. Shroffing. i. e. trying or proving the goodness of coin. నాణ్యముచూడడము.

బర్ఖాస్తు n. s. **برخواست** *Barkhāst*. Rising or breaking up; as a court. (Repeated inquiry, minute investigation. Reeve) కలియడము, పరిశీలనము.

బర్ఖాస్తుచేయుతుట or **బరఖాస్తుచేయుట** v. a. To raise or remove (a guard.) To withdraw a warrant.

పర్గాణా, **పరగాణా** n. s. **پارگانہ** *Parganā*. A division of a district or Zillah. తాలూకా.

పర్మా n. s. **پرحہا** *Parchhā*. A decision, a settlement. తరిస్తారము.

బర్జా or **బజా** adv. (**برجا** *Barjā* on the spot.) In its proper place. తమరు చెప్పేకూటబజా గావున్నది you are right.

భర్జించుట v. a. To strike, to beat. కొట్టుట, వాయింతుట. Codandrama. 10. విలుదాల్పనినుము గోలలుబట్టగా నేలశింజనిరవము భర్జించునేల.

బర్తరఫీ, **బర్తరుఫు** for **భర్తరుఫు** n. s. **برطرفی** *Bartarfī*. Discharge, dismissal from employ. కాలపులోనుంచి తోసివేయడము. **బర్తరుఫు** చేయబడ్డ dismissed. **బరతరఫుచేయుట** to dismiss or turn out.

భర్తి n. s. **بہرتی** *Bharti*. Fulness, completion, filling up. **సంపూర్తి**. **భర్తిచేసుట** to make up a deficiency, to fill up gaps in a manuscript.

ఫర్ద n. s. **فرد** *Fard*. A long slip of writing; a roll, catalogue, list, inventory &c. A sheet, or quarter sheet of paper. **ఫర్దీనివీసు** *fard-nivīs* **فرد نویس** ("writer of the scroll") A secretary: this is corrupted into "Furnavees" the Mah-ratta minister of finance. Malcolm, Memoir vol. 1. p. 351.

బర్దస్తు See **బరదస్తు**.

పర్దా n. s. **پردہ** *Parda*. A screen or blind. తెర.

భర్తమద్ n. s. **بہرمد** *Bhar Mad*. The mark *madd* (a black line drawn across the page,) was used to mark the commencement of a paragraph in a Persian statement: and the *Bhar-madd* or line drawn quite across the page denoted a new chapter. Hence it formerly denoted a fresh head: chapter in accounts.

బర్మా n. s. **برما** *Barma*. A kind of auger or gimlet worked with a string. తొరకడము.

ఫర్మానా n. s. **فرمان** *Farmān*. A warrant: letters

patent. A royal mandate: a command. శాశనము.

ఫర్మానుబర్దారు adj. **فرمانبردار** *Farmānbardār*. Obedient, obsequious. విధేయుడైత.

ఫర్మాంతుట v. a. From **فرمانا** *Farmāna*. To direct, order, appoint. To speak, Lit: to command. **అజ్ఞాపించుట**. Colloquially applied as an auxiliary; thus **ములాముజా ఫర్మాంతుట** To please to attend, to lend an ear.

ఫర్మాయిషి n. s. **فرمایش** *Farmaish*. Order, commission. A levied contribution: an order to make up an article. **అజ్ఞ**, **వసూలుచేయబడ్డచందారుకలు**, **ఇదిఅట్లాచేయమనేవుత్తరువు**.

పర్వా or **ఫర్వా** n. s. **پروا** *Parwā*. Regard, respect, care for. **లక్ష్యము**. **పర్వాచేసుట** to esteem, regard, care for. **చేఫర్వా** disregard, contempt. **ఫర్వాలేదు** (From **پروا** *Parwā*.) Never mind. No matter. చింతలేదు.

ఫర్వానా n. s. **پروانہ** *Parwānā*. A warrant, letters patent. A royal mandate: a command. శాశనము, రాజాజ్ఞ.

ఫల్ n. s. **پہل** *Phal*. Fruit. కుండు.

ఫలం n. s. **فلم** *Falam*. A fanam. రూక. See on **కంఠేరాయరూక**.

ఫలంగపోష for **ఫలంగుపోక** n. s. **پالنگ پوش** *Pal-angpōsh*. A counterpane or coverlet. కరువు మొదిడుకృటి. H. 5. 97.

ఫలంపాటు n. s. Profit, advantage. లాభము.

ఫలక n. s. The plank on which toddy-drawers sit when perched on the cocoanut or palm tree.

ఫలశుట్టడ or **ఫలశుట్ర** adj. (Tamil **பலபட்டறை**) Promiscuous, mixed. చిల్లర. **ఫలశుట్రజనము** rabble.

ఫలవరకాయ n. s. **پلورپہل** *palvar phal*. The name of a fruit: described in Kasi Yatra (date 7th September 1830.) **ఫలవరకాయ** the leaves, used for manure.

ఫలశ్రాయి n. s. Produce, crop, fruits. **ఫలసాయము**, **ఫలము**.

ఫలశీరుకు n. s. "Gruff goods" (Reg. 1. of 1816.) Spiceries, pepper, tamarinds &c. ఉప్పు మిరపకాయచింతపిండు మొదలయినవి.

ఫలసాయము n. s. Produce, crop, fruits. **ఫలము**.

బలా n. s. **بلا** *Balā*. Evil: misfortune. చెరువు, చేటు. **బలాదూరు**. **بلا دور!** *bala dur!* away

with the pest ! A sacrifice (because used to avert evil :) the same as దిగదుడుపు. నీవునా మీదబలాదురుఅయివున్నావు i. e. 'the grapes are sour.'

ఫలాన, ఫలాని adj. ఫలానా fulana. Such a one, such and such. ఒకానొక, అట్టి. ఫలానివాడు such a man. ఫలానిపని such a work. ఫలానికార్యము such and such an affair. This Arabic word "fulano" "such an one" has even become Spanish. See Mem : of Suchet l. 301.

ఫలాములుచేసుట v. a. To ravage or spoil. దోపిడిచేసుట. ఛోళముతాఫలాములుచేసిరి they plundered the country.

ఫలాస్త్రుర or కళాస్తిరి n. s. (the English word) A 'plaister' for a wound. శుద్ధకృచరిమిశ్రుంఠికివేసేటిది. పొక్కుఫలాస్తిరి a blister.

బలిచేట n. s. A fee in grain from the threshing floor : claimed by వెటివాండ్లు.

ఫలితా n. s. ఫలితా Palita. A volley, a number of darts, balls or words sent together. ఒకదెబ్బ.

బలాతి n. s. (for బలావతి.) A trade. కలకాయికము. భారాములావతీలు, అనగావడ్ర, కరమల, మొదలయినపశుండ్రెండ్లకులకాయకములు.

బలాద్బంది or బలాబంది n. s. (Marata) Force, violence, compulsion. బలవంతము, నిర్బంధము.

బల్యాంచుట v. n. From బలకానా Balkana. To take hold : to acquire strength. బలిష్ఠమవుట.

బల్ద n. s. బల్దా Baldah. The City ; The "Capital." i. e. Hyderabad. ప్రధాననగరము.

బల్లము, బల్లము n. s. బల్ల Ballam. A dart, a hog spear. ఈశె.

పల్లా n. s. పల్ల Palla. The measure of 120 pukka seers, or ten mercals. పండుము, పదిపూములు.

భల్లారె for భలారె బ్హలారె Bhalāre. Well done !

Ila. 2. 168.

పల్లికూటము n. s. (Tamil పள்ளிக்கూడம்) A school. బడి.

పల్లవాండ్లు n. s. A certain tribe of Hindus. ఒకకులకులు.

భవంతుబుట్టారములు n. s. A square handkerchief with a pateru in each corner. నలు మొనలాబుట్టాలువేసిన పుకతరహారుములు.

భవనాసి n. s. A poor's box, an alms dish. అక్షయపాత్ర.

ఫతుతి adj. فوتی Futū. Dead, deceased. చచ్చిన. See కూరారి.

బస n. s. Home, abode, lodging. జాగ. బసచేసుట to lodge. నాబసవాండ్లు my family ; those under my roof.

పసండు n. s. پسنڈ Pasand. Comeliness : an ornament or decoration. సొంపు, సొగసు. పసండుచవుట to become handsome. పసండుచేసుట to make handsome, pretty, well or nice. ఆయన దీన్నిపసండుచెసినారు he likes this.

పసండు adj. پسنڈ Pasand. Comely, handsome, well, pleasing, nice. సొగసు.

పసండుగా adv. Agreeably, trimly, nicely, fashionably. సొంపుగా, సొగసుగా.

బసమా n. s. بسم Basma. (Arabic) Staining, colouring or gilding the breasts or legs so as to seem covered with tight silk. తురకస్త్రీలు కాళ్లమీదవ్రాయింతుకొనేరకం.

ఫసలు, ఫసలీ for ఫసల్ n. s. فصل Fasli. Literally a crop or harvest. Hence a season : one year. Land producing one crop per annum was called ek fasli and that which yearly bore two, was do fasli. The فصلی fasli (or fusly) year furnishes the official date : the revenue year : which begins on the fourteenth of July : being the beginning of the Tamil month A'di, or Karkatacam. But it is not divided either into quarters or months.

ఫసలుకమ్మి n. s. فصلكمي Fasli Kammi. A deduction on account of a deficiency in the crops.

ఫసలుజాయది n. s. فصلزاید Fasli Zayad. The second or extra crop raised in the year from the same land. The revenue demand upon it is proportionately less : usually one half less.

బసాయింపు n. s. باچانا bachāna. "An advance of money" (Ganjam.)

పసారం n. s. (for pansar, پسنار) The trade of a పసారి pasari (pansāri) druggist (correctly pansārī.) పసారంకాసా pansari dukan a dispensary or doctor's shop. The name is also applied to the trade of a corn chandler, or grocer.

బసె n. s. A mess, dinner, common dish ?

ఫస్కె n. s. (فيسكى phaski.) A fee paid by a shopkeeper in a fair or market.

బసుమాబుతేదారు adj. بسمه بوترتدار Basma Butedar. Flowered, embroidered. బుట్టలు వేసిన.

బస్తా n. s. بستان Bastan. Reduction : conversion or exchange in arithmetic ?

బస్తా n. s. بستا Basta. A bale of goods. పగ, కట్ట, మూట.

పస్తాయిండు v. n. From پختانا Pachtana. To regret, sorrow. పశ్చాత్తాపపడుట.

బస్తి n. s. بستی Basti. A town. పట్టణము, బస్తి గావుండే populous. పట్టణస్థముగావుండే.

బస్తా n. s. بسمه Basma. Painting (the skin : so that it looks as if covered with silk.) తురక స్త్రీలు కాళ్లకు టట్టుబట్టతోడినట్టుగా వేసేరంగు.

బహత్తరి n. s. A set of (Bahattar) "Seventy-two." ద్విశతీ ప్రతివర్ణము, అనగా పుకజత గావుండే డెబ్బదిరెండు. కీరబహత్తరి The name of a set of stories like the Cent nouvelles. The tales of the Parrot.

పాదషాహు for పాదషా n. s. پادشاه Padshah. A king. రాజు.

బహలు for బహలు n. s. بھال bahl whence బహలి بھالی bahlī Enlistment. Appointment, restoration to office. మల్లీశలవు, మల్లీజారి చేయడము. బహలుభర్తరవులు entertaining and dismissing. బహదర వాంతరము n. s. Hyder's Invasion : which happened in the year శారవరి or AD. 1780. This is often alluded to as an æra.

బహదరి హొన్ను n. s. بھادری ہونہ Bahaduri hun. A four rupees pagoda. కరుకువరహు. బహదరి పూశలు Gold pagodas strung in a necklace.

బహదరు n. s. بھادر Bahadar, Behader. "The Most Noble." "His Lordship." "This is a Tartar word, meaning Noble, Brave : but it now accompanies every military title." Baturou Yang (Behauder Jung) was the name of a certain victorious general. See Huc's Travels in Tartary, chap : XI. A title equivalent with Count. కుంబిజీ బహదరు the Hon'ble Company. బహదరువారు "His Lordship." This is a usual phrase for Hyder Naik, father of Tippu Sultan.

బహనా or బహనా n. s. بھانہ Bahānah. Pretence, pretext, excuse. సాకు.

బహుమా for బహుశః adv. Of course. Usually : probably.

బహారా n. s. Table of receipts and demands. See తాళాబంది ?

బా|| i. e. బాబత్తు بابت babat. Or, for బాగాతి బిఱిఱి baghayat.

బాం n. s. بام Bām. Three cubits and a half. (Harris.) ఏకశేనలు.

బాంకా n. s. بانك Bankah. A long trumpet. (Campbell.) ఒక పూదువాద్యము.

బాంకు or బాంక్ n. s. بانك Bank. A dagger. కటారి.

పాంజేబి or పావంజీలు for పాజేబ్. n. s. پازیب Pāzēb. A silver anklet. కజ్జెకాలును.

బాందీ n. s. باندی Bandi. A female slave. పురికత్తె, ఆడబాచ.

బాంట్లీ n. s. Error for బాణిలి n. s. A frying pan.

బాకా n. s. See బాంకా.

బాకి n. s. باقی Baqi. Debt, a remainder. అచ్చు. నాకు బాకీలున్నాడు he owes me money. నూరురూపాయలు తనకు బాకీ చేసుకొన్నాడు (or) బాకీయేర్పరచుకొన్నాడు he struck a balance of 100 Rupees in his favour.

పాకిరేజంతువులు for ప్రాకేజంతువులు n. s. plu. Reptiles.

బాకు n. s. بانك Bank. A dagger.

పాక n. s. A stable. లాయము, Among Mahrata horse signifies a troop.

పాగా n. s. گپا Paga. A turban. తలకు చుట్టుకొనే టిది.

బాగాతు or బాగాయత్తు n. s. باغات Baghat. Groves, gardens, plantations. Garden land

on which herbs alone are raised ; not corn or grain. తోట్టకాలు.

భాగినగరము *Bhāgi-nagar*. The ancient name of Hyderabad near Golconda. ఒక పట్టణము.

బాగు or భాగ n. s. A tiger. శులి. బాగుమారెయినాము land granted to a man for killing tigers. (Bellary phrase.)

బాజరా n. s. *باجرا Bajra*. (*Holcus spicatus*) A sort of grain ; the same as శిల్లలు.

ఫాజిల్ n. s. *فاضل Fazil*. Surplus. Whatever is realized over and above the estimated produce.

బాజా n. s. *باجا Baja*. Music. బాజాబజంత్రాలు drums and trumpets : a musical band. బాజా ఖర్చు sundry expences (error for Baze.) See బాజి.

బాజారు n. s. *بازار Bazār*. A market. అంకడివీధి. బాజారుఖబరు rumour, talk, news.

పాజి adj. *پاجی Pajī*. Vile, worthless, despicable, base, contemptible, rascally. తనికెమాలిన, యుక్త.

బాజి adj. *بజی Bazi*. Miscellaneous, trifling. చిల్లర, స్వల్ప.

బాజిబండు for బాజాబండు n. s. *بازوبانڈ Bazu-band*. An armet. భుజములకుకట్టుకొనేసాము.

ఫాజిల్ n. s. *فاضل Fazil*. Excess, surplus. అధికము. ఫాజిల్ వసూల్ Extra collections.

బాజీబాబు for బాజీబాబు n. s. *باجی بے باب Baze bab*. A miscellaneous head in account. చిల్లరబాబు.

బాజు n. s. *بازو Bazu*. Side, quarter, part. Verge, margin. కక్క.

బాజుగడ్డు adj. *بازگشت Bazgasht*. Refunded. Diverted from its original purpose (surplus,) మళ్లీయిచ్చి వేయబడ్డ, మరొక పనిలో వినియోగము చేయబడ్డ.

బాజుతీరుధాన్యము n. s. Sweepings of grain.

బాజీ adj. *بے Baze*. Miscellaneous. చిల్లర.

బాజీఆస్తు n. s. *بازیافت Bazyaft*. Money refunded as being more than the right collections. మళ్లీయిచ్చి వేయబడ్డజాస్తివసూలురూకలు.

బాజీఖర్చు n. s. *بے خرچے Baze kharch*. Extra expences, expences for sundries not included in the regular account or estimate. కైశలపులు.

బాజీదఫ్తరు n. s. *بے دفتر Baze daftar*. Waste book : miscellaneous record. చిల్లరకన్నులువ్రాసే లెక్కపుస్తకము.

బాజీబాబు n. s. *باجی بے باب Bāze bab*. A miscellaneous head in accounts. చిల్లరబాబు.

బాజీయాస్తు *بازیافت Bazyaft*. See బాజీఆస్తు.

ఫాట for ఫాంటా n. s. *فانتا Phanta*. The cancelling mark or dash, the check in the accounts, shaped equivalent with ✓. Erasure. కొట్టివేయబడ్డదనిగీచేగీత. పాటకొట్టుట to blot out.

ఫాట n. s. for *بٹ بات Bat* A road. శుభము. ఫాట బాండ్లు female swindlers and murderers, called Thugs.

పాటకాల n. s. Rent of Moturfa.

పాటదా n. s. (Maharatta) A kind of టీకా or శంకేసుము.

ఫాటదారు n. s. Spokesman, representative. ఆన గామాటరి, మాటకారి, తనిమందికిబయలు గామాట్లాడేవాడు. See Maratta Dictionary, page 771. బాట.

బాటలుపన్నె or బాటిలుపన్నె n. s. The colour called "bottle" green.

ఫాటసారి or ఫాటసారియ n. s. A passenger or traveller. దోవనడిచేవాడు.

బాటి n. s. (Bengali) A brick-kiln : a still. ఇటికి రాళ్లొత్తము, సారాయికాచేబట్టి.

బాడాసుపు n. s. A broad-axe : from which English word, this seems to be a corruption. గొండ్రొద్దలి.

బాడు n. s. *بھار Bhār*. Money paid to a whore ; a harlot's portion or hire. ముండకుయిచ్చినరూకలు. బాడుకాసులంజె a hedge whore.

బాడు n. s. Drudgery. బాడుగావు a drudge. బాడుకాసు pittance : hard earned wages.

బాడుఖోరు n. s. *بھار خور Bhār Khōr*. A pimp. బడవా.

బాడుగోలు n. s. A pimp. బడవా.

బాణము n. s. (Sepoy's phrase) A worm-pricker : a bullet-screw.

బాణ, బాణకర్ర or బాణకట్టె n. s. A foil used in fencing, an iron mounted mace, a cudgel.
 దుడ్డుకర్ర. బాణకత్తి a two handed sword.
 పాణారంపకలు for పానారంపకలు n. s. Betel nuts of a certain superior quality. శ్రేష్ఠమైన పుకబాటవకలు.
 పాణి, రంగుపాణిర n. s. A woman's cloth, the colour of which will last long.
 పాణిదారుడు n. s. (Bengali.) A bailiff: a police runner.
 పాతాఖాని or బాతాఖాని మనుష్యుడు n. s. *باتال خانې Batan Khāni* n. s. A loquacious man. వదురుబోతు, వాగ్‌వాడు.
 పాతి n. s. A garden-bed. A salt-bed. పాడు.
 బాతిని adj. *باطینې Bātinī*. Secret, underhand: A spy. మర్తమైన, నేగువాడు. బాతినినిమిత్తము పంపిరి they sent him to find out the plot.
 బాతిల్ or బాతుల్ adj. *باطل Bātil*. Vain, fruitless. నిష్ఫలమైన.
 బాతు n. s. *بٹ Bat*. A duck: (borrowed from the Portuguese word bato?) ఒకజలశయి.
 బాతులాడుట v. n. (At games) To lose?
 పాత్రసామాను n. s. (Telugu) Plate, hardware, gold plate, silver plate: gold silver and brass ware. Coppers and brasses.
 పాత్రాంఠము n. s. The minister, the manager. దివానుగిరిచేసే పెద్దమనిషి.
 బాదంకాయ or బాదాం n. s. *بادام badam*. An almond.
 బాదజలాలాం adv. *بعد از سلام badaz Salum*. After compliments. నండములు బెట్టి.
 బాదాం n. s. *بادام badam*. An almond.
 బాదామిరూపం adj. *بادامی badami*. Almond shaped: oval: oblong. కోడిగుడ్డుఆకారము గావుండే.
 బాదు, బాదులు n. s. (Said to be meant for the Persian *باد bad*. i. e. wind, mere emptiness, nothing. Fees in grain, paid to the village servants, before the division of the crop. ఉభయ రాజీలంబా రములోపనివాండ్లకుయిచ్చేమిరాజీలంబలు. బాదుయనాము or బాదుమాన్యము land in free tenure, given to the washermen, barbers &c.

బాదుగా adv. (meant for *بدا bad*?) Perpetually; from the beginning: beyond the memory of man.
 బాదుపోయినపొలము n. s. Land not available for cultivation: as the sites of villages &c. సాగు బడికిపురు యోగములేకయిండ్లు కొండలుభాటలువీటికింబపోయిననేల.
 పాదుషా n. s. *پادشاه Badshah*. King, emperor. రాజు, సామ్రాజ్యుడు.
 పానవట్టము n. s. The lower or female part of a Lingam. లింగములో సెక్ భాగము.
 పానారము n. s. A sort of areca nuts. శ్రేష్ఠమైన వకలు.
 బాను, బానుడీ n. s. A lady. దొరసాని. భానుడీల ప్పారాయణివారు the wife of Appa Rao.
 పానుబాగు n. s. *پان باغ Pan bag*. A betel garden. తమలపాకులతోట.
 పానుమూడు n. s. The self planting tree. కట్టే పాకుర or ఆకుమొలకాకు better known as the నీమజిల్లేడుచెట్టు.
 పానుమొరి n. s. (Bengali) A sort of fennel (*Anethum sowa Rox.*) మధురిక, పిన్నశిదాకు.
 బాదుతువారితఫిసీలు n. s. *بابت واری تفصیل* An account particular of different heads. ఆయా శుంకవివరము.
 పాపాసులు n. s. from *پاپوش Paposh*. Slippers. ముచ్చెలు.
 బాఖురె interj. n. s. *باپرے baprē* *Huzza!* O dear! ఆహాహే.
 బాఫ్తా n. s. *بافتا Bafta*. A kind of silk cloth. వస్త్రవిశేషము.
 బాఫీయతుబాషుండు *باعتیت باشند ba afiyat, bashand*. May they be prosperous! This Persian salutation is still often used in official letters, written in Telugu, Tamil or Canarese: the meaning of the words being unnoticed even if known.
 బాబతి n. s. The shares (out of the revenue) which belong to the head officers of the state or of district &c. MM. p. 726.
 బాబతు n. s. *بابت Babat*. Matter, item, affair, head in accounts. విషయము, శుద్ధు. దానిబాబతుగా concerning it, belonging to it. యాబాబతుకాకితము paper of this sort.

బాబమ్మ n. s. Grandmother, father's mother. నా యనమ్మ.

బాబు n. s. باب *Bab*. Head in accounts, point, matter, subject, item. బాబకు, కట్టు.

బాబెయాఫ్త n. s. بازيافت *Bazyaft*. Classification (of lands.)

పామంచము n. s. Stone steps, a landing place. లేపు.

పామిణి n. s. Probably for پائوني *Paoni*. An advance of money.

పామిదా adj. فاميداه *Fahmidah*. Familiar, expert. కనుకడ, తెలివితోగన.

పాయంఘాటు n. s. پائين گھاٹ *Pāin Ghāt*. Pay-
enghaut. The name given to the Carnatic as being "below the (Ghats) mountain passes;" as opposed to the Carnatic Balaghat, or high lands. కనమకిందిచేశము.

పాయకట్టు n. s. A district. కురకణ. (పాయకట్టు A spot redeemed from jungle.) (Guntoor.)

పాయకారి n. s. A temporary tenant (called in France 'Metayer') who usually receives a larger share of the crop than would be granted to the permanent tenant. (Fifth Report, page 719.) సుఖవాసి.

పాయఖానా or పాయిఖానా n. s. پاي خانہ *Pāi Khānah*. A privy or necessary. కురుసుపెరడు.

పాయా n. s. پایہ *Pāyah*. A foundation. బునాది. ఆస్తిధారము, పాయావేసుట to lay a foundation.

భాయి n. s. بھائی *Bhāi*. Brother. తోడబుట్టినవాడు.

ఫాయిదా n. s. فایدہ *Fāedah*. Profit, gain. Interest or gain on money. లాభము.

పాయిదారు adj. پایدار *Pāedār*. Fixed, stable, lasting. శాశ్వతమైన.

పాయిమాలి n. s. پايمالي *Pāimālī*. Depredations, ruin of crops by violence: particularly such as is caused by flood, or marching troops. Allowances made to farmers on plea of such depredations.

బార adj. بار *Bārā*. Twelve. కండ్రెంక. ABS.

భారం n. s. A medical root. గంటుభారం. Ainsl. 2. 112.

బారకాసు or బార్కసు n. s. The English word

C. P. Brown's Mixed Dictionary.

"Barracks." నిసాయిలుపుండేశాల బారకాసు లంజి a common whore.

పారకిపాలము n. s. Pasture land. కుశువులు మేసే పాలము.

పారకత్తి, పారుకత్తగాడు n. s. A superintendent, a manager. ఆములుదారుడు.

బారబలాతి for బారబలావతి n. s. 'The twelve (بلاہات *Bulāhat*.) callings'; that is the village servants in general. In Elph. Appx. page 10 the "baloot of the balooties." గ్రామకర్తనాంధు.

ఫారము n. s. Meant for the English "form" or tabular statement.

పారసి adj. پارسی *Pārsī*. Persian.

పారా n. s. پاره *Pārā*. A guard, a sentry. కావలి.

బారాపాటకము, బారాబటి n. s. A coalition of Musulman or Hindu Rulers, similar to the Heptarchy. The name of the town of the Odhra princes.

పారావాడు n. s. A sentry, or watchman. కావలివాడు.

భారి adj. بھاری *Bhārī*. Weighty, respectable, opulent. Plump, stout, fine. ఘనమైన, బిభిషిత, గొప్ప, బలిసిన.

బారిక n. s. A village servant, a low caste peon. (Vizag.) పాలముకాచేతలారి.

పారిగోడ n. s. Error for శ్రుహరీగోడ.

బారిషిశట్టి n. s. بارش *Bārish*. A 'rain table' or statement shewing the amount of rain that has fallen. వానశట్టి, వానసుగురించినవివరము.

పారిఖత్తు or ఫారిఖత్తు n. s. فارغ خطی *Fārigh Khatti*. A deed of partition. A receipt, or acquittance, or release, a writing testifying the receipt of a debt. విభాగశత్రము, సమస్తతగాదాలున్నతీర్చివ్రాసుకొన్నదీటి.

పారిశము Error for పాశ్వము n. s.

బారుకాసులుతినుట v. n. To live by pimping. బడవారతముచేసిజీవించుట?

బారుఖోరు n. s. بھار خور *Bhār Khōr*. A pimp. బడవ.

బారుగీరు n. s. بارگی *Bārgīr*, or more properly, باہگیر *Bahāgīr*. A trooper, a horseman who

does not find (produce, supply) a horse for himself. కురువునాడు, గుర్రవునాడు.
 పారుచా or పారుచును n. s. ద్చార్ప Clothier's goods, drapery. బివిళి.
 బారుచేయుట v. a. To load (a gun) కుపాకిలోముండుగుండువేసిగట్టించుట.
 బారునాడు n. s. باریبار Bārwalā. A soldier. సిపాయివాడు.
 బారుడు n. s. باروت Bārut. Gunpowder. కుపాకిముండు.
 బార్కసు n. s. The English word "Barracks." సిపాయిలువుండేశాల.
 పార్చాచేసుట v. a. To drive out. వెళ్లగొట్టుట.
 బార్చు or బార్కసు n. s. The English word "Barracks" సిపాయిలువుండేశాల.
 బార్కము n. s. Oard, pasteboard?
 బార్చానాడు n. s. (An Odhra word) A menial village servant?
 భాల్లా n. s. Riot, disturbance?
 భాల్లాచేయించుట v. a. To clear, make smooth, make defenceless. తెరక గావుండేటట్టుచేసుట.
 బార్లే adv. for باره Bārā. Repeatedly, several times. కుదేకుదే, చూటిచూటికి.
 పాల్ఖి or పాల్కి n. s. پالکی Pālki. A palankeen. ఆంధ్ శిక్.
 పాలకతండ్రి n. s. A foster-father. సాకినతండ్రి.
 పాలకి n. s. پالکی Pālki. A palankeen. ఆంధ్ శిక్.
 బాలి for పాలి n. s. A cradle. తొట్ల.
 పాళయము, పాళెంకట్టు, or పాళెట్టు n. s. The country under a petty chieftain. The suburbs of a city. పాళయ గాడుయేలేదేశము, పాళె గాడు A petty chieftain.
 బాలాంబియ్యము n. s. Rice imported from the port of Balong.
 బాలాజి n. s. The name used among Bairāgīs (hyrāgges) for the god at Tirupati (Tiripetty.)
 బాలాబండు or బాలబండు n. s. بالابان Bala band. That is, "closed above" by a transverse line: as Marata writing is. One of the Indian alphabets which differs a little from the Devanagari character.
 బాలిది or బాల్ది for బాలిత n. s. بادلی Bādī. (Bengali) A bucket, a tub. కొయ్యతొట్టి.

బాలీసు n. s. بالش Bālīsh. A bolster or large round pillow for the back in a throne. ఒరుగు దిండు.
 పాలు for పాల్ n. s. پال Pāl. A small tent used by private soldiers.
 పాలువాసి n. s. A bonus or extra grant. బహు మూనము.
 బాలే n. s. The head of a still?
 బాల్దీ, బాల్దీ for బాలిత n. s. بادلی Bādī. A wooden bucket (A Bengali sea term.) కొయ్య తొట్టి.
 భావంజి n. s. A certain plant: it has a bitter medicinal seed of a brown colour. Ainslie 2. 447?
 పావణి n. s. See పామిణి.
 పావతి for పావుతి n. s. پاورتی Paoti. A receipt for money. రసీదు.
 బావనాలు n. s. Feats, pranks, outrages, gambols?
 పావాడము n. s. A vow, promising to cut off his own tongue or any limb, if the god will grant a prayer: self mutilation. Mountebank tricks.
 బావికి n. s. باری Bāori. A stone-built well. బావి.
 బావిరిగడ్డము for పావురుగడ్డము n. s. A thin beard, like that of a goat. పిల్లిగడ్డము.
 పావు n. s. پاو Pao. A quarter; a quarter of any coin; a rupee, as being one-fourth of a bahādari-pagoda: a quarter pagoda. రెండుచ వలములు.
 బావు for బావే (Bengali) n. s. The helm of a rudder, a tiller of a ship or boat. చుక్కాణి.
 బావుట n. s. باوٹ Bāota. A flag. ధ్వజకటము, కొడి.
 పావుదార or పావుజరు for n. s. پاوزھر Pāozahr. Camel's gall: a drug so called. ఒకవిషము.
 పావులా n. s. پاولا Pāolā. A quarter rupee. కులురూపాయి. పెద్ద పావులా Half a rupee.
 పాశనాలుపాయుట v. a. To level or smooth ploughed land. దున్ని ననేలను సమును చేయుట.
 పాశరము or పాశరము n. s. (Tamil பாசరம்) A hymn, a sacred chant. అరవపాట.

ఫాసల for ఫాసెల n. s. *فاسل* *Fāsīlah*. Distance. దూరము.

బాసిక పెట్టికూర్పుకొనుట n. s. A cross legged attitude in sitting. తర్వాతనము పెట్టికూర్పుండదము.

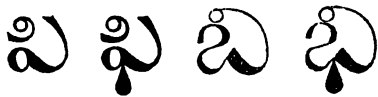
బాసికము or భాస్యకార్లు n. s. A nuptial crown or an ornamental patch of pith or soft wood or paper made by potters, and fastened in the forehead of the bride and bridegroom at the time of marriage. పెండుతో చేసి పెండ్లిలో తలకు కట్టుకొనేటిది.

పాసిగర్లు n. s. Plu. from *پھانسی گیر* *Phansi Girā*. Thugs. తగ్గువాండ్లు, గొంతుపిసికిచంపేదొంగలు.

బాహత్తరి adj. *بہتاری* *Bahattari*. (Bengali) Seventy two. తెప్పది రెండు.

పాహడిగుత్త n. s. *پہاری گتہ* *Pahāri guttā*. "Hill rent" paid for pasture. కొండపుల్లరి.

పాషా for పాడుషా n. s. *پادشاہ* *Padshah*. A prince. రాజు.

పింకటించుట v. n. To brag.

పింకటి మొరకట్టుట v. a. To pinion. పెడ రెక్కలు విరిచికట్టుట.

పింగాణి n. s. *Pingani*. Crockery. China: a China plate. Apparently derived from పింగాణి the Mahratta or Canarese word for a butterfly or moth: because common crockery is generally painted with figures of these insects.

పింగాణి n. s. A plant resembling the lotus. పింగాణికాయ its fruit is large and edible. అల్లారాగులు.

పింగళిరా n. s. A flint. చకిముకిరాయి. పింగళిరావంటి Stubborn (a western word.)

పింగు n. s. అనగాకిళ్ళము which see.

పింజరి, పింజారి for పింజార n. s. *پنجارا* *Pinjāra*. A cotton cleaner; a poor miserable wretch. దూడేకులవాడు, దిక్కు చూలిన కుడి.

పింజాఖూరు or పింజేరి n. s. (K. H.) A scamp, rascal, blackguard. లుచ్చా.

పింజరి n. s Flounce, hangings. జొలర.

పింజుట v. a. To card cotton with the fingers. గడ్డలు గాల్చుండే ప్రతిని చేతితో శిన్నము గాతీసుట.

పిందువాలు or పిండుపలకలు n. s. A sort of small timbers. Letters vol. 6, p. 66. చెక్కలపిండువాలు.

పికలం for పకలం n. s. *بقلم* *Baqalami*. (Literally written by the pen of.) Signature of the clerk who drafts a document. జవాబునివీసుచేవ్రాలు.

భికారి or బి కారి adj. *بیکاری* *Bhikārī*. Indigent, lean, debilitated. దరిద్రుడైన, బక్కబిక్కిన.

భికారి n. s. *بیکاری* *Bhikārī*. A poor man. బీదవాడు.

పిక్క adj. Abject. దిక్కుచూలిన. పిక్క ఫకీరితనము abject poverty.

పిక్కలం n. s. for *بقلم* *Ba qalami*. Signature of (the clerk who writes a document.)

పిగడాయించుట v. n. from *بگڑا* *Bigārñā*. To break with, become on bad terms with. విరోధమువచ్చుట.

పిగులుమనిషి n. s. (From the English word A "flugel" man.) A well drilled soldier, appointed to stand in front of the line and give the time in the manual and platoon exercises. కవాతు నెప్పేసిపాయి.

పిచానా n. s. *بیچانہ* *Bichhānā*. A bedding. పడక.

పిచ్చలబాకి for పిల్లబాకి n. s. *پچلی باقی* *Pichhli bāgi*. Old balances; outstanding. Former debts. పాతఅప్పు.

పిచ్చాస్ adj. *پچھا* *Pichhwa*. Former, of old standing.

పిచ్చాస్ for పిచ్చాస్ n. s. *پچھا* *Bichhwa*. A dagger. ఒకతరచోకటారి.

పిజినిగొడ్డు, పిజినివాడు n. s. A miser. లోభి.

పితార for పితారా n. s. *پتھارا* *Pithāra*. A hamper. A basket-work box, with lid and hinges. మేదరపెట్టె.

పిడలవణము or బిడాలవణము n. s. Black salt or Bitloben, prepared by fusing fossile salt with emblie myrobalans; the produce is muriate of Soda with small quantities of muriate of lime sulphur and oxide of iron. ఒకత్రుళ్ళు.

బిడా or పాక బిడా n. s. *بيرة* Bira. A roll of betel.
 కుట్టి, తాంబూలకుట్టి.
 బిడాయించుట for ఫిరాయించుట v. a. from *بهر*
Phirānā. To turn round; to return.
 బిడాయించుట v. a. from *بهر* Bhirānā. To fold
 up (a letter.) To enclose in a packet. ఒకటిప
 మరొకట్లో పెట్టుట.
 బిడారు n. s. *بيرة* Birār. A party or caravan of
 Lumbadies. A cargo of grain carried on bul-
 locks. A herd of loaded cattle. లంబాడితం
 డా, లంబాడిశురుకు.
 పిడిదరిపిడి or పిడిదర్ పిడి n. s. *پيريدارپيريز*
Piri darpīrī. From father to son, in succes-
 sion. శ్రుత్రపాత్రపారంభర్యము గా.
 పిడివాదము n. s. (Tamil *பிடிவாதம்*) Contention,
 obstinacy, pertinacity. మూర్ఖము.
 పితలాటకము n. s. Trickery, roguery, fraud. మో
 శము.
 ఫితురి n. s. *فتور* Fitūr. Intrigue, plot, treason,
 conspiracy, underhand proceeding. కుట్ర, కృ
 త్రిమము.
 ఫితురివాదు or ఫితురిఖారు n. s. from *فتوری*
Fitūrī. A rebel, a traitor, a makebate, a con-
 spirator. ద్రోహి, కలహకాడు.
 బిత్తరపోవుట v. n. To shirk or twist so as to
 elude darts? Perhaps *bhītar jāna*, to go in.
 బిత్తరకాసు n. s. for *پتال کاس* Pittal cass. A sort
 of fish? మత్స్యవిశేషము.
 బిత్తలి for బిత్తలి n. s. for *پیتل* Pital. Brass. రాగ
 కుత్తి నాగముకలిపి చేసిన లోహము.
 ఫిదివి n. s. *فدیوی* Fidwī. A servant. Your
 humble servant. నౌకరు, తమదాసుడు.
 బిడ్డెలు n. s. plu. The cross bars supporting the
 deck of a boat?
 బిక్ adv. *بن* Bin. Without తేకుండా. బిక్ముశి
 విద్ద *بن مسوداه* Bin musawadah. In original;
 without any rough draft.
 బిన్నాసి n. s. A deceitful female. చూచలాడి.
 బిన్నాహము for బిన్నహ n. s. (K) A request, a
 petition. విన్నపము.
 బిబ్బి for బిబి n. s. *بیبی* Bibī. A lady. దొర
 సారి.

పియ్యితోలు for పితోలు n. s. The epidermis? or
 outward skin? ఈచర్మముదోల తేనెత్తురురాడు.
 ఫిరంగి, or ఫిరింగి n. s. *فرنگی* Farangī. A Eu-
 ropean. A cannon. జాతివాడు, శతఘ్ని, ఖడ్గము.
 ఫిరంగి adj. *فرنگی* Farangī. A European. Gene-
 rally used as a word of scorn, and particularly
 applied to the black Portugeuze. Corrupted
 from *Franc* or *François*.
 ఫిరంగిచెక్క n. s. China root (Smilax China.)
 a certain medicinal drug. Ainslie 1. 70.
 పిరాట్టి n. s. (Tamil *பிராட்டி*) A lady goddess.
 దేవమర్తి, అమ్మవారు.
 విరాణ n. s. Quarrel, spite, ill-will, disagree-
 ment?
 విరాడరి n. s. *برادری* Birādārī. A brotherhood:
 band (of peons &c.) a company.
 విరాన adj. *بیران* Birāna. Alien, foreign. తురా
 యి.
 పిరాయించుట v. a. from *بهر* Phirāna. To
 change, to turn, exchange. మార్చుట.
 ఫిరాయింపు n. s. Lending money. Money return-
 ed to the payer, discount. అవశిరాఫికియచ్చి
 మళ్లీ తీసుకోవడము, అప్పుయిచ్చే మొత్తములోనూ
 టికియింతనిపుట్టుకొనేరూకలు.
 పిరిం, పిరెం for ప్రియము adj. Dear in price.
 గారాకి.
 ఫిరింగి, పిరింగి, ఫిరంగి n. s. A cannon శతఘ్ని.
 పిరింగికత్తి n. s. An European sword, i. e. a
 cutlass. జాతికత్తి.
 పిరింగిచెక్క for పిరింగిచెక్క n. s. China root. Smilax
 China. ఒకమందుదీనును.
 విరింజి n. s. A kind of pudding.
 ఫిరిస్తు for ఫిరస్తు n. s. *فہرست* Fehrist A list,
 a catalogue.
 ఫిర్గా n. s. *فرقہ* Firgah A part, a sub division.
 తగలు, మక్కుడి.
 ఫిర్యాది n. s. *فیرادی* Faryadi A petitioner, or
 complainant, plaintiff. ఫిర్యాదుచేసుకొన్నవాడు.
 ఫిర్యాదు n. s. *فیراد* Faryad. A petition or com-
 plaint. మొర.
 బిక్కుల్ adv. *بالکل* bilkul. At all, in the least;
 also used for wholly, totally. బొత్తుగా, మట్ట
 మర, ఎంతమాత్రమున్ను.

బిల్ ఫైలు adv. بالفعل *Bilfāl*. For the present. తత్కాలానికి.

ఫిల్ హాలు or పిలాలు adv. في الحال *Filhal*. At present, for the present, just now, for the mean while; in fact. త్రస్తుతము.

బిలాస్తరు for ప్లాస్టరు n. s. (E) "Plaster." గుడ్డ కుచరిమితుంటికి వేసేటిది.

ఫిలాహాలు adv. في الحال *Filhal*. At present, &c. (See ఫిల్ హాలు) త్రస్తుతము.

బిల్లక్తా or బిల్లక్తా n. s. A fixed annual rent. గుండుగుత్త.

బిల్లక్తా గా or బిల్లక్తా గా adv. بالمقطع *Bilmaqta*. Altogether, by the bulk, in general. మొత్తము గా.

బిళ్ల n. s. A termination used with some names of men; as Sri Nivasa Pilla. It is confined in general to people of the గొల్ల caste (herdsmen) or కరణములు clerks.

బిళ్లనాదము n. s. The phrase used for rice given to the menials in a pagoda. బిళ్ల బిళ్లలు గా చేసి గుడివనివాండ్రకుండుచ్చే అన్నము.

పిల్లంబ్రము Error for పిల్లమిరియము n. s. A summer-set or leap heels over head. వేళ్ళొకస్యలు మొదలయినవారు వేసేలాగులు అనగాల ఘువు.

పిల్లారి n. s. (Tamil பிள்ளையார்) A name of the god Ganesa. వినాయకుడు. D.

పిశానా, బిసానా for బిచానా n. s. (An error for *பிచ్చా* *Bichana*.) A bedding. శుడక.

పిశినారి n. s. A miser, a covetous wretch. లోభి.

పిపాణపువడ్లు n. s. A fine sort of rice. శంభావడ్లు.

పిశరు n. s. A dovetail. పావురాయి తోక వలెవుండే కుసి.

బిసాత్ n. s. بساط *Bisat*. Power: breadth, width. Means, capital, stock, estate (same as బాతి, సాత్తు, అదియెంత బిసాత్ what great matter (or affair) is that? అది నీ బిసాత్ that was your luck, or chance, or lot. నీ అధికారమేమి వాని బిసాతేమి What chance has she with you? Pretence is one thing and performance another.

బిసానా for బిచానా n. s. (An error for *பிచ్చా* *Bichhana*.) A bedding. శుడక.

బిస్తీ for బిహిస్తీ n. s. An error for *بہشتی* *Bihishti*. A water man; who leads an ox that carries water in goat-skins. శూకాళి.

పింగాణి n. s. Chinaware, crockery. See పింగాణి.

పిక or పికె n. s. The refuse or stump of a cigar. తాగి మిగిలిన చుట్టు.

బీజకె n. s. (Turkish *بیجک*) Invoice, inventory, list. Label, ticket?

బీజబంక n. s. Bird-lime, made from (బీజము bij) the seed of the tamarind. A close fistid mixer. జిగురు, లోభిస్తీ.

బీజవరి n. s. Paddy seeds with germs, being ready for sowing. మొలక వడ్లు.

ఫీట for ఫీత n. s. *پیٹا* *Pita*. Tape; ribbon; (*vitta* in Latin) a fillet. నాడా.

పీడిదర్ పీడి adv. *پیرے در پیرے* *Pērē dar pērē*. From generation to generation. శరంశర గా.

బీబీ n. s. *بی بی* *Bībē*. A lady. దొరసాని.

బీభక్తు n. s. Disgust, abhorrence. అశవ్యము, బీదర. దాన్ని బీభక్తు చేసినాడు he has spoiled it. బీబచ్చు గావుండే for బీభక్తు గావుండే adj. Out of repair, damaged, confused.

బీమా n. s. *بیمہ* *Bhīma*. Insurance, money paid for insurance. ఇన్సూరాన్సు.

పీరాంజుల or బీరాంజుల v. a. (Tamil *பிராங்கு*) To collect, gather grass &c. పోగు చేసుట.

బీరువ n. s. 'A bureau,' chest of drawers. అంత శ్రుంత శ్రు గావుండే వెడ్ల వెట్టె.

పీరుసుండి n. s. A waterspout at sea? మేగ్యము. If descending, it is called అవుతు, అవుతుఖానా.

ఫీరోజ్ for ఫేరోజ్ n. s. *فیروزہ* *Fēroza*. A Turquoise. ఒక రత్నము.

పీర్లు n. s. An image in the form of a hand, used by Mussulmans at the Mohorum. తురక దేవుడు. పీర్ల శంకు The Mohurum (as being the "anniversary of the (*pīrs*) Saints") "All saint's day" which in the Madras country has degenerated into All Fool's Day: being a street masquerade annually held among the mobility: and is just as popular among Hindus as among Musulmans.

పీల, ఫీలా, పీల ఫిరంగు n. s. The lues venerea.

బీలు n. s. *بیل* A sort of spade. ఒక తరహా పాచ.

ఓలుకాడవ for ఓలుకాడ్వాఆట n. s. The flush of four cards?

బీలుదారు for బీల్దార్ n. s. بیلدار Beldar. A digger, a labourer, a pioneer. తవ్వేవాడు.

బుంగ n. s. بھنگا Bhunga. The baggage belonging to a camp. సరంజాం.

పుంజమిన్ n. s. Dry grain land. మెట్ట. మెట్టపాలము.

పుంజి n. s. A phrase for four (as we call twelve a dozen) నాలుగుపుంజెడురూపాయలు four rupees. తొమ్మిదిపుంజిరూపాయలు 36 rupees.

పుండాఖారు n. s. A wrangler, a quarrelsome wretch. తంటాఖారు.

పుండాయితనము చేసుట v. n. To do mischief. హతముచేసుట.

పుకార n. s. پுகار Pukārā. Outcry, rumour, report, alarm, an uproar. రట్టు, రగ్గు.

బుక్తా adj. بھوکا Bhuka. Hungry. ఆకలిగొన్న. బుక్తాఫకీరితనము utter poverty.

బుక్తీసీ, బాక్తీసీ for బక్తూ n. s. بھکتا Bakhsa. A bundle, a pack of cloth. వస్త్రములమూట.

బుక్తు n. s. (English word) "A book:" as distinguished from కవితె and గ్రంథము.

బుటా or బుట్టాకుని n. s. بوتا Buta. Flowered pattern in cloth. జరీబుటా a gold pattern. బుటే దారుబట్ట దారైబ్రే Butēdār. Embroidery.

పుటాయింతుట v. n. To split, separate (one cause or lawsuit into several.)

బుడేలు or బుడ్డాలు n. s. The roots of the ears. చెవుల మొదళ్ళి. నీ చెవులుబుడేలమట్టుకు తెగకోస్తాను I will cut your ears off.

బుక్ ఫురోషి or బూతుపురోశి n. s. A sort of tax, or cess levied for the maintenance of a pagoda. In Guntoor this signifies the same as Mohtarfa. ఇలువరుశుకన్ను Fees or small penalties levied under Musulman governments, on various tradesmen to defray the expenses attendant on festivals. Supposed, but wrongly, to be meant for بٹ پرویش but parvarish,

or sustenance for the idol. Also penalties levied by a guru or confessor on certain breaches of caste: such as permitting a widow to marry again. The Mohtarfa being levied on merchants alone: this is levied on all classes except merchants.

బుతాము or బొత్తాం for బొత్తాను or బొత్తాను n. s. (French, Un bouton) A button. గుండి.

బునాది for బనియాద్ n. s. for بنیاد Bunyad. The foundation of a building. ఆస్తిభారము.

పునాశి n. s. The first crop in the Hindu year: the dry-grain crop, or light crop: consisting of the grains called పునాశలు (that is, పునవశులూపిత్తినవి) viz. కొర్రలు, బొబ్బిర్లు మొదలయిన ధాన్యము.

బుయ్యారం for బుయ్యార n. s. for بھویارہ Bhun-yarah. A dungeon. చెరశాల.

బురకలు n. s. (A low word) Empty ears of corn.

బురకా n. s. بھرقہ Burqah. A covering or veil for a palankeen &c. గవీసెన.

పురజ for పుజా n. s. پورجہ Purzah. Note, memorandum. తక్కువట్ట or daily account. రోజు పురజ A shopkeeper's day book. పురజా A small piece of paper. చీటి. (M M. p. 651.) A wharf at a sea custom house?

బురదా n. s. Bragging, a lie. జల్లి.

పురబ్బీ or పురబ్బీలు n. s. A kind of soldiers. ఒకతరహాదండువాండ్లు.

బురయక్కు n. s. A kind of fish.

బురసా A certain colour or tint used in chintzes, also called చైరిణి. Charu Chandrod. 588.

పురారుశలక for పురారుశలక n. s. (H.) Clap boards used in building. శిన్నశలక.

బురుజు n. s. بھرجہ Burj. A bastion, a tower or fortalice. పిరంగపెట్టికాల్చేదిబ్బ, గడి, చిన్నకోట.

బురునీసు for బూర్నీసు n. s. Flannel, woollen. నిండామెత్తగాపుండేదళమైనకంబళి.

బురుమ for బరమా n. s. بھرمہ Barmā. A carpenter's augre. తొరకుడము.

పురుశత్తు n. s. بھرسٹ Fursat. Leisure. సావకాశము.

బురుసా n. s. (i. e. Bursa, a town in Anatolia) the name given to a sort of woollen goods : and also to the (blue or yellow) colour. **బురుసారుమాలు** a blue or yellow handkerchief, for which they are prized. These are also called **పైతిని** Paithinī and **బురహానపురి** usually **బురాఖురీ** Burhan puri.

బురుసు n. s. A brush (A jar :) a large pot. A sort of firework. తూలిక (ఊడి?) ఒక బాణవిద్య.

ఫురోక్త or **ఫురోఖ్త** n. s. **فروخت** Furōkht. Sale, selling, vent. అమ్మకము. **ఫురోఖ్త చేయుట** to dispose of, sell.

ఫురోశి n. s. (M) A note. చీటి.

ఫురోయి n. s. Proof, written documents. **సందర్భమును చూస్తేరుజుపు, దస్తావేజు, అని అర్థమవుతున్నది.** This word often occurs in Duhur. Local III. 84, line 13, ib. III. 94, line. 19.

బుర్మీసు for **బూర్మీసు** n. s. A blanket or thick felt. **మెత్త గాదళము గావుండేంబటి.**

బులాకి n. s. **بلق** Bulāq. A jewel worn (chiefly by unmarried girls and courtesans) on the middle of the nose between the nostrils. **నాసాభరణము.** Herklots, page XXI, of Appendix. Borrowed from the name of the port of Cairo. Boulak is a suburbs of Cairo.

పులాపు or **పాలాపు** n. s. **پولپ** Pulāo. The dish called pillaw. **ఒక తరహావంటకము.**

పుళిహూరన, n. s. (Tamil **புళిహూర**) Rice dressed with acid sauce. **పులుసు అన్నము.**

పుష్టి n. s. **پشتی** Pushṭi. Support, aid, assistance. **ప్రోద్బలము.**

బుసక, బుసర n. s. Chaff: the dust of thrashed corn. **బుసక భూమి** chaffy soil. **అసగాచవుడు, తువ్వనేల.**

భూసాజింసు n. s. **بھوسا جینس** Bhūsā Jins. Grain of any kind: so termed in the Bellary accounts. **ధాన్యము** in reality grain in husk. **వడ్లు, కాయ ధాన్యములు.**

పుసాలున adv. Suddenly. **లటక్తన.**

పుసేల n. s. The seventh lunar mansion. **పుసరస్సు** is called **పెద్దపుసేల**, and the eighth **పువ్వమి** is called **చిన్నపుసేల.**

పుస్తబంది n. s. **پشتبندی** Pushta bandi. "Back fastening." Stone work executed at the back of a tank. **చెరువుకట్టకు వెనక తట్టు ఆ సరాగాకట్టినది.**

పుస్తీ n. s. **پشتی** Pushti. Encouragement, backing. **ప్రోత్సాహము, అండ, శహాయము.** **పుస్తీ చేసుట** to second, to support.

పుస్తీలు n. s. plu. Mustaches. **గల్లుచ్చా.**

పుస్తాయించుట v. a. from **پستلانی** Phustlānā. To coax, wheedle, persuade. **బుజ్జాయించుట.**

పుస్తాయింపు n. s. (From the same) Coaxing, persuasion. **బుజ్జాయింపు.**

ఫూచి n. s. Business, affair. Penal responsibility. **ఆఫూచినామిదకాదు** I am not responsible for it. **ఆఫూచిగడించి నాడు** he carried on the business. **ఫూచిచేయుట** to undertake.

ఫూజు n. s. (Ganjam dialect?) A yoke. See Acts, XV. 10. P†. **సెగ.**

ఫూటము n. s. Lading, burden. **ఎగుమతిమొనసరుకు.** **బూటాలు** for **బుట్టాలు** n. s. from **بوت** Būtā. Flowered patterns in chintz or muslin. **వస్త్రముమీద వేసేఫూలు.**

ఫూటుట v. a. **అసగాకుదురుబాటుచేసుట** To establish? (Ganjam.)

మాడిదెకట్టుము or **మాడిదెకిన్ను.** n. s. A tax levied in the Kannadi country, on every wedding. Elsewhere on every funeral. Local. V. 229, line 6, & 7.

ఫూడ్చుట or **పోయిచుచుట** v. n. To go. These words are used at Madras instead of **పోవుట.**

బూతాదు, బూతాత్ n. s. for **بوتات** Buyūtat. Household expenses: also an account of them. **మసూనృత్తి, మసూనృత్తి లెక్క.** **బూతాత్ నివీసు** clerk of the household. One letter says **మాబూతాదు ప్రయం మొదలయిన వాటికి చాలా శ్రమనుపొందుతున్నాముగనక** as we suffer very much for want of subsistence.

బూతుపురోశి n. s. See **బుత్ ఫురోషి.**

బూబందులెక్క n. s. An account (in England called a *terrier*) of boundaries of fields. **గుడికట్టు రూపాదా, పొలముల సరహద్దు లెక్క.**

బూబు or **బూబుసాని** n. s. **بوبو** Būbū. A musulmani lady. **తురకాబిడ.**

పూరా adj. پورا Purā. Full, complete. శంపూర్ణమైన.

పూర్వీను n. s. A blanket, or thick woollen. దళముగా మెత్తగావుండేకంబళి.

పూలిపానున్ను n. s. پولي ہون Phuli hun. A star pagoda of the sort worth 3½ Rupees. పూలకరహా.

భూసాబింసు n. s. بھوسا جنس Bhūsa Jins. Grain in the husk. వడ్లు, కాయభాగ్యములున్ను.

భృగు n. s. Traces : secret, concealed fact. ఆనవాలు, సామర్థ్యము, జాడ, రహస్యము.

బెంగిలపాలు for బంగిలపాలు n. s. بانگي تپال Bāngī Tappāl. The Bangy, or mail that conveys parcels, మూటలుపొయ్యెతపాలు.

పెండాారి or పెండేరి for పిండాారి n. s. پندار پندرā. (Mahr.) 'A Pindaree' or plunderer, freebooter or mosstrooper. In Mahratta పెండాారి is, a gang of mounted robbers.

బెడ్డశిస్తు n. s. The revenue charged on the summer crop ?

భేత్రి n. s. بيتي Betī. Threes. A term at dice, or dominos. దచ్చి.

పెద్దాళురి n. s. A fine soft sugar mixed with lime : which is made at Peddapore. పెద్దాళురిచక్కెర.

పెద్దింబమ్మ n. s. A certain rural goddess. ఒక యుక్తదేవత.

పెయ్యర n. s. A certain forest shrub called Grewia Orientalis. Rox. 2. 586. అల్లిపెయ్యర a species called Grewia Didyma. ibid 2. 591.

పెరుంబత్తిగావుండే adj. (from Tamil పెருంబత్తి) Unfinished, as a painting. Sketched. చిత్తుగావుండే.

పెరుమాళ్లు n. s. A Tamil name of Vishnu.

పెరె n. s. A reservoir for water at the salt pans. నీరువుంచేసుడి. (Vizag.)

పెల్లపాకుచెట్టు n. s. Said to be a name of the కుత్తిరిచెట్టు.

పెళ్ళిళ్లాల n. s. Picquet at cards ?

పెళ్లు n. s. (Madras phrase) A privy. A backyard. మరుగుపెరడు, పెరడున్ను.

బే adv. بے Be. (Pers:) Without; as ఆదబు adab manners, బేఅదిబి be-adbi contempt,

unmannerliness. బేరీజణ్ గా 'bē-reason-ga' without reason. (Rajahmandry dialect.)

బేంబేరు n. s. Fright or alarm. దిగులు, భయము.

బేగారి n. s. بیگاری Bēgarī. an error for بیكار Bēkar without work, idle. A hackney. Stray folks impressed, without pay, to carry loads. From the Persian bēgar. Employing any person without remuneration. వెట్టికని బేజేవాడు.

బేగి adv. بیگی Bēgī. Quickly, without delay. త్వరగా.

బేగిరావు n. s. A dromedary. بیگي راء From Bēgi swift and rao going. పెద్దలాటిపేట, తపాలువుంటె.

బేగోడుగా adv. بے گوند Bēgond. Unsealed. See గోడు 'without gum : ' because it is the custom to secure the envelope of a letter with gum.

బేవి or బేయ n. s. (K.) Pecuniary embarrassment, trouble on account of arrears in taxes. (Reeve, page 953.) Responsibility.

బేచిరాకు adj. بے چراغ Bē charagh. Desert, ruined, devoid of a single lighted lamp : depopulated. ఇంట్లు లేనిది గానున్ను పొరుగునూరి కావులచేత సాగుబడిచేయబడేది గానున్నువుండేటిది. బేచిరాకు గ్రామము a depopulated or deserted village.

బేచికోరి adj. Litigious, roguish. తంటాలమారి.

బేచెడ or బేచెడావు adj. for బేచిరాకు which see.

బేజరూరు adj. بے ضرر Bē zarūr. Useless, needless, superfluous, unnecessary. అగత్యములేక, అక్కరలేని.

బేజా adj. بے جا Bējā. Bad, wicked. Groundless, for which there is no room; inadmissible. నిరాధారమైన, దునికమాలిన. బేజాదుని injustice, wrong.

బేజారు n. s. بے زار Bēzār. Fatigue, weariness, annoyance. అలుపు. బేజారవుట to become fatigued. బేజారుచేసుట to weary, dun, teaze, drive a man desperate, torment or put him out of his wits.

బేజుమాలు adj. بے زمال Bēzmāl. Bright, polished, set, as a sword.

బేజురూరు adj. See బేజరూరు.

పేట n. s. پٹھ Pēṭh. "Pettah," suburbs, market. శాఖానగరము, కట్టణాశ్రమము, బాజారు.

భేటి n. s. **بھیت** *Bhēt*. Interview, visit. దర్శనము.

బేడా n. s. A break, for teaching a bullock. గాడియెద్దులనకట్టిమరిసేటిది.

బేడా n. s. **بیر** *Bērā*. Siege, besieging. ముట్టడి. బేడావేయుట to besiege.

బేడాశ్రంభము n. s. A pillar made of a sort of black marble. ఒకవిధమైననల్లరాతిశ్రంభమేమా?

బేడిగ n. s. A tax or a favourable assessment. శున్న.

బేడిలు n. s. **بیر** *Bērē*. Fetters. శంకిళ్లు.

బేడలు adj. **بیدر** *Bē-doul*. Wretched, irregular, incorrect. Shapeless, ill-formed, clumsy; విరూపమైన, వికారమైన.

భేత్రి n. s. **بیتی** *Beti*. The throw of threes, which makes six on the dice or dominos. దబ్బి.

బేద for బేద n. s. **بید** *Baed*. A plunderer. కొల్లగాడు. బేదశివారులు plunderers.

బేదఖలు adj. **بیدخل** *Bēdakhl* Ousted or dismissed from office. తోసివేయబడ్డ.

బేదరు n. s. **بیدر** *Bēdar* A class of savages. బాయవాండ్లు. The *Katbadi* peons are mostly of this caste.

పేదా or ప్యాదా n. s. **پیادہ** *Piyādah*. A peon or armed messenger. ఐంద్రోతు.

భేదా n. s. Money levied as a contribution from the neighbours of a bankrupt farmer, to pay the rent due? (Ganjam.)

బేదాన n. s. Meant for **بیدی دانه** *bihī-dāna* (Persian) Quince-seed, sold as a drug. ఒకచెట్టు, దానికుండన్ను.

బేదిల్ adj. **بیدل** *Bedil*. Disheartened. ధైర్యము తప్పిన. కావులు బేదిల్ అయిపోయి the farmers being disheartened.

పేనా n. s. (the English word) A quill 'pen.' కలము.

బేశుర్వాగా adv. **بے پروا** *be-parwa*, Heedlessly, carelessly. అలక్ష్యముగా.

బేశుర్వాయించుట or బేశుర్వచేసుట v. a. To despise, disregard. అలక్ష్యముచేసుట.

బేపార్ n. s. Traffic, trade, commerce. వర్తకము, వ్యాపారము.

బేఫహము adj. **بے فہم** *Be fuhm*. Careless, unmindful. జాగ్రత్తలేని.

బేబందుగావుండే adj. **بند** *Be band*. Disordered, confused, irregular. తారుమారుగావుండే.

బేబాకిగా adv. **بے باقی** *Be bāqi*. 'Without balance' as a complete payment. బేబాకిగా చెల్లించినాడు he paid it in full.

బేమంజూరు adj. **بے منظور** *Be manzur*. What is not approved, discountenanced. ఒప్పుకోబడని. ఆ ఆర్జీ బేమంజూరు అయినది the petition was discountenanced.

బేమరమ్మకుగావుండే adj. **بے مرمت** *Be marammat*. Out of repair, damaged, broken. శికస్తుగావుండే.

బేమిలిచీటి n. s. A "family" chit.

బేమూలాజా for బేమూలాహిజా n. s. **بے ملاحظہ** *Be mulahazah*. Treating with sternness, or rigour, not showing favour. నిర్దాక్షిణ్యము. బేమూలాహిజాగా without favour or partiality.

బేరణికటావణి n. s. Sowing and reaping. విత్తడము, కోయడము.

ఫేరస్తు or ఫేరిస్తు n. s. **فہرست** *Fehrist*. A list or catalogue. కుటీ.

పేరాముట్టి n. s. (Tamil **பேராமுட்டி**) A certain plant called Hibiscus Zeilan. ఒకమందుచెట్టు.

పేరిస్తు n. s. **فہرست** *Fehrist*. List, catalogue. కుటీ, జాబితా.

బేరీజు n. s. **بیرج** *Berij*. An amount of assessment, the total assessment of a village or district. దివారువుకున్న మొత్తము. శాశ్వత బేరీజు permanent assessment.

బేరోజు గారు or బేరోజు గావుండేవాడు n. s. **بے روزگار** *Bē rōzgār*. He who is unemployed. నిరుద్యోగము గావుండేవాడు.

బేలాయఖు adj. **بے لایق** *Be layaq*. Unfit. తగని.

బేల్దారు n. s. **بیلدار** *Bēldār*. A pioneer, a mason. కామాటివాడు, కొల్లెత్తువాడు.

బేవారిసు adj. **بے وارث** *Be wāris*. Without heir or claimant. నాధుడులేని. బేవారుసుగొడ్డు a stray cattle. బేవారిసుయినాము. An 'Inaum' that has fallen in, to which no heir has appeared.

శేవిడి, పేలిడి or పేమిడి n. s. *پيوري Peorē*. The colour called imperial perfect yellow, or bright golden yellow: distinct from Gamboge. ఒకతరచూతునువువర్ణము.

బేశక్తు or బేషక్తు adv. *بے شک Bēshak*. Undoubtedly. నిశ్చందేహముగా.

వేశానవువర్ణు properly *విశానవువర్ణు* n. s. The name given to the rice which is reaped in February and March. Ainslie 1. 340.

బేశుమారు for బేషుమారు adv. *بے شمار Bē shumār*. Without being reckoned, vastly, abundantly, countless. విస్తారముగా, లక్షలెక.

వేషావత్తు for వేషావత్తు n. s. *پیشواز Peshwāz*. A gown. ఒకచొక్కా.

బేష or బేషగావుండే adj. *بیش Bēsh*. Best, superior. ప్రశేష్టమైన.

బేషకు adv. *بے شک Bēshak*. Without doubt: certainly, doubtless. నిశ్చందేహముగా.

బేషకుమ for బోషోకం adj. *بیش و کم Besho kam*. Unrivalled. అశమానమైన.

వేషి n. s. *پیشگی Peshgī*. Advance of pay. ముందు గారూకలులువ్వడము.

వేషి or వేషిస్తే for వేషకు n. s. *پیشکش Pesh kash*. (Present, fee, donation.) Tribute paid by a zemindar &c. బహుమానము, కచ్చుమున్ను.

వేషకారు n. s. *پیشکار Pēshkār*. A revenue officer, secondary to an Amildar. ఒక అధికారి.

బేషబబు adv. *بے سبب Bē sabab*. Without reason, causelessly. నిష్కారణముగా.

బేషరి n. s. *بیسر Besar*. A jewel worn by women on one side of the nose. ముక్కు తుడక.

బేషరిదుంతు n. s. A plant with a red flower: the root is eaten as a pickle.

శేషికి n. s. Pride, presumption. బతాయి?

బేహారి or బేహారి n. s. An individual of a particular distinction among Musulmans. They are pedlers or retail sellers చిల్లర బేర గాడు.

బేహాలు గావుండే adj. from *احوال Bēahwāl*. Bankrupt, beggarly. కరిత్రముగావుండే.

వైంతు n. s. (E) 'Appoint.' వైంతు చేసుట to appoint.

వైకారి properly *చాయకారి* n. s. A sub-renter or under tenant: a tenant at will. This word is opposed to కడిం; and in Cadapah it is explained *కురశలవు* వైకా a man who cultivates land lying in another village.

వైకి (Mahr.) Out of, from amongst, of, from, under the head of, in, belonging to, appertaining to; the same as *ఉంబంధము*. Thus *వాయికారు* వైకారి A rice field which properly (or originally) belongs to 'garden land.' ఆ వైకి means అందులో, అనగా మింజుమలె.

వైకస్తీ n. s. *پیکشتی Paigashti*. A patrole. అములుకుట్టడమున కైతిరి శవాడు.

వైజారు n. s. *پیزار Paizār*. A slipper or leather sandal. జూతి.

వైజారుముట్ట n. s. The remora or sucking fish. ఒక చేతు.

వైతాళి or వైరిశి n. s. A cloth partly silk and partly cotton. *కుట్టుత్రుత్తితో నేళిగుడ్డ*. (A silk stuff striped red and yellow?)

వైవరులు for వేదలు n. s. from *بیدر Bēdar*. A kind of plunderers. The savages called Bēders, or Veddahs.

వైవా, వైవ n. s. *بید Baid*. Insurrection, rebellion, mutiny, tumult in a state or army. తిరగబడడము. వైదాగుర్రము predatory horse. పెంఠారిగుర్రము.

వైమాయిషి n. s. *پیمایش Paimāish*. The survey-measurement of lands. నేలల కొలవడము.

వైమాలి n. s. *پایمالی Paimālī*. Ruin, ravage. చెరువు, చేటు.

వైరవచక్రము* n. s. 'Rioting.' Cf. in Rom. XIII. వైరవి, వైరదే X n. s. The peregrine falcon. జుట్టు వైరి the white crested eagle. (Jerdon) See M. Journ. X. 79. భూత వైరవి the name of a tree called *Premna Serratifolia*. Rox. 3. 77.

వైరాగి or వైరాగి n. s. *بیراگی Bairāgi*. A monk, a friar. విరాగములవాడు.

వైలాడికర్ర n. s. A see-saw?

వైలుమాను for వైలువా n. s. *پهلوان Pahlwān*. A boxer or wrestler. బెట్టివాడు.

వైవస్తు most commonly వైవస్తు n. s. *پیوست Pai-wast*. The date of the arrival of a letter. The

mark denoting "Received" సాలివైవస్తు the year before last. (Bellary.)

పైశల n. s. *طيسال* *Faisalah*. Settlement, decision, sentence, decree. తీర్పు, శుభిష్టము.

బొంకశ్చ n. s. A certain fish, *Tetradon hispidus*: it is nearly spherical and covered with prickles.

బొంచి n. s. The cooling drink made from jaggory, lime juice and water mixed. ఒకతరహాపానకము.

బొంట్లాంకాయ n. s. A young cocoanut. ఎళ్ళనీరుకాయ.

బొంత n. s. The mullet fish. (*Mugil cephalus*.)

బొందిలి n. s. Name of a certain caste. ఒకజాతి.

బొకనాయరోగము n. s. Caries caused by lues venerea. కనుబొమ్మలలో రెప్పలలోవుండే వెంట్రుకలురాలిపొయ్యముండరోగము.

బొకాయ n. s. *بخار* *Bukhār*. Steam, glowing heat: eruption on the skin ఆవిరి, ఒంటిమీదవేలినది.

బొచ్చ n. s. Doublets, at dice?

పొడవారుటంపొడనొనుట v. n. (from Tamil *புடை*) To sink or become hollow, as a sore. పొడవారిన్ full of holes. తుంటిలోశలవేసుట.

బొణి n. s. A kind of wooden bell, hung at a bullock's neck. నెడక, అనగాచెడ్డమొద్దుమొద్దలో లాడుకులాడుకు అని ఆడేతుకతరహాకొయ్యగంట.

బొనగులు n. s. See బొణికె.

బొన్నారుతాళము n. s. (error for పొన్నరీడళము) Orpiment.

బొప్పరమాను n. s. A whale. ఒకమత్స్యము.

పొప్పళి for పుప్పళి n. s. A plaid or chequered garment worn by women. The stuff called "poplin." A plaid of a square pattern alternately green and red. చిరుతపొప్పళి, S. 1. 176. పున్నరపొప్పళి a green and white tartan.

పొప్పాయిపండు n. s. The fruit called papaw. Rox. 3. 825. *Carica papaya*.

బొముక n. s. Corruption of ఎముక a bone. (Masul.)

బొముచిగురుకప్పి n. s. A block or large pulley. ఒకతరహాకప్పి?

పొరంబోకు or పొరంబోకునేల n. s. Waste land, utterly unfit for cultivation. సాగుబడికొరచి భూమి.

బొరిగము, బొరిగ n. s. A hoe used in digging up grass. (Vizag.) తొట్టిక?

బొరివట్టు, పొలివట్టు n. s. A heap of boiled rice offered to a god. తిరుట్టువళము, తిరుప్పావడ.

పొల్లాయి n. s. Certain fees paid on every thrashing floor. (Ganjam.)

పొస్త్రకము n. s. error for పుస్త్రకము a book.

బొహు adj. error for బహు Much.

పొంచావణి or పొహంచావణి *پونچاونی* *Pahun-ohāwuni*. Insurance: on goods or on lottery tickets.

పొంచి, పొంచీలు for పొంచీలు n. s. *پونچی* *Paunchi*. A sort of bracelets. కరభూషణము.

పొంట్లాంకాయ n. s. A young cocoanut. A cocoanut with the husk on. ఎళ్ళనీరుకాయ, మట్టమెలువనిపెంకాయ.

పొక n. s. A heap of salt. (Vizag.) Apparently an error for పోగు?

పొకకముగా adv. Gently, delicately.

పొక్తా n. s. Respect, regard, honour. గౌరవము. పొక్తాచేసుట to respect. పొక్తాగా respectfully.

పొగబండ n. s. (from పొగబంధము) Mortgage on land; which till the debt is paid is enjoyed by the creditor (Ganjam) Usufruct. పొగ్యము.

పొగణి or పొగణి n. s. A sort of copper bowl. పాత్రవిశేషము.

పొగొట్ట, పొగవట్ట n. s. Enquiry. విచారించుట. ఆసంగతినిచక్కగాపొగవట్టాచేసి నాను I enquired into it properly.

పొంచీలు for పొంచీలు n. s. *پونچی* *Paunchi*. A sort of bracelets. కరభూషణము.

పొజు for పోజ్ n. s. *بوج* *Bōjh*. Weight, responsibility. బరువు, ఉత్తరవాడము.

పొటాపోటి n. s. *پوتاپوتی* *Pōtāpoti*. Rivalry, emulation, outbidding. (Bellary.) నాకంటేనాకనిపయిబడడము.

పొటు for పొట్టు n. s. A raised hearth built in a Vishnu temple. గుడిలో చాల్చు గావుండే పాచులు.

పోతా for పోత n. s. (Mahr.) A book, a work, a writing &c. పుస్తకము M. M. page 663. (A leaf in an account book : a folio?)

బోడ, బోడము for బోళము n. s. A sort of medicine.

బోడ n. s. (in sea language) A board, i. e. side. ఉజియబోడ Ujiya boda, starboard. దావుబోడ dāvu bōda larboard.

పోడుతుట error for పోయివిడుతుట v. n. To go away. This is a Madras phrase. పోక్కి for పోయి (past pl of పోవుట) Having gone.

బోసి n. s. Hansel or the first money a seller receives in the morning. The luck-penny : a shopkeeper's first receipt in the day. అమ్మేవాడు మొట్టమొదటసరుకు అమ్మి తీసుకొనేరుక. బోసిచేసినాడు he took hansel.

పోతి or పోతిబిళ్ల n. s. پوتی Potī (Mahratra) A piece of cotton steeped in red ink : which is wetted and squeezed into the inkstand. ఎర్రయిండుది.

బోదారసింగి n. s. A medical drug. కేదారసింగి. D. ఒక మందుదీనును.

పోదిన, పోదిన most commonly for పుదీను Pudīnā పుదీనా n. s. Mint. ఒక మొక్క.

భోధాయకము n. s. Instigation, temptation. దుర్బోధన.

బోనాంపెట్టె, బోనంపెట్టె n. s. A round box or basket, covered with leather. పుయనతోలువేసిన గండుపెట్టె.

బోనుపొయ్యి n. s. A portable oven, formed by placing a deep dish as a cover on a bowl?

బోనేళ్ళరాలు n. s. (a low word) A suite of rooms?

బోములగురుకప్పి n. s. A large block or pulley. ఒక పెద్దకప్పి.

బోయడు for బోయవాడు n. s. (from بھوی Bhōi.) A savage, a man of the woods. A palankeen bearer. చెంచువాడు, బోయిన్ని.

పోర, పోరకాడు, పోరడు n. s. from پور Pōr (K.) A boy. Reeve page 962. పిల్లకాయ.

పోర or పోర n. s. A slip or piece of land apper-

taining to a field. The breast, or chest. కుండు నేల, రొమ్మున్ను.

పోరకాడి n. s. Puzzle, intricacy.

పోరడి n. s. A hedge?

పోరడు n. s. from پور Pōr (K.) A boy, a child. పిల్లగాడు.

పోరవ or పోరువ n. s. (from Tamil போர்வை) A cover. పైనకప్పేవశ్రీము.

బోరింపోతు n. s. A great jar : a glutton?

పోరిల్లు n. s. A gambling house? Paln. Vira. 22.

పోరుడు for పోర n. s. పور Pōr (K.) A boy. పిల్లగాడు.

పోరువ or పోర్వ n. s. (from Tamil போர்வை.) A cover. పైనకప్పేవశ్రీము.

బోర్లణము, బోర్లణము for బొక్కణి n. s. A horse's nose bag.

బోళా adj. Unreserved, frank. కపటికాని, మనసులోదాచని. బోళామనిషి he who is not reserved.

పోలాల్ n. s. for فولاد Fōlād. Steel. ఉక్కుపోలా తిగంట a bell made of steel. ఉక్కుగంట. Ila. 1. 148.

పోవిడి most commonly పోవిడి n. s. (Tamil போகవి) Traces, signs. చాడ, అజూకు.

భోమాము n. s. A large chest. పెద్దపెట్టె.

పోస, పోర, ప్రోచ n. s. A fibre, a bit. లేశము.

పోస్తుకాయ or పోస్తకాయ n. s. پست Post. Capsules of the poppy used medicinally. (Madras "Tariff.") ఒక మందుదీనును.

పాంచాయించుట for పహుంచాయించుట v. a. from پانچانچا Pahunchana. To cause to arrive ; to deliver.

పాంజు for ఫౌజ్ n. s. فوج Fauj. Army, troops. బండు.

బాగుణి, బాగోణి or బోగణి n. s. A sort of copper bowl. పాత్రవిశేషము.

పాజు n. s. for فوج Fauj. Army, troops. బండు.

ఫాజుబంది n. s. فوجبندی Faujbandī. Collecting or levying troops. బండుకూర్చడము.

బాటా for బావటా n. s. باوتا Bāotā A flag. రుంతా.

పాణోమి Error for పూర్ణిము * n. s. The full moon.

మ.

ఫౌతు n. s. *Faut*. Death. చాళు. ఫౌతుఅయిన తర్వాత after his death. ఫౌతుశూరి killed and missing, the dead and those who fled.

పొరులు a vulgar error for శ్రవర్తులు. యెన్నిమాట్లు పొర్తులైనవి how many evacuations took place.

ప్యాకేజీ n. s. The English word a "package;" మూటలుకట్టడము.

ప్యాదా n. s. for *Piyādah*. A peon or footman. బంట్రోతు.

బ్రాహ్మనుకు for బ్రాహ్మణుడు n. s. (*Brahman*.) A Bramin.

ప్రమోశము n. s. Error for మోశము which see.

బ్రవ్వుతై Error for బ్రహ్మత్య n. s. Bramin slaying. బ్రాహ్మణునిచంపడము.

ప్రయాయించుట n. s. A sea term for *making the shore*. వేరియప్రయాయించుట *veriya prayaincu* or వేరియచేయుట to tack about. Perhaps meant for *phirānā* to turn?

ప్రసాకుడుట v. a. To eat. భోజనముచేసుట.

ప్రసాపాటు n. s. Food, eating. భోజనము.

ప్రస్తాపన for ప్రస్తాపము n. s. Incidental reference to a person or thing. ఒకరినిగురించి లేక వుకటినిగురించినమాటయెత్తడము.

ప్రపారితరుగుట v. n. To go the rounds, to patrol. గస్తువచ్చుట.

బ్రవ్వుత, బ్రవ్వుత్య error for బ్రహ్మహత్య n. s. Bramin slaying. బ్రాహ్మణునిచంపడము.

బ్రాంది n. s. (E) "Brandy." ఒకతరహాసారాయి.

ప్రాక్ష్మంవత్సరము n. s. (This is an ignorant phrase in common use.) Last year. పోయినసంవత్సరము.

ప్రాధేయకుడుట error for ప్రాధేయకుడుట v. a. To entreat. వేడుకొనుట.

బ్రాహ్మతార్థం* n. s. (a vulgar phrase) Invitation to a dinner on the anniversary of a death. See నిమంత్రణము.

బ్రాహ్మశీకము* n. s. (vulgar phrase.) Braminship, the rank or state of a Bramin. బ్రాహ్మణత్వము.

ప్రోవ, పోవాలు n. s. Trick : imputation : gibing, quizzing?

మం|| A contraction for మంజై meant for మహజా *موضع Mauzā*. A hamlet.

మంజిళ్, మంజిళి, మంజెళు n. s. (Tamil. *மஞ்சள்*.) Turmeric : yellow as turmeric. కనుపు. మంజిళ్ కట్టు yellow silk.

మంజూరు adj. *منظور Manzūr* Approved, ratified. అంగీకరించబడ్డ, రూఢిచేయబడ్డ. మంజూరు చేయుట to sanction or approve.

మంజూరు n. s. *منظور Manzūr* Approval. అంగీకారము. మంజూరుచేసుట to approve.

మంజై for మాజా n. s. *موضع Mauzā*. A hamlet.

మండడీడు n. s. A groom? a horsekeeper. Pal. 50. గుర్రపువాడు.

మందాడుట v. a. (from Tamil *மன்றடித்து*) To beg, to pray. బతిమాలుకొనుట. Pativr. 13.

మండి n. s. *مندی mandi*. A wholesale shop. ఛారి గాశురుకులు అమ్మేచోటు.

మండిగలు n. s. A biscuit made of wheat. భక్ష్యవిశేషము.

మండువ n. s. *مندی Mandwā* A booth. కుందిలి, పాక, ఆన గాశుంతతిరునాళ్ల మొదలయ్యివాటిలో అంగటివాండ్లు వేసుకొనేటిది. H. 4. 104.

మంత్రాంగము* n. s. Agency, machination, trickery. మంత్రిత్యము, తంత్రము, కుంకుకము.

మందాశము or మందాశనము n. s. An ark, chest, box. Reeve page 1067.

మండుభాయి n. s. An opium eater. A phrase like "Tom pottle" or *Jack Tossopot*. నల్లమండుతినేవాడు.

మంసీబ్దారు for మన్శోవదారు n. s. *منصبدار Mansubdār*. A ruler. A military officer of rank. దొర.

మకందిబ్బె or మకబిబ్బి n. s. (K.) A buffalo's horn filled with gunpowder and let off, as a firework. (Reeve 1068.) ఒకబాణవిద్య.

మకాం n. s. *مقام Muqām*. Place, lodging, station. బస, స్థలము. మకాముగావుండే situated.

మకుటము n. s. A sort of cloth, worn after purification, or worn by bramins when at meals. మడిగుడ్డ.

మకురుతనము n. s. Obstinacy, pertinacity, contumaciousness, stubbornness. మొందితనము.

ఆవిద్రుసిం దామకురుతనము చేస్తున్నది the child is very stubborn.

మక్కికిమక్కి or దేకికిదేకి Rogue versus rogue; diamond cut diamond.

మక్కివన్నె n. s. Gamboge, bright yellow. హరిద శవర్ణము.

మక్త for మక్తా Sometimes మక్తా مطعمه Magtā. Rent, tenure, farm, usually, a contract.

గుత్త, మక్తాదారుడు a contractor. మక్తాశరుకులు contracted goods. Rate or standard. Rent, a fixed rate, proposal, estimate, or offer, a bid. Fixed money tax: like compounded taxes.

మక్తాకాలు a special agreement given to a tenant. మక్తాపూరు a village which pays rent at a fixed rate without reference to the crop raised. మక్తాశిస్తు (in Guntoor) a particular settlement with each farmer by the Government or the Zemindar.

మక్తూరు n. s. ماقدره Maqdūr. Power, ability, authority. అధికారము.

మఖిబి for మఖ్ఫి మఖ్ఫి مخفی Makhfī. Secret. రహస్యము, గుప్తము. మఖిబిగా for మఖ్ఫిగా secretly, clandestinely.

మఖమ n. s. (Tamil மகமை) A donation by merchants or cultivators to a fane. A revenue granted as a privilege. రసుము.

మఖమల్ n. s. ماکمال Makhmal. Velvet. ఒకతర హుట్టు.

మఖరూరి for మఖ్ రూరు n. s. ماکرور Maghrūr. Haughtiness, arrogance, pride. కర్వము.

మగ్గ గానివాడు n. s. A weaver. నేసేవాడు. మగ్గదరి for మగ్గవరి n. s. A tax on looms: (used in Masulipatam.)

మగ్గూరు for మగ్ దూర్ n. s. ماقدره Maqdūr. Power, authority, ability. అధికారము, శక్తి.

మగ్నా or మకన n. s. (Tamil) makhamei A dona-

tion by merchants or cultivators to a fane, a revenue by privilege. రసుము. మగ్నాదారు he who enjoys a revenue by privilege. This word occurs in Persian documents granted by Tip-poo and some other rulers.

మవీలికన్ను, మప్పిలీనం n. s. The tax formerly paid by fishermen, being a branch of the మోతరఫా mōtarfa. చెంబడికన్ను.

మవీలికూతు n. s. مچھلی Makhkli. A fishery. (Raj. and Ganjam dialect.) చేతలవర్తకము.

మచ్చడ n. s. Love-powders, poison, drugs?

మప్పిపింజెం n. s. A dovetail, in carpentry. కుసి.

మప్పిలీనం n. s. The tax paid by fishermen. (Vizag.) చెంబడికన్ను.

మజకూరు for మజ్ కూరు adj. ماکور Makhūr. Abovesaid, aforesaid. శబరహి. See—జ—.

మజర for మజరా n. s. مزرع Mazrā. A hamlet, a cluster of huts belonging to some village, but separate from it, for the facilitation of agricultural purposes. ఒకపెద్ద గ్రామములో చేరినది స్వకృత్యం.

మజిలీ n. s. منزل Manzil. One stage: a halt. A day's journey. మజిలీచెయ్యట to halt, stop for the night. ఒకదినం ప్రయాణము.

మజుందారుడు for మజము వార్ n. s. مچمودار Majmu dār. A head accountant in the Talookutcherry. తాలూకు శిరస్తేదారుడు.

మజుకూరు ماکور Makhūr. 'Aforesaid' above-mentioned. Vulgarly this means the said village. Here, There. It is even applied thus, మజుకూరి కాపురస్థులు the inhabitants of this village. మాసేమజుకూరు the present month. రోజేమజుకూరు this day. మజుకూరిలో Here in this town.

మజుకూరు or మజుకూరి n. s. (error) A village peon or bailiff?

మజుబూతు adj. مچبوط Mazbūt. Strong, valid. కట్టి గావుండే.

మజుమూక n. s. مچمون Mazmūn. Purport, contents, substance. మతలలు, శంకతి.

మజూరి n. s. for مچدوری Mazdūrī. Hire, the wages of a day labourer. కూరి.

మజూరు for మజ్ దూర్ n. s. مزدور *Mazdūr*. A workman, a labourer. కూలివాడు.

మట్ట adj. Moderate, inferior. జపైచ్చిన. మట్టబియ్యము rice of a poor sort. మట్టయిల్లు a mean or small house.

మట్టపలక n. s. A flat ruler, a bricklayer's level. కొల్లత్తువాడు, అనగా కాసెపునవాడు సరిపట్టడమునకై పెట్టుకొనియుండేటిది. మూలమట్టపలక a carpenter's ruler.

మట్టము n. s. A pony. మట్టగుర్రము. దంబరమట్టము A sort of cloth.

మట్లగడ్డ n. s. Name of a certain snake. ఒకపాము.

మఠంకూర్చుకొనుట for మఠక వేసుకొనికూర్చుండుట v. n. To squat like tailors, or as the images of Buddha are seated. శుద్ధాసనము వేసుకొనికూర్చుండుట.

మడయ adj. (Tamil మడయ) Dull, inelegant. మడ్డి, మోట.

మడయుడు n. s. (from Tamil మడయడు) A stupid fellow, an idiot. మడ్డివాడు.

మడివారు n. s. (Tamil) అనగా వైట్ల వస్త్రీలుకట్టి కోకలో వెనకటికచ్చు.

మడియతనము or మడయతనము n. s. (Tamil మడయతనము) Dullness, inelegance, rudeness. మడ్డితనము.

మడిరూవసోళ్లు n. s. error for మద్దిరుకుసోళ్లు, or చోళ్లు? See Rox. 1. 143, 244.

మడుపు adj. Appointed, select, ready. మడుపుబీడు land assigned to a man?

మణిగాళినకులక or మణియాళినకులక n. s. (Tamil మణిబాళిపలక) A wooden tool for polishing a chunam wall. గోడకుగచ్చుచరచిరాచేకులక.

మణిగ or మణిగ n. s. A wholesale shop. మండీ.

మఠలము for మఠ్ లమ్ n. s. مطلب *Matlab*. Purport, meaning. Topic, subject. తాత్పర్యము, శింకతి.

మతాబు or మత్రాబు for మహతాబ్ n. s. مهتاب *Mahtāb*. Blue-light in fireworks. A white flame: the kind of firework called Roman candles, which give a brilliant white flame. శుగులువత్తి.

మఠించుట v. a. To esteem, respect, regard. To estimate, appraise. గౌరవించుట, ఉజ్జాయింతుట.

మఠింపు n. s. Valuation, rating. ఉజ్జాయింపు.

మదదార్లు usually మద్దదార్లు n. s. मददگار *Madad-gār* An assistant. శిహాయుడు.

మదాం n. s. (The French word *Madame*.) The Queen at cards. కుయిన.

మదారీను, మదాలీను n. s. probably an error for مجلس *Majlis*, or مجالس *Majālis*. A concert of music?

మదాలీంచుట v. n. (from Tamil மதాలிச்சிறகு.) To luxuriate, grow rank as plants. To flourish, bloom. మదాలీంచినచెట్లు Rank weeds.

మదింపు n. s. Rate, valuation, appraising, supposal, estimate. ఉజ్జాయింపు.

మదింపు n. s. (Tamil மதிப்பு.) An estimate. మఠింపు, ఉజ్జాయింపు.

మదుగు n. s. (Tamil మదகு.) A sluice. తూము.

మదుపువస్త్రై n. s. Dark emerald green. ఒకవర్ణము.

మదుము n. s. (Tamil మదము) A sluice or flood gate. తూము.

మదుర మ. s. A vulgar error for మజరా or మత్రా which see.

మద్దతు n. s. मदद *Madad*. Help, aid, assistance. శిహాయము.

మద్దతుగారు or మద్దదుగారు n. s. मददگار *Madad-gār*. An assistant. శిహాయు.

మద్దు n. s. मद *mudd*. An item, head or column, in an account. The Persian word *Madd* denotes a horizontal line, placed at the commencement of a paragraph, and sometimes running quite across the page. ఒకశుద్దు, ఒకకలైము.

మధ్యాహ్నం n. s. A mistake for మధ్యాహ్నం Noon. రెండు రూములవేళ.

మనమి n. s. vulgar for మనవి or మనివి.

మనవత్తి, మనువత్తి or మనావత్తి n. s. Stipend, pension, allowance. యింటిశేలపు.

మనమవి for మనానూబ్ adj. منسوب *Mansūb*. Related, belonging to. శింబంధించిన, చేరిన.

మనాయింతుట v. a. (If from मान *Mānā*.) To mind, or obey; (and if from मान *Manā*

karna) To forbid. వినుట, లక్ష్యపెట్టుట, ఆశీ
నడుచుకొనుట.

మనేల Most commonly మనీలా n. s. A sort of
oranges; "Manilla" fruit. మనేలవాండ్లు Ped-
lars who deal in jewels and gems (because
originally from Manilla.) మనీలపాము or మన్న
లపాము The Manilla snake, which is harmless,
thick and lumpish in shape. Russell, plate.
XVI.

మనూసు బేదారు or మనసు బేదారుడు Perhaps
an error for *مناصبدار* Mansabdār. n. s. A
chieftain. శీరదారు, నాయకుడు, వెంకటగిరికాళ
హస్తీయాళాగంటిశిమస్రానికుడు.

మన్నా for మనా n. s. *منع* Manā. Prohibition,
hindrance, prevention. అభ్యంతరము, అడ్డి.

మన్నానిగా adv. Selfwilledly, wilfully. స్వేచ్ఛగా,
యథేచ్ఛగా.

మబ్బెము, మభ్యం for ముబ్బెం adj. for *مبهمة*
Mubham. Doubtful. శంకితమైన.

మభ్యపెట్టుట v. a. To delude, slur over. మబ్బుతా
ళము వేసుట, ఉపాయముగాదాటవేసుట.

మయిక్లము, మయికము or మైకము n. s. Confusion
or distraction of mind. Intoxication. మత్తు,
ద్రవ.

మయానా n. s. *میانہ* Miyānā. The title of the
old Nabobs of Kadapa.

మయూరు n. s. (French, *majeure*.) Major in the
army. Ranga Rao. 1. 157. శమరోజ్జ్యంభితశౌ
ర్యధుర్యులగు శర్లంతుల్ మయూరుల్ కుమండము
లుకొనరులుసోలుదాదులు.

మయ్యం n. s. (Tamil *మయ్యం*) The middle. మ
ధ్యము.

మర n. s. A screw. మలుచుట్టు.

మరకాల్ n. s. (Tamil *మరకాల్*) A mercall :
eight puddies or measures. తూము.

మరచుట్టు n. s. A turnscREW. తిరుగాణి.

మరడివ్యాధి n. s. The cholera morbus. వాంతి
ప్రాంతి. (Rajamahendri.)

మరతు n. s. A quantity of land : an acre. కుచ్చె
ల, కత్తివలెకొంతలెక్క భూమి.

మరత్రము for మురత్రవ్ adj. *مربت* Murattāb.
Closed, as a settled account. తరిష్కారమైన, తీరి
న(ఇది లెక్కనుగురింపినమాట.)

మరమేకు n. s. A screw. ఇస్రోలాణి.

మరమ్మతు n. s. *مرمت* Marammat. Repair,
mending. బాగుచేయడము.

మరవ n. s. (Tamil *మరవ*) A wooden bowl, a
pot or cup. కుంత.

మరవలి n. s. A final entertainment given by the
bride's parents to the bridegroom, after the
conclusion of the whole marriage ceremonies.
మనుగుడుపు.

మరహమ్మతు for మరమ్మత్ more correctly మరమ్మ
తు n. s. *مرمت* Marammat. Repairs. చక్క
పెట్టడము.

మరహూం adj. *مرحوم* Marhūm. Deceased, late,
dead, as *نوابمرحوم* Nawabi marhūm the
late Nabob. చనిపోయిన.

మరాటి or మహారాటి adj. *Marātī*. i. e. Mahratta.
మహారాష్ట్రీశంబంధమైన.

మరాటితీగ n. s. A certain aphrodisiac drug,
called Spilanthus Amella, Rox. 3. 410.

మరిడి n. s. Name of the goddess of cholera. మరి
డీశంకటము cholera.

మరియాకానుఆట n. s. 'Maria's game.' Playing
at cards. A word perhaps of Portugeze
origin.

మరుడి n. s. *مروڑی* Marōri. (H.) A turnscREW?

మర్దారి n. s. A head boatman. తడవవాండ్లమేస్త్రి.
మర్దాము adj. *مردوم* Marqūm. Written. వ్రాయ
బడ్డ.

మర్రి n. s. *مرضی* Marri. Pleasure, determina-
tion, will. Temper, disposition. తాత్పర్యము.

మర్తబాసు n. s. *مرتبان* Martabān. A black Pegu
jar; so called because imported from Mar-
taban. నల్లజాడి.

మర్తము adj. for *مربت* Murattāb. Closed, as a
settled account, concluded, finished, settled.
తీరిన, తరిష్కారమైన. మర్తముచేయుట to close. త
రిష్కారముచేసుట.

మలచటి adj. (error for మరచటి) Next. మలచటి
నాడు next day.

మలచము adj. Cheap, fine. నయమైన.

మలవల్ or మల్యతీ n. s. Extra assessment; an
increased demand or additional exaction.
(Vizag. and Bellary dialect.)

మలాము or మొలాము n. s. **ملا** *Mulammā*.

Plating, silvering. బంగారు మొలాము gilding.

మలి adj. Next. మలి నాడు next day. తొలి ధర the original price, మలి ధర the second or higher price?

మలిగ n. s. (Tamil **மலிகை**) A warehouse or shop of grocery, excluding cloth &c. మండ్లి.

మల్పాక్షు చేయుట v. a. from **ملفوف كرن** *Malfiif karna*. To enclose (a letter in a cover) అంకు లో మల్పాక్షు అయిన జాబులు The letters enclosed therein.

మల్లకొల్లాటము or మల్లగొల్లాలము n. s. Squabble, rumpus. రచ్చ, జగడము.

మల్లగుల్లలు కుడుట or మల్లగుల్లలాడుట v. n. To wrangle, squabble. జగడమాడుట.

మవంజ n. s. Vulgar for మాజ **موضع** *Mouzā*. A hamlet.

మవకూపు most commonly మోకూబు. adj. for **موقوف** *Mouquf*. Stopped, suspended. నిలువు కుడల చేయబడ్డ.

మవాసిరి for మవాషీరి **مواشى گيرى** *Mawāshī girī*. Rebellion, plunder of the country, outrage. మవాసిరి చేయడానకు అక్కడికి వెళ్లి. Local. XIX. 40, line 1.

మవుంజె for మాజే n. s. **موضع** *Mouzā*. A hamlet, a dependancy of a village. ఒక వూరితో చేరిన చిన్నవూరి.

మవుకూపు usually మోకూబు n. s. **موقوف** *Mouquf*. Ceasing, termination. మానుకోవడము. అదాయిమవుకూపు చేసిరి they stopped fighting.

మహాత్తు n. s. See మహాత్.

మహ్రూగుడ్డ for మహ్రూగుడ్డ n. s. **مشروع** *Mashrū*. Satin: literally 'Legal,' according to the Sharah or law: cloth woven of cotton mixed with silk is *Mashrush* or legal. Hence, a name of satin.

మహ్రూత్ adj. **مشروط** *Mashrūt*. Conditional, exacted. ఒడంబడికకల.

మహరూ n. s. **مشروع** *Mashrū*. Satin. కట్టువస్త్రము.

మహాకత్తు for మహాత్ n. s. for **مساحت** *Masāhat*. Square measurement; mensuration. కొలవడము.

మహాఖత్తు n. s. for **مشقة** *Mashiqat*. Pains taking; labour, toil. వ్యవసాయకలయంకు కడేపాటు, శ్రమ. Improvement of land. The repairing of fields or water courses (Ganjam.) Manuring (Vizag.) Hire, cooly, as వడ్లమహాఖత్తు carpenter's hire.

మహాతు for మహాత్ n. s. for **مساحت** *Masāhat*. Measurement of land; the same as కయిమాయిష్ (*Paimayish*.) Survey. నేలకొలవడము.

మహాలు n. s. **مشعل** *Mashal*. A torch or flambeau. దీపిటి.

మహల్చి most commonly మహల్చి n. s. **مشعلچی** *Mashalchī*. A torchbearer, a lamplighter. దీపిటివాడు, దీపాలుపెట్టేవాడు.

మశుబుజమీను n. s. Mixed soil, not so productive as the black soil but superior to the common red land. Red soil: light, not solid. See తువ్వ భూమి or దుమ్ములు రేగే భూమి.

మశులతు for మశులహత్ n. s. **مصلحت** *Maslah*. Counsel, advice. ఆలోచన, బుద్ధి.

మసూదా most commonly మసూదా for **مسودا** *Musawādā*. A rough draft or copy. మరలబుక్కు దిద్ది చిత్తు గా వ్రాసినది.

మసానీలు, మసాని n. s. **مسان** *Masān*. The rattlins of a ship's shrouds. గోదాలు?

మసాల n. s. **مصالح** *Masālah*. Spicery, seasoning drugs. Horse physick శంఖారము, గుర్రానికియిచ్చే మందుస్తు.

మసాలిజి n. s. for **مشعلچی** *Mashalchī*. A lamplighter. A torchbearer. దీపాలుపెట్టేవాడు, దీపిటివాడు.

మసి n. s. Ink made with lampblack. శాయి.

మసీదు, మసీది for మసీద్ n. s. An error for **مسجد** *Masjid*. A mosque or Musulman place of worship.

మనుబుభూమి n. s. See మశుబుజమీను.

మసూదా for మసూదా n. s. for **مسودا** *Musawādā*. A rough draft. చిత్తు గా వ్రాసినది.

మసూరు for మహ్రూ n. s. **مشروع** *Mashrū*. A Satin vest కట్టువస్త్రము.

మస్తకీ n. s. **مصطكى** *Mastaki*. రాయిమస్తకీ Gum Mastic. ఒక మందు దినుసు.

మస్తు n. s. Pride, presumption, arrogance. గర్వము. కొప్పు. మస్తుకట్టిన headstrong, ungovernable.

మస్తు adj. Abundant, plentiful. యధేష్టము. మస్తుగా abundantly, plentifully, profusely.

మస్నీద for మసోదా n. s. مسودة Musawadah. A rough draft of a letter.

మహాంతు n. s. A title assumed by some teachers (gurus) or Confessors. మరాధికుతి గావుండేబయి రాసి.

మహాజను for మహాజక n. s. ماجان Mahajan. A Mayor or head merchant, a substantial banker. సాముకారు.

మహజ్జరునామా or మహజరునామా n. s. for محضرنامه Mahzar namah. A general affidavit ; a certificate signed by all present at a transaction. A general petition signed by a town. A title deed. A written award or decision.

మహద్వారము n. s. The mouth of a river. నేము ద్రశసంకమమయ్యేనోటు. (A bad phrase though common.)

మహారాజులాగు adv. Of course, by all means.

మహార్జునమి n. s. error for మహానకమి which see.

మహాలు or మాలు n. s. محال Mahal. A district in a province, a ward in a town. A spot of land. A fund producing revenue to government. (Malcolm : Index.) మహాలుదారుడు a small laird or landlord.

మహాలారూ for మాల్ వజా n. s. مال رجاء Māl-wajah. Goods on hand or "in view." Crop, harvest. Revenue, income, rent, estate. హాజరులోవుండే సరుకు, కుంట, వచ్చుబడి.

మహాసూలు n. s. محصول Mahsul. Produce, crop ; product of a field, grain.

మహాస్పాలుదారు n. s. ماحولدار Mahsuldar. Watchmen set over crops. కంగారుమువుండే వాండ్లు, ఒప్పిడి చేయించే వాండ్లు.

మహాగణులు n. s. A title assumed by jangam Gurus.

మహాజిరు n. s. See మహజ్జరు.

మహాదేవి n. s. (a term used in Ganjam.) Lady, baroness. దొరసాని గారు.

మహాదేవులు n. s. plu. Lords, courtiers. దొరలు.

మహానాథు n. s. (Tamil மகானாథ) A witenagemote, or council held by headmen.

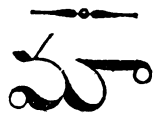
మహారాజులాగు adv. Of course, by all means.

మహారాష్ట్రీకు n. s. Mahratta. A name given without any proper authority to the Marati language.

మహారోగము or మహావ్యాధి n. s. A sort of leprosy. Buch. Ham. (E. I.) 3. 485.

మహితాబు most commonly మతాబు n. s. مہتاب Mahtah. A sort of firework called Roman candles. కగులువల్లి.

మహ్లా n. s. See మహాలు.

మా|| A contraction for మారీఫత్.

మాందాళిరాయి or మాందాళిశర్మ n. s. A dark green emerald. కచ్చ.

మాంలకుదారు usually మామిలీకుదారుడు n. s. ماملتدار Moamalal.dār. The Tahsildar or managing native officer of a district.

మాగడి n. s. Supineness, careless neglect, disregard of duty. ఆశ్రద్ధ, అహగ్రత. మాగడికాలము a sickly season. యావూరిలో మహామాగడి గా శున్నది this village is unhealthy.

మాగాణి n. s. Wet cultivation, i. e. rice, which cannot be cultivated without the fields being flooded. నీరారంభము. మాగాణిపాలము land artificially irrigated.

మాచికాయ n. s. Gall nut.

మాచెనకై n. s. A sort of carp fish. ఒక చేప.

మాజూ, మాజుఫలము for మాజా n. s. مزاج Māzū. Gall nut. మాచికాయ.

మాజి adj. مازي Māzī. Former, late, last, past, gone by, cancelled. మునుకుటి, ముందరి, గడిచిన, కొట్టివేయబడ్డ. మాజీచేయుట to cancel.

మాజూ, మాజూ n. s. for مزجم Mājūm or مزجم Mājūm. An inebriating preparation of Bhang with sugar, spices &c. formed into cakes and eaten. బంగాళు వెల్లము మొదలయినవి వేసి చేసిన మద ద్రవ్యము.

మాజూ n. s. See మాజుఫలం.

మాజూలు adj. مزول Māzūl. Dismissed, turned out. తోసివేయబడ్డ.

మాటి n. s. ماتی *Māti*, more properly مٹی *Mitti*. Mud, clay. కుట్టి which see.

మాటిపోగులు for మట్టిపోగులు n. s. plu. Refuse heaps of grain, so named because mingled with bits of earth and stone.

మాడు n. s. مازر *Maru*. A pair of antelope horns joined at the roots, resembling a dagger?

మాతాది or మొహతాదు usually మహదాదు or మహతాదుబండ్లొత్తు n. s. مهتاری *A* village bailiff or petty collecting officer.

మాతాధి n. s. for مهتاب *Mahtab*. Roman candles, blue lights, silver cloth : of which some caps are made మత్తాబు, జరీబట్టయిస్తు.

మాతుబరు adj. معتبر *Motabār*. Trustworthy, substantial, honest, respectable. నమ్మదగిన. మాతుబరుజామాను Good security. నేను శ్రుశ్రుతంజూతుబరు కాకపోయినాను I am no longer in good circumstances.

మాత్బరి n. s. معتبری *Motabari*. Goodness of bail. Responsibility or *Respectability*. Good circumstances as those of a substantial farmer. నమ్మకము.

మాద n. s. A disease. ఒకరోగము.

మాదా n. s. The Portuguese word "Madre." The Roman catholic chapels are called మాదాకోవిల్, మాదాగుడి i. e. Chapel to St. Mary.

మాదిరి n. s. مادری *Madri*. A pattern, model, or example, sort, kind. The original : as opposed to a copy. A large beam of timber. మచ్చు, తరహా, చదరము గాళుండే పెద్దశ్రేణుమాను.

మాధవకరము, మాధోకరము, మాధుకరము or మాధవకబళ్ళము n. s. Begging boiled rice; the rice so given. అన్నపులితిపెము, బిచ్చగాడికి వేసే అన్నము.

మాసమాత్ర n s. Period, time, occupied by a reign. అయ్యాం, హయాం, శ్రుభుత్వము చేసిన కాలము.

మాని معنی *Mani*. Meaning, import. A secret. అర్థము, అభిప్రాయము.

మానేజరు n. s. (E) A "manager." నిర్వాహకుడు, శుదిమందికి పెద్దగాళుండేవాడు.

మాళు n. s. A husband?

మాఫల్ కాాయ n. s. from مافال *Māphal*. The gall-nut used in ink and used to dye the teeth black* మాఫికాయ.

మాఫిజి for మాఫజి n. s. ماپني *Mapnē*. Measurement. కొలవడము.

మాఫిరవానా n. s. ماپيروانا *Muāfirawana*. A certificate of tax being paid. A pass given for goods on which no duty is payable at the place from whence they came. A permit allowing goods to pass free. A certificate of payment.

మాఫు n. s. معاف *Muaf*. Pardon, excusing. కున్నింపు, క్షమించుట.

మాఫుచేయుట v. a. from معاف *Muaf*. To forgive or excuse. కున్నించుట, క్షమించుట.

మామలీయ్యతు n. s. معاملات *Muāmalāt*. Management of public business. Affairs of state. నిర్వాహకము.

మామూదుచేసుకొనుట or మామూర్ చేసుకొనుట v. a. To take possession of. స్వాధీనముచేసుకొనుటయనితోచినది.

మామూలు n. s. معمول *Māmūl*. Use, usage, custom. Fashion, mode, practice. వాడుక.

మాయామాతి n. s. మాయామాతిమనస్సుకు తెచ్చుకొని? శుమాటకు అర్థముతోచలేదు.

మాయి n. s. Slate colour; whitish blue, or dark grey?

మారకమ్మ n. s. Name of a certain fury. ఒక యుద్ధదేవత.

మారాటము n. s. (Tamil மாராட்டம்) Trickery, guile, fraud. మోసము.

మారిడి n. s. Confusion?

మారీఫత్తు n. s. ماریفات *Mārifat*. Trust, charge, possession. వశము. ఒకనిమారీఫత్తులోయిచ్చుట to entrust or commit to one.

మారు for మార్ n. s. مار *Mār*. A blow. చెబ్బి. మారుమారు At him! smite him! Beat him! IIa. 3. 195.

మారేడుగడ్డ n. s. A bulbous root resembling a truffle. It has little or no appearance above the surface of the ground. చల్లగడ్డ?

మాల్ n. s. مال Mal. Property, goods. సొత్తు. మాలుజామీను money security, real security; a jewel &c. put in deposit. In Revenue, Māl (i. e. stuff) includes every thing connected with land, crops, and ploughing.

మాలకు for మాలక్ n. s. مالك Malik. Owner, master, proprietor. స్వంత గాడు.

మాళయావరలు n. s. A certain class of savages.

మాలి n. s. مالى Mali. A gardener. తోటవాడు.

మాలి (error for మాటు) n. s. One time. ఒకమాటి once, one time.

మాలి n. s. مالى Mali. The same as ముల్లి i. e. Revenue; thus మాలిచేస్తారు the assessment accountant.

మాలిక్ n. s. مالك Malik. A heir, owner, proprietor. స్వంత గాడు.

మాలిగ n. s. (Tamil மాలிகை) A house, a building. ఇల్లు. నేలమాలిగ a cellar. తిరుమాలిగ (a cant phrase, among the Vaishnavas) a house.

మాలిశి مالش Malish. most commonly మాలీసు n. s. Rubbing down a horse. Thrashing or treading out of corn. గుర్రమును తోముట, కయలు చేయించుట. మాలీసు చేసుట to curry, dress or clean a horse.

మాలిస్తా See మాలిశి.

మాలిస్తిదారుడు n. s. Superintendent of thrashing the crop. కయలు చేయించే అధికారి, సూర్పించే వాడు.

మాలీసు for మాలీసు n. s. مالش Malish. Thrashing corn. సూర్పడము.

మాలు n. s. مال Mal. Property, goods. సొత్తు. See మాల్.

మాలు for మామలు n. s. محال Mahal. A palace. A division of a district containing ten or twelve villages. పగరు, తాలూకాయన్ను. Vema. 1205, 1546, 1725.

మాలుకరణము n. s. A revenue clerk. కరణంవాడు.

మాలుగుజారీ n. s. مالگوزارے Mālguzārē. Land liable to pay rent or revenue. దివాణాపకుకన్ను చెల్లించే నేల. See Reg. 3. of 1802. Such land as is not Lakhirāj.

మాలుశిబ్బంది n. s. probably an error for ماله سببندی Mahal s̄bandī. The revenue establishment of peons, రివిన్యూబండ్రోఫులు.

మాలాము adj. معلوم Mālum. Known. ఆరభికిమాలాము చేసిన తర్వాత after this was made known to him.

మాలేరు n. s. A certain tree ?

మాలార్జూ for మాల్ వజా n. s. مال ووجه Mal wajah. Property, goods. సొత్తు.

మావడమరవడ n. s. (Tamil மாவடை மரவடை) Beasts and trees. గొడ్డుగోడలు చెట్లు వాములు. Rottler. IV. 51.

మావళి for మాలి n. s. A gardener.

మాపు n. s. (Tamil மா) One twentieth. ఇరువై యింటిలో సెక భాగము.

మాప్టి n. s. A certain tribe of beggars among pariahs. ఒక తరహా మాలవిచ్చ గాడు.

మాప్టిడు or ముస్తీడు n. s. A teacher? q. v. An elephant driver. ఏనుగువాడు.

మాశం for మాసిం n. s. موسم Mausim. The season. ఋతువు.

మాశం or మాసా n. s. (from Sanscrit మాసము.) A jeweller's weight of eight goonju (seeds of the Abrus precatorious) ఎనిమిది గురింజలయొక్క. మాశరా or మాశల n. s. A specimen or muster. మాదిరి ?

మాసి for మసిసి n. s. A man: this is a boorish pronunciation like mon or mun, in Scotch.

మాసూలు for మహాస్మూల్ n. s. محصول Mahsul. That which is collected. Income, product. Produce, crop, collections. తంట, ఫలము.

మాసౌ n. s. A month. నెల. మాసౌ మజుకూరు In the present month.

మాసౌవారి adj. Monthly, that happens every month. నెల నెలకు వచ్చే.

మింఱమిరము, మింఱమిర్యము n. s. A certain herb (పార్థా A tree; pentaptera arjuna.) నింఱమిర్యము, శ్రుకార్య. Q ?

మింజుమల adv. منجمله Minjumla. In part payment: out of this sum. అందులో. ఆ మింజుమలా, అందు మింజుమలే out of that sum or number.

మిజాతు for మిజాజ్ n. s. مزاج Mizaj. Pride. గర్వము.

మిజాదు n. s. for مزاج *Mizaj*. Temper, humour. Health; tastiness, elegance. గుణము.

మిజాద్ n. s. |مزره *Mirzā*. A title among Mahomedans. తురకలలో పుకజాతి.

మిటికీలు n. s. Some sort of grain. ధాన్యవిశేషముట.

మిటుకులాడి n. s. A pretty girl, a belle. సొగసుకత్తె.

మిట్టవరహా n. s. A pagoda, or gold coin worth four rupees. ఒకనాణెము.

మిఠాయి n. s. میٹھائی *Mithai*. Any sweetmeat. ఒండివంట.

మిడిమిల్లాడుతున్నది (A phrase having the meaning) It is excessively hot.

మిడిముళ్లు n. s. Spurs. గుర్రంకడుపులో పొడవడమునకై కాళ్లకుకట్టుకొనేముండ్లు.

మినహా n. s. مینھا *Minha*. Subtraction, deduction. తోసివేయడము, భాగారించడము.

మినహాచేసుట v. a. from مینھا *Minha*. To subtract, deduct. భాగారించుట, తోసివేయుట.

మిన్నా for మిహీన్ adj. میھن *Mihin*. Fine, delicate, or elegant. దివ్యమైన, సొగసైన.

మిరాళి or మిరాసి n. s. میراث *Mirasī*. میراث *Miras*. Hereditary right, hereditary property. పరంపర గావుండే బాధ్యత, పరంపర గా అనుభవములోవుండే సొత్తు. కాపులకుగలమిరాళి the right of the inhabitants. మిరాళిదారుడు one who possesses such a privilege.

మిలమిలలాడుట v. n. To abound, swarm, be rife. నీళ్లలో చేతులు మిలమిలలాడుతున్నది the fishes tumble over one another. ఆకలిచేతమిలమిలలాడుతున్నారు they are exhausted with hunger.

మిళాయించుట v. a. from میلا *Milana*. To mingle: to introduce. కలుపుట.

మిసల్ n. s. (probably meant for میٹھ *Misl*. Turn, time, occasion.) A visit of ceremony or friendship. దర్శనము. తాళిలు దారుడునన్నుమిళిలుకుకుంపించినాడు the Tasildar sent me to pay the collector a visit. Post, department, station. "Seat, place, chair. The Seiks were divided into twelve *missuls* or tribes: each under its own headman. అతడుమిసల్ కాకమునుచే before he was employed (in that duty.)

మిసల్ కర్రాము n. s. *Misl carnām*. The curnam who is in power: his name being on the commission or List. Hence he is also called లిస్టుకర్రాం.

మిసలురెడ్డి n. s. The Reddi or farmer who is in the commission, or in power. దివారమునకున మూడు గావుండే రెడ్డి.

మిహనతు usually మెహనత్తు n. s. مہنت *Mehnat*. Trouble, pains. కష్టము, శ్రమయాలి.

మిరజా or మిజాద్ n. s. |مزره *Mirza*. A *Mirza*. (A certain title) prince. ఒకకితాబు, యువరాజు.

మిరాసి n. s. میراث *Mirasī*. See మిరాళి.

మిరబక్షి n. s. میربخش *Mirbakhshī*. A commandant of troops, a General. సేనాధిపతి.

ముంగారీర n. s. A kind of silk worn by Hindu women. ఒకతరహామడిచీర.

ముంఱముళాతనము n. s. Stubbornness, stupidity. ముసురుమూతితనము.

ముందిరివిత్తులు n. s. Cashew nuts. ముంతకూమిడి విత్తులు. ముందిరిపప్పు the kernel of cashew nuts.

ముంశి usually మునిషి n. s. منشی *Munshī*. A tutor, clerk, secretary. Reader. చదువుచెప్పేవాడు, రాయనగాడున్ను. Blackstone. 3. [320] says, quoting Sir John Davis "he understood the law language in ten days almost perfectly without a reader."

ముకద్దం n. s. مقدم *Muqaddam*. The headman of a village same as (*qadīm*) kadeem. Pre-supposition, supposal. గ్రామాధికారి, అనుకోవడమున్ను. Thus ముకద్దంచేతి Taking it for granted. On the ground that. పోయినారనిముకద్దంచేతి వ్రాశినాను Imagining they had gone, I wrote to him.

ముకద్దమా n. s. مقدم *Muqaddama*. Affair, business. కృతహారము, పని.

ముకర్రరు usually మొకరరు adj. مقرر *Muqarrar*. Fixed, established. నిర్ణయించబడ్డ.

ముకర్రరు or మొకరరు n. s. **مقرر** *Mugarrar*. Determination, certainty. నిష్కర్ష. మొకర్రరు చేసుట to determine.

ముకావిలా n. s. **مقابله** *Mugabala*. Confronting. Comparison of a copy with the original. సరిచూడడము, సరిచేయుట.

ముకాసా or మొకాసా adj. Granted. మొకాసా గ్రామము A *mocasa* village is one that is granted either free (as a reward) or on a light rent. It is a spurious phrase fabricated by the Hindu clerks, by some corruption of an Arabic word. బీదనానికయిచ్చిన గ్రామము.

ముకాహిరా n. s. Guardianship. **శంరక్షణ**.

ముకూశుకోరు (perhaps for ముక్కు పాలు) n. s. A lease granted generally by Enamdars: in which the farmer employed, has three-fourths, and the landlord one-fourth of the crop.

ముక్కిడి or ముక్కిడిశుషి n. s. A snipe. See యేల్వ.

ముక్కిడిచేళు n. s. A certain fish.

ముక్కుకోశము or ముక్కుశుము for ముంగోళుము n. s. Sudden passion. యోచన లేకుండా వచ్చే కోళము.

ముక్కుటము n. s. Oudle, food for infants గంజియేలు సారాయి సుసాలాకలిపి విడ్డలకు పోసేటిది.

ముక్కుశరు adj. **مختصر** *Mukhtasar*. Abbreviated, abridged, brief, short, succinct. **సంక్షిప్తమైన**.

ముక్తాయించుట v. n. To close, To quaver in music. **సంగీతములో ముగియుట**.

ముక్తాయింపు n. s. A close, conclusion, in music. ముగించడము.

ముక్తార్థము n. s. Import, summary, purport. ఫలితార్థము.

ముఖావిలా or మొకావిలా n. s. **مقابله** *Mugā-balah*. Comparison, collation. సరిచేయుట.

ముఖీం n. s. **مقيم** *Muqīm*. A resident. ఉండేవాడు, కాపురముండేవాడు. (A valuer of cloths. (తరగరి) an appraiser.)

ముఖేల్వ n. s. A snipe?

ముఖ్తారు for ముఖ్తయారు usually ముక్తారు n. s. **مختار** *Mukhtar*. He who is free: his own master. Plenipotentiary. స్వతంత్రుడు.

ముఖ్తల్ or మొకమల్ n. s. **مخمل** *Mukhmal*. Velvet. మొత్తగా నవ్వముగా అందే పుకతరహానట్లు. H. 1. 73.

ముగర n. s. A lot of, the number of. ఆరుముగర ను అట్టము a lot of 6 is half a dozen?

ముగల్, మొగుల్ n. s. **مغل** *Moghal*. A mogul or Musulman. కురకవాడు.

ముగులు n. s. The sheathing of a ship. వాడలకు గునీళ్లలో నానిపురుగులు బట్టి చాకకుండా తుండడమునకై వేసేటిది.

ముగ్గు plu. ముగ్గులు n. s. Dumb-bells. లోడ్లు.

మువిల్ల or ముప్పిలికా for ముచల్ గా n. s. **مچالگا** *Muchalga*. (Turkish) A penal bond or money security. An Indulto, (as called in Spanish) or indemnity. A bond or written agreement of any sort: an agreement of truce. మువిల్ల మీదవచ్చి చేరడము To come in on *muchilka* is, to come into camp on truce. మువిల్లయిచ్చి పోయినవాడు one who is out on his own recognizances.

మురీలు or ముశీలు n. s. (Masulipátam) Leave, permission?

ముప్పి n. s. A Moochey; a bookbinder: who makes pens. కచ్చేరిలో పుస్తకములు కట్టికలములు విప్పియిచ్చేవాడు.

ముప్పిలికా or ముచ్చెలికా n. s. for **مچالگا** *Muchalga*. A deed of settlement, a final agreement in writing. ఒక దస్తావేజు, సాధకము.

ముచ్చివాడు or ముచ్చెవాడు n. s. A painter: who makes toys and images of paper or pith.

ముజమలీ adv. **موجملا** *Mujmal*. Briefly, in an abridged form. ముజమలీతట్టి. Abstract, heads of accounts.

ముజముదారుడు usually ముజముదారుడు n. s. **موجمومدار** *Mujmuadar*. The head accountant in a Talook Cutcherry. తాలూకు శిరస్తేదారుడు.

ముజరదు adv. **موجرر** *Mujarrad*. Instantly. వెంటనే, తోడుతోనే.

ముజరా n. s. **مجر** *Mujra*. Allowance, subtraction, reduction, remission. A bow or a salam. తోపుడు, తోళియిచ్చినది. ముజరాపుర్వు donations by government for religious purposes. ముజరా

చేసుట to make allowance : to make a salam.
ముజరాయిచ్చుట to deduct, to subtract, to give
a donation for religious purposes. నాకుముజరా
రావలెను I am to be refunded, repayment is
due, allowance must be made to me.
ముజాహిం adj. مزاحم Muzahim. Obstructing,
hindering. అభ్యంతరముచేసే, అడ్డిచేసే, ఆటం
కపరుచే used mostly in notes and passports.
ముజమిలిజమా n. s. مجمل جملة Mujmal-jumla.
Grand total. వెరసి, మొత్తము.
ముజుముదారుడు n. s. موجدو مجور Majmudār.
The head accountant in the Talook Cutcherry.
తాలూకుశిరస్తేదారుడు. An auditor : a clerk
who checks the accounts.
ముజుమూలుగా adv. from مجمل Mujmal. Com-
pletely. సంపూర్ణముగా.
ముటనుర్దాగి, ముట్టర్దాగి n. s. متمردگی Mutmar-
dagi. Disobedience, stubbornness. అలక్ష్యము,
తిరస్కారము.
ముటాలు n. s. plu Faggots. కట్టలు.
ముట్టకోసుకూర n. s. Cauliflower.
ముట్టా or ముతా n. s. متھا Muttha. A portion
of a district, a subdivision. కొన్ని గ్రామములు.
ముట్టే n. s. Rogue, wretch, villain ?
ముతా n. s. A sub-division : a party in politicks.
కొన్ని గ్రామములు, జమాయిత్తు.
ముతాఘ or ముట్టాఘ n. s. A fool ; a simpleton.
చేతకానివాడు.
ముడిజామ్మయ for ముడిజామారు n. s. An entirely
white cloth without any coloured border. శల్లా
గుడ్డ.
ముతయ్యను, ముతైన adj. متعين Mutaaiyin.
Posted, appointed, placed, entertained, fixed,
deputed. నియమించబడ్డ, పెట్టుకోబడ్డ.
ముతల్లకు, ముతల్లభ adj. مطلق Mutlaq. Whole,
entire. adv. Utterly, entirely. యావత్తు, జాత్తు
గాఅనినది.
ముతరస్తి usually ముతస్తి n. s. متصدی Mutusad-
di. A clerk, accountant, writer or scribe. లె
క్కవాడు, వ్రాసేవాడు.
ముతాబక్ مطابق Mutābaq. Answering to,
corresponding with (in dates.) సరియైన. See
under యాసిద్దీ. This is the phrase used when

two dates are mentioned, one English and one
Indian, thus ౧౮౪౫లో శం|| ముతాబక్కువశ్యా
వసునామశంవత్సరములో In the year 1845 cor-
responding to Vishvavasu.
ముతాలీక్ adj. متعلق Mutaalliq. Appertaining
to, pertaining. చేరిన.
ముదాం adj. ابدى Mudam. Perpetual, eternal.
Fixed, established. శాశ్వతమైన. ముదాంసి
బ్బంది Mudām sabbundi. A fixed establish-
ment. (village police men ?)
ముదారుశింకు n. s. See మురుదారు.
ముద్దతు n. s. مودت Muddat. A period or time.
ముద్దతునుంచొయిట్లావున్నది It has long been so.
ముద్దతుకాలు n. s. مودت قائل Muddatqaul. A
conditional agreement. కరారునామా.
ముద్దతుక్రయము n. s. A foreclosed mortgage, in
which the pawn after a certain time is forfeit.
A conditional sale with penalty attached. అవ
ధిక్రయము ?
ముద్దతుండుగ n. s. A feast observed among salt
makers, when beginning the year. ఒకశుండుగ.
ముద్దాయా n. s. مودعی Mud dai. The defendant ;
the prisoner ; the accused. శ్రీతివాది, ఖయిది.
ముద్దాయాశుడుట to be liable, to be prosecuted.
ముద్ది, కరముద్ది n. s. A sort of fish. Russell plate
48. మత్స్యవిశేషము.
మునగానాంతేలానాంగా adv. In all sorts of dif-
ficulties. వానికనిమునగానాంతేలానాంగావున్న
ది he is in danger.
మునశివు or మునిషివు n. s. منصف Munsif. A
native judge. ఒకతగవరి. గ్రామమునశివు the
village justice, the head farmer.
మునాది n. s. منادی Munadī. A proclamation.
(Bellary) శ్రుకటన.
మునాశులు for మునాసిబ్ adj. مناسب Munasib.
Proper, fit, due. Suitable. తగిన.
మునిషి n. s. منشی Munshī A writer, a secre-
tary. A teacher or tutor in a language. రా
యశిగాడు, రచవుచెప్పేవాడు.
మునిసిఫి for మున్సిఫ్ usually మునిషివు n. s.
منصف Munsif. A native civil judge. ముని
షివు.

ముసీం, ముసీబు n. s. **مُسَيْبٌ** *Munīb*. A principal or master, one who appoints a నామము or deputy. An agent or constituent; a mercantile correspondent, an executor. (From *Nāyib*.)

ముప్పించీర n. s. A cotton cloth, which is white, with a red border, a cubit deep at the ends.

ముప్పాళు n. s. Three quarters of a pagoda. కూడుపాళులు.

ముప్పాళులా n. s. Three quarters (of a rupee.)

ముప్పిరిచేపి n. s. A certain fish or ముంకముప్పిరి? A species of sparus, or, *Mesoprion quinque-lineatus*.

ముఫదు for ముఫ్రద్ n. s. **مُفْرَدٌ** *Mufrad*. An abstract: a summary. శుంకమాము.

ముఫసీల్ adj. **مُفَصِّلٌ** *Mufassil*. Distinct, full, ample, detailed. Clear, perspicuous, plain. శుష్టమైన, విశదమైన, వివరమైన.

ముబలక్ adj. Abundant, copious, plentiful, numerous. విస్తారమైన, యధేష్టమైన.

ముబాదలా adj. **مُبَادَلَةٌ** *Mubadala*. Changed, exchanged, altered. కూర్చబడ్డ, బదలాయించబడ్డ.

ముబాదిల n. s. **مُبَادِلَةٌ** *Mubadala*. A loan, an advance. Exchange or barter, sums lent and paid on running accounts without the use of receipts or documents on either side: being merely a temporary accommodation. ముందుగాయిచ్చినది, చెయబదులుగాయిచ్చినది.

ముబాహము or ముభావము adj. **مُبَاهٍ** *Mubāhan*. Doubtful, indeterminate. Unknown. శుందిగ్ధమైన. ముబాహంగా Indifferently. Briefly, in the gross, anonymously, without going into names or particulars. Cursorily, by guess.

ముబ్లగ్గు usually ముబ్లగ్గు n. s. **مُبْلَغٌ** *Mublagh*. A mount, sum. మొత్తము.

మురబ్బీ n. s. **مُرَبِّيٌّ** *Murabbi*. An usher, introducer, recommender. సహాయ చేసేవాడు.

మురారిజల్లి n. s. **مُرَادِجَلِيٌّ** *Murade jalli*. A fine kind of rice. ధాన్యవిశేషము.

మురుకు n. s. (Tamil **முరుకు**) A sort of cake in coils. చక్కలము.

మురుకు శాలి n. s. A kind of grass. Rox. 1. 228.

మురుదారు or ముర్దారుసింగు n. s. **مُردارُ**

Murdarsing. "Sulphate of copper" says Burnes (Bokhara. p. 207. Vol 3.) Others say, Litharge, semi-vitrified oxide of lead.

ముర్తీనగర్ n. s. **مُرتضى نگر** *Murtuza nagar*. The Persian name of Guntoor. గుంటూరు.

ముర్దారుసింగు n. s. **مُردارُ سینگھ** *Murdar sing*. See మురుదారు.

ముర్ర n. s. The foot or lower corner of a sail?

ములాజిమత్ n. s. **مُلازِمَت** *Mulazamat*. Paying respects to a superior. భేటి.

ములాయిజా for ములాహిజా n. s. **مُلاحِظَةٌ** *Mulahiza*. Regard, notice. Observation, consideration. దాక్షిణ్యము. బేములాహిజా *Be-mulahiza*, without partiality.

ములికినాడు or ములికినాటికిమ n. s. A district lying south and east of Gandikota. ఒకదేశము శురు.

ములుము n. s. The *grain crop* from land as distinguished from జరిబు *zarib*. The *zarib* land produces tobacco, chillies and betel, all other land is *mulumu*. The two together form *bāghāyat* or "garden cultivation."

ముల్కి adj. **مُلْكِيٌّ** *Mulki*. Appertaining to revenue. రివిన్యూశుంబంధమైన.

ముల్తవి, or ముల్తవి n. s. **مُلْتَوِيٌّ** *Multawi*. Trickery, cunning.

ముల్తవీ, ముల్తవి adj. **مُلْتَوِيٌّ** *Multawī*. Delayed, postponed, spun out, protracted.

ముల్తవీనుసి n. s. A rogue. చేబిఘారు.

ముల్లా n. s. **مُلَّا** *Mullā*. A schoolmaster, a doctor; one who administers an oath. ఉపాధ్యాయులు, శత్రుముచేయించేవాడు.

మువాసు n. s. A ringleader?

మువ్వ adj. Single-masted (a donkey or vessel.) మువ్వదోసి a single canoe as opposed to a శుంకడి or double canoe.

ముశరఫు for ముకరఫ్ **مُشْرَفٌ** *Mushraf*. An account keeper. ముశద్ది, లెక్కచునిసి.

ముశీలు n. s. Permission, warrant, license. శలవు. కోరముశీలు leave granted for reaping.

ముస్తాకట్టుట v. s. To pinion or bind. విరివికట్టుట.

ముస్తాజరు n. s. مستاجر Mustāgir. A renter ; revenue-contractor or farmer-general. ఇజారా దారుడు.

ముసమ్మాతు n. s. مسمات Musammāt. Named, 'Dicta, nominata.' (The feminine adjective derived from Ism, name) A word equivalent to 'Mrs.' This word is only used in Bengal, as Musammāt Rami ; i. e. a woman named Rami. 'Nominata Rami.' It was used in writing down Persian depositions wherein it shewed which of the Hindu names denoted females. పేరుగలది.

ముసీర n. s. A hillock. Refuse of food. ముసీర తేనె a sort of honey : but Reeve says ముసీరె Any thing boiled, or dressed ready to eat.

ముసల్మాను n. s. مسلمان Musalmān. A Musliman. తురకవాడు.

ముసీవ్విద usually మసోదా n. s. مسودا Musavvadah. A rough draft of a letter, a memorandum చిత్తు, చిత్తువుస్తకము.

ముసాంబ్రం usually మూసాంబ్రము n. s. مسمبر Musambar. Bitter aloes. ఒక మందుదీనును.

ముసాబు n. s. (from Tamil முசాబు) Constant rain, drizzling. ముసూరు.

ముసుకు బెండ n. s. A certain herb, the seed of which has a "musky" scent.

ముస్తాకబులు n. s. مستقبل Mustaqbil. Future, the future tense. (Anticipated payments or collections ; a part of the revenue due, taken forcibly in anticipation of the full time. Equivalent to the forced loans exacted by the Charleses and Jameses in England.)

ముస్తరూసాయిలు n. s. A monthly stipend ?

ముస్తాజరు n. s. مستاجر Mustajir. A revenue contractor, or farmer-general. ఇజారాదారుడు.

ముస్తాదు adj. مستاد Mustaid. Prepared, ready, fit, capable, worthy, adept. సిద్ధముగావుండే, తయారుగావుండే.

ముస్తేదు, ముస్తైదు, ముస్తేబు adj. See ముస్తాదు.

ముస్తేబు n. s. Equipment, accoutrements. ఉపకరణము.

ముస్విద or ముసోవ్విద usually మసోదా n. s. مسودا Musavvada. A rough draft of a letter. చిత్తుగా వ్రాసినది.

ముహజరు నామా n. s. محضرنامه Mahzar namah. A general certificate signed by all present.

A presentment, or declaration signed by all. An affidavit, a general petition, a declaratory deed. తదిమందిన్నిచేరివుకశంకరికినాత్యముగా లేకతీర్పుగా వ్రాసియిచ్చినదస్తావేజు.

మూబ్బతు n. s. محبت Mohabbat. Friendship, love, affection. స్నేహము, విశ్వాసము.

మూహిము n. s. مهم Mohim. Important affair, urgent business. అగత్యమైనపని. Battle, assault. యుద్ధమున్ను.

మూబబాని n. s. موباني Muh zabānī Words of mouth. మూజబానిగా adv. By word of mouth.

మూటం n. s. (Tamil மூட்டம்) A fire covered, so as to yield much smoke, also, a bonfire. భోల మూటము a bonfire, usually kindled the day before the Pongal festival.

మూటంవేసుట v. n. To heap fuel on a fire or bonfire.

మూచుమంచు (for Tamil மூడుமணி) A mist, a thick fog. పొగమంచు.

మూరి n. s. The sort of cloth called Salampore ? మూర్తం Error for మూహూర్తము which see.

మూష n. s. A framework of bricks over which an arch is turned ?

మూసా n. s. Monsieur. This word is used in the Ranga Rao Charitra wherein Monsieur Bussy is called మూసాబూసీ Book 2. 66. ఒక ప్రాంచిశర దారునిపేరు.

మెత్తాది adj. A simpleton, a coward. తిన్ననివాడు, మేడకుడు.

మెరటుట v. a. (Tamil மெరட்டுதல்) To frighten, bully. బెదిరించుట.

మెహదా n. s. A kind of sword. Siva. 4. 36. మిహిషునిండిశురంజు మెహదాకెలం కులరావుగజ్జరినే తవేవడంబు. టిల్ అడ్డకత్తి. ABA. 2. 404. తుట్టన గామముల్ తట్టెమన మెహదాయనయడ్డకత్తినానలరుచుండు.

మెహనతు n. s. محنت Mihnāt. Labour, toil, trouble, difficulty, exertion, pains, industry. పాటు, కష్టము.

మెహమానము n. s. مهمان Mehman. Good will. కృప.

మెహమానుదారు n. s. مهماندار Mehmandar. A host or landlord. ఇంటిఅయన

మేందబనావని for మేందబనావని n. s. The "mending" and repairing the bank of a tank. కట్టమరమ్మకు చేయించడము.

మేంధి n. s. *మేంధి* *Mundi*. A herb called Fenu-greek, saintfoin. పెంధికూర, పెంతులున్ను.

మేకు n. s. *మేకు* *Mekh*. A nail, tent-pin, peg, a hook. వసి, చీల, గూటము.

మేజవాని n. s. *మేజవాని* *Mezban*. An entertainment with an exhibition of dancing girls. చదురు, మేజవాణ *Mezban*. the host or entertainer. చదురు చేసేవాడు.

మేజా, మేజా n. s. *మేజా* *Mez*. A table, a dinner, mess. బల్లి.

మేజవాని n. s. *మేజవాని* *Mezbāni*. An entertainment. చదురు. మేజావాను a host or entertainer. చదురు చేసేవాడు.

మేజోడు, మేజోళ్లు n. s. Stockings.

మేటి n. s. A Maty; or helper. A certain menial servant. It is merely the low English *mate* as cook's *mate* and the "y" in matey seems to be vulgarly added as in slavey, cookey. A menial who cleans plates, dishes, lamps and shoes.

మేకరాంఁము n. s. Seniorship, the office of an alderman, headmanship. పెత్తనము?

మేతరు n. s. *మేతరు* *Mehtar*. A headman, an alderman. పెద్ద, పెద్ద గావుండేవాడు.

మేఫ n. s. Stuff, solidity. Profit, advantage, gain. శుభ్ర.

మేధావంతము n. s. Fineness of grain.

మేనేజరు n. s. (The English word) "Manager." నిర్వాహకుడు, పెద్దలద్యోగక్షుడు.

మేరచేట n. s. Certain fees granted to parians in harvest time. మిరాశిగింజలు.

మేలువారము n. s. (Tamil *మేలువారము*.) Govern-ment share of agricultural produce. మేటికోరు.

మేస్త్రుకు n. s. Column, head or item in accounts (Bellary) A form in accounts. A model or pattern?

మేస్త్రరి or మేస్త్రీ n. s. *మేస్త్రరి* *Maistre*. (French or Portuguese.) A head workman. కనివాండ పెద్ద.

మేస్త్రరు adj. That is, Mr.

మై prep. *మై* *Mai*. With. తో, కూడా.

మైకము n. s. (Tamil *మైకము*) Confusion or dis-traction of mind. Intoxication. కత్తభవ, మత్తు.

మైజారు n. s. *మైజారు* *Mejar*. A skirt or selrage of a woman's cloth. మైజారుచీర a woman's cloth having the మైజారు.

మైదాను or మైదానము n. s. *మైదాను* *Maidan*. Plain, meadow. జైలు.

మైనరు n. s. (E.) A 'Minor.' అప్రాశస్త్యవహరికుడు, వ్యవహార దళరానివాడు.

మైల adj. *మైల* *Mailā*. Dirty, foul, soiled. మురికిమైన.

మైలారివాండ్లు n. s. A certain class of beggars?

మైలారు n. s. Name of a certain feast among whitsters during which they abstain from work. చాకలవాండ్లపండగ.

మైలి or మైలిరూక n. s. A single silver fanam.

మొకద్దంచేయుట v. a. from *మొకద్ద* *Mugaddam*. To prefer. (To assume or take for granted. ఇది మొకద్దంచేసి assuming this as a ground?)

మొకద్దమా n. s. *మొకద్ద* *Mugaddamā*. Matter, affair, business. వ్యవహారము.

మొకరరు adj. *మొకరరు* *Mukarrar*. Certain, fixed, ap-pointed. రూఢిమైన, నిర్ణయించబడ్డ, నియమించబడ్డ. మొకరరుచేసుట to fix, appoint.

మొకశ్శురు for మొకశ్శురు adv. *మొకశ్శురు* *Mukassar*. Full, as full ten yards. పూరా.

మొకాం n. s. *మొకాం* *Maqām*. A halting place in a journey. A dwelling, residence, station. మజిలీ, నివాసము, బస.

మొకాబిలా n. s. *మొకాబిలా* *Muqābalā*. Comparison, collation, setting face to face. శంకృతింపడము, ఎదురెదురుగా పెట్టడము. మొకాబిలాచేసుట to compare.

మొఖవల్ or మఖవల్ n. s. *మొఖవల్* *Makhmal*. Velvet. దళముగా మెత్తగావుండేట్టువేషము. H. 1. 73.

మొఖలిఫ్ for మొకాలిఫ్ n. s. *మొఖలిఫ్* *Mukhālif*. An enemy, a foe, usually (meant for *mokhālif*.) Opposition, opposing?

మొఖానా n. s. See మొకానా.

మొగదాలిఅమ్మ n. s. Name of the tutelal god-dess of salt pans.

మొగలాయి adj. from مغول Mughal. Mogul, Moghlai. కర్నాటకపు.

మొట్టచేత ? or మొత్తచేత ? n. s. A fish, a species of Scomber. Rox. pl. 84. 153. 162. 171. 172.

మొదలియారు or మొదలారి n. s. A Tamil title.

మొత్తరు for మొత్తరక్ ప్రాసము Muftrad. An abstract, a summary. శంకరాచార్యులు.

మొబలగు for ముబలగ్ n. s. مبلغ Mublagh. A sum of money. కొంతరాకలు, ఒక మొత్తము.

మొబాదలా or మొబాదిలా adj. برباداة Mubādāla. Borrowed, as a loan. చెయిబదులు గా తీసుకొన్నది. See ముబాదలా.

మొబాదలా or మొబాదిలా n. s. برباداة Mubādāla. Exchange, interchange. కూర్పు.

మొబాదిలా అయినబా for మొబాదిలా అయినబా n. s. برباداة Mubādāla. A loan. చేతి అప్పు.

మొయ్యానినాబి తా n. s. موعنة موعنة Mueenzābita. The red book, monthly abstract of salaries, fixed statement. జీతాలక్షణి.

మొయ్యాను or మొయాను n. s. موعنة Mueen. Manner, mode, way batta. రీతి, విధము, బుత్తెమున్ను. యా మొయ్యానుకువచ్చే matters came to such a pitch.

మొయ్యాను గా adv. from موعنة Mueen. Moderately, as much as suffices. మితముగా, కుట్టుగా.

మొరబంది n. s. A timber-dray ?

మొరగనవాండ్లు n. s. (Tel.) A certain caste of Sudra farmers ?

మొలానా for మొలాయినా n. s. ملاحظا Mulāhazah. Looking at, regard, notice. Perusal. కటాక్షము. See మొలాయిని.

మొలామకండు n. s. A sort of melon.

మొలామా adj. ملامم Mulammā. Plated, covered with gold or silver. వెండిబంగారునిరపాయబద్ధ.

మొలామా n. s. ملامم Mulamma. Gilding. Application of medicine to a wound, బంగారు వెండినిరపాయదము, శ్రుతినివాద వేసేటిదిన్ని.

మొలాయినా or మొలాహినా n. s. ملاحظا Mula-hazah. Regard, notice. Partiality, favour. దాక్షిణ్యము. మొలాయినా చేయుట To condescend.

మొత్తరు or మొత్తరు n. s. Muster (an Indian word for sort, pattern or specimen.) కూనిరి.

మొహజ్జరునామా for మహజరునామా n. s. مذكرات Mahzarnama. A presentment or statement made by many persons acquainted with the facts.

మొహతరఫా or మొతరఫా مواتر افاه Mohtarifah. A tax on houses, looms, shops, or trades. కున్ను, వరి.

మొహతారి or మహతాదబాలోతు n. s. A village peon employed to watch crops.

మొహదా n. s. A broad sword, a hanger. కట్టాకత్తి. See ఆంధ్రశబ్దార్థము 2. 206. quoted in note on Jainini 5. 124.

మొహమలు for మాక్మాల్ usually మొహమలు n. s. for مخرم Makhmal. Velvet. దక్కముగా మెత్తగావుండే మృకకట్టు.

మొహరచంకు usually మొహరచంకు n. s. منجك Monhchang. A kind of jew's harp.

మొహరము n. s. محرم Moharram. An annual Musulman festival in commemoration of the death of two heroes called Hussun and Hoosein. తురకలకండక.

మొహరా or మొహరా n. s. مهره Muhrah. Any piece or man at chess, except pawns. చదరంకములోబంట్లుకట్టకడముకాయలు.

మొహరాయింతుట v. a. from منجك Monh karnā. To polish cloth, in mangling. ఇస్త్రీచేసుట.

మొహరి or మొహరా n. s. for مهره Muhr. A gold coin. ఒకబంగారునాణెము.

మొహరు n. s. مهره Muhr. A seal. ముద్ర.

మొహసలు for మొహసల్ usually మొహసలు n. s. موصلا Muhassal. Restraint, placed on a person to prevent his escape, or to enforce the payment of a demand. కావలి, తరువు. వారిమీద మొహసలుపెట్టినారు they kept him in guard.

మొహిం n. s. مهم Muhim. See మొహిము.

మొక్కకొరవులు n. s. అనగాడుకొర. Q.

మొఖూబు n. s. موقوفه Mauqūf. Abolishment. తోసివేయడము, ఎత్తివేయడము. మొఖూబుచేసుట to abolish.

మొవి n. s. See మొవి.

మొజా n. s. مزجرا Mauzā. A boot. బూట్లు.

మొజాత్, మొజాతు, మొజాదాతు n. s. مزجرا Maujud. Stock in hand, store, provision. కట్టుకడ, ఇరువు.

మోజు n. s. Ardent desire. నిండాతిశ. వానికి యిప్పుడు వేటమీద నిండా మోజు గావున్నది his thoughts are now all bent on hunting.

మోజుబా n. s. perhaps an error for *ముహసబా* *Muhasaba*. Giving up charge, yielding office to a successor. తనవుద్యోగ మునకువచ్చిన వానికి పై క్షుణ్ణంకడము.

మోటాటికాపులు n. s. (Tel.) A certain caste of the farmer tribe.

మోడి n. s. A name for the Marata character. In Colebr. Essays, 2. 29. he spells it మూరు Mūru.

మోడిని adv. "At the rate of" (చొప్పున) A word used in the salt permits printed at Madras, but unknown in the north.

మోడిహెను n. s. *مهری ہون* *Muhri hun*. A certain coin?

మోతదోని n. s. A canal, a channel? కాలవట.

మోతబరి usually మాతుబరి adj. *معتبر* *Mutabar*. Substantial, confidential, trustworthy. బీదవాడు కాని, నమ్మదగిన.

మోతరఫా n. s. *موتريفہ* *Mohtarifa*. The moturfa tax, levied on merchants and artisans. In Ganjam it is a tax on houses. It includes both that which is called వీనుబడి and బయ్యెరువీనుబడి.

మోతాదీ usually మహతాది or మహతాదుబండ్ల తు n. s. A village watchman who watches fields.

మోతాదు n. s. *موتاد* *Motād*. A charge: so much powder as is fired at once. 2 క వేటుకు కావలసిన మందు.

మోతుబరి usually మాతుబరి n. s. *موتوباری* *Motubari*. Opulence, respectability, confidence. కలిమి, గొప్పతనము, నమ్మకము.

మోతుబరు usually మాతుబరు adj. *موتوبار* *Motabar*. Respectable, substantial, rich, trustworthy. కలిగిన వాడుగావుండే, నమ్మదగిన.

మోద n. s. A pack of paun leaves. 20 కట్టలు (of 100 leaves each) are a మోద or pack.

మోది n. s. *موتدی* *Mōdī*. A shopkeeper who supplies one with provisions. వెచ్చుచున్నవాడు.

మోమినానువాండ్లు n. s. from *مومين* *Momin*. A sort of Musulman weavers. తురకలలో నేసేవాండ్లు.

మోయిన n. s. *مویان* *Moaiyan*. Manner, mode, way. Rate, ration, mess of food for a day: batta. రీతి, కంకు, బలైము. మోయినవానితా a list of servants, showing the salaries they receive.

మోర బెంకు for మోర్చింకు n. s. *مورچنگ* *Monk-chang*. A jews-harp. ముఖవీణ.

మోరా n. s. *مورہ* *Mōrā*. A footstool. కాలికింది ఓట.

మోరీ usually మోహిరి n. s. *مہر* *Mohr*. The gold coin valued 15 rupees.

మోర్చా, మోర్చాపు n. s. for *مورچہ* *Morcha*. A battery of guns. బలైరీ.

మోళా n. s. Style, manner, sort?

మోల్ల దామిలింత n. s. ఆనగాతి జ్ఞానం. Q?

మోసుబా n. s. for *مுகاسبہ* *Muhasaba*. under some public charge or accusation. వానిమీద మోసూబాబరుగుతున్నది he is under trial.

మోసూలు, మోహసూలు n. s. *محصول* *Mohassal*. Restraint placed on a person to prevent his escape or to enforce the payment of a demand. Arrest, confinement.

మోస్తరు n. s. Muster, sample: this word is used even by farmers. చూదిరి.

మోహనరాయి n. s. The stone beam crossing the top of a pagoda gate. గోపుర ద్వారమునకు వేసే యుండే రాలిదూలము.

మోహీము See మొహిం.

మోహీము for మోహిమి n. s. Encampment. దండుదిగిన స్థలము, మొకాము. మోహిము చేసుట 10 encamp.

మాంటు n. s. (E) The "Amount." మొత్తము.

మాకూపు n. s. See మాఖూబు.

మాజె n. s. *موضع* *Mauza*. A town, a considerable village. పూరు, కుల్లె.

మాదూసి n. s. *مورثی* *Maurusi*. A heritor. A hereditary farmer, the original settlers in the township, (from *wāris*, heir.) ఆనాదికాపు.

మాళా n. s. Style, manner, sort?

య Several words spelt with య belong correctly to యె and యే : but in the present Glossary words are given in the common spelling.

య|| Contraction for యక్రా an acre. య|| ౧౫ fifteen acres.

యకాయకి adj. یكایکی Yakhayaki. Sudden, speedy, solitary. ఆకస్తికమైన, త్వరితమైన.

యకాయకి or యకాయకి గా adv. (Mahr.) Straightway, suddenly, all at once, unawares, unexpectedly. దిగ్గన, లటక్కున.

యక్రాజ n. s. Stubbornness?

యక్రారు n. s. Probably an error for یقرا Muqarrar. Confession, admission, acknowledgment. యక్రారుచుట to confess.

యతిరాజి n. s. اعراض Etirāz. Displeasure. కోఠుము.

యత్నీకృతము n. s. (Error for యత్నము) Effort, endeavour. ప్రయత్నము.

యత్నీకృతుడు n. s. He who tries, an essayist, he who makes an effort, a plotter. యత్నముచేసేవాడు.

యా (یا Fā) The Persian word meaning or— This conjunction is wanting in Telugu and Kannadi, but is thus supplied, (in official or vulgar letters) యా.

యాగార n. s. Saint 'Agatha' a patron saint among Sudras in Madras.

యాగ n. s. یغی یāghī A rebel తిరగబడ్డవాడు.

యాట n. s. (for వేట) Game killed for hunting. venison; a sheep, a goat. యాటమాంసము mut-ton.

యాతాం or యేతాము n. s. یاتم Yatam. The pump called a picota.

యాదాస్తు for యాద్దాస్తు n. s. یادداشت A memorandum, a rough note, a memorial. జ్ఞాపకార్థము ప్రాసుకొన్నది.

యాది for యాద్ n. s. یاد Yād. Memory, recollection. జ్ఞాపకము.

యాపారి, యాపారిబ్రాహ్మణుడు or వేపారి for వ్యాపారి n. s. A secular bramin. తాకికములోపుండే బ్రాహ్మణుడు.

యారిదా n. s. A clerk? గుమాస్తా.

యాలం or యాలాం for యెలాం (usually ఏలం వేలం or వేలాం.) n. s. An auction. In Bengali it is spelt nilām (Haughton, p. 1607,) and in Mah-ratta (M.M. 910,) nilāmb. In Portuguese it is Lielam which apparently is from the Arabic العلام Il'ilam, notification, proclamation.

యాలంబీటి n. s. A lottery ticket? లాలరిబీటిఆట.

యాలంవేయుట v. a. To sell by auction పాటపాడివచ్చినకాడికిఅమ్మివేసుట.

యాలి n. s. (Tam) A dragon, such as is sculptured on pagodas. వృగవిశేషము.

యాదగా for యాద్ గా n. s. یادگاه Idgah. The place where Musulmans hold a festival: a sort of chapel. ఒక తిరహామస్జిద్.

యానరాసి n. s. (Perhaps for హీనరాసి) Grain thrashed but not cleared from the chaff. అరుచుకాకుండాపుండే ధాన్యము.

యాన్వి for యిన్వి adj. یسوی Isawi Christian. బ్రాహ్మణ సంఘమైన. యాన్వి ౧౮౪౬. i. e. ఆన ౧౮౪౬ AD. 1846.

యెణలు n. s. (Canarese) "The first crop of rice" (Tulava language?)

యెత్తుబారి for యెత్ బార్ n. s. یتبیار Etibār. Confidence, trust. నమ్మకము usually, Influence. ప్రాజాపత్యము.

యెత్పె or యెలిచె or యెలిశి n. s. A snipe. ఉల్లంకి ఒట్ట of which the బొన్గెలిశి and ముఖేలిశి are various species.

యెరువ n. s. A ship's keel. వాడపొర్లకుండాఅడుగున వెన్నుకు వేసియుండే తలక.

యెర్యాలుతిరిగినది A phrase which means The boat tacked about. తడవతిరిగినది.

యేలం n. s. See యాలం An auction.

యేలపాటలు n. s. plu. The cry (ēla'ēla) hollo, huzza' used by boatmen or others while labouring.

యేళ్లు for ఏడు adj. Seven.

యోమయ for యామియా n. s. یومیہ Yaumiah. Daily allowance, a sum granted to particular individuals in room of the ancient daily allowance. ఒక తిరహాభరణము.

ర R. The hard R of Hindustani is often changed into D; thus رانج phirāna becomes रंज डాయింతుట.

రంగు for రం n. s. رنگ *Rang*. Colour, paint. వర్ణము. A suit at cards. రంగువేయుట to paint. రంగులులాంతుట to turn up for trumps.

రంగుగా adv. Elegantly, finely. సాంపుగా, సాగసుగా.

రంగుచేత n. s. A certain fish. మర్కటవీశేషము Russell plate 91. A species of sparus, of a dark purple colour.

రంగుపానీర n. s. A certain kind of scarlet silk cloth. వస్త్రవిశేషము.

రంజకము for రంజక n. s. رنجك *Ranjak* The priming of a gun. లిరంజిచెవి, తుపాకిచెవి. వాని బుద్ధిరంజకమువంటిది he is very clever: or quick as fire.

రంబరాళ్లు n. s. A ship's shrouds. వాడస్తంభానికి కట్టేనూలునిచ్చెన.

రకం for రకాం n. s. رقم *Raqam*. Class, sort, set (of people or things.) మచ్చు, తరహా, జత.

రక్తినిచెట్టు (or రక్తై?) n. s. A certain tree called *Oyperus Elatus*. Rox. 1. 204.

రఖావలి n. s. راکھالی *Rakhāwali*. Watching fields (Ganjam.) పొలమును కాపాడము.

రజపుత్రులు or రసపుత్రవాండ్లు n. s. Rajpoots. జాతివిశేష సంబంధ మైనవాండ్లు.

రజమచెట్టు n. s. A tree called *Celosia Corymbosa*. Rox. 1. 681.

రజా n. s. راز *Razā* Leave of absence. శలవు.

రజాయి n. s. رازی *Razāi*. A quilt. నడమకత్తిచెట్టికుట్టినదుప్పటి.

రదాలము (రదాలము?) n. s. Noise, sound, buzz?

రద్దు n. s. راد *Rad*. Rescission, refection, repeal, abrogation. కొట్టివేయడము, తోసివేయడము.

రద్దువేయుట or రద్దుతురతుట v. s. To annul, abrogate or revoke.

రద్దైన adj. Annulled, quashed, blotted, void, set aside. కొట్టివేయబడ్డ, తోసివేయబడ్డ.

రపరాము (K) "A weapon" (Reeve) ఆయుధము. See రశుము in TED.

రక్కు for రాఫ్ n. s. رفو *Rafu*. Darning, a darn. పోగుతీయడము. రక్కుచేసుట to darn. రక్కుచేసేవాడు a darning.

రఫూగరు n. s. Rafūgar A darning. పోగుతీసేవాడు.

రఫ్ఫాసు n. s. "Ruffles," కుచ్చెకట్టినబట్ట?

రఫాకతు n. s. رفاق *Rifāqat*. League. లండకట్టు, సమయము, సమాఖ్య. రఫాకతులతోట To league together in roguery. To become friends.

రమామీ adj. رمای *Ramāmi*. More or less about, on an average. సుమారు.

రమాసి *Ramāsī*. n. s. The cant dialect used by Thugs: it is apparently meant for శకుశ్య?

రయాసి n. s. Farmers, the tribe of cultivators. Tenantry, peasantry. Petty retail salt dealers? కాపులు.

రయితాంకము n. s. The agricultural body: farmers, the peasantry, the country people or community. కాపులు.

రయితు or రయ్యతు for రయత్ n. s. رعیت *Raayāt*. A "ryot" or subject. కాపు. Sir Thos. Munro spells this word "Rayat." A farmer or sub-renter. ఖాసిరయ్యతు the man charged with murder.

రవకారము n. s. Plastering a wall. గచ్చువ్రాయడము.

రవపాళయం or రవశెల్లా n. s. Muslin. శిన్నగానాణ్యముగావుండబట్ట.

రవానా n. s. روائ *Rawāna*. Sending on: dispatch. Pass, permit, passport: పంపించడము, రహదారియున్ను. రవానాచేయుట To dispatch or transmit. రవానాశుట్టి A port clearance.

రవాళము n. s. from రవళి Sound, note, voice, noise. ధ్వని.

రవీసు, రవేసు for రవిష n. s. ریش *Rawish*. Customary fees. రుసుము. రవేసు n. s. Pomp, grandeur, style. రవేసుఅకలు n. s. The best and most fashionable betel leaves. రేతాకులు.

రశీదు n. s. راسيد, *Rasid*. A corruption for 'Receipt' or the Persian *rasida*. చెల్లుచీటి.

రశీంఠాధాన్యము or రశీంఠాధాన్యము n. s. A certain kind of rice : so named from a port so called. ఒకజరిబియ్యము.

రశీదు or రశీదు for రశీదు n. s. راسد, *Rasad*. Food, provisions, commissariat supplies : (also explained as వైకం cash?) దండుకు కావలసినసామానము.

రశీపుత్రుడు or రశీపుత్రువాడు n. s. A Rajpoot. Bobb. 1. 158.

రస్తా for రాస్తా n. s. رستا, *Rāsta*. A road. ఛాట.

రస్తాలిరిటికండ్లు n. s. A certain fine sort of plantains. ఒకదినుసులిరిటికండ్లు.

రస్తు n. s. *rastu* for راسد, *rasd*. See రశీదు Commissariat store of grain &c. daily supplies collected for troops on a march. రస్తుకుట్ట A store of provisions. Suca. 1. 112. కస్తురిపీసకు దారువన్నె బంగారమురస్తుకుట్ట తెలిగంబుర వెన్నలలోనితేట.

రస్తీ n. s. راسمي, *Rasmi*. Custom. Income. మామూలు, వస్తుబడిన్ని.

రహటు or రాటు n. s. Plague, trouble, annoyance. ఉపద్రవము.

రహదారి or రాహదారి n. s. راهداری, *Rahdari*. A passport. A duty on roads : transit duty, a guard taken on a journey, a safe guard. పొయ్యెనిసాయానినిలకకుండా పోనిచ్చేటందుకై యిచ్చెనీటి, తోడుగా తీసుకొనిపోబడ్డజనము. రహదారిపుల్లరి A tax levied on cattle that travel over grass lands.

రహితాంఠము n. s. The peasantry. కాపులు.

రహితి A nominal money used in Canarese accounts. One gold *chacram* or *Rahti ruca* is four *chinna rucalu* : and four such *rucas* (40 fanams,) make one *rahiti* hoon. Rahti seems to mean *Kontaroy*. కంఠీరవవరహాలు. Local Rec. 1. 323. line 3. & x. 211. line 15.

రహితు or రయితు, రైయతు n. s. رايات, *Raayat*. A farmer. కాశవాడు.

రక్షణ్యము or రక్షణ్యము n. s. Patronage, protection. శంకరక్షణ. A modern word used for "Salvation."

రాగడి or రాగడి Error for రేగడి adj. Clayey. loamy. కృష్ణమృత్తి గావుండే.

రాహురిబాణము n. s. A rocket used in war. పెద్ద ఆకాశబాణము.

రాజవట్టము n. s. (Tamil రాజవట్టம்) Public matters : politicks. రాజకార్యము. రాజవట్టము మాట్లాడుట to speak on political matters.

రాజస్రీ or రాజేస్రీ vulgar errors for రాజశ్రీ (a title) His highness.

రాజార్థం n. s. A plot, treason. కృత్రిమము, ద్రోహము, కుట్ర.

రాజి adj. رازی, *Rāzī*. (But used in Telugu as a noun.) Content, consent, will. ఇష్టము, సమ్మతి, సమాధానము. రాజిచేసుట to satisfy, appease. నాకు రాజిగావున్నది it is agreeable to me, I consent to it.

రాజీనామా n. s. رازی راضی, *Rāzī nāmāh*. An amicable agreement. A written testimony given by a plaintiff, (upon a cause being finally settled,) that he is satisfied, a deed of resignation, an acquittance, a release. వాది శ్రుతివాదులు సమాధానముడి వ్యాజ్యము. తీసివేయవలెనని ప్రాసియిచ్చుకొన్నది, ఉద్వోగము అక్కరలేదని ప్రాసియిచ్చుకొన్నది. రాజీనామాయిచ్చుట to relinquish a claim, to resign an office.

రాటు or రహటు n. s. Plague, trouble, annoyance, ravages. రాయిడి, ఉపద్రవము. దండు రాటుచేత by reason of an invasion.

రాదారాదా or రాతారాతా forthwith.

రాణువకట్టుబడి or రాణువసిబ్బంది n. s. Yeomanry, militia.

రాతికండు n. s. The rock apple : a certain drug?

రాతోరాత్ or రాతోరాత్తుగా adv. راتے راتے, *Rāte Rāt*. At night రాతోరాత్తుగా వెళ్ళినాడు he went at night.

రాహరి for రహదారి راهداری, *Rahdarī*. A passport. శంకరులను లేక మనుష్యులను అడ్డెత్తుకుండా పోనియ్యడమునకై అధికారియిచ్చెనీటి.

రామంపాడిగా adv. Freely, without check. ఆతోటయిచ్చుదురామంపాడిగావున్నది it is open to every body. అక్కడికి రామంపాడిగా పోతున్నారు every one that pleases goes there.

రాను దాను, అక్షిరాను దాను n. s. A kind of hawk. (Jerdon's Catalogue No. 307.)

రాను నామాల n. s. Name of a certain ancient coin, inscribed with the 'name of Saint Rama.'

రాను గు n. s. Some sort of Artillery. Loc. Rec. 6. page 10. ఒక తరహా పిరంగి.

రాను ను జకూటము n. s. A convent of Vaishnavas. వైష్ణవుల కందరికిన్ని పావు గావుండేయిల్లు.

రాయసిము n. s. (Tamil ரాయசிம்) The business of a secretary. రాయసిగాడు a secretary. A secretary or amanuensis.

రాయితి, రాహితి for రియాయితి n. s. رعايت Riāyat. Remission, indulgence. తగ్గించడము.

రాయితిగా for రియాయితిగా adv. As a remission or favour. i. e. తగ్గించి.

రావు n. s. راء Rao. A Mahratta title added to the names of many bramins. In its meaning it is something like the American Hon'ble, which will include a stage coachman and an auctioneer.

రాస్తా or రస్తా n. s. رستا Rāsta. A road. ఛాట.

రాస్తం or శస్త్రరాస్తం n. s. The drug called Galangal.

రిక్త పోయుట v. a. To level heaps of salt. (Vizag.)

రిశాల adj. ريزال Rizālā. Mean, vulgar, disreputable, bad, base. నీచమైన, అల్పమైన.

రియాయితి for రియాయిత్ n. s. رعايت Riāyat. Remission, indulgence, favour, abatement in a demand. తగ్గించడము, తోసియివ్వడము.

రివాజు for రివాజ్ n. s. رواج Riwāj. Currency, vent, usage, practice, custom. వాడుక, మామూలు.

రివాజుబాధి n. s. Excess (in taxation) above what is usual (Bellary) where lands have customarily been taxed too low, an additional sum is laid on, and this is called the excess tax.

రిశ్వత్తు for రిష్వత్తు n. s. رشوات Rishwat. A bribe. లంచము.

రీజన్ n. s. (E) "Reason." చేరీజన్ గా unreasonably. (This is a blundering phrase) అక్కడ నేను చేరీజన్ గా మాట్లాడినందున as; I spoke inexpertly, or, as I spoke in ignorance of the custom.

రీజనులు n. s. The clue lines of a sail ?

రుంజులు or రుంజాలు n. s. Drums.

రుక్ usually రొక్కా or రోకా n. s. روك Ruqa. A note or short letter. చీటి.

రుచికాయ n. s. A pickle. ఉరుకాయ.

రుజు or రుజువు n. s. روجو Ruju. Signature, a confession, proof. (The word Ruju, roozoo is bad, and ought to be abolished; being a mere blunder.) చేత్రాలు, నిరూపణ, దృష్టాంతము. రుజువు చేసుట to sign. రుజువు చేసుట To prove. ఆతనిరుజువున in his presence. నేను రుజువు గాపోయి చూచినాను I went in person and saw it రుజువైన proved, established. రుజువాడి n. s. Confession, proof, acknowledgment, admission.

రుక్షరక్షచెట్టు n. s. A certain tree with whitish leaves ?

రుమాలు for రూమాత్ n. s. رومال Rūmāl. A handkerchief. Also a turban. చేతకట్టుకొనే గుడ్డ, తలగుడ్డయున్నది.

రువ్వ n. s. A farthing or pice. ఆరదుడ్డు, పైసా.

రుశ్వత్తు, రిష్వత్తు for రుష్వత్ n. s. رشوات Rishwat. Bribery. లంచము.

రుసుము or రుసుం n. s. رسوم Rusum. Fees, dues, custom, bribe, commission. శివ్యతంత్రము.

రూ|| In accounts signifies a Rupee.

రూచికాయలు n. s. A sort of tight gold necklace ?

రూపాయ n. s. روپای Rupāyā A rupee. plu. రూపాయాలు. In Hyderabad two coins are used called the బిచ్చిరూపాయి and the గోవిందబళ్ళిలు.

రూవు (A nautical word) Reef lines.

రూపు n. s. روپ Ruip. Form. ఉరువు, ఆకారము. Thus వాండ్లు కల్లె రూపు చేసుకొనిరి they established or founded a hamlet. రూపురూపులో face to face, this is an error for rū-ba-rū.

రూబకారి usually రూపుకారి adv. روبكارى Rūba-kārē. Face to face. By word of mouth. ఎడట, వాచా. n. s. A written statement or deposition. వాబ్తాలము.

రూబరు adv. روبارو Rūbarū. Face to face, before, over, against. ఎడట, మాఖముముందర. రూబరు చెప్పినాను I told him to his face.

రూమరూమలో చెప్పట v. n. To tell face to face. ముఖముముందర చెప్పట.

రూమాలు usually రుమాలు n. s. رومال, Rūmal. A handkerchief. A turban. చేతిగుడ్డ, తలగుడ్డ.

రూము n. s. (room?) A point of the compass.

రూలుకర్ర n. s. A wooden 'ruler.'

రెంటాలకుపోవుట v. a. To go to the necessary. వెరటికిపోవుట.

రేఖలా n. s. ريكلا, Reḵla. A small gun. చిన్నపిరంక. Bobbili 3. 38. and Local Rec. VI. page 10.

రేజుదాను n. s. for ريدان, Rēgdān. A sand box used by a writer. (Reeve.)

రేణు n. s. Said to mean. దూడలపేడ ?

రేడకట్టు n. s. Raw silk ?

రేనాడు or రేనాటికీమ n. s. The country on the banks of the Penna west to the Gandikota hill. గండికోటకు దగ్గారికి వడమటపినాకినీనదీతీర ముందుండేదేశము.

రేవల్చిన్ని, రేవాంచిన n. s. for ريوالچینی Re-wand Chīnī. Rhubarb (called in Russian, revennaja) It is properly chīnī, being brought from 'China.' Also used erroneously, for Gamboge. ఒకముందుదినను.

రేవుకారి n. s. The employment of a waterman or ferryman. చాకలవని, వడవలుతోనేవని.

రైతాంకము n. s. The peasantry, or farmer-class. కావవాండ్లు.

రైతు n. s. for رعیات Raiyat. A cultivator, a farmer. కావు. (Vulgarly written Ryot : but the old spelling, in Bengal was Rayat, or Reiat ; which seems preferable.)

రైత్వారి n. s. (Vulgarly Ryotwarry, which should be رعیت واری Rayatwari.) An individual farmer's settlement of rent : or of the government demands.

రైయ్యకువారితెక్కలు n. s. The accounts regarding each individual farmer. ప్రతికావునుగురించి వినతెక్కలు.

రొక్కము, రొఖ్ఖము n. s. Coin, cash, money. నగదు.

రొఖ్ఖ usually రోకా n. s. روقا, Ruḡqa. A letter, a written note. చీటి.

రొఖ్ఖాయము n. s. Money rent : revenues paid in money, not in kind. నగదుగావచ్చే ఆయతి.

రొగను for రొఘ్ఖ n. s. (روغان, Roghan.) Melted butter n. s. Ghee. Grease, varnish. నెయ్యి, బిడ్డ, వానీసున్ను.

రొట్టె n. s. روتی, Rōṭī. Bread, a loaf. భక్ష్యవితే ంము.

రోణము n. s. Error for ఋణము which see.

రోదము n. s. The sheave of a pulley.

రోడ్డు n. s. Confusion, disorder. Trouble, annoyance. Violence, outrage. తొందర.

రోకడా or రోకడా n. s. Cash, ready money, hard coin. రొక్కము.

రోఖా for రొక్ఖా n. s. روقا, Ruḡqā. A letter epistle, a written note. చీటి.

రోజీనా n. s. روزی, Rōzina. Pension, daily allowance. భరణము, బత్తెము.

రోజు n. s. روز, Rōz. A day. adv. Daily, every day. రోజుగుజస్తా (guzashta) the day before. రోజు మజుకూరు The said date, on the same day. On the abovementioned date.

రోజుమర్రా n. s. روزمرا, Rōzmarrah. Daily allowance, batta. బత్తెము.

రోజువా n. s. Affair, matter. See రుజు.

రోజువారు adj. روزوار, Rōzwar. Daily. నానాటి.

రోషనాయి n. s. روشنائی, Rōshnāi. Light. (Sums charged for lamps or oil?)

రోసుబడి n. s. Drudge, slave, wretch, rascal. సిగ్గు చూలినవాడు. రోసుబడితనము Rascality, shamelessness, impudence. (from రోసుట v. a.)

రోసుబడి adj. Loathsome, disgusting, shameless. రోలైన, సిగ్గుచూలిన. రోసుబడివాడు a disgusting man. రోసుబడిముండ a shameless wretch.

రోసుబడితనము n. s. Loathsomeness, disgust, shamelessness, impudence. సిగ్గుచూలినతనము.

రోతు n. s. A stone. (Ganjam.) రాయి.

రోను, రళను n. s. from the English word "Round." Round, circuit, journey. గుండ్రని, ప్రయాణము.

రూప్య|| Contraction for రూపాయాలు 'Rupees.'

రాయతి for రియాయత్ n. s. رايات *Riayat*.
Remission, indulgence. Deduction, allowance,
sum subtracted. తోసియివ్వడము. రాయతిచేసు
ట to deduct, refund, allow.

లంకినీ, లంకినీగుడ్డ or లంకినీలు n. s. Nankeen cloth.
నాడుగులకు వేసేదళము గావుండేగుడ్డ.
లంకరు n. s. لنگر *Langar*. An anchor. సంగూరము.
లంకరుచేసుట to cast anchor. లంకరుతీసుట to
weigh anchor. లంకరువాడి or లంకరువాళి a
sea-port.
లంకరుఖానా n. s. خانگه *Langar khānā*. A
poors house or hospital, where (langar) vic-
tuals are bestowed. అన్నశత్రము.
లంకు n. s. A bond or tie? care, incumbrance.
లంకులుకాను n. s. Loss, detriment (Herein lang
is a mere *anuk*: devoid of meaning?)
లంగోటి n. s. لنگوتی *Langoti*. A modesty piece.
గోటి.
లంటడు n. s. A sinewy man, a hulking boy. గుం
డువలెవుండేవాడు.
లండలకుక్క A fat gross wretch.
లంకుర or లకుతావాడు n. s. A slave, drudge,
underling. This perhaps is Hindi: but is
not in Shak. or M M nor Reeve.
లంబున, లంబైన adj. Unwieldy, awkward. చుల
కనగావుండని.
లంబాడి or బంబారి لمباری *Lambāri*. Lumbadees.
A certain sort of gypsies, also called Brin-
jaries, who trade in bullocks, salt, grain, &c.
లంబాడితండా a troop or camp of these va-
grants.
లకిని or లకుని n. s. A calam or reed pen.
లకురు n. s. అసగావాడగచ్చకాయలు.
లకోటా, లఖోటా n. s. The envelope of a letter ;
sealing ; a parcel or post packet. జాబులో గా
పెట్టిముద్రవేసే కాకితపుసంచి.
లక్ష్మి n. s. A prize. లాభము, ఆదాయము, as
in lottery. వాడుమంచిలక్ష్మికొట్టినాడు he has
got a prize. This probably is the English
word *lucky*.

లగాం n. s. لگام *Lagām*. A horse's bridle. కళ్ల
ము.
లగాయత్ adv. لغایت *Lagāyat*. Since. For a
long while, from the commencement, or be-
ginning, ఆలగాయత్ ever since, since. యీ
రోజులగాయతు beginning from to-day. ౧౧౩౨
ఫసిలిలగాయతు ౧౧౩౬ ఫసిలిఆఖరువరకుఆయ
నయేలెను beginning from fusly 1132 he ruled
the land until the year 1136.
లగాయతు, లగాయతి See లగాయత్.
లగాలచేసుట or లగాలయనికూర్చుండుట v. a.
from لگالگ *Lagalagāz*. To insist on payment.
తరువుచేసుట.
లగించుట v. n. To apply, suit, fit. ఇముడుట, సరి
చుడుట.
లగితి n. s. Aid, supply, pecuniary assistance
(Ganjam phrase.)
లగుడు n. s. The large hawk. Jerdon 28. చెద్ద
తగ.
లగుతుమిగుతు గా adv. By some means or other ; in
any way. నయేనభయేన.
లగ్గయెక్కడము n. s. Escalade. నిచ్చెనలువేసికోట
గోడలెక్కిదూకడము.
లట్టుపైటుగావేసినజాబు or నట్టుపుట్టుగావేసినజాబు
A "not (post) paid" letter. రూకలివ్వకతపా
లులో వేసినజాబు.
లతాలున adv. Suddenly, all at once. దక్కీలుమని.
లతాయి n. s. لڑائی *Larāi*. Battle, fight. యు
ద్ధము, జగడము.
లతాయింతుట v. n. from *Larāi*. To fight, con-
tend. పోట్లాడుట.
లడి n. s. لڑی *Larī*. A string of pearls, flowers,
&c పేట, సరము. A skein of gold thread or
silver thread. సరి నకంఠె.
లడ్డు n. s. لڈو *Laddoo*. Scrape, hobble, puzzle.
లడ్డు, లడ్డు వాలు or లడ్డులు A kind of sweet
meat. లడ్డువేసుకొన్నాడు he turned restiff. యి
ది పుకలడ్డువచ్చిపడ్డది there is a difficulty. This
originates in a word belonging to dice play ;
when a "man is dead" or cannot be moved.
లతాదా, లతాడు n. s. لٹائی *Latār*. Hobble, mess.
Also, a deep boggy place in a road. A trou-
blesome task. అడుసుమురజ, పీకులాట.

లత్తాకి n. s. A bog, a plashy place. అడుసుబురడ గావుండేచోటు.

లత్తుఖోరు, లత్ ఖోరు n. s. لَثِي خور Lāthē khor. (cudgel-eater) A graceless rascal.

లఢాపుకులం n. s. from لَدِي The caste of చూడేకులవాండ్లు cotton cleaners.

లద్దమసిపి n. s. A corpulent big man. నిండాదొంట్లను గావుండేవాడు.

లద్ది n. s. The dung of a horse &c. గుర్రముయేను గ మొదలయిన వాటిమలము.

లపటాయించుట or లబటాయించుట v. a. To heap up or gather, make money. To plunder. లంకించుకొనుట, వారివేసుకొనుట.

లప్పన adv. Quickly, at once. (Ouddapa dialect.) దబ్బన.

లప్పము n. s. Lappam. Gum mastic, used in stopping the seams of ships. Cement: putty. వాడసీండులు మొదలయిన వాటికి వేసేటిది.

లబ్బీ, లబ్బీలు or లబ్బేవాండ్లు n. s. لَبِي Labbā. Labbi Lubbee. A caste of people who are also called Moplas (Mā-pilla) on the Malabar Coast. They originally were Arabs, but at present they speak a low dialect of Tamil, and have lost the appearance of Mahomedans.

లభిస్తు adj. Proved, verified. See లాబిస్తు.

లమిడి n. s. Wretch, scamp, jade. (Perhaps corrupted from لومري Lōmrī a bitch-fox? or from لاوندى lāundi a slave girl. లమిడిముండ jade.

లయిలేహోయ n. s. لِيهائی Lihāia. Paste (కోకు.) పిండి.

లరయ n. s. لَرائی Larāi. i. e. లఠాయి A fight, battle. యుద్ధము.

లవణద్రావకము n. s. A certain extract from salt. See Ainslie. ఉప్పుధృతి.

లవాబిమ or లవాబుకూ n. s. لَوَابِي Lawāzimē. Establishment. (Domestics, retainers, horses &c The train generally of a great personage. MM.) Affairs (Details, particulars, record in a law-suit.) కురివారము, కమామిను.

లక్కరు n. s. لَشْكَر Lashkar. An army. దండు. Hence a Lascar.

లక్కరుశరభరాజి or లక్కరుశరభరా n. s. Purveying for troops. దండుకురస్తుజాత్రచేయడము.

లాంబరు n. s. A 'lantern' (Reeve) దీక్షముపెట్టడమునకు అడ్డములతో వేసినది.

లాఖి n. s. لَکْهِي Lākhi. Crimson. A red dye extracted from the shellac. ఒకయెర్రనిచాయ.

లాఖిరాజీభూమి n. s. لَکْهِي رَاجِي Lakhiraji. Land that does not pay revenue to Government land held free of rent. The Lakhiraj land is of two classes. (See Reg. XXV. of 1802. Sect. 4.) 1. That which pays no rent, being corn fields, &c. 2. That which is laid out in houses or gardens. This latter is called నివేశనం Nivesanam.

లాగాయతు for లాగాయత్ n. s. لَغَايَات Lagayat. Beginning, commencement. ఆరంభము, లాగాయతునుంచి from the beginning or from a long time.

లాగు n. s. Grain?

లాగుబడి, లాగువడు n. s. Cost, charge, expense. శలవు, వ్రయము. See లాగువడు.

లాగులుకాస్సులు n. s. Profit and loss. సుఖదుఃఖములు.

లాగువడు n. s. Expense, cost. శలవు, అనగానేలను సాగుబడిచేసేటందుకు, పాడైనయిండ్లు పూట్లు మొదలయి వాటిని పాగు చేయడమునకై కట్టే శలవు. లాగువడుకట్టి or లాగువారుకట్టి A bill of charges incurred.

లాచారు adj. لَاحَار Lachār. Helpless, without remedy, forlorn, poor. నిరాధర్యుగావుండే.

లాటసన్యాసి n. s. A sort of begging friar. ఒకతరచో విచ్చ మెత్తుకొనే సన్యాసివాడు.

లాటి లాథి n. s. لَاطِي Lathi A staff, club, stick. A pump handle. (Sea phrase.) Any lever: as a winch handle, the bar of a capstan or printing press.

లాటు n. s. A "lot" at an auction. ఏలములో పైకకట్టు.

లాటుసాహేబు n. s. 'Lord Saheb' The Governor.

లాడము n. s. (Corrupted from نعل nal) A horse shoe. లాడంకట్టుట to shoe a horse.

లాదులిగాడు n. s. Scrape, hobble. తొండర, శంక
టము. ఏదైనాలాదులిగాడువస్తేకుడేవాండ్లెవరు if
any thing goes wrong who is to bear the
brunt?

లాదెజోగి, లాదెసిన్యాసి n. s. A sort of begging
friar. విచ్చ మెత్తుకానేకరహసిన్యాసివాడు.

లాదు n. s. لادو Lādū. The temporary brick-
work that sustains an arch while being built.
Plastering; ceiling-work. వంపుకట్టేటప్పుడు
దానికిఆసిరగాకట్టేటిది, గచ్చుపూయడము, త్రా
వులువేసికలకలువేయకుండాయిటికలనుశంతనచే
యడముదీన్నికమంకంకంటారు.

లాదు n. s. Amble, trot. lādū karna. To mount
a colt for the first time. (Shak.)

లాపోసు or లాపోసు n. s. Combination, scheme,
plot, league. కుట్ర. సిర్యాదితోలాపోసుఅయినా
డు he went over to the enemy.

లాపోసుచెక్క n. s. Sheathing planks. వాడఅడుగు
కు వేసేసన్నపాటికలకలు, వీటినిమూతబల్ల అం
టారు.

లావిస్తు for లావిస్తా adj. لابتى Labista. Laid,
brought, filed (as a charge.) వాఖలుచేయ
బడ్డ.

లాము n. s. A hollow in a hill? లోయ.

లాయము n. s. A horse stable. గుర్రపుడవేలా.
Perhaps corrupted from cavalry "lines." (See
Pal. 50.)

లాయఖు, లాయికు adj. لایق Layaq. Fit, proper.
Suitable. తగిన.

లాయిలాసు adj. for لایل Lāilāj. Cureless, re-
mediless, helpless. తీరని, పరిహారములేని, సహ
యములేని.

లాల n. s. A Toorkee or Paithāni phrase for
brother (like అన్న in Telugu) and borne by
certain Hindus.

లాలిచీ for లాలచీ لالچى Lāluch. Temptation, in-
ducement. బులుతు.

లాలు (لال lāl) Red. లాలుకుంచెలు n. s. from لال
Lāl. red short fringes. అనగాయెర్రనివిన్నెల్లు
లు. OG.

లాలాచి n. s. لالچى Lāluch. Avarice. covetous-
ness, cupidity. అత్యాశ.

లావణము n. s. A list of soldiers; or, of ser-
vants. The profits of a custom-house. (Reeve)
జీతగాండ్లకట్టి. లావణమువ్రాసుట to enlist.
అతని పేరులావణముఅయితన్నది his name has
been entered on the list.

లావాటి adj. Large, big. స్థూలమైన.

లావాదేవి n. s. for ليواديو Lēwā dēwī. Traf-
fic, mercantile transactions. ఇచ్చుకోళ్లుపుచ్చు
కోళ్లు.

లాహిరి, for లహిరి n. s. لہار Lahar. Intoxica-
tion. మైకము. (Radha. l. 109. N. 9. 326.)

లింకకట్టు n. s. (Tamil) A lump of vermilion.
ఇంకలికపుకడ్డ.

లింకవంతుడు n. s. One who wears the Lingam or
phallus: chiefly among Sudras: but a few bra-
mins are included. Lingavants. See Diction-
ary in జంకము.

లిగాడు గాళుండేవాడు n. s. A pauper, a destitute
creature. బీదగాళుండేవాడు.

లికీతి for లిడి n. s. لرتى Lirtē. Neglect, disre-
gard. వానిసంసారము లిడితీకిందికివచ్చినది his
affairs fell into confusion. The word is Dak-
hini. Shakesp. page 2043. lirti mēn parna
to fall into error.

లిఫాఫా n. s. لىفاف Lifaḥā. Envelope. కాళిత
లిత్తి, జాబులువేసేలకోటాచేసేకాళితపులిత్తి.

లిఖి error for లిఖి n. s. Writing in general, hand
writing.

లిస్టు or లిస్టు n. s. A 'List:' జాబితా.

లుంగి n. s. لنگى Lungē. A Musulman garment.
తురకలు మొలకుతుట్టుకొనేబట్ట.

లుక్కు n. s. A crack or leak? (Masulipatam.)

లుకానను, లుకానను for నెకానను نوكان Nuq-
sān. Loss, detriment. Tare and tret. నష్టము.

లుచ్చా adj. لچھ Luchoha. Mean, base, low,
worthless. అల్పమైన, తుచ్ఛమైన. లుచ్చామనిషి.
a base fellow.

లుచ్చాతనము n. s. Meanness, baseness. అల్పత్వ
ము, సీతత్వము.

లుక Plumpness, good condition. హేలు. లుకచెడిన
in bad circumstances. లుకాననుఅయిపోయిన.

లుటాయించుట v. n. from *لُطِي* *Lutānā*. To plunder, rob. కొల్లె బెట్టుట, దోచుకొనుట.

లుడుగు or లాడుగు n. s. A bell at an ox's neck.

A fib, joke, ఎద్దు మెడనకట్టే పుకతరహాంబ.

లుల్లెగాడు, or లాల్లెగాడు n. s. A spendthrift, a bankrupt. దివాలాఖోరు.

లుసకరించుట v. a. To deride, sneer at. వెక్కిరించుట.

లుటాడుట from *لُطِي* *Lutānā*. To plunder or loot. కొల్లె బెట్టుట.

లుటి n. s. *لُطِي* *Lūt*. Plunder, sacking. కొల్లె, దోచిడి.

లులి n. s. *لُولِي* *Lūly*. కుంటెనెకత్తె.

లెళ్లి, లెళ్లి n. s. A mistake for లెక్క an account.

లెగుచుట v. n. The same as లేచుట to arise: for which this is a mispronunciation very common at Masulipatam and Rajahmandry.

లేఖరి * n. s. Writer, penman. వ్రాసేవాడు, వ్రాతకాడు.

లేజం for లేజం n. s. *لِيزَم* *Lēzam*. A sort of bow with an iron chain for a cord: used in feats of strength. సాముచేసేవాండ్లయినను గొలుసువేసికకర్ర.

లేటు adj. "Late." మునుకటి. (The English word) as లేటు మేనేజరు the "late" manager.

లేళుడి n. s. *لِيلِرِي* Sending a criminal in procession round the town. దొంగనుకట్టివీధివీధికితిప్పుట.

లేళు n. s. Meant for a "Licence." లేళును, శలవునీ. Reg. Act XIX. of 1852.

లైను n. s. A "line:" (the English word) పరళి.

లాటిపిటలల్లి n. s. *Scirpus articulatus*, a species of rushes. Rox. 1. 214. ఒకతరహాలల్లి.

లాటుకువడుట for లోటుకుడుట v. n. To be ruined or fall into difficulties. చెడిపోవుట.

లాడవిడరాలు n. s. A chatterbox, a tattler (Prit. in 1 Thes V. 13.) చదురుబోతు.

లాడవిడలు n. s. Nonsense, idle talk. కూతలు.

లాడ బెట్టుట v. a. లాడివిడిచేసుట v. a. To rummage. గండరగోళముచేసుట.

లాల్లెగాడు n. s. A penniless wretch, a beggar. దులోవి.

లాల్లెచేయుట v. a. To strip, beggar, ruin. దులోవిగాచేసుట.

లోటు n. s. Loss. నష్టము.

లోడి, లోడు or ముద్ద n. s. A club used in violent exercises. సాముచేసేవారిసాధనము.

లోపాయకారి or లోపాయికారి n. s. A sub-renter: or tenant. లోగుత్తచేసుకొన్నవాడు, వాడువాండ్లకు లోపాయకారిగావున్నాడు he is secretly a confederate of theirs.

లోలక for లాలక n. s. *لَوْلَك* *Lūdak*. A drop or pendant of an earring. A roll of paper. తొంగటము, కాకితచుట్ట.

లోలాయకుడుట v. a. To be teased or pestered (with frequent visits.) To be in trouble. లోలాయకుడుచూపున్నాడు he is an idler or vagabond. He is in trouble.

లోవైనం adv. Formerly, heretofore, already. ముందర, లోగడ.

లోశుబరు n. s. A ship's course for out at sea: literally the inner ocean. వెలిశుబరు the outer voyage meaning a coasting trip.

తాంసు or తాకాసు n. s. Meant for "Allowance."

లాగక Disjunctive conj. Vulgar error for లేక Without. అథవా.

వ Some words commonly written with an initial V will be found under *u* the vowel O, and others under *u* B, and others under *u* VO.

వ, *va* or *wa* The Persian conjunction "and." This occurs in some Telugu and in many Canarese papers written while the Musulmans were in power. Thus పాలించిన, వ, ధరించిన *pālinçina, va, dhariñcina* ruling and possessing.

వంచ n. s. A piece of గోనె (sacking) used for packing: or for baling a boat.

వంచాలించుట, వంచాలించుట or వంచాడించుట v. n. To hesitate, scruple. శంకోచించుట. వంచాలించక without hesitation.

వంటరి adj. Alone, single. ఏకాకియైన. ఒంటిగాడు గావుంలే.

వండ్ల, వందర n. s. A rent of which a part is remitted : a favourable lease. Quit-rent. వండ్లపొలము land granted on a light rent. వందరభూమి Land unfit for ploughing.

వందాలగ n. s. *Vandālagā*. A certain plant.

వకీలు n. s. *Wukīl*. An attorney, a pleader. An agent ambassador, representative, official. లాయరు, గుమాస్తా.

వక n. s. from (Tamil *వంక*) Part, portion, manner, kind. Goods, property, means. భాగము, రీతి, బండవలము.

వకమానము n. s. (Tamil *వంకమానం* *Vagheiman*) Contrivance, plan, for doing any thing. చోప.

వగైర, వగైరా (postposition *వగైర*, *Wagairah*.) Etcetera ; and so forth. గురించిన, చేరిన, మొదలయిన. (వగైరాగుత్త (Ganjam.) A rent taken by so and so *etcetera*, by several partners) రామయ్యవగైరాలు Ramaya and others.

వజను for వజ్జ n. s. *Wazn*. Weight. భారము, బహుళ.

వజా n. s. *Wazā*. Deductions, substraction, a set off in an account. తోసివేత, తోసియివ్వడము. వజాచేయుట to deduct. కట్టుబడివజా the cattubadi fees being deducted.

వజారకు for విజారత్ n. s. *Wizārat*. The dignity of Wazīr, the office of prime minister, ministry. మంత్రిత్వము.

వజనె n. s. An unopened knot or bud of leaves. This is used in medicine.

వజీరు n. s. *Wazīr*. A vazeer or royal minister. In some poems it is used for మంత్రి ; but usually it means a horseman. రాతు or warrior. Suca 1. 302. రావిలకపటాణినైక్తడివజీరునిబోలినయాన్యపాలునిక.

వజ్జిరం or వజ్రం n. s. Glue, used by carpenters. చెక్క అరకడమునకై వేసేజిగట.

వట్టం n. s. The loss sustained in exchanging money : agio : or premium granted or gained in pecuniary transactions. తరుగు. వట్టమిచ్చుట or వట్టముకట్టియిచ్చుట to pay a premium or agio in exchange.

వట్టాలకర్ర n. s. A pole on which a weight is carried by two men : also written వట్టాలకర్ర.

వట్టు for ఒట్టు adj. General. అందరికిసాధారణమైన. వట్టుపనుకం a general order. ఒట్టంచేకచ్చేరి the General Post *Ancheh* Office.

వట్ర n. s. (Tamil *వట్టడై*) A cobweb, soot : dirt made by an insect different from a spider. Regard, care. వాడునన్నువట్రపెట్టలేదు he cares not for me.

వట్రం (Tamil *వట్టం*) A pouch. for betel. ఆడకుం.

వడం n. s. (Tamil *వడం*) A rope, a cable. మోకు. తేరువడము the cable with which a car is drawn. The white necked stork. కొంక.

వడవారం n. s. (Tamil *వడవారం*) Both shares, gross produce : both the farmer's and government's share. ఉభయరాశి.

వడుచుట v. a. (Tamil *వడుచుట*) To pour ; draw in an alembic. ఆముడమువడిచినారు they boiled the oil.

వణ్ణము Error for అన్నము Food.

వరను for వరత్ n. s. *Watan*. (literally, native country, home) Office or means of subsistence. Patrimony. Hereditary duty with lands attached. Custom, usage. మిరాసినేల, మిరాసి, వాడుక, మామూలు.

వరనుగా adv. (From *వరత్*, *Watan*.) As a subsistence. Publicly, openly, as usual. బాహిరం గముగా, మామూలుగా.

వత్తడి n. s. Plague, teasing. శంకటము. పీకులాట.

వత్తాసి n. s. (Tamil *వత్తాసి*) Help, assistance. సహాయము. వత్తాసిగా in an aid.

వద్దిచెట్టు n. s. (Tamil *వద్దిచెట్టు*) A certain tree.

వనభూషణము n. s. The bird called Mocking bird. ఒకశుకీ.

వన్నము or వణ్ణము n. s. Error for అన్నము food.

వయినమరం n. s. (Tamil ?) Satin wood ?

వయిరాను for వయిరాన్ adj. *Wairān*. Desolate, ruined, depopulated. పాడైన, మనుష్యపాదుగావుండే.

వరకం n. s. The multiplier in arithmetic. A rut cut by water.

వరగారు n. s. The heavy crop ; the great crop reaped after the rains. తొలికాయ.

వరబడి n. s. Drought. కరువు. వరబడిసంవత్సరము a year without rain.

వరవీజము or వరివీజము n. s. The disease of swelled testicle. మడ్డ.

వరబోకి n. s. A squanderer, a prodigal. దూబర దిండ్డి.

వరపుకాలువలు n. s. (Tamil) Tributary streams, the feeders of a river. వాగులు.

వరాలు for వరపాలు n. s. Pagodas, gold coins. Jagann- 1. 35.

వరిది (Kan) Varidi. News, intelligence. Warning, orders. వరిదిమేజరు the same as Subadār, Major. ఆయనవరిదిలోవుండేవాండ్లు those who are under his command.

వరుమానము n. s. (Tamil) Income, revenue, resources. వచ్చుబడి.

వర్గామకుజమీను n. s. (Marata) Land transferred from one farmer to another. మరివకకావువశముచేయబడ్డభూమి.

వర్గావర్గి n. s. (Marata) Exchange, transfer, transposition. బదలాబదలి.

వర్గావర్గిచేయుట v. a. To exchange: counter-march; make two men change places. మార్చుట.

వర్గు n. s. (Marata) Change of appointment. Change or exchange of place. ఉద్యోగములను మార్చడము.

వర్తంగచెక్క n. s. "Vartangi." "Sappan wood." (See the Tariff.)

వర్ది n. s. Report, notice. (see వరిది.) News, warning, Orders. ఆయనవర్దిలోవుండేవాండ్లు those who are under his orders.

వలందేజు adj. వలందే, (Valandez. Hollandois.) Dutch. లాండా.

వలతాడు n. s. A noose or cord to catch cattle with. శుశువులనుపట్టేదారము.

వలదు n. s. వల, Walad. Son. Son of కొడుకు. నబీఖానుడు వలదు హైదరుఖాను Nabi-khan, son of Haidar khan.

వలగ్రం or వళాగ్రము n. s. A species of areca nut. వక్కలలోభేదము.

వలాయకు for విలాయత్తు n. s. ولايات, Valāyat. Country, native land. England. దేశము, స్థలము.

వలిచలు n. s. plu. (Tamil) Roof laths. పెండెలు. వళువు n. s. (Tamil లాట్ర) Treachery: betrayal.

Secret. Chicanery. Clique. Underhand plot. Secret alliance. తరులెరుగనియనుకూలము. వళువుయెరిగినవాడు he who knows the secret of the business.

వల్లడి n. s. (Tamil లవలవి) Violence, oppression, mischief. దొర్లనడము, చేటు.

వల్లడికాడు n. s. (Tamil లవలవి. తీకాగ్రాణి.) A powerful or violent man. దొర్లనడముచేసేవాడు.

వల్లికె (usually తిరువళికె) n. s. A Tamil word for a lamp. నిలువులవల్లికె a lamp on a stand. Charitr. 5. 2036. దీపము.

వశవర్తియైన adj. Affable, gracious. accessible: subordinate, obedient. విధేయుడైన. వాండ్లయింకావశవర్తికిరాలేదు they are not yet subjected.

వశంతగుండము n. s. A species of the తుంగచెట్టు.

వశతి n. s. Pension, allowance, living. భరణము.

వశతిదారు n. s. A proprietor or landholder. A pensioner.

వశివాసి n. s. وسواس, Waswās. Awe, apprehension. భయము, ఆడము. MM.

వసీలా n. s. وسيل, Wasīlah. Support, intervention, patronage. ఆసారా, ఆధర్య.

వసూలు n. s. وصول, Wasūl. Payments, liquidation, collections. తండలు, తండ్రితెచ్చినరూకలు. వసూలుచేసుట to collect, realize. See under జము Jumma.

వస్తాడు for ఉస్తాడు n. s. استاد, Ustād. A leader, a captain, a tutor or master. నేర్పేవాడు, చదువుచెప్పేవాడు (of fencing, singing or dancing) MM 933. He who "teaches" one, i. e. his rival or utter superior: his master.

వహి n. s. (for بھہ Bahē. An account book, a book in general. A head in accounts. In surgery, a sinus in a wound or ulcer. తెక్కవుత్తకము, వుంటినరము.

వహిలెళ్లి n. s. A booked account.

వాకపు usually వాకూఫ్ adj. واقف, Wāqif. Skilled, versed in, knowing, acquainted. నమర్లుడైన, తెలిసిన. వాకపులోకితెచ్చుకొనుట. to ascertain.

వాకబదారుడు or వాక్పదారుడు for వాకూబ్ దా
n. s. (واقف, *Waqf-dar.*) He who is
skilled in, acquainted with, experienced,
exercised, or versed in: a man of mature
age: a man of sense. వయసువచ్చినవాడు, తెలి
వితుడు, తనుబద్దవాడు. వాక్పదేనుకొనుట. to
procure information, ascertain, find out.

వాజబీ adj. (واجب, *Wājbi.*) Just, right, rea-
sonable, proper, expedient. న్యాయమైన, సరి
మైన, తగిన.

వాలకద్యములు n. s. (Marata.) Verses culled out
of different poems, to form a delectus or ele-
gant extracts. ఆటవిడుపుకద్యములు.

వాలా n. s. (بآ, *Bātā.*) A division, share. Part,
portion. కుక్కడి, భాగము.

వాడగాలి n. s. (Tamil வான்காந்த.) The north-
wind. ఉత్తరపుగాలి.

వాణిద్యము n. s. A corruption of వాణిజ్యము Traf-
fick. వర్తకము.

వారగానివాడు for వారవనైవాడు (perhaps error
for వారతనిచేసేవాడు) A cloth dyer: a chintz
maker.

వాదనము n. s. A sort of coarse cloth, like can-
vas, used in packing bales. కూటులకట్టేముత
కగుడ్డ.

వాదర n. s. The edge of a sword. కత్తియొక్క అం
చు.

వాదసు n. s. (وإس, *Wāpas.*) Restitution, re-
turning. మళ్లించడము. వాదసుచేసుట or వాదసు
కుంపుట to send back.

వాయిదా n. s. (وايد, *Wāidah, Vaida.*) Period.
Term fixed for payment. Pay day. Instal-
ment, stated period. గడువు. వాయిదాబందిత్ర
కారము at the stipulated period. వాయిదాబం
దిరాజీనామా An agreement to pay a debt by
certain instalments.

వారకము n. s. Money advanced for cultivation.
సాగుబడిచేయడమునకు ముందు గాయిచ్చివెనకతీసు
కొనేరూకలు.

వారకుత్తునేల n. s. (Tamil வாரக்குத்தలి) Land
that pays revenue to Government. సర్కారుకువ
న్నయొచ్చేభూమి.

వారము n. s. (Tamil వారம்) Share or part. భాగ

ము, పాలు. కాదవారము inhabitant's share.
మేలువారము the government share.

వారావధి n. s. (Tamil வாராவதி) A bridge. వం
తెన.

వారి (واری, *Warī*) An affix, as, తారీఖువారి ac-
cording to dates. మాహివారి واری month-
ly. ఆసామివారి *āsāmī wār* man by man.

వారినామా n. s. A receipt by the captain for
goods laden on a vessel: an inventory?

వారిశత్రవులు for వారుశత్రవులు n. s. (from واری,
Waris.) Heirship. The being his heir. కర్తృ
శ్రవులు.

వారిసు for వారిస్ n. s. (واری, *Waris*) An heir
or lawful successor. కర్తృ.

వారవ n. s. A line or range (of pits in a salt
work) A canal?

వాలా (والا, *Wala.*) An affix. "He who has"
Thus *bacha-wāla*, one who has a child, *ghora
wala*, a horsekeeper, one who has a horse
nao-wala a boat man *garī wala* a coachman,
a carter: *paisa wala* a monied man, one who
is rich, *ghar-wala*, the landlord, the house
holder. The feminine is *wālī*: thus, *bacha wālī*
she who has a child: and the plural *wāleh*, as
paisa wālēh those who are rich. Also of
places, thus *Delhī wālā* *Dillī wāla* he who
lives in Delhi. *Kalcatta Wālī*, the goddess
who rules Calcutta.

వాలగొమ్ము n. s. (Ganjam phrase.) A canal or
sluice from a tank. అలుగులు.

వాలెకారు (K.) n. s. A peon, one who carries
messages. See Reeve. ఎంత్రోకరు.

వాసరా n. s. (Kadapa.) Compensation. మహాన
త్తుచూచియిచ్చినది, చెల్లుగాయిచ్చినది.

వాహవా interj. (واها, *Wah Wah!* Bravo!
well done! huzza! శహవాసు.

విచారణయ్యము n. s. Vulgar for విచారణ Investi-
gation, trial, విచర్య.

విచారకు n. s. (واریز, *Wizārah.*) The office, of
Minister. మంత్రిత్వము.

విట్టలు n. s. *Vitthal Deo.* A certain god wor-
shipped by the Madhvās. విష్ణుభక్తుమాధ్వయు
చెప్పేవేరు.

విడిగోళ్లు or విడిగోళ్లుయొద్దులు n. s. Spare bullocks. తాళాయొద్దులు.

విడువర n. s. (Tamil విడువర.) Release, leave of absence.

విధివాసము, విత్యాసము Error for వ్యత్యాసము n. s. Which see.

విధాయకము n. s. Ordinance, order, decree. విధి, ఆజ్ఞ.

విధి n. s. Error for ఇరు. Thus విధిపార్శ్వంబుల on both sides.

విధివీకట్టుట v. a. To pinion. పెదరెక్కలుకట్టుట.

విధిభము Error for విరుద్ధము n. s. Difference, enmity.

విభంబరము n. s. (Tamil విభంబరము.) Publication, notification. ప్రసాదము, ప్రకటన. విభంబరము ప్రాశికట్టుట to fix a notice in a conspicuous place. విభంబరచిత్రిక notice.

విలాయతి, విలాతి, విలాయతు n. s. (for H. వలాయత్) Country, land, home. The common phrase for England: or for Persia. విలాయతిగ్రామము n. s. A hamlet or dependant village.

విలియ n. s. Arrangement, order, distribution. విలియవేయుట to compare. విలియవదలేదు This does not agree with it.

విలేవారి n. s. Arranging according to different heads, distribution, settlement. కిరీస్టారముచేయడము, బాశకువారి గాయేర్పరచడము.

విల్వ n. s. See విలియ.

విల్లంఁము n. s. (Tamil విపీలవశతి) A claim, or dispute. శురవ్విల్లంఁగొట్టిగా without any the smallest claim. This is a phrase in bills of sale, transferring property.

వివచ్చ n. s. Error for వివక్ష n. s. Difference. భేదము.

విశిరికె n. s. Leisure. సావకాశము, తీరుదాటు.

వివకంబకాలు n. s. A plant producing a black seed used as a plaister for boils.

వివళుగోళము n. s. A certain drug ?

విఫలబాటు n. s. Means of success. గతి. ఈవ్రాటకులన్నానికిచేతులోవిఫలబాటులేక I cannot afford a meal.

విసెకలక n. s. A bench, seat. కూర్చుండేబల్ల.

విస్త్రుపోవుట v. n. To be astonished or amazed. ఆశ్చర్యపడట.

విస్త్రువ for ఇస్త్రువ n. s. Estate, property. సొత్తు.

వీనాసు n. s. Some sort of cloth. ఒకతరహాగుడ్డ.

వీశ n. s. (Tamil వీశ.) A weight of 5 seers or 120 Rupees. అయిదుశేలు.

వీశబడి or వీసుబడి n. s. Cess or tax levied on a town and then divided among several persons each of whom pays his share.

వీసుబడి n. s. See వీశబడి.

వుగ్గము n. s. See ఉగ్గము.

వురుపు n. s. (H. فرج Uruḥ.) Alias, otherwise called.

వృధివడియ n. s. (Ganjam) Land immemorially waste.

వెంకెన n. s. అనగాకడంబవుచ్చు. Q ?

వెంఁరులు n. s. A sort of fish. Russell. No. 191.

వెంఁగము n. s. An error for వ్యంఁగము which see.

వెంచుట Error for ఎంచుట.

వెండ్రకాయ n. s. (Thus spelt in D.) A crab.

వెక్కపూరి n. s. అనగాపకాఠికా. Q ?

వెక్కి n. s. A corruption of వ్యక్తి.

వెఁటింతుట v. n. To be distasteful. అశుభ్యమువుట. అదినికువెఁటింపినదా did you dislike it ?

వెట్ట n. s. (Tamil వెట్టె.) Toughness, excessive hardness. యాబంఁగారువెట్టగావున్నందువల్లకమ్మిసాఁదు this gold is too tough to draw into wire.

వెట్టు n. s. A stamp or tool for cutting coin ?

వెట్టుపావడ n. s. (Tamil వెట్టి పరగాణం) A certain cloth, like fine handkerchief embroidered with gold or silver. కుచ్చెగావట్టిగుడ్డ, రుకూలు.

వెత్యశము n. s. వెత్యాశము n. s. Error for వ్యత్యాశము n. s. Difference.

వెన్నురులు n. s. A sort of fish ? see వెంఁరులు. Russell No 191.

వెన్నెలకపత్రము n. s. A note of hand. This is a corruption of the Tamil వెண்ணెలకపత్రము Venn Olie pattiram. తాకట్టుపెట్టుకుండాపూరకప్రాసియిచ్చినకపత్రము.

వెలిలిచ్చు n. s. A plant called కటభి. Q.

వెలిమాడు n. s. Exports, as opposed to లోమాడు imports; goods received.

వెలివిడుపు ధాన్యము n. s. Grain of a blackish colour.

వెల్లి or వెల్లినేల n. s. A plain, the low lands.
 వెల్లాయి n. s. (Tamil వెள்ளాయి.) The steam of water used in bleaching cotton cloth.
 వెల్లిగడ్డ n. s. (Tamil వెళ్ళిడిట్టె.) The sweet potato. చిలగడము.
 వేజెము Error for వ్యాజ్యము n. s. Dispute.
 వేటుబడిసొమ్ము n. s. Money advanced to weavers, &c. నేనేవారికిముందుగాయిచ్చి సరుకలు.
 వేనుకూను, అసగాదీర్లు వృంత. Q.
 వేపిలిచేతు or యాపిలిచేతు n. s. A kind of fish.
 వేరియ n. s. (in navigation.) A tack in sailing. వేరియఫిరాయించుట To make a tack or turn.
 వేరుకుద్ది n. s. A certain tree. See కుద్ది or అర్జునము.
 వేరుమల్లె n. s. A certain medical herb.
 వేలాం n. s. Auction. వేలాంపాట to sell by auction.
 వేవిలి adj. Occasional, done at intervals.
 వేలిలి or వేసిలి n. s. Disagreement, unhealthiness, contagion. ఉభద్రవము, తెవులు.
 వేష n. s. Mortification, annoyance. వేసిట. (A low word.)
 వేసాలు n. s. Dress, feigning. వేషము, వేడిజము. వేసాలమారి one who feigns.
 వైకటికుడు n. s. A jeweller. రత్నములుసాసబట్టే నాడు. D.
 వైకుంఠము n. s. (Literally, heaven.) A taunting word for a dungeon. (See *Bykunta* in the Gloss. to 5th Report.)
 వైరాసు adj. ویران *Wairan*. Desolate, waste, depopulated, ruined. పాడుతడ, నాశమైన.
 వైరాసు n. s. Desert. ఆశురకణలురెండున్ను వైరాసులోవుద్దివి these lands are desolate.
 వైశాఖుడలు n. s. See ఆయిందాశ్వాస్తి.
 వు Words beginning with Vo, Wo, will generally be found under & the vowel O.
 వ్యభజనము error for విభజన n. s. Allotment of shares or portions, dividing.
 వ్యాపారి n. s. A class of secular bramins. గోల కొండ వ్యాపారిలు another class of the same kind of bramins.

శ ష స

శ, ష, స S', SH, S. These three letters are so mingled in the spoken Telugu that in the colloquial and mixed language they are often used wrongly. And they will here be considered as one and the same initial.

శంకు n. s. (శంకు * a pin or stake) *Sankoo*. A cross, used in survey measurement. See Revenue Selections folio vol. 3 page 834.

శంక n. s. A low hollow : a pool?

శంకుబండకట్టించుట v. a. (سنگ بند *Sangband*. Stone facing.) To have the banks of a pond faced with stone. గుంటకరాళ్లుకట్టుట.

శంకలము n. s. (Tamil శంకలము.) A sceptre, a royal staff. Notes on A. 4. 37.

శంజరుఖానా n. s. (for سنجرخانی *Sanjar Khānī*.) A kind of cloth. Some sort of shawl presented as a gift in honour. వశ్రీవిశేషము.

శంజాయం n. s. The same as మాని.

శంజాయించుకొనుట or శిముదాయించుకొనుట v. a. (from سامجاء *Samjānā*.) To beg off; to apologize for. To repair, to put in order, or in repair. To rest himself, recover himself. శమానించుకొనుట.

శంజాయించుట or శముదాయించుట v. a. (from سامجاء *Samjānā*.) To calm, comfort, pacify. To persuade, cajole, talk over. శాంతపరచుట.

శంజాయిషి n. s. سامجایش *Samjāish*. Peace, satisfaction. Explanation, persuasion. శిమాధానము.

శంతతోద్ధారముగా for శంతతధారగా adv. Vastly, excessively. ఎడతెగకుండా.

శంతనచేసుట v. a. To collect money by subscription.

శంతనసు n. s. (سلطنت *Sultanat*.) Pomp? display? Loc. VI. 58.

శంద n. s. A certain forest tree?

శందివాలము, శండివారము n. s. (Tamil శందివాలము.) *Sandivālam*. Loss in redeeming a pledged article. Agency, fees, commission or

percentage paid to brokers. A penal sum, deposited and to be forfeited for the non-fulfilment of a purchase.

సందుకాపెట్టె for సందూక్ పెట్టె n. s. (سندوق Sandūq) A box.

సందుగాపెట్టె n. s. (سندوچھا Sandukcha) A small box or trunk.

సంధిరోగము n. s. Epilepsy. కాకిసోమాల.

సంపాదించుట, సంపాదించుట for సంపాద్యము చేసుట v. a. To earn.

సంబరకాకి, సంబారిపట్టె n. s. The bird called king crow?

సంబరాలు n. s. Sweet words : coaxing. సంబరాలు పెట్టుట to coax, fondle.

సంబలిచెట్టు n. s. The tree called Vitex Negundo.

సంబలలు or సంబాల n. s. A superior kind of rice. కుసుమధాన్యము.

సంబాలించుట for సమాలించుట v. a. (from سنبھالنا Sambhālnā. Tamil சமாளித்தல்) To manage, to furnish, bring about, control, restrain.

సంభ్రవం for సంభ్రమము n. s. Joy, pleasure. సంతోషము.

సంబంధం for సంబంధము * n. s. Connection, relation. అనుబంధము.

సంయి for శ్యాయి n. s. (سیاہی Siyāhī) Ink. సంయిబుడ్డి an inkstand. D. H. 1. 158.

సకటుసుమారుగా i. e. సకృత్తుగా adv. Here and there, scatteredly, moderately (for S సకృత్.)

సకలాతి or సుకలాతు n. s. (سقلات Saqlāt. Wool- len cloth: scarlet cloth. Broad cloth. In the Glossary to Chaucer's Poems, 'Chekelatoun'. i. e. French. Ciclaton "cloth of gold." In the extreme north of India this signifies a blanket.

సకలాతిబాంకచేతి n. s. A sort of perch fish. (Russel, No cxxx.)

సకాలి or సకాలిచెట్టు n. s. (Sukalee) A kind of tree. Rox. page 762.

సక్రచేయుట v. a. (from سکت Sakht.) To use violence. నిర్బంధముచేసుట. సక్రచుటం positive orders.

సఖీఖాత్ n. s. (سرخیل Sarkhail. The chief or General. (called Surkeel.)

సగటుసుమారు adv. (سگت شمار Sagat Shumar. On an average. సరాసరి.

సగించుట for సహించుట v. a. from سہا Sahāna. To suffer, forbear, sustain. తాళుట, కడుట.

సగిలి or సగిలె n. s. Toughness; as of wood: stubbornness; Strength, richness, as of corn land. compare జువురము.

సగిలిపారిస or సగిలెపారిస adj. Tough, stubborn, fat, as land. మొందిపారిస, గడుసుబారిస.

సగ్గవియ్యము for సమ్మవియ్యము n. s. The grain called sago.

సగ్గలివి or సగ్గలిమి n. s. A mud nest like that of a wasp. కందిరిగగూటివంటి తుకమంటిగూడు.

సచ్చోటా adj. (سچھوٹا Sachōṭā.) Honest, upright, faithful, guileless. నిజస్థుడైన, మేడకుడైన. Jagann. 3. 120; here it is 'sneaking, pitiful.'

సజావలు for సజావల్ n. s. (سزاواں Sazāwāl. Violent measures to enforce payment. తరువు.

సజాచు adj. (سچاچو Sajāo or rather سزاوار Sazāwār.) Clear, unobstructed, plain, as a road. సజాచుగా honestly.

సజ్జగడి n. s. A sort of root like seaweed: the alkali of which is called సజ్జాకారము or impure chlorate of Soda. Ainslie. 1. 395.

సజ్జనకోల n. s. (from سزا Saza, punishment.) A scourge or whip, a rod. చదివేచిన్నవాండ్లను శిక్షించుకోల. H. 3. 180. రెట్టెలకబట్టిబట్టించిరేపు మాపుకొట్టు బెట్టుకసజ్జనకోలదెగను.

శతకోపము vulgarly ఉడగోపము or ఉడగోపరము n. s. A dish-cover, shaped like the cup of a hooka. On it are two marks like shoes, called Vishnu's sandals.

శతన, శతన n. s. Pride, insolence, deceit. Jealousy, envy. ADC. గర్వము, మోసము, పగ.

శడకు n. s. Help? aid, convenience?

ఉడాయింతుట or శడాయింతుట v. a. To spur. కాలిముల్లుతో తట్టిగుర్రమును ధాడాయింతుట.

శత్రు n. s. (corrupted from چترى Chhatrī. శత్రు) An umbrella. గొడుగు.

శతాయింతుట v. a. (ساتا Satānā.) To plague, tease, torment, persecute, vex. హింసించుట, బాధించుట.

శత్రియినాము n. s. (from K. శత్రియ an umbrella or parasol.) Field or land granted to an umbrella bearer. గొడుగుకట్టేవాడికియిచ్చినసేల.

శత్రివార n. s. A sort of fish. Russel. No. 11.

శత్రువమీను n. s. See గండమీను.

శదనవు వెదురు n. s. A kind of bamboo. ఒకతర హుంబిగట్టివెదురు, దీన్నియీ ఒకర్రలకువేస్తారు. Rox. 2. 193.

శదరహి, శదరు, శదర్తి adj. (قدم Sadr.) Aforesaid, abovementioned. పైనచెప్పిన, పైనవుదాహరించబడ్డ. This word is often used for ఆ, meaning that, the aforesaid.

శదరన adv. from قدم Sadr. Above. పైన. శదరున చెప్పిన ప్రకారము as is abovestated.

శదర్తీలు n. s. plu. The abovesaid persons. పైన చెప్పబడ్డవాండ్లు.

శదావు n. s. ابراد Sadāb. A certain herb called "rue."

శదురుబోయలు n. s. A certain division or sect in the బోయ tribe. ఒకతరహాబోయవాండ్లు.

శద్దింతుట v. a. To polish cloth by dry beating with mallets. బట్టలను గట్టినవేసుట.

శద్ది for శదర్ قدم Sadr. i. e. Sadarhi. The abovesaid.

శధ్యా for శద్యః * adv. At present. తత్కాలమునకు.

శన, శన or శన్ను n. s. سن San. Year. సంవత్సరము ; this is generally written سن thus శన్ను ౧౨౬౦.

శనవారు adv. سنوار Sanwār. Yearly, annual.

శని plu. శనియనులు or శనీలు n. s. for سنين Sanīn. A bayonet (Shakesp.) సిపాయీలకుపాకీలకొనకుతగ్గిలింపచేయియీ ఒలు.

శనికిపార n. s. A hoe or spade of a peculiar shape called mamati. ఒకతరహాపార.

శనుగులు n. s. A piece of stuff, containing several handkerchiefs woven in one web. తాను.

శన్ను n. s. Sanna. A lever : a pole put under a weight to lift it. బరువుపైకి లేపడమున కైలడుగున వేసి లేవేకర్ర.

శనస్కరు n. s. سند Sanad. A patent of office or nobility. An order. A written grant, instru-

ment or diploma, charter or letters patent. తాకీదు, ఆజ్ఞాపత్రిక, యోగ్యతాపత్రిక.

శన్నురాస్తము n. s. A medical root. Alpinia galanga minor. ఒకమందుదినుసు.

శన్నాయి n. s. شانسہ Shān-āz. A clarionet. ఒకపూదుకాద్యము.

శన్నాది n. s. (from سن ماضی San-i-mazī. The 'past year.) Old debts, balances of former years. గడిచిన సంవత్సరపుబాకీ.

శన్నాని plu. శన్నానులు n. s. They who have much influence or honor. శన్నానముగలవారు.

శకుము error for శవము n. s. A corpse. శినుగ.

శపాళి adj. Empty, fasting. ఉత్తదిగావుండే, కస్తుగావుండే. వారికడువు శపాళిగావున్నది he is fasting.

శప్రాణింతుట v. n. To be well, abated. శ్వస్థముగావుండుట.

శఫరు n. s. See శబరు. శఫరుసామాను sea stores.

శఫేది n. s. سفید Sufaidī. Ceruse, white lead used in painting. తెల్లవర్ణము.

శబబు n. s. سبب Sabab. Reason, ground, cause. కారణము.

శబరు or శబురు n. s. سفر Safr. A voyage. The season for voyaging out at sea. పైశబరు the season for coasting. The two monsoons. దరిశబరు sailing along the shore. లోశబరు putting out to sea. మేములో శబరుపోతూవుండగా while we were far out at sea.

శబరు n. s. صبر Sabar. A top-gallant mast. వాడత్తంధములోకొనది.

శబ్బ n. s. سبز Sabza. Green leaf : the intoxicating drug called bang. కచ్చింజాయాకు.

శబ్బీనీసు or శబ్నీసు n. s. سببگیر Subāh nivees. The District clerk or paymaster. నౌకరులకు జీతముయిచ్చే పుకవుద్యోగస్థుడు.

శబ్బువియ్యము n. s. (rather called శగ్గువియ్యము) Sago.

శమత్తు or శముతు n. s. for سمت Simt. A subdivision, quarter. తాలూకాలలో పుకభాగము.

శమత్తారి n. s. سمداری Simt darī. The office of a శమతువారు (سندھالدا) Samutdar ; a clerk or accountant.

శక్తుం * adj. Assembled, collected. శక్తుంగా collectively, in general. వాండ్లు శక్తుం గావు న్నారు they live in one family.

శక్తుం నానము n. s. A mistake for శంస్థానము n. s. Any seat of Government.

శక్తుం నము n. s. A pair of tweezers ?

శక్తుం చుట v. a. (error for *Samālnā.*) To manage, control. నిర్వహించుట. శక్తుం చుటాట్లాడుట to speak with good care.

శక్తుం శరీ adv. Error for శరీరం.

శక్తుం n. s. *Samakh.* A binnacle or compass stand. వాడలో కుంబాసువుంచేసెట్టె.

శక్తుం జాయింతుట or శక్తుం దాయింతుట v. a. (from *Samjāna*) To calm, comfort, pacify.

శక్తుం జాయిషి n. s. *Samjāish.* Peace, satisfaction. Explanation, conciliation, persuasion. శక్తుం దాయించడము, తెలియ చెప్పడము.

శక్తుం నము n. s. *Simt.* A subdivision, a parish. తాలూకాలో ప్రాంతము.

శక్తుం నము బంది, శక్తుం నము బంది or శక్తుం నము బంది n. s. (for *Simt bandi*) Arranging villages into a subdivision of a Taluk. యేర్పరచడము.

శక్తుం నము n. s. (for *Simt*) A subdivision of a Taluk. తాలూకాలో ప్రాంతము.

శక్తుం నము దారుడు n. s. See శక్తుం దారుడు.

శక్తుం దాయింతుట v. a. (from *Samjāish carna*) To comfort, persuade. To appease, lull. To supply. ఓదార్పుట, అనుకూలము చేయుట.

శక్తుం దారుడు n. s. for *Simt dār.* He who manages a Samut or subdivision of a Taluk. ఒక శక్తుం నము మొక్క అధికారి.

శక్తుం ద్రవండు n. s. Sea-apple. It is about the size of a large melon of a very dry texture and bitter taste. Literally, foreign apples.

శక్తుం ద్రవండు n. s. A plant called *convolvulus speciosus.* (Partington.)

శక్తుం స్థానం error for శంస్థానము n. s. Which see.

శక్తుం నము n. s. Error for శంస్థానము used thus, సామ్యం నము n. s. Odds and ends.

శక్తుం n. s. See శక్తుం.

శక్తుం లు or శక్తుం లు n. s. A certain kind of cakes. భక్తుం లు చేకము.

శక్తుం or శక్తుం interj. *Sahh.* Right! correct! Well said! This word is sometimes used with a signature, or instead of a name signed.

శక్తుం గు for శక్తుం గు (*Sarhang.* A Serang, head lascar, or native boatswain.

శక్తుం జాం n. s. *Saranjām.* Apparatus, the needful, set out or trim; sundries. Things, articles, property. సామాను, వస్తువులు. రూపాయిలు శక్తుం జాంచే శక్తుం he got the money ready. సామ్యం శక్తుం జాం కాదు It cannot be effected.

శక్తుం చి n. s. (A Malay word; see Marsden page 168) A porch, gallery, awning: a clinker-built house made of shingle or board. (Masulipatam) శక్తుం చి కొట్టు n. s. Sarambi cotffu. A room with a cieling. బల్ల కూర్చునేసియుండే గది.

శక్తుం శారు or శక్తుం శారు n. s. *Sarcār.* The Government. దివారము.

శక్తుం శారుల సామాను n. s. Goods, luggage ?

శక్తుం శారు, షరతు for శరతు n. s. *Shart.* Agreement, conditions agreed on. ఒక ఒకటి.

శక్తుం దా n. s. The trigger of a gun. తుపాకి గుర్రముకు దేటట్టు గా అది మేతు పాకి కట్టె కింది విధము.

శక్తుం శాశి or శక్తుం వశి n. s. (శరీరం) A silver chain, a necklace. గొలుసు, ఒక కంఠాభరణము.

శక్తుం శరణి n. s. *Sarafrāzī.* Promotion, kindness or regard; exaltation; advancement: accomplishment of a work. అభివృద్ధి, అభిమానము, గౌరవము. లక్ష్యం శక్తుం శరణి purveying for a marching army or for troops passing. అందు వల్ల శక్తుం శరణి అయితిని I was much honoured. Lit : my head was exalted.

శక్తుం బడి n. s. Sarabadi (Tamil.) Tribe, caste, family. తె. Rottler, p. 243.

శక్తుం వడి n. s. A sledge, a kind of carriage. ఎడ్లు యాడ్లు కొని పొయ్యె లెక్క కొయ్య మొట్టు, దీని మీద మనుష్యులు కూర్చుండిపోతారు.

శక్తుం శుశుశు *Saras nīras.* Good and bad, one with another ?

శరా for షరా n. s. شرح *Sharah*. Remark.
 Postscript. Nota-bene. ఒక దాన్ని మరిచిపోవేది
 వేచము, దీన్ని చాచించునుడము.
 శరాకటు, శరాఖటు for షరాకత్ n. s. شراكات
Shirakat) Partnership in business. పాఠికా
 శ్రుత్యము.
 శరాగంగా adv. Without any difficulty, ధారా
 శకుగా, నిరాటంకముగా.
 శరాజి meant for శిరాజి.
 శరాడు n. s. The shaft of a well? or its founda-
 tion. గోడశరాదున At the foot of the wall.
 శరానా or శర్రానా, శరానా n. s. (from چورانی
Churana, theft) A fine levied on those who
 steal (ears of corn).
 శరాఫు, శరాబు n. s. for صراف *Sarrāf*. A
 banker, a money changer, a cashkeeper.
 శరాయి for షరాయి n. s. شراعی *Sharāi* Tight
 trowsers. చీమపు గానుండ్ల చల్లడము.
 శరారత్ n. s. شرارت *Shararat*. Wickedness,
 outrage, cruelty. దుర్మార్గము.
 శరాశరి adv. More or less, about, on an
 average. సుమారు.
 శరికలవేళ (*Sari kulla*) n. s. A sort of fish:
 "Perca" a perch. Russell No. 123.
 శరికేళి n. s. سرخیل *Sar-i-khail*. i. e. a general
 or commander. The Major Domo. The king's
 favourite. This Title శరికేళి pronounced
 శర్కీలు Surkeel is in use at Tanjore and Vizian-
 nagram and Punganore.
 శరిగిరో n. s. سرگيرو *Sarigiro*. The prophet or
 head of a sect, an abbot. గురువు.
 శరితట్టుట v. a. To make equal, to arrange differ-
 ences, to make content or satisfied. శరిశ్రుచ్చు
 ట. ఆచియ్యము ఆనెలకు శరితట్టిపోయినది the
 rice was all used up in the month.
 శరితరం n. s. Classification of lands, an ac-
 count wherein fields are rated according to
 the goodness of the soil. నేలననుతరంవారిగా
 మేర్పరచడము.
 శరిష్ట n. s. for سريشتا *Sarrishtah* The order, ar-
 rangement. క్రమము.
 శరిష్టదారుడు usually శిరస్తేదారుడు n. s. for
 سریشته دار *Sarrishtah dār*. The head Native

Accountant and manager. The head officer
 in a Court of Justice.
 శరిహద్దు for శరహద్దు n. s. سرحد *Sarhad*.
 Boundary, land mark; a frontier. పాలిమేర.
 శరి interj. Aha! very fine! oh!
 శరికు, షరిక్ n. s. شريك *Sharik*. A friend or
 ally. శహాయుడు. శరికతు friendship.
 శరిసు n. s. سریش *Sarēsh*. Glue. మానివల్రము.
 శరుకు n. s. Goods, commodities. శరుకుగా చెల్లిం
 చుట to pay in kind not in money.
 శరుకుమ్మా n. s. for سرچشمہ *Sarchashmā*. A
 captain of a certain number of companies of
 peons each commanded by a Dafadar.
 శరుజు n. s. سرج *Sarj*. A saddle.
 శరుతియ్యాన for షరత్ యానాకాత్ *Shartiyāna*
kowl. A conditional agreement. ఒడంబడిక.
 శరుదునీరు n. s. A land flood. శరుదుకట్ట a dam.
 శరుఫెసు for శరిఫేచ్ n. s. سرپوش *Sarpōch*.
 A gold cloth lappet worn over the turban.
 పాగామూతకురకలుకట్టుకొనే శరిగచ్చుట్ట.
 శరువు n. s. سرو *Sarv*. A cypress tree. ఒకచె
 ట్టు.
 శర్చాయింతుట v. n. from سرچ *Sarōāna*. To
 move, put aside, shift. తొలుతుట.
 శర్చారు n. s. سركار *Sarcār*. The Government.
 A District. శర్చారువుద్యోగము public employ,
 employ under Government.
 శర్చాయి n. s. (English) 'Circuit.' జిల్లాకోర్టుపై
 గానుండినకోర్టు.
 శర్తియానా, శర్తియానాకాలు n. s. *Shartiyāna*
kowl. A conditional agreement. ఒడంబడిక.
 శర్తు n. s. for شرط *Shart*. Agreement, condi-
 tions stipulated. ఒడంబడిక. శర్తుల adj. Condi-
 tional. ఒడంబడికల.
 శర్దారుడు for శర్దార్ n. s. سردار *Sardār*.
 Sardārudu Sirdar.) Chief, Captain, Leader,
 Ringleader, Ruler, Head, Gentleman, Lord.
 పెద్దగానుండ్లవాడు.
 శర్దేశముఖి or సిరదేశముఖి n. s. سردیس مکھی
Sardes mukhi. The head officer of a province.

Also the allowance granted him of ten per cent on the collections. See Malcolm's Memoir. 1. 66.

శర్ధ n. s. *Sardha*. A mispronunciation for శ్రద్ధ Faith, confidence, wish, desire, strong inclination.

శర్వామా n. s. *Sarnamah*. Superscription, direction. పైవిలాసిము.

శర్పేసు or శర్పేశ for శర్పేష్ *Sarpēsh*. A head tire or gold band over the turband. తురకలుపాగామొదకట్టకానేసరికట్ట. Tara. 3. 16.

శర్పరాయి usually శర్పరా n. s. *Sarbarāhī*. Furnishing supplies, preparation. సామానులుశుకుదాయించడము. లక్ష్యశర్పరాయి Providing requisites for a regiment. Foraging.

శత్రె for చరియ n. s. A steep, a hollow between hills.

శర్లచ్చరి, శర్లచ్చరు or శర్లచ్చరు n. s. *Sarlashkar*. General: chief, leader. సేనానాయకుడు.

శర్వదంబాలా n. s. Land granted on a light quit rent. శర్వమాన్యము.

శలం n. s. Dung, ordure. శురికము. శలగామాకు to eat purifsham.

శలప n. s. A crack. వీటిక. శలపతీసినది it is cracked.

శలపు n. s. for శలపు Charges, cost, expense, expenditure. వ్రయము. See preamble to Reg. 1. of 1816. శలపు in this sense is a foreign word unknown in the northern circars. It is Tamil.

శలహ n. s. (for *Salāh*, and also used *Sulh*.) Advice, counsel, peace, concord. బుద్ధి, శుష్టుతి.

శలహకారి usually శలహకారి n. s. from *Salāh*. An accomplice, an adviser. సహాయుడు.

శలా n. s. for శలహ Persuasion, *Salāh*. Counsel, advice, temptation. బోధన.

శలాం n. s. *Salām*. Salutation. దండము.

శలాకు n. s. *Salakh*. The mark on coin. రూపాయాఅంచునవుండేటిది, యిదివుండే రూపాయి శరిగ్గాకూరదు.

శలాటముగా adv. Freely. ధారాళముగా.

శలాటం or శలాటం n. s. (Tamil) A pearl fishery. ముత్యములెత్తడము.

శలాము n. s. *Salām*. Salutation, a bow. (see దండము.)

శలీసు adj. *Salīs*. Easy. సులభమైన. శలీసుతరం a favourable assessment.

శలువ usually శిలువ *Salīb*. The Christian Cross. ప్రభ్రస్తునువేసినకొర్రు.

శల్లన for శంతన n. s. Joining, junction. ఇమిడిక.

శల్లశ్రీరు i. e. శరిలక్ష్యరు n. s. *Sarlashkar*. General, Chief, Commander సేనానాయకుడు.

శల్లాకి or శలాకి for శల్లాక్ n. s. *Sulūk*. Good terms or understanding, kindness, benevolence. మంచికాట, మంచితనము.

శవచాలవనము for సౌవర్చలచణము n. s. A sort of salt. ఒకతరచావుత్వ.

శవకు or శవుకు n. s. Kind or sort. A sort of cloth used for turbans. మాదిరి, పైకతరచాపాకయున్ను.

శవద్రీ n. s. A ship's bowsprit. వాడకుముక్కువలె వేసియుండేకొయ్య.

శవరవాండ్లు n. s. *Savara*. The name of a savage tribe in the Kimediy Hills in Vizagapatam. చెంచువాండ్లు, యానాదివాండ్లు. See account of the మాళయాశవరలు in Loc. Rec. VII. 136.

శవలచేప n. s. A fish. Russell, plate 41 says Sawala, and in plate 143. Sowarah.

శవాయి n. s. *Savāi*. The main-stay (sea term.) శవాయిగావుండే adj. Scrofulous, tainted by old venereal complaints. శవాయిరోగము such taint.

శవారి n. s. *Savāri*. Riding: any mode of conveyance. శవారిపోవుట To take a ride. గాలిశవారి or కాలుశవారి walk, an airing, walking afoot.

శవాలు n. s. *Savāl*. A question, interrogation, inquiry, a proposal, or one bidding at an auction. ప్రశ్నలడకడము.

శవ్యాసి or శంవ్యాసి error for శంవాసి adj. About half.

శక్తి కల్లి n. s. (see శక్తి) Craft, wicked device. Skill, cleverness (used in a contemptuous manner.) కుయుక్తి.

శహబాసు interj. شهباش Shahbask. Well done! Elphinstone in his Caubul l. 374. observes that it is pronounced ai shawasha adding, "Oh well done; perhaps the original words are ai-shah-bash. Ah, be a king. "At pueri ludentes Rex eris, aiunt" an ingenious reference to Horace.

శహారు for షహారు n. s. شهر Shahr. A city: the capital. పట్టణము.

శహారుగస్తు vulgarly శరిగస్తు n. s. شهرگشت Shahr gasht. Parading or going in procession round the town. The name given to the final day of the హాలిశండుగ hoeli feast or మొహరం. గ్రామ ప్రదక్షిణము, ఊరేగింపు.

శహీ చేయుట or శయను చేసుట v. n. from صحیح Sahih. To sign. చేవ్రాలు వేసుట.

శహీ adj. صحیح Sahih. Proper, correct, right, but this word is constantly attached to notes, bonds and deeds &c. or uttered at the close of declarations or statements of terms, conditions, proposals &c. implying approval and acquiescence: and is often used after the signature of one's own name. See a clear proof in Tod's Rajasthan l. 202. where he misinterprets it (శహాయ) Sahāya: whereas it is Sahih.

సా|| a contraction for సాకీ also for సాహేబు and sometimes it means సాష్టాంగ దండము.

సాండ్ర n. s. The name of a class of toddy sellers.

సాంబా سانبا Sambā. n. s. The large red stag (Malcolm) commonly called the Elk: but it is not the elk. The Samver of Bengal. See minute description in British Cyclopædia, reprinted in Napier's scenes and sports. 1840 vol. 2. page 80. It is omitted in Shakesp. in Haughton in Molesworth in Reeve and in Wilson. పెద్దమొరజింక.

శాకకుంక or శాఖకుంక n. s. A weed called Cyperus rotundus; cattle eat it, hogs are fond of the roots, the roots dried and powdered are used as a perfume.

సాకీ or సాకీను ساكن Sākin. n. s. Residing: an inhabitant, tenant. సాకీను చెన్నకుట్లం inhabitant of Madras. In such expressions Sākin-i-Chennapatnam, the order of the words is according to Persian syntax, the letter i being put between as representing "of." సా|| కుంకలలి inhabitant of Mangalagiri. కాపురస్తుడైన, కాపురములందే వాడైన.

సాఖి adj. ساختہ Sākhta. Manufactured. చేసే as of salt. నమ్మకు సాఖి (meant for Sākht) the manufacture of salt.

సాగబాలకు n. s. Low lands: a dell; a low moist field.

సాగబడి, సాగబలి or సాగవలి for సాగుబడి n. s. (Tamil శాగుబడి.) Cultivation, tillage. కృషి, వ్యవసాయము.

సాగుమాసం error for శహాగుమాసము * n. s. Which see.

సాచా adj. سانچا Sāncha. Honest, faithful, true, real, just. పెద్దకునిపియైన, న్యాయమైన, నిజమైన. సాచాకునిపి an honest man. సాచాగా adv. Honestly, fairly, faithfully. By fair means, truly, really. పెద్దకునిపితనముగా, న్యాయముగా.

శాజీర, సాజీరా (شاجیرا Shah-Jira.) n. s. Oumminseed. A certain odoriferous seed used in cookery. జీలకర్ర.

సాజు ساز Sāz. n. s. Maker. చేసేవాడు. నమ్మక్కు సాజు nammak sāz a salt manufacturer.

సాటా n. s. Barter, exchange. మార్పడము adj. Similar, equal. శకుమైన. సాటాకోటి బేరము bartered merchandize. సాటాయిచ్చుట to give in exchange, to barter.

సాటా తెచ్చుట or సాటా వేయించుట v. a. To compare. సాటువచేసుట.

సాటి or సాటు (Tamil శాటి.) Thus used లాభ సాటి బేరము a bargain, sale with profits.

శాటాయింతుట v. a. చల్లా Chalāna. To spur a horse. గుడికాళ్లతో తట్టి ధాటాయింతుట:

సాణితనము for జాణితనము n. s. (Shānī for سانیان Syāna.) Cleverness, skill. రకుత్తారము, గట్టితనము.

సాకు n. s. ساتھ *Sāth*. Company, escort. సోబకు, తోడు, సహవాసము.

సాదరా n. s. Cloth of gold, or silver stuff. జల తారుబట్ట.

సాదరు, సావిరు adj. صادر *Sādir*. Issued, given, proclaimed, enacted. సాదరుచేయుట صادر کرنا to issue, give (an order.)

సాదర్వారి, సాదర్వారి, సాదిర్వారిక్. n. s. صادر واريد *Sāderwārid*. Expense and receipt. Out goings and incomings. Now used for petty charges for pens, ink, paper, lamp-oil &c.

సాదా adj. ساده *Sādah*. Plain, clear, downright, distinct, unmixed, unornamented. Blank, unwritten. సాఫ్త గావుండే, ఉత్త.

సాదిరు చేయుట v. a. See సాదరు.

శానిలింగం n. s. (Tamil శానిలింగం.) Vermilion; red paint: factitious Cinnabar; made of mercury and brimstone. See Ainslie. 2. 253.

శానభోగు or శాన్యనభోగు n. s. *Shanabhog*. (Kannadi.) A village clerk or accountant. గ్రామకరణము. Munro spells it *Shambogue*.

సాని adj. (سَانِي *Sāni*.) Second, second in rank. రెండో, నాయబ్. Thus; సాసానిక రణములు my fellow-clerks.

సానిక n. s. An earthen bowl. పాత్రవిశేషము.

సానిచేతు, సానిమొయ్య n. s. Shahee Moia, A species of Labrus. Russell's fishes. No. 119 and 120 మత్స్యవిశేషము.

శానితనము for జానితనము n. s. Wickedness, cunning, trick, prank.

సాకడుల v. a. (Tamil.) To eat. భోజనము చేసుట. Bhanu. 4. 11.

సాకుత్వం n. s. Error for సాకుత్వము.

సాపాటు n. s. (Tamil) Food, eating. ఆన్నము, భోజనమున్ను. సాపాటుకాచేసుకొనివచ్చెను he dined and then came. సాపాటుధాముడు A glutton.

సాఫు for సాఫ్ adj. صاف *Sāf*. Clean, clear, pure, fair. (see తేట, మడి, and శుభ్రమైన) fair as a copy. సాఫుబట్టలు clean clothes. Vulgarly *saf* also means straight, level, not crooked. సాఫుప్రతి a fair copy: (of a paper.) సాఫుప్రాముడము n. s. Copying out fair. తీర్పు గాప్రాముడము. సాఫుచేసుట to ruin, utterly destroy.

C. P. Brown's Mixed Dictionary.

సాబకు for సావిక్ adv. سابق *Sābac*. Formerly. సాబకుమకుంచొక్కన in conformity to the former orders.

సాబత్ adj. ثابت *Sābit*. Proved. నిరూపించబడ్డ. శాబాసు or శాబాసు for శచాబాస్ شهابش *Shābāsh*. interj. Bravo, excellent. శాబాసుగీరి n. s. Triumph, exultation. జయము.

సాబిత్తు for సాబత్ adj. ثابت *Sābit*. Proved, established, brought home, verified. సాబిత్తుచేయుట to prove, establish.

సామాను n. s. (سامان *Sāmān*.) Things, baggage, luggage, goods, wares, tools, apparatus, stuff, substance. A service or set of things. అంకడి సామానులు marketing. వంట సామానులు cooking ingredients.

శామిలాతుబంజరు n. s. شاميلانجانر *Shāmilāthanjar*. Land mixed with waste. Land, part of which is waste. కొంతపాడు గావుండేభూమి.

శామిలు usually షామిలు or షామిలాత adj. (شاميل *Shāmil*.) United, conspiring, leaguering. కుర్తా గ్లముగా చేరుకొన్న, కలుసుకొన్న, కూడుకొన్న. శామిలుగా adv. Unitedly, in league.

సాహబు, సాయిబు for సాహేబు n. s. (صاحب *Sāhib*.) Owner, master, possessor. చెడ్డమనిషి, యజమానుడు a gentleman. Also an ordinary word for Musulman, just as a Frenchman is vulgarly called a Monsieur.

సాయరు n. s. from سائر *Sāyer*. (A journey.) The transit duty. Variable imposts, customs, duties, tolls. సుంకము.

సాయి, శాయి for శాయి n. s. سيائي *Syāli*. Country Ink: this is made of lampblack and never turns rusty. English Ink is called ఇంకీ and (if made with galls) soon loses its blackness.

శారం n. s. (Tamil శారం) *Shārām*. Scaffolding. శరంజు. (Madras) Tamil Dictionary page 275.

శారటు or సారట్టు n. s. (The English word) A "chariot:" used for gigs &c. గుర్రపుబండి.

శారడగాడు n. s. A masquer or buffoon, who in a farce plays the part of Siva.

సారవ n. s. *Sarva*. A bridge (Cud.) A scaffolding: rather శరంజు q. v. శారము.

సారశవేరు n. s. *Sārass root*. A medicinal drug ఒక మందును.

సారా, సారాయ or సారాయి n. s. Spirituous liquor. Wine. Arrack. మద్యము. సారాయిఅం గడి an arrack shop, gin shop.

సారీ n. s. *ساری Sārī*. A petticoat. చీర.

సారువాశంబ n. s. The crop raised on low lying land. (Raj. and Nellore.)

సారె n. s. A man (at chess.) సారెనువంతులు v. a. To place (a piece, or man) at dominos or draughts.

సార్జంతు, సార్జంతు or సార్జంతులు n. s. "Sergeant." జాతిబంట్రోతు. Bobbili. 3. 106.

శాహ్ పనా, మార్పనా or శాహారుషనా n. s. *شهر پناه Shahr panāh*. A city wall. కట్టణముచుట్టూరుండ ప్రహరిగోడ.

సార్లా n. s. Success, completion, achievement. అనుకూలము, సంతోషం, సాధ్యము.

సార్లా అవుట v. n. To succeed : be finished. సఫలమవుట, అనుకూలమవుట.

సార్లా చేయుట v. a. To settle, prepare, get ready. కురిష్టారముచేసుట, సిద్ధముచేసుట.

సార్లావకట v. n. To prosper. పురావకట.

సార్వ n. s. See. సారవ.

సార్వా n. s. Any grain that has a light coloured husk, as rice?

సాశనా దాశనా లెక్క n. s. The account regarding the white and black grain crops : i. e. For the whole year. This term is peculiar to the north.

సాలస్త్రీ or సాలీస్త్రీ n. s. *سالتستری Sālastri*. A farrier, a horse doctor. గుర్రపువైద్యుడు.

సాలాబాదు *سال آباد Sāl-ābād*. adj. Annual. సాలాబాదుఖర్చు or సాలాబాదుఖర్చు The permanent charges of a village, as those for the Pagoda &c. దేవాలయము మొదలయిన వాటికినిలకడ గా గ్రామములోనుంబియిచ్చే శలవు మొదలయిన ఖర్చులు.

సాలాబాదు గా adv. As usual. మామూలు గా. H. 4. 192. సాలాబాదు గనతండు శులువు చునుండె.

సాలామిక్రి usually సాలంమిక్రి n. s. Salep. A nutritious nut which makes a glutinous kind of gruel. ఒక మందును.

సాల్యాన n. s. i. e. *سالیان Salyāna*. Yearly income. Annuity, yearly stipend. వర్షావసము.

సాల్యానా or సాల్యానా adj. Annual, yearly. ఏట.

సాలు, సాల, or సాలె n. s. *سال Sāl*. A year. గుంవత్సరము. సాలుగుజనా last year. సాలేహాలు, సాలుమజుకూరు the present year. సాలాకైరు the end of a year. సాలెఅయిందా the ensuing year.

శాలువ n. s. *سال A shawl*.

సాశువాపిట్ట n. s. The bird called a quail.

సాల్యసాల adv. *سال بسال Sāl-bā-sāl*. Annually. ఏటా, ప్రతి సంవత్సరము.

సాల్యాన adv. *سالیان Salyāna*. Yearly. ఏటా (adj.) Annual. ప్రతి సంవత్సరము. సాల్యాన లెక్క annual accounts.

సాల్యానా n. s. Annual income, annuity. వర్షావసము.

సాళ్లు (for చాళ్లు plu. of చాలు) n. s. Furrows. లాంగలకట్టలు.

సావకచేతి n. s. A kind of fish of the species called chimæra. మస్కవిశేషము.

సావధము చేయుట v. a. (error for సావధానము చేయుట.) To convince, bring him to his senses. స్టారకమువచ్చేట్లుచేసుట.

సావరం n. s. *Sāvaram*. (Persian *چار Chawar*.)

A measure of land; nominally containing thirty catties (some contain only ten) each కత్తి being about 14 acres and 14 kuntas. i. e. acres 14 $\frac{7}{8}$. This mode of measurement is peculiar to zemindary land, in which *Sāvaram* signifies that part of the estate which the zemindar retains in his own hands; as discriminated from శేరి shēri q. v. which was land let out to tenants. Jaim. Bha. 6. 205.

శావి n. s. (Italian, and Portuguese, "chiavi") a key. తాళంచెవి.

సావిదాలు n. s. plu. A large kind of fish imported dry from Bombay. ఒక చేప.

శావిరం or సావిరం error for సౌవీరము n. s. which see. Ainslie. 2. 355.

సావిలివాండ్లు n. s. A sort of gypsies?

శావుకుడు or శావకుడు error for సేవకుడు * n. s. A servant.

సాహిత్యం n. s. (Error for సహాయము) Help.
 శాహిది n. s. (for షాహిద్ షహీద్ *Shāhid.*) A witness. సాషి.
 సాహుకారు n. s. ساهوکار Sāhucār. A banker or money broker.
 సాహేబు n. s. صاحب Saheb. Master, owner. యజమానుడు.
 సింగాడా for శృంగాటికా * n. s. An aquatic plant. (*Trapa bispinosa*) సిల్లలోపైయ్యేవుకచెట్టు. సింగాడికాయలు the nuts of this; which are like almonds.
 సింగాని n. s. A sort of grain grown in Nagpoor. ధాన్యవిశేషము.
 సింగోటి n. s. A pair of antelope's horns joined together, butt to butt, as one stick, pointed at each end. జింకకొమ్ములను రెండురట్లా మొనలుపుండేటట్లుగా చేర్చిన ఆయుధవిశేషము.
 సింహము or సింహకలక n. s. A timber. సరికి పుకవిధము గా చెక్కి తీర్చిన పేకుమాను.
 శికస్తు or శికస్తు గావుండే adj. شکست Broken, ruined, burst. శిథిలమైన.
 శికా or శిఖా n. s. سیکا Sicca. A seal or impression, a die for coin, a stamped coin. ముద్ర. శిఖాపుంకము a ring with a seal.
 సికాయంతుట v. a. سیکھانا Sikhāna. To teach, tutor, tamper with, to instigate. చదివించుట, నేర్పించుట, దుర్బోధన చేసుట.
 శికారా n. s. A hunting hawk. వేటాడేడెక.
 శికారి or సికారి n. s. شیکاری Sicārī. Sporting, fowling, hunting: also an airing on foot, or horseback, a walk or ride. వేట, సవారి, కాలు సవారి. శికారిపోయినాడు he has gone out to walk or ride.
 శికారి or శికారి n. s. شیکاری Shicārī. A huntsman, a fowler: a hunting hawk. వేటగాడు, వేటాడేవాడు, వేటాడేడెక.
 సికారు, or శిఖారు n. s. شیکار (Shikār.) Game, hunting. An airing, a walk, drive, or stroll. వేట, కాలుసవారి, సవారి. శికారిపోవుట to go out for exercise, or to shoot.
 శికిమీ or శిక్కి adj. سیکمی Siemi. Subordinate; as a subdivision. శికిమీయజారాదారుడు a sub-

renter. లోనుత్తవాడు. శికిమీ is equivalent to లో "in."
 సిక్కా n. s. سیکا Sicca. Seal, stamp, impression. This word is from the Italian or Turkish *Zecca*. i. e. the mint. ముద్ర. see శికా.
 సిక్కువాడు n. s. A "Sikh" or Panjābī. శికుచేశశుడు.
 శిక్నా or శిక్నాపాడి n. s. A perfumed powder used in worship. ఒకతరహాగంధపాడి.
 సిగనాలు or సిగనపువక్కలు n. s. plu. Boiled betel nut. ఒకతరహావండినవక్కలు.
 సిద్దాయము n. s. Savings in expenditure, embezzlement. ఆటహరించడము, ఆటహరించికూడబెట్టడము.
 సిద్ది *Siddī* سیدی Sidī. n. s. A byssinian, negro. African, or black. The Siddees are a tribe of Mahomedans, inhabitants of Gogo in Guzerat.
 సిపాయి or శిపాయి n. s. سپاہی Sipāi. A soldier usually Hindu or Musulman soldier. H. 5. 207.
 సిఫారసు n. s. سفارش A recommendation.
 సిబ్బంది n. s. سببندی Sibbandi. Rangers, militia. Armed peons, Irregular infantry. An establishment of clerks, peons &c. కట్టుబడివాండ్లు, బంట్లోకులు.
 సిమ్మకు for సింక్ n. s. سیمت Simt (vulgarly సమ్మకు *sammāt.*) A quarter of the heaven. A hamlet.
 సియ్యం adj. سییم Third. మూడో.
 సిరకా for సిరఖా n. s. سرک Sirca. Vinegar. కాకి.
 శిరస్తా n. s. شریستا Sirasta. Custom, usage. వాడుక.
 శిరస్తా, శిరస్తాదారుడు or శిరస్తేదార్ n. s. شریستادار *Serishtadār.* The head accountant or manager in a revenue office or Court. లెక్కలకుజవాబుదారుడు గావుండే పెద్ద ప్రద్యోగశుడు.
 శిరా n. s. شیره Sirā. Indian luk; made of lampblack, gum, and sugar: as distinguished from (ఇంకి) English ink, made of galls and vinegar. The smell will always shew which is present: English ink which soon turns pale: but sira, made with lamphlack never loses its colour. నడి.

శిరాజీ n. s. and adj. شیرازی Shirazi. Brought from Shiraz. S. 1. 176. Swa. 4. 36. పీరాజినే దేశము, ఆదేశపునన్ని.

శిరాస n. s. سِرَاس The tilt of a bed.

సిరిము n. s. See శిరము.

సిరు for సీర్ n. s. سر Sir. The head. Hence the words సిరుదేశముళి Sir-desmuk, Sar-desmook, Sir-despondia and ser-canoongoi. Elph. p. 27.

సిర్క for సీర్ ఖా n. s. Sirca. Vinegar. కాచి.

సిర్నాము n. s. سِرْنَا The direction or heading of a letter. వక్కణ.

సిలక n. s. A question. ప్రశ్న. Gordon, in Luke XX. 3. మాతో పైకెసిలక అడగుతున్నాను.

శిలచేతు n. s. A kind of fish. మత్స్యవిశేషము. Russell. No. 100.

సిలసిల n. s. سلسلا Silsila. Succession, series. పురంపుర.

సిలసిల or సిలసిలగా adv. Successively, perpetually, in routine. క్రమముగా, పురంపురగా.

శిలుకు n. s. سلك Silk. Balance, outstanding money. నీలుకు or నీలు adj. Remaining. నిలవ. Reeve. సిలుకుబాకి a remaining balance, sums yet unrealized.

శిలుము for చిలుం n. s. چلم A chillum for a hookah. పుక్కాలోనివ్వవేళేటిది.

సిలువ n. s. (from صليب Salib.) Siluva. The Cross. ప్రస్తునువేసినకాండ్రు an expression which Pritchett uses in his Telugu Testament.

సిలేమానురాయి n. s. سوليمانز Suleimānī. Onyx. A stone used in burnishing.

సిలైసు n. s. (The English word) Slice తునక, తుండు, బద్ద.

శివకన్తిక, or శిండుగమాను n. s. See చిండుక చెట్టు.

సివాయ, or శివాయి adv. سواي Siwāi. Except, but, save, beyond. Extra, separately, besides. తప్ప.

శివాయి adv. سواي Besides, except. తప్ప. ఇది శివాయి besides this.

సివాయిజను or శివాయిజను n. s. سواي جمع Siwāi Extra heads of Revenue. Extraordinaries (Malcolm.) more than the settled revenue.

శివారు or సివారు n. s. سوار Siwār. Fields and meadows lying around and appertaining to a village. గ్రామముచుట్టూవుండేపాలము, గ్రామముతోచేరినచేను.

శిశలు for సిశిల్ adj. Sisal. Settled. నిర్ధారణమైన.

శిస్తు, or సిస్తు n. s. شست Shist. A land tax, assessment. తన్ను. రయాతుశిస్తు favourable assessment.

శిన్నాల adj. سلاله Sih salah. Triennial. మూడుయేండ్లకుపైకమాటువచ్చే.

శీకి or సీకి (for చివికి the participle of చివుకుట v. n.) Being rotten by water.

శీకు or సీకు n. s. (The English word.) "Sickness." అతనుశీకులోవున్నాడు he is unwell.

సీతడుక్కి n. s. Breaking up a field, ploughing it in winter against sowing next spring. ఎండకాలములో విత్తడమునకైవాసకాలములోదున్నిపెట్టడము.

సీతభేది n. s. (Tamil శిథిలభేది.) The disease Tenesmus. A slimy flux. చీముచీముగాఅయ్యే ప్రవర్తి.

సీదా adj. سيدة Sidha. Right. న్యాయమైన, కుడి.

సీదా n. s. (i. e. శిదావృత్తి daily bread) Rice bestowed as alms in a raw uncooked state: provisions, undressed victuals: forage. See Kasiyātra page 119.

సీదాగా adv. Honestly, uprightly, rightly. న్యాయముగా, పెద్దమనిషితనముగా.

సీనె n. s. سينا Sina. Sewing.) The gore or lining at the girdle of a petticoat.

సీపి n. s. سيبی An oyster. గుల్ల.

సీరక or సీరుక n. s. A fabulous monster, or roc of vast size. Perhaps the same as సీరము a dragon.

సీరుక for సిర్నా n. s. Vinegar. కాచి.

సీరుకుడు n. s. A ploughman. కృషికుడు.

సీర్క n. s. سرکه Sirka. Vinegar. కాచి.

సినా n. s. شیشه Bottle, phial of glass. చిన్నబుడ్డి.

శీక్ష n. s. A wrong spelling for శిక్ష * punishment. దండన.

సుండులు n. s. A sort of grain. ధాన్యవిశేషము.

H. 4. 155. శున్నసుండులు another sort of this grain.

సుకాసి for కుక్రూసి n. s. A rudder. వాడనుతిప్పేటిది.

సుకాలి or సుకాలివాండ్లు n. s. A sort of gypsies. ఒకతరహాలంబాడివాండ్లు.

సుక్తిఫలలి n. s. (سُكْتِي Sukhti.) A year without rain. వరశుగావుండేసంవత్సరము.

సుఖసింకథనవిసోదంబునక or సుఖశంకథావి సోదంబునక error for సుఖశత్రథావి సోదంబునక When he was listening at ease to the sacred history.

సుగయలు n. s. A kind of cakes. భక్త్యవిశేషము.

సుగ్గు or కడుపుసుగ్గు n. s. Bloody flux. నెత్తురుఫేది.

సుజ్జి for సోజ్జి n. s. سُوْجِي Sūjī. A mess or dish made of grits of roasted rice. See సోజ్జి.

సుణుగు, జుణుగు or జుడుగు n. s. Cheating. మోసము.

సుణుగుట v. a. To cheat, over-reach. మోసశుచ్చుట. HK. 4. 184.

సుతరాం or సుతలాము adv. Totally, utterly. పొత్తుగా, ఒడసారము.

సుతారించుట v. a. To manage. To look after, take care of. నిర్వహించుట.

సుదామదు or శుదామద్ n. s. and adj. (perhaps from شُد Shud it is; and اَمَاد āmad it comes) Custom, usage, customary, usual. వాషక, మామూలు, వాడుకైన, మామూలైన. సుదామదుత్రకారముగా according to custom.

సుదారించుట v. a. To manage. నిర్వహించుట.

సుద్ద for శుద్ధ adj. Utter, downright. వట్టి.

సుద్దా adv. Also, even. Likewise, too, including. కూడా.

సుధారించుట v. a. To manage. నిర్వహించుట.

సునామణి or సునావణి n. s. سُنَانَا Sunāna Reading out or reciting. చదువుట. సునావణిచేయుట to read aloud. నాఅర్జిసునావణిఅయినదా has my petition been read out?

సునాసింకా error for సునాయాసిముగా adv. Easily, lightly. సులభముగా, ఆవలీలగా.

సునుగుట v. a. See సుణుగుట.

సున్నచేయబడ్డవాడు n. s. An insignificant fellow. a nobody. వ్యర్థుడు.

సున్నతి n. s. سُنْتِ Circumcision. తురకలుచుట్టి కాయకానతోలునుకోవడము.

సున్నాయి n. s. The same as కుచ్చునాతి which see.

సుమరకెలి n. s. Subar-kēli. The kelson or plank lying on a vessel's keel.

సుబా n. s. سُبَا Subah. A sooba or province. రాజ్యము.

సుబేదార్ or సుబేదారుడు n. s. A subadar. Governor of a province. In the modern army a sergeant or native captain. "Subadar Colonel Munro Saheb," Sir Thomas Munro.

సుబ్రహ్మణ్యము * n. s. The name of a certain river; a sort of bastard ruby found there?

సుమారు or సుమార్ سُمَار Sumār. prep. About. సు|| ర|| ౨౦౦ i. e. సుమారురూపాయలున్నూగు About Rupees 200. సుమారుగావున్నాడు he is pretty well now, he is rather better to-day.

సుమారుగారా come gently, fair and softly.

సుమారుకదిరోజులు about ten days.

సురిపెట్టె or సురుగులపెట్టె properly సూరుగులపెట్టె n. s. A chest of drawers.

సురీ n. s. سُوْرِي Name of a country. Syria?

సురుగు or సురుగుచెట్టు A cypress tree?

సురుకాయి n. s. سُرْمَا Surmā. Collyrium. కాటుక, అంజనము. Bhanumati. 4. 21.

శురువు, ఘరు or ఘరువు n. s. شُرُوع Commencement. ఆరంభము.

సులాకి, or సులాకు n. s. The dent in coin: the mint mark. రూపాయామీదకుడేవుకగురుతు. From سَلَاك Sallāk. an ingot.

సులువు, or సులూ adj. Corrupted from సులభము Easy.

సుల్తాను n. s. سُلْطَان Sultān. A sultan or Muslim-man prince. తురకదొర, Vemana. 814.

సుస్థిలుచేయుట v. a. To rectify, to reform?

సుస్తి adj. and n. s. سُسْتِي سُسْتِي Lazy, Laziness. సోమారి, సోమారితనము.

సునారి n. s. A flower seller. పూలమ్మేవాడు. M. XII. 1. 357. సూనారియన్నంబుజూదరియన్నంబు.

సూరతు n. s. سُوْرَت Features. But in Bobbili 3. 66. సూరతుమందుగుండ్లు means brought

from Surat. సూరతుకుత్యాలు very fine pearls brought from the same country.

సూరతుకొమారుడు or సూంత్ సొంబంధ మైనకొమారుడు

n. s. From *Sūrat zāda*. A natural son, one by a concubine. ఉండుకొన్నదానికిపుట్టిన కొడుకు.

సూశె n. s. (Tamil శూశ.) A kiln (of bricks.) ఇటికెత్తివము.

సూలెచేకటులు or సూలచేకటులు n. s. A sort of bracelet. కంకణవిశేషము. S. I. 176. సూలచేకటులూకమూలవైవి.

సూలెరాయి n. s. Jasper. ఒకతరహాకృష్ణరాయి.

సూశ్రీం n. s. vulgar error for సూశ్రము which see.

శెంగోల n. s. See చెంగోలు or శెంగోలము.

శెక్తి error for శక్తి * n. s. Power, ability. ప్రాణ.

శెమ్మె n. s. شمس Shammas. A candlestick. దీపశ్రుంధము.

శెలగ n. s. *Selaga*. A word used in measuring grain. A double handful of grain, "One lot;" from which a new reckoning begins. The handful or pinch of grain put down as a mark of reckoning. పుట్టెడుకొలవగానేశెలగో అనిఅరిచి పుకమూలకున్న గాఠాసేదో శెడగింజలు. From the Arabic "Silqa" سلقا See Burckhardt's Nubia, 4to. p. 234. q. v.

శెలగుల్లాడుట v. n. To play pranks or tricks.

శేంబా or శేంబారోగము n. s. *Sēmbā*. The glanders. గుర్రమునకువచ్చే పుకరోగము.

శేకరముచేసుట v. a. To collect, accumulate, usually, to earn, get. జాగ్రతచేసుట.

శేకాదా usually శేకడా adv. Per-centum (Mahr. in Bellari.)

శేటు n. s. Set. The title assumed by Guzrahi bankers, saocars.

శేటునుండి n. s. "Landed militia." Elphinstone p. 11.

శేపించుట Vulgar for చేయించుట (causal of చేయుట) v. a. To make. A rustic ballad says కొత్తాసింబాలంటనే, శేపించిందికి త్రూరి కాడంటనే.

శేబధక్తాయి n. s. (Perhaps for చెంబడికాయ?) A scate. మత్స్యవిశేషము. Russell on fishes. No. 5.

శేబాను interj. شبابش *Shabash*. Well done! Bravo!

శేరి n. s. *Sheri*: or *Serē*; Free land : which though not Inaum pays no *direct* tax to Government. Land rented by a farmer from a Zemindar or possessor of a Manyam, and free of tax to government. "Land which pays no money rent, but a portion of the crop is taken as payment in kind." Vide Judicial Selections Vol. IV. 739-740, and also Elphinstone's Report on the Peishwa's Territories p. 41. also his appendix page XXIV. But in all these places the definitions are not quite exact. In the Rajahmandri district *Sheri* merely means land which is *not* Inaum. Land which is free of *direct* tax. See note on సావరము.

శేరిమాను n. s. A certain tree. Rox. 2. 442.

శేరు n. s. *Sēr*. A *seer*; a weight of eight పులములు, or eight Indian ounces. పురిమాణం. పక్కాశేరు a large seer equal to 96 Rupees weight. శివాశేరు or శివాపాశేరు a seer of 30 Rupees weight.

శేవెలు n. s. *Sēvel*. Vermicelli. A kind of grain. మణుగువూలు, ధాన్యవిశేషమున్ను.

శేషి * n. s. *Sēshē*. (Vaishnava cant.) An epithet of God. శేషుడు. శేషితిరువళ్ళ్యము అట్లా శ్రుండినది it was the will of providence.

శై n. s. *Sai*. A year. సంవత్సరము.

శైడు, or శైద్దు n. s. (an English word) A "side" or page.

శైతాంగావాయి n. s. *Saitān gavai*. A mast made all of one piece; not the topmast separate.

శైను n. s. 'Sign'. i. e. Signature. శైనుచేయుట to sign.

శైరు usually సాయరు n. s. *Seyr*. The transit duty on goods. సుంకము.

శైలోను n. s. 'Ceylon.' సిలోననేపేది.

శైసు interj. *Sais!* Stop! stay! శిహించు.

శొంఠి n. s. See శుంఠి.

శొండిముంజ n. s. A scurvy wretch?

శొగసా or శొగుసా n. s. Pinchbeck : a composition of gold and copper called Tambāc. See Rottler page 384.

శొనాయి n. s. usually శొన్నాయి A sort of clarinet.

శొనాయింతుట v. a. سنانا *Sanāna*. To read or recite.

సానారు for సోనార్ n. s. سنار A goldsmith. కంఠలవాడు.

సాన్నా n. s. سونا Gold. బంగారు.

సాన్నాయి n. s. سنائی A sort of clarinet or rather hautboy. See proofs in Buch. E. I. 601. plate and explanation.

సాన్నారి n. s. سوناری The trade of a goldsmith.

సారంతలేడు (for శ్రురంత) There is not the least bit.

సానాయింతుట v. a. سانا To persuade, talk over, encourage. To cheer, welcome. మందలించుట.

సోంటా n. s. سونتا Sonta. A mace or curved stick carried by palankeen bearers &c. సోటాకర్ర.

సోబరు n. s. (The English word) a soldier.

సోనా n. s. The tip? ముక్కుసోనా The tip of the nose.

సోనానాయి n. s. (Tamil) An Arab greyhound. See జోనంగుక్క.

సోదా or సోథా n. s. | سواد Searching, overhauling. కరిశోధించడము.

సోదాచూచుట v. a. سواداينكها To overhaul or search. కరిశోధించుట.

సోధ for సోధన * n. s. Search, enquiry, trial. Refining, purifying. వెతకడము, విమర్శ, శుద్ధిచేయడము.

సోపు గావుంచుట v. a. To embalm. శవముకుళ్లి పోకుండా పరిమళద్రవ్యములను పుంచికాపాడుట.

సోబతు n. s. (vulgarly సోబతి.) صحبت Sohbat. Accompanying, being a guard. Intimacy: keeping company. Escort, convoy. తోడు.

సోమారివాండ్లు n. s. A sort of vagrants in Madras who subsist on leavings. "Gentlemen; idlers."

సోమాసి n. s. (K.) A kind of sweetmeat. An instrument used in making this sweetmeat.

సోరంజేతు n. s. "Soring." A certain fish. Russell No. OXIII. A species of Sparus?

సోరవా n. s. سورا Broth, also called సూపు "soup."

సోల n. s. سولا A sort of waistcoat.

శోళకం or శోళగం n. s. Sholagam. A dry hot wind. The south wind which the English call the long shore wind. (Guntoor.)

షోలతు, షోలి or షోలత్తు n. s. Sholti. Agency in bribery: a go between: intervention.

షోల్దాదివాండ్లు, or షోల్దాదులు n. s. Soldiers. "soldats." Bobbili. 3. 107.

షోఖండీసావడి n. s. چوكهندي A particular building. ఒకకట్టడము.

షోతు or షవతు n. s. A match, a pattern, specimen, sample. చూదిరి.

షోత్తు n. s. Sautu. Model, pattern, fashion. తురక షోత్తు Musulman fashion. See షోతు.

షోదా n. s. | سواد Traffic, trade. Goods, wares, commodities. వర్తకము, శురుకులుస్తు.

షోదాగరు n. s. سواداگر A merchant, a trader. Also a horse dealer. వర్తకుడు, గుర్రాలవర్తకుడు.

షోరతురా n. s. A mistake for శంరతురా which see.

షోటువరహం or శరింజవరహం n. s. French coin valued at 36 fanams or 45 annas వ్రెంచినాణ్యము.

ష్టాంపు n. s. (the English word stamp.) ముద్ర. ష్టాంపులు stamped papers.

ష్ఠానాశతి n. s. A mediator. మధ్యవర్తి.

ష్ఠానాశిత్యము n. s. Mediatorial functions. మధ్యస్థము, మధ్యస్థత.

స్థిరద్రవ్యము * n. s. Real property, land and house.

స్థోమతు n. s. A false spelling for తోమామత్తు which see.

స్పృష్టి or స్నుష్టి n. s. Impurity occasioned by the decease of a relative. ఆశౌచము.

స్వయి for శ్యాయి n. s. سوي Ink made with lamp black. మసి.

స్రష్టి n. s. vulgar error for కష్టి which see.

స్రౌంచుట * v. a. To read to. వినిపించుట.

స్రోత్రియము * n. s. A favourable assessment. స్వల్పముగా తీసుకొనేటస్తు.

స్వర్గ n. s. Error for శర్గ a chapter or canto.

స్వల్పించుట v. n. To draw to a close, decrease,

lighten, go off, as a fever. శ్వేత్పవచుట, మీసించుట.

సాస్పారం usually శర్యసాస్పారము n. s. (a low bad word) The whole. యావత్తు.

సాస్వరి i. e. శివారి n. s. سوارى Riding, going abroad, a drive, an airing. A conveyance.

Utt. Haris. 4. 22. కాలశివారి walking a foot. గుర్రశుశివారి riding.

సాస్వర్య n. s. سوارى Sawār. Riders, troopers, horsemen. సాదులు, అస గాతురుశువాండ్లు.

హం H. This letter is sometimes dropped as an initial as Ukum for حکم Hukum : it sometimes is transposed as hāshām for احشام ahshām. Ibrahim becomes ابراهام Ibhram.

హంకరింపు n. s. The act of drawing or pulling out. ఈద్వడము, గుంజడము? See అంకారింపుట.

హంకామా n. s. ہنگام The working season, time, period.

హంకామి adj. ہنگامی Temporary, for the time being. తాత్కాలికమైన, సీధాస్థుండే. హంకామిసిబ్బంది a temporary establishment.

హండా n. s. ہندہ A brass boiler or great kettle. చరువము.

హండి n. s. ہندی A small cooking pot. కుండ. హంశం, హంశము Error for అంశము n. s. Share, portion.

హంసాయి n. s. ہمسایہ A neighbour. ఇరుగుపొరుగువాడు. హంసాయిదస్త్రులు the signatures of the neighbours, affixed to a statement made by all.

హంసాయిగ్రామం n. s. A neighbouring village. పొరుగుూరు.

హకామి n. s. حاکمی Hakīmī. Authority. హకామిచేసిపోయెను he took upon himself to go. శ్వేతంత్రించిపోయినాడు.

హకీకతు or హకీఖతు n. s. حقیقت Account, statement, representation of occurrences or affairs. Facts, matters. వృత్తాంతము, సంగతి.

హక్కయిన adj. حق Rightful, due. బాధ్యతగల.

హక్కుస్సు n. s. عكس Spite, opposition. Hatred. తగ. హక్కుస్సుకీర్పుకోవడము to revenge himself.

హక్కు n. s. حق Lawful right or title. బాధ్యత. హక్కు దారుడు n. s. اراحق Owner, proprietor. బాధ్యుడు.

హక్కు దావా n. s. حق دعو Hak dawa. A statement of rights, a bill of dues. A claim. బాధ్యతనగురించినమనివి.

హక్కు నాయి or హక్కు హంసాయి n. s. A neighbour, coparcener.

హజరతు حضرت His honour, his reverence. హజరతుమకొరో సాహీబులవారు his honour Colonel Munro.

హజారము n. s. حضور A court, where persons of distinction sit. కొలువుకూలము. Radha. 2. 150.

హజీరా n. s. A certain pot-herb? హజ్జుబహారిధర కాడికి adv. Error for arz, ارزبازاری At the market price. అంకడికరత్రకారము.

హటకరి n. s. (Hatakari.) A certain subdivision of the weaver caste.

హడ్డి for అడ్డి n. s. Hindrance, check. ఆటంకము.

హత్యారు n. s. ہتھیار Instrument, tool.

హద్దు n. s. حد Boundary. Limit, term. హద్దుము హద్దులు from side to side.

హమాంబాబత్తు n. s. ہمابابت Grand total. హమేహా adv. ہمیشہ Continually, always. ఎల్లప్పుడు.

హయ్యాం, హయ్యాను n. s. ایام Ayyām. Period, season, time, days, reign. కాలము..

హరకార n. s. راكرب A messenger or courier. శిమాచారము తెచ్చేబంటు.

హరణధరణశక్తివృత్తిన adv. By tooth and nail. యావచ్చక్తిని.

హరాంబాద adj. ہرآمزاں Wicked, vicious దుష్ట. హిరాంబాదగుర్రము n. s. A wicked horse. దుష్టగుర్రము.

హరామి adj. حرامی Wicked, vicious. దుష్ట.

హరిగోలు n. s. (K.) A small boat. Suca. 3. 288. హరిగోలుగుంపునావనజంబులతిగాద్దునజెలింపు.

హరు adj. ہر Har. Each, every. ప్రతి.

హరుకు (K.) adj. Torn, rent; n. s. A tear or rent. చింపి, తుండు, తునక.

హారోవ్ n. s. (*Harāval* حورال a Turkish word.)
 The van. హేనాముఖము, బండుయొక్క ముందరి భాగము.
 హార్కతు for హరకతు n. s. *حرکت* Opposition, hindrance. ఆటంకము.
 హార్తారా n. s. *خبرگر* Messenger, courier, spy. వార్తావహుడు, వేగువాడు.
 హర్జిజి adv. *هرگز* Ever, at all, not by any means.
 హర్జి n. s. Error for అజ్జి. *عرضي*.
 హర్దోహిసా n. s. *حصه* *Har-do-hissa*. The whole, undivided gross produce. ఇరుగోరులు.
 హార్తాస్తా adv. *هرراستا* Every way. ప్రతిదారి.
 హార్దు adj. *هر* Every, each. ప్రతి.
 హాశస్తీ adj. Open, unconfined, roomy. విశాలమైన. ఈయిల్లు హాశస్తీ గౌళున్నది this house is commodious or spacious.
 హాలాకు or అల్లాక్ adj. *هلاک* *Hallāk*. Ruined, destroyed, lost, slain. నాశము చేయబడ్డ, హతము చేయబడ్డ, చంపబడ్డ. హాలాకాట v. n. To be killed, perish, be fatigued. చంపబడుట, చచ్చుట, డయ్యుట.
 హాలేకార్లు n. s. plu. *اهل کار* *Ahl-i-kar*. People, attendants, menials.
 హాల్లా adj. క్షు Mean, base, low, inferior. Light, trifling, vulgar. నీచమైన, అల్పమైన, యోగ్యమైన. హాల్లావాడు n. s. A mean, despicable man. అల్పుడు.
 హాల్లా n. s. *هالا* *Halla*. Scaling a fort. Assault, escalade. (J. O. M.) హాల్లాచేసుట to scale a fort. లగ్గయెక్కుట.
 హాల్లు adv. *هالو* *Hallu*. Gently, softly, slowly. తిన్నగా.
 హావాయి for అవాయి n. s. (H.) *هواي* Alarm, consternation. దిగులు, తల్లడము. హావాయిదక్షు money collected by consternations.
 హావోల్ error for అహ్వాయి n. s. *احوال* State, condition, circumstances. స్థితి.
 హావాలా n. s. *حوا* Charge. ఆతనిహావాలాచేసి నారు they committed it to him.
 హావుబు or హాదు n. s. *حوض* *Hawz*. A basin, tank, bath, fountain. A particular metal vessel for heating or holding water.

హవేలీ n. s. *حوایلی* *Havēlī*. A mansion, a palace. నగరు. హవేలీతోట a royal garden. హవేలీ గ్రామములు villages which were formerly kept in the hands of the Nabob or in his immediate management.
 హాశీలు for హశీలు n. s. *حاصل* Duty payable: tax. శున్ను.
 హాశం n. s. *حشم* Train, equipage, suite. The plural is *احشام* *Ahsham*. Followers. హాషం బంట్లోతు a peon in attendance, a sort of militia man.
 హాషు adj. *حشو* Petty, trifling.
 హాషుంవజొ n. s. "Deduction of a complete head or whole item. Bellary." A poor definition. It seems to be meant for హాషోవజ *حشوروض* *Hash-vaza*. i. e. వైవజాచేయబడ్డది (Cud.) A mode of keeping accounts: the net sum being entered in the books instead of the gross.
 హాశీను n. s. *حسن* *Husan?* "Black land in a state of cultivation." (Bellary.)
 హాశీము n. s. *حكيم* (Bobbili.) Master, ruler. భజి.
 హాజిరు or హాజిర్ adj. *حاضر* Present, ready. హాజిరుజొమీను bail for producing a culprit.
 హాజిరుబాషి n. s. *حاضر باشي* Attendance. కనిపెట్టియుండడము.
 హాజీలు or హాజీలై for హాజిర్ adv. *حاضر* Ready, present. సిద్ధముగా. Satya. 2. 133. 186.
 హాట్టరడా or హాట్టభిర్ద n. s. (Marata.) A rough account.
 హాత్పూచిహిసాబు n. s. *Hath pūchi hisāb*. A rough account?
 హామి n. s. *حامی* *Hāmī*. A protector or defender. Assurance, the confirmation or ratification (to an engagement :) afforded by a third person's pledging himself to the fulfilment of it. హామితక్కావి n. s. Advances for cultivation on the responsibility of the third person. జొమీనుమీదయిచ్చేవారకము.
 హామిషం n. s. Food, maintenance, means. ఆస్తుము, జీవనాధారము, బండవలము.
 హాలసాలు for హాల్సాల్ n. s. *حال سال* The current year. నడిచేసినవత్సరము.

హాలి or హాలీ adv. **حالي** At present. **శ్రుతులము** దు, ఇచ్చుట్టో.

హాలు adj. **حال** Current. నడిచే.

హాలున adv. At present. ఇచ్చుట్టో.

హాలకారు n. s. plu. **أهلکار** Official servants. **అహ్మోగ్గులు**, **బంట్రోతులు**.

హాశ్చర్యం, or ఆశ్చర్యం for ఆశ్చర్యము * n. s. Surprise, astonishment.

హాశ్చిలు, హాసీలు or హాసీత్ n. s. **حاصل** Customs, duty payable, tax.

హాస్పత్రి or ఆశీకత్రి n. s. A hospital. **రోగులు** **తెయిలు**.

హికా n. s. **إغماض** Hikma. Error for Ighmaz.

హికాయించుట (Hikmāinchi. error for ighmazi **إغماضي** Scornfulness.) v. a. To refuse, scorn, disobey.

హిజారు n. s. **ازار** Izār. **అనగానుడి** Short breeches. Suca. 1. 190. H. 4. 107.

హిజరీ n. s. **هجري** The Mohemedan era. **తురక శంవత్సరము**.

హిక్మత్తు n. s. **تمت** Boldness, courage. Aid: instigation.

హిసాబు or హిసాబు n. s. **حساب** An account. **అక్క. హిసాబెనివాదా** n. s. (Lit: an account of the settlement.) As (or on account of) the ryot's portion in the crops. See నివాదా.

హిసాబు n. s. See హిసాబు. **حساب**

హిసాన n. s. **حصص** Hisaa. A share or portion. **భాగము**.

హిసరాశి n. s. The lowest part of the rick or heap: where the grain is not clean (?)

హిర్ష n. s. Error for శుర్ష.

హిలా for హిలా n. s. (**Hila**) **حيلة** Stratagem, trick, deceit, artifice. **వంచన, మోసము**.

హు|| i. e. హుకుం Command, order.

హుందా n. s. "An estate." A canton? Thus **వాల్తైరుహుందాశ్రుత్రుంబురు** the Proprietor of the Waltair Estate.

హుందామనగా adv. In the lump or gross.

హుందావజి n. s. **هنداونی** The price paid upon a bill of exchange.

హుండి n. s. **دىندى** A bill of exchange, a box for money received, (particularly in a pagoda,) like the poors' box. Or, at a custom house.

హుకుం n. s. **حكم** Hukm. An order. **ఆజ్ఞ**.

హుకుమత్ n. s. **حکمت** Orders. See Reg. V. of 1827 page 3, line 14.

హుజూరు n. s. **حضور** Huzūr. The presence. Court. Audience chamber. **శమశము, శముఖము**.

హుజ్జత్ or, హుజ్జత్ **حجت** Hujjat. n. s. Perverse wrangling, objecting or making difficulties. Violent disputing, rebelling. హుజ్జత్ చేయుడి to bully.

హుటావళి for హుట్టువళి (K.) n. s. The produce of a field or of trade. The amount of an assessment. **శుట్టువడి**

హుటాహుటిగా adv. Swiftly. **త్వరగా**.

హుటాహుటిశ్రయాణము n. s. A forced march. From **هبطا** oothā oothee.

హుట్టువళి n. s. (K.) Proceeds, collections. See హుటావళి.

హుతాలి for ఉత్తాలము n. s. (K.) Haste, precipitancy. **ఆతురము**. **పోయినశుక్రవారమునాడు** **శుక్రమునిండాహుతాలి** గావుండినది last Friday the sea was boisterous.

హుత్తేరె or హుత్తేరీ interj. **Hut Tèrè**. an indefinite imprecative exclamation.

హుమ్మస్సు n. s. (Error for **Himmat**?) Arrogance, self-conceit. **గర్వము**.

హురుమత్తు n. s. **حرمات** Hurmat. Honour, chastity, esteem. See **ధూర్జటిచెప్పినకృష్ణరాయవిజయము**, 1. 71.

హుశ్యారు for హుష్యార్ adj. **هشيار** Alert, active, watchful, careful.

హుషారు or హుష్యార్ n. s. **هشيارى** Smartness. attentiveness. Cleverness, readiness, wariness. **బాగరుకత్త, బాగ్రత**.

హుబ్బారు n. s. (K.) A chief or head man. **హుబ్బారువరు** a chief Vaishnavite bramin: a class of bramins so called.

హుబీబు n. s. (**حبيب** Hejèb?) A clerk? a writer? See Kirabahattari page 22. I sup-

pose it comes from **حجاب** porter or chamberlain.

హోరియా or **హోలీ** **احلی** n. s. Trick, pretence.

అక్కడయిక్కడ హోరియాలు వేసుకొంటూ idling away the time.

హోష్టరము or **హోక్తరము** n. s. Cause, ground, reason, sign. **యదివాసకు హోష్టరము** గావున్నది this is a symptom of rain.

హోబతు n. s. **هيبت** *Haibat*. Perturbation, distress. **కొండలము, వైకల్యము.**

హైరాను adj. *Hairān*. **حیران** Bewildered, at a loss, deserted. At his wits end. In confusion. **నన్నుతిట్టికొట్టి హైరాను చేసి** they bullied and harried and worried me.

హోజీరు n. s. See **వజీరు**.

హోద or **హోదా** n. s. **ادوہ** Employ, office, duty, rank. **హోదాదారు** an employé, an officer.

హోరుగాలి n. s. (K?) A tempest, a gale. **బలమైన గాలి.**

హోలిక usually **హోలి** n. s. (K.) A broad round cake made of wheat flour, and filled with boiled pease, sugar &c.

హోలికపంజరము n. s. The HOELI feast, held at the beginning of the vernal equinox: in which the Hindus throw coloured powder over each other. Broughton describes it in his Mahratta Camp and writes it HOHLEE. It commences on the date **వసంతశుక్ల** and lasts about six weeks. But it is held in the ten days preceding full moon in the month Phalguna, commencing on the eighth day of the bright fortnight and ending on the night of the full moon. See Memoir in Bengal Chronicle, republished by Pogson in his History of the Boondelas. Calcutta 1828, p. 72.

హోషు n. s. **هوش** *Hōsh*. Senses, consciousness, sprightliness. **బేహోషు** *behosh* **بی هوش** out of his senses. **హోషుతప్పిన తర్వాత** after he became senseless.

హోష్యారు or **హోష్యారు** **هوشیار** *Hoshyār*. adj. In his senses, alert.

హోహో interj. (Mahr.) Yes! Yes! for **అవు, అవు.**

హౌదా n. s. **ادوہ** *Hauda*. A seat on an elephant. Bunj. 1.123.

తురీ **چڑھی** A switch.

తేమించుట See **తుమించుట.**

S U P P L E M E N T .

చందు n. s. **چند** *A preposition used with dates*
 "On" Thus **చందు 26 మాహాఅక్టోబరు**
 "On" the 26th of October.

బారబలావతీలు n. s. plu. **باربلاہتی** The twelve hereditary servants of a village. **ఆయ గాండ్లు**
 Thus, **నందివాడు, రెడ్డి, కరణము, పొరోహితుడు,**

తలారి, వడ్లవాడు, కప్పురవాడు, కుప్పురవాడు, చాకలవాడు, మంజులవాడు, మాలవాడు, చూడికవాడు These twelve are, The officiating priest in a Vishnu temple, the head farmer, the town clerk, the village priest, the watchman, the carpenter, the blacksmith, the pot-maker, whitster, barber, pariar, and cobbler.

